

LIGJ
Nr. 8116, datë 29.3.1996

KODI I PROCEDURËS CIVILE
I REPUBLIKËS SË SHQIPËRISË

*(Ndryshuar me **ligjet** nr. 8431, datë 14.12.1998; nr. 8491, datë 27.5.1999; nr. 8535, datë 18.10.1999; nr. 8601, datë 10.4.2000; nr. 8812, datë 17.5.2001; nr. 9062, datë 8.5.2003; nr. 9953, datë 14.7.2008, nr. 10 052, datë 29.12.2008, nr. 49/2012, datë 3.5.2012; **vendimin e Gjykatës Kushtetuese** nr. 46/1999 datë 28.6.1999; nr.11 datë 5.4.2013; **ligjet** nr. 122/2013, datë 18.4.2013; nr. 160/2013, datë 17.10.2013; nr. 114/2016, datë 3.11.2016; nr. 38/2017, datë 30.3.2017, nr. 44/2021, datë 23.3.2021; **vendimin e Gjykatës Kushtetuese** nr. 30, datë 2.11.2022)*

(i përditësuar)

Në mbështetje të nenit 16 të ligjit nr.7491, datë 29.4.1991 “Për dispozitat kryesore kushtetuese”, me propozimin e Këshillit të Ministrave,

KUVENDI POPULLOR
I REPUBLIKËS SË SHQIPËRISË

VENDOSI:

PJESA E PARË
PJESA E PËRGJITHSHME
TITULLI I
PARIMET THEMELORE TË PROCESIT GJYQËSOR

Neni 1

Kodi i Procedurës Civile i Republikës së Shqipërisë cakton rregulla të detyrueshme, të njëjta e të barabarta, për gjykimin e mosmarrëveshjeve civile e të mosmarrëveshjeve të tjera të parashikuara në këtë Kod e në ligje të veçanta.

Gjykata nuk mund të refuzojë të shqyrtojë dhe të japë vendime për çështjet që i paraqiten për shqyrtim, me arsyetim se ligji mungon, nuk është i plotë, ka kundërthënie ose është i paqartë.

Neni 2

Vetëm palët mund të vënë në lëvizje gjykatën për fillimin e një procesi gjyqësor, përveç kur ligji parashikon ndryshe.

Palët janë të lira që në çdo kohë të tërheqin padinë, por gjithnjë përpara shuarjes së saj për efekt gjykimi ose në bazë të ligjit.

Neni 3

Kërkesa e palëve për fillimin e një procesi gjyqësor është e lidhur me përmbushjen nga ana e tyre të detyrimeve që rrjedhin prej këtij procesi, në format dhe afatet e parashikuara në këtë Kod.

Neni 4

Gjykata kujdeset për zhvillimin e rregullt të procesit gjyqësor. Për këtë qëllim, në bazë të kompetencave që i jepen nga ky Kod, vendos për afatet dhe urdhëron marrjen e masave të nevojshme.

Neni 5

Objekti i mosmarrëveshjes

Objekti i mosmarrëveshjes përcaktohet në pretendimet e palëve.

Pretendimet parashtrihen në aktin për fillimin e procesit gjyqësor, si dhe gjatë ushtrimit të të drejtave që rrjedhin nga ky proces. Objekti i mosmarrëveshjes mund të ndryshojë sipas kërkesave që lindin gjatë procesit, kur këto të fundit kanë lidhje të mjaftueshme me pretendimet e fillimit.

Neni 6

Gjykata që gjykon mosmarrëveshjen duhet të shprehet mbi gjithçka që kërkohet dhe vetëm për atë që kërkohet.

Neni 7

Faktet

Fakt quhet çdo sjellje e njeriut, ngjarje shoqërore ose fenomen i natyrës, të cilit ligji i ngarkon një pasojë juridike.

Neni 8

Palët kanë detyrimin të paraqesin faktet mbi të cilat mbështesin pretendimet e tyre.

Neni 9

Gjykata fton palët për të dhënë shpjegime mbi faktet që ajo i vlerëson të nevojshme për zgjidhjen e mosmarrëveshjes.

Neni 10

Gjykata mbështet vendimin e saj vetëm mbi faktet që janë paraqitur gjatë procesit gjyqësor.

Neni 11

Provat

(Ndryshuar me ligjin nr. 38/2017, datë 30.3.2017)

Provat janë të dhëna që merren prej burimeve dhe sipas rregullave të parashikuara në këtë Kod dhe ligje të tjera, të cilat vërtetojnë ose rrëzojnë pretendimet ose prapësimet e pjesëmarrësve në proces.

Neni 12

Pala që pretendon një të drejtë, ka detyrim që, në përputhje me ligjin, të provojë faktet mbi të cilët bazon pretendimin e saj.

Neni 13

Faktet e njohura botërisht ose zyrtarisht nuk ka nevojë të provohen.

Faktet, për të cilat ekziston një prezumim ligjor, nuk duhet të provohen nga pala në dobi të së cilës është prezumimi.

Neni 14

(Ndryshuar me ligjin nr. 10 052, datë 29.12.2008)

Gjykata ka për detyrë që të zhvillojë një proces të rregullt ligjor, nëpërmjet garantimit të zhvillimit të një hetimi të plotë dhe të gjithanshëm, në përputhje me ligjin.

Neni 15

Palët janë të detyruara të japin ndihmesën e tyre për zhvillimin normal të hetimit gjyqësor. Gjykata i ngarkon ato me përgjegjësi në rast mosveprimi ose pengimi me faj të tyre.

Neni 16

E drejta

Gjykata zgjidh mosmarrëveshjen në përputhje me dispozitat ligjore dhe normat e tjera në fuqi, që janë të detyrueshme të zbatohen prej saj. Ajo bën një cilësim të saktë të fakteve dhe veprimeve që lidhen me mosmarrëveshjen, pa u lidhur me përcaktimin që mund të propozojnë palët.

Megjithatë, gjykata nuk mund të ndryshojë bazën juridike të padisë pa kërkesën e palës.

Neni 17

Gjykata fton palët që të japin shpjegime nga pikëpamja e së drejtës që ajo e çmon të nevojshme për zgjidhjen e mosmarrëveshjes.

Neni 18

Kontradiktoriteti

Asnjë palë nuk mund të gjykohet pa u dëgjuar ose pa u thirrur në gjykim.

Neni 19

Palët duhet t'i bëjnë të njohur njëra-tjetrës, në kohën e duhur, mjetet dhe faktet mbi të cilat mbështesin pretendimet e tyre, provat që do të paraqesin dhe dispozitat ligjore që do t'u referohen, në mënyrë që të bëhet e mundur për secilën palë mbrojtja e interesave të tyre në gjykim.

Neni 20

Gjykata duhet të ndjekë dhe të kërkojë të zbatohet parimi i kontradiktoritetit.

Ajo mbështet vendimin e saj vetëm në mjetet, shpjegimet, dokumentet e provat e tjera të treguara ose të sjella nga palët, kur këto të fundit kanë qenë në gjendje të debatojnë sipas parimit të kontradiktoritetit.

Neni 21

Kur ligji e lejon dhe rrethanat e çështjes diktojnë marrjen e një vendimi gjyqësor, pavarësisht nga dënimi e një pale, kjo e fundit ka të drejtën të ankohet në rrugë gjyqësore ndaj vendimit të dhënë.

Neni 22

Mbrojtja

Palët mund të mbrohen vetë, përveç rasteve kur përfaqësimi është i detyrueshëm.

Neni 23

Palët janë të lira të ndërtojnë mbrojtjen e interesave të tyre në gjykim, nëpërmjet përfaqësimit ose të çdo ndihme tjetër juridike, në përputhje me dispozitat në fuqi.

Neni 24

Gjykata dëgjon gjithnjë palët drejtpërsëdrejti, përveç kur ligji parashikon ndryshe.

Neni 25

Pajtimi dhe ndërmjetësimi i palëve

(Ndryshuar me ligjin nr. 38/2017, datë 30.3.2017)

Është detyrë e gjykatës që të bëjë përpjekje për të pajtuar palët në mosmarrëveshje dhe/ose të njoftojë e të udhëzojë palët për mundësinë e zgjidhjes së mosmarrëveshjes me ndërmjetësim.

Neni 26

Karakteret publik i procesit gjyqësor

(Ndryshuar paragrafi i dytë me ligjin nr. 8812, datë 17.5.2001)

Seancat gjyqësore janë të hapura, përveç kur parashikohet ndryshe sipas këtij Kodi.

Gjykata mund të mos lejojë pjesëmarrjen e medias, kur çmon se nuk është në dobi të gjykimit. Në çdo rast vendimi përfundimtar i gjykatës shpallet publikisht.

Neni 27

Përdorimi i gjuhës shqipe në gjykim

Në të gjitha fazat e gjykimit përdoret gjuha shqipe.

Personat që nuk dinë shqip, përdorin gjuhën e tyre. Ata marrin dëgjimin për provat dhe për gjithë zhvillimin e gjykimit me anë të përkthyesit.

Neni 28

Gjykata në procesin gjyqësor civil

(Ndryshuar me ligjin nr. 8812, datë 17.5.2001)

Gjykata duhet të shprehet për të gjitha kërkesat që parashtrohen në padi, pa i kaluar kufijtë e saj, duke realizuar një gjykim të drejtë, të pavarur dhe të paanshëm brenda një afati të arsyeshëm.

Neni 29

Gjykata mbështet vendimin në provat e paraqitura nga palët ose nga prokurori, të marra në seancë gjyqësore.

Gjykata çmon provat që ndodhen në aktet, në bazë të bindjes së saj të brendshme, të formuar nga shqyrtimi në tërësinë e tyre i rrethanave të çështjes.

Neni 30

Publikimi i vendimit përfundimtar

(Ndryshuar me ligjin nr. 8812, datë 17.5.2001)

Kur çmohet se publikimi i vendimit përfundimtar i shërben rehabilitimit dhe/ose zhdëmtimit, gjykata, me kërkesën e palës së interesuar, urdhëron publikimin e vendimit në media.

Kur njoftimi nuk jepet në afatin e caktuar nga gjykata, pala, në favorin e së cilës është dhënë vendimi, ka të drejtë të kërkojë publikimin me shpenzimet e personit që detyrohet.

TITULLI II

PADIA

Neni 31

(Ndryshuar paragrafi i dytë me ligjin nr. 8812, datë 17.5.2001)

Padia është e drejta e personit që bën pretendimin, për t'u dëgjuar, mbi themelin e këtij pretendimi, në mënyrë që gjykata ta shpallë atë të bazuar ose jo.

Pala kundërshtarë ka të drejtë të diskutojë dhe të ngrejë prapësime mbi themelin dhe bazueshmërinë në ligj të këtij pretendimi.

Neni 32

(Ndryshuar me ligjin nr. 8812, datë 17.5.2001)

Padia mund të ngrihet:

a) për të kërkuar rivendosjen e një të drejte ose interesi të ligjshëm që është shkelur;

- b) për vërtetimin e qenies ose mosqenies së një marrëdhënieje juridike ose një të drejte;
- c) për njohjen e vërtetësisë ose pavërtetësisë së një dokumenti me pasoja juridike për paditësin.

Neni 33

Nuk mund të ngrihet padi nga një person që i mungon zotësia juridike për të vepruar.

Neni 34

Abuzimi me të drejtat në proces

(Ndryshuar me ligjin nr. 38/2017, datë 30.3.2017)

1. Gjykata, në çdo shkallë të gjykimit, kur konstaton se palët ose përfaqësuesit e tyre me vetëdije paraqesin padi, ankime, kërkesa ose pretendime abuzive, ose të përsëritura dhe me keqdashje, ose kur kërkojnë qëllimisht të zvarrisin gjykimin, ose kur konstatohet se palët ose përfaqësuesit e tyre kanë fshehur ose shtrembëruar me keqbesim ose faj të rëndë, fakte dhe rrethana të rëndësishme që lidhen me çështjen, urdhëron me vendimin që jepet në përfundim të gjykimit, përveç kur në këtë Kod parashikohet ndryshe, gjobitjen e përgjegjësit në shumën nga 50 000 deri në 100 000 lekë. Kundër këtij vendimi lejohet ankim sipas rregullave për vendimet përfundimtare ose jopërfundimtare, në varësi të llojit të vendimit që i jep fund gjykimit përkatës.

2. Nëse rezulton se pala që ka humbur gjyqin ka vepruar ose është mbrojtur në gjykim me keqbesim ose faj të rëndë, gjykata, me kërkesë të palës tjetër, e ngarkon atë përveçse me pagimin e shpenzimeve gjyqësore, edhe me shpërblimin e dëmit përkatës. Kërkesa për shpërblimin e dëmit paraqitet me shkrim nga pala e interesuar gjatë gjykimit në shkallë të parë, derisa nuk është deklaruar i mbyllur hetimi gjyqësor dhe i nënshtrohet ankimit dhe ekzekutimit sipas rregullave të përgjithshme.

TITULLI III

GJYKATA, JURIDIKSIONI DHE KOMPETENCAT

KREU I

PËRBËRJA E GJYKATËS

Neni 35

(Ndryshuar paragrafi i parë me ligjin 8601 datë 10.4.2000; ndryshuar me ligjin nr. 8812, datë 17.5.2001; zëvendësuar fjalë në shkronjat a dhe b me ligjin nr. 10 052, datë 29.12.2008; shfuqizuar shkronja "b" me ligjin nr. 49/2012, datë 30.5.2012; ndryshuar paragrafi i fundit me ligjin nr. 122/2013, datë 18.4.2013; ndryshuar paragrafi i dytë shkronja "a", paragrafi i katërt dhe i pestë, me ligjin nr. 38/2017, datë 30.3.2017, ndryshuar fjalia e dytë në paragrafin e katërt, shtuar fjalia pas fjalisë së parë në paragrafin e fundit, me ligjin nr. 44/2021, datë 23.3.2021)

Gjykata e shkallës së parë gjykon me trup gjykues të përbërë nga një gjyqtar ose tre gjyqtarë. Me trup gjykues të përbërë nga tre gjyqtarë gjykohen këto çështje:

- a) Paditë me vlerë më shumë se 50 milionë lekë.
 - b) Shfuqizuar.¹
 - c) Paditë për shpalljen e zhdukjes ose të vdekjes së personit.
 - ç) Paditë për heqjen ose kufizimin e zotësisë për të vepruar të personave.
- Çështjet e tjera gjykohen nga një gjyqtar i vetëm.

Gjykata e apelit shqyrton çështjen me trup gjykues të përbërë nga tre gjyqtarë. Gjykata e apelit shqyrton me një gjyqtar të vetëm ankimet kundër vendimeve për paditë me vlerë deri në njëzetfishin e pagës minimale në shkallë vendi, që rrjedhin nga marrëdhënie kontraktore, ankimin e veçantë kundër vendimit të refuzimit të kërkesës për lëshimin e urdhrit të ekzekutimit, ankimet e veçanta kundër vendimit të gjykatës që ka shqyrtuar kundërshtimin e veprimeve të përmbaaruesit gjyqësor, si dhe rastet e tjera të parashikuara në këtë Kod.

Gjykata e Lartë gjykon në kolegji me trup gjykues të përbërë nga 3 gjyqtarë. Për njësimin dhe zhvillimin e praktikës gjyqësore, Gjykata e Lartë gjykon në kolegji me trup gjykues të përbërë nga 5 gjyqtarë. Gjykata e Lartë gjykon në kolegje të bashkuara me pjesëmarrjen e të gjithë gjyqtarëve, çështjet e parashikuara shprehimisht në dispozita të tjera të këtij Kodi.

KREU II JURIDIKSIONI

Neni 36

(Shtuar paragrafi i pestë me ligjin nr. 38/2017, datë 30.3.2017)

Në juridiksionin e gjykatave hyjnë të gjitha mosmarrëveshjet civile dhe mosmarrëveshjet e tjera të parashikuara në këtë Kod e në ligje të veçanta.

Juridiksioni gjyqësor civil ushtrohet sipas dispozitave të këtij Kodi dhe ligjeve të tjera.

Asnjë institucion tjetër nuk ka të drejtë të pranojë për shqyrtim një mosmarrëveshje civile që është duke u gjykuar nga gjykata.

Është e pavlefshme çdo marrëveshje që lidhet në kundërshtim me këtë dispozitë.

Juridiksioni përcaktohet në momentin e paraqitjes së padisë në gjykatë, pavarësisht ndryshimeve të mëpasshme të faktit apo të ligjit.

Neni 37

(Ndryshuar me ligjin nr. 8812, datë 17.5.2001)

Juridiksioni i gjykatave shqiptare për personat fizikë dhe juridikë të huaj rregullohet me ligj.

Juridiksioni i gjykatave shqiptare nuk mund t'i kalohet me marrëveshje një juridiksioni të huaj, përveç kur gjykimi ka lidhje me një detyrim ndërmjet të huajve ose ndërmjet një të huaji e një shtetasi shqiptar, ose personi juridik pa banim ose qëndrim në Shqipëri, si dhe kur këto përjashtime janë parashikuar në marrëveshje ndërkombëtare të ratifikuara nga Republika e Shqipërisë.

Neni 38

(Ndryshuar me ligjin nr. 38/2017, datë 30.3.2017)

1. Kur e njëjta padi, midis të njëjtave palë, me të njëjtin shkak dhe objekt padie është duke u shqyrtuar njëkohësisht nga një gjykatë e shtetit të huaj dhe gjykata shqiptare, kjo e fundit mund të pezullojë gjykimin e kësaj mosmarrëveshjeje kur:

- a) padia është paraqitur më parë në kohë në gjykatën e shtetit të huaj;
- b) vendimi i gjykatës së shtetit të huaj është i mundshëm për t'u njohur dhe/ose ekzekutuar në Republikën e Shqipërisë;
- c) gjykata shqiptare bindet se pezullimi është i nevojshëm për administrimin e duhur të drejtësisë.

2. Gjykata shqiptare mund të vazhdojë procesin në çdo kohë nëse:

- a) zhduket mundësia e pasjes së dy vendimeve të papajtueshme;

- b) gjykimi në gjykatën e shtetit të huaj është pezulluar ose pushuar;
 - c) gjykata shqiptare bindet se procesi në gjykatën e shtetit të huaj nuk do të përfundojë në kohë të arsyeshme; ose
 - ç) vazhdimi i gjykimit kërkohet për një administrim më të mirë të drejtësisë.
3. Gjukata shqiptare pushon gjykimin kur gjykata e shtetit të huaj zgjidh mosmarrëveshjen me vendim të formës së prerë, i cili mund të njihet dhe/ose ekzekutohet në Republikën e Shqipërisë.

Neni 39

Juridiksioni ndaj përfaqësive diplomatike e konsullore

(Ndryshuar shkronja "b" me ligjin nr. 8812, datë 17.5.2001)

Anëtarët e përfaqësive diplomatike e konsullore të vendosura në Republikën e Shqipërisë nuk i nënshtrohen juridiksionit të gjykatave shqiptare, përveç kur:

- a) pranojnë vullnetarisht,
- b) ekzistojnë rastet dhe kushtet e parashikuara nga Konventa e Vjenës për Marrëdhëniet Diplomatike.

Neni 40

Juridiksioni civil i gjykatave shqiptare nuk shtrihet në përfaqësuesit e shteteve të tjera dhe në grupin e tyre të shoqërimit, kur ata qëndrojnë me ftesë zyrtare të Republikës së Shqipërisë.

KREU III KOMPETENCAT

A.KOMPETENCAT NË LËNDË

Neni 41

(Shtuar paragrafi i dytë me ligjin nr. 38/2017, datë 30.3.2017)

Në kompetencë të gjykatës së shkallës së parë janë të gjitha mosmarrëveshjet civile e mosmarrëveshjet e tjera të parashikuara në këtë Kod e në ligje të tjera.

Kompetenca përcaktohet në momentin e paraqitjes së padisë në gjykatë, pavarësisht ndryshimeve të mëpasshme të faktit ose të ligjit.

B. KOMPETENCAT TOKËSORE

Neni 42

Paditë ngrihen në gjykatën e vendit ku i padituri ka vendbanimin ose vendqëndrimin e tij dhe kur këto nuk dihen, në gjykatën e vendit ku ai ka banesën e përkohshme.

Kur i padituri nuk ka vendbanim, as vendqëndrim dhe as banesë të përkohshme në Republikën e Shqipërisë, paditë ngrihen në gjykatën ku banon paditësi.

Neni 43

Kur i padituri është person juridik, paditë ngrihen në gjykatën e vendit ku personi juridik ka qendrën e tij.

Paditë që rrjedhin nga marrëdhënie juridike me një degë ose agjenci lokale të personit juridik, mund të ngrihen edhe në gjykatën ku ka qendrën dega ose agjencia, si dhe në gjykatën e shkallës së parë ku personi juridik ka një ndërtesë me aktivitet ose një përfaqësues të autorizuar që të paraqitet në gjykim për objektin e padisë.

Neni 44

Paditë kundër të miturve që nuk kanë mbushur moshën katërmbëdhjetë vjeç ose kundër personave që u është hequr krejtësisht zotësia për të vepruar, ngrihen në gjykatën e vendit ku ka banimin përfaqësuesi ligjor i tyre.

Neni 45

Paditë për të drejta reale mbi sende të paluajtshme, për pjesëtimin e sendeve të përbashkëta dhe për posedimin ngrihen në gjykatën e vendit ku ndodhen sendet ose pjesa më e madhe e tyre.

Paditë, që rrjedhin nga kallëzimi i një punimi të ri dhe i një dëmi të mundshëm, ngrihen në gjykatën e vendit ku ka ndodhur fakti për të cilin është ngritur padia.

Neni 46

Paditë që rrjedhin nga trashëgimi, paditë për pavlefshmërinë e testamentit dhe ato për pjesëtimin e trashëgimit ngrihen në gjykatën e vendit ku trashëgimlënësi ka pasur banimin e tij të fundit dhe, kur ky nuk dihet, në gjykatën e vendit ku ndodhet e gjithë pasuria ose pjesa më e madhe e saj.

Kur trashëgimlënësi është shtetas shqiptar dhe në kohën e vdekjes së tij nuk e ka pasur banimin në Republikën e Shqipërisë, paditë e parashikuara në paragrafin e parë mund të ngrihen në gjykatën e vendit ku trashëgimlënësi ka pasur banimin e fundit në Republikën e Shqipërisë ose në gjykatën e vendit ku ndodhet pjesa më e madhe e pasurisë së tij. Kur trashëgimlënësi nuk ka pasur në Republikën e Shqipërisë as banim të fundit, as pasuri, paditë si më sipër ngrihen në gjykatën e kryeqytetit.

Neni 47

Paditë për kërkim ushqimi dhe paditë që rrjedhin nga marrëdhëniet e punës, mund të ngrihen si në gjykatën e vendit ku ka banimin i padituri, ashtu dhe në gjykatën e vendit ku ka banimin paditësi.

Padia për heqjen ose pakësimin e ushqimit të caktuar ngrihet në gjykatën e vendit ku ka banimin i padituri.

Neni 48

Paditë që rrjedhin nga shkaktimi i dëmit mund të ngrihen si në gjykatën e vendit ku ka banimin i padituri, ashtu dhe në gjykatën e vendit ku është shkaktuar dëmi.

Kur kërkohet shpërblimi i dëmit të shkaktuar nga vdekja ose dëmtimi i shëndetit, padia mund të ngrihet edhe në gjykatën e vendit ku banon paditësi.

Neni 49

Paditë, për të kërkuar ekzekutimin e detyrueshëm mbi sende, ngrihen në gjykatën e vendit ku ndodhen ato ose pjesa më e madhe e vlerës së tyre.

Paditë për të kërkuar ekzekutimin e detyrueshëm për kryerjen ose moskryerjen e një veprimi të caktuar, ngrihen në gjykatën e vendit ku duhet të përmbushet një detyrim i tillë.

Neni 50

Paditë që kanë për objekt kundërshtimin e veprimeve të kryera nga përmbaruesi për ekzekutimin e detyruar, ngrihen në gjykatën e vendit të ekzekutimit.

Neni 51

Paditë për vërtetimin e qenies ose mosqenies së martesës, për anulimin e martesës dhe për zgjidhjen e saj, mund të ngrihen si në gjykatën e vendit ku bashkëshortët kanë pasur banimin e tyre të përbashkët të fundit ose në gjykatën e vendit ku ka banimin i padituri. Kur i padituri nuk ka banim ose vendqëndrim dhe as banesë të përkohshme në Republikën e Shqipërisë, padia ngrihet në gjykatën e vendit ku ka banimin, vendqëndrimin ose banimin e përkohshëm paditësi dhe kur as paditësi nuk i ka ato, padia ngrihet në gjykatën e kryeqytetit.

Neni 52

Kompetenca tokësore mund të ndryshohet me marrëveshje me shkrim të palëve, përveç rasteve të parashikuara në nenet 45 e 46 të këtij Kodi dhe kur ligji e ndalon këtë marrëveshje.

Neni 53

Kur janë shumë të paditur, që kanë banimin ose vendqëndrimin e tyre në vende të ndryshme, padia mund të ngrihet në gjykatën e vendit ku ka banimin ose vendqëndrimin cilido nga të paditurit.

Neni 54

E drejta e zgjedhjes ndërmjet shumë gjykatave kompetente i takon paditësit, e cila ushtrohet me ngritjen e padisë.

C. NDRYSHIMET E KOMPETENCËS PËR SHKAK TË LIDHJES SË MOSMARRËVESHJEVE

Neni 55

Gjykata që gjykon padinë kryesore është kompetente për të shqyrtuar edhe kërkesat dytësore, kundërpadinë ose ndërhyrjen kryesore. Në këtë rast gjykata merr vendim për bashkimin e tyre në një çështje të vetme.

Neni 56

(Shtuar fjalë në shkronjën “b” me ligjin nr. 8812, datë 17.5.2001)

Gjykata që është kompetente në shqyrtimin e mosmarrëveshjes, me kërkesën e palëve mund të vendosë dërgimin e çështjes në një gjykatë tjetër që është edhe kjo kompetente vetëm kur:

a) në gjykatën tjetër mosmarrëveshja mund të zgjidhet më shpejt dhe më lehtë sesa në gjykatën e zgjedhur nga paditësi;

b) shihet me vend kërkesa e të paditurit, të cilit nuk i dihej vendbanimi ose vendqëndrimi, për gjykimin e mosmarrëveshjes në gjykatën e vendit ku ai ka vendbanimin ose vendqëndrimin e tanishëm.

Neni 57

(Ndryshuar me ligjin nr. 38/2017, datë 30.3.2017)

1. Kur dy ose më shumë padi janë duke u gjykuar në procese të ndryshme dhe lidhen midis tyre për nga objekti ose shkaku, mund të bashkohen në një gjykim të vetëm.

2. Vendimin për bashkimin e çështjeve e merr gjykata në të cilën çështja është regjistruar më parë në kohë.

3. Bashkimi i çështjeve mundet të bëhet me kërkesë të palëve ose kryesisht, derisa nuk është nxjerrë urdhri për caktimin e seancës gjyqësore nga gjykata që merr vendimin.

4. Në rastin kur bashkohen padi, të cilat gjykohen sipas rregullave të gjykimit të shkurtuar me padi që gjykohen sipas rregullave të zakonshme, për gjykimin e çështjes zbatohen rregullat e zakonshme.

5. Kjo dispozitë nuk zbatohet në rastin kur kompetenca lëndore në çështjet në gjykim është e ndryshme.

Neni 58

Kur në të njëjtën gjykatë ose gjykata të ndryshme shqyrtohen në të njëjtën kohë mosmarrëveshje midis të njëjtave palë dhe kanë të njëjtin shkak e të njëjtin objekt, vendoset pushimi i gjykimit të mosmarrëveshjeve të paraqitura pas asaj të regjistruar më parë.

D. KUNDËRSHTIMI I JURIDIKSIONIT DHE I KOMPETENCËS

Neni 59

(Ndryshuar paragrafi i dytë me ligjin nr. 44/2021, datë 23.3.2021)

Gjykata në çdo fazë dhe shkallë të gjykimit, qoftë edhe kryesisht, merr në shqyrtim nëse çështja që shqyrton, bën pjesë në juridiksionin gjyqësor apo atë administrativ.

Kur gjykata vendos nxjerrjen e çështjes jashtë juridiksionit gjyqësor, lejohet rekurs i veçantë në Gjykatën e Lartë, ndërsa kur vendos që çështja bën pjesë në juridiksionin gjyqësor, kundër vendimit lejohet ankimi bashkë me vendimin përfundimtar ose jopërfundimtar.

Neni 60

Kur një institucion shtetëror pretendon se mosmarrëveshja që ka pranuar gjykata për një shqyrtim hyn në juridiksionin administrativ, mosmarrëveshja zgjidhet nga Gjykata e Lartë me kërkesën e institucionit shtetëror ose të prokurorit.

Gjykimi i filluar pezullohet derisa të jepet vendimi për zgjidhjen e mosmarrëveshjes për juridiksionin. Gjykata mund të marrë vetëm masa për sigurimin e padisë dhe të kryejë veprime procedurale që nuk presin.

Neni 61

Dërgimi i çështjes gjykatës kompetente

(Ndryshuar me ligjin nr. 38/2017, datë 30.3.2017)

1. Gjykata, kur konstaton se nuk është kompetente për shkak të lëndës, funksionit ose të kompetencës tokësore ekskluzive, sipas neneve 45 dhe 46, të këtij Kodi, kryesisht ose me kërkesë të palëve, vendos moskompetencën e saj dhe i dërgon aktet në gjykatën kompetente.

2. Në rastet e tjera, mungesa e kompetencës tokësore mund të merret parasysh vetëm me kërkesë të palëve, derisa nuk është nxjerrë urdhri për caktimin e seancës gjyqësore.

Neni 62

(Ndryshuar me ligjin nr. 44/2021, datë 23.3.2021)

Kundër vendimit të gjykatës mbi kompetencën për gjykimin e mosmarrëveshjes lejohet ankim bashkë me vendimin përfundimtar ose jopërfundimtar.

Neni 63

Ankimi pezullon gjykimin

(Ndryshuar paragrafi i dytë me ligjin nr. 122/2013, datë 18.4.2013, shfuqizuar me ligjin nr. 44/2021, datë 23.3.2021)

Neni 64

Detyrimi për pranimin e çështjes për gjykim

(Shtuar fjalë në paragrafin e dytë me ligjin nr. 122/2013, datë 18.4.2013; hequr fjalë në paragrafin e dytë me ligjin nr. 38/2017, datë 30.3.2017, ndryshuar paragrafi i dytë dhe shtuar dy paragrafë me ligjin nr. 44/2021, datë 23.3.2021)

Çështja që dërgohet për shqyrtim nga një gjykatë në një gjykatë tjetër të së njëjtës kategori ose nga një gjykatë më e lartë, duhet të pranohet dhe të shqyrtohet nga gjykata së cilës i dërgohet.

Konfliktet për kompetencë midis gjykatave nuk lejohen, por gjykata ka të drejtë t'ia parashtrojë qëndrimin e saj Gjykatës së Lartë, e cila vendos për rregullimin e kompetencës në dhomë këshillimi, me trup gjykues të përbërë nga 3 gjyqtarë.

Gjykata e Lartë shprehet me vendim të arsyetuar jo më vonë se 30 ditë nga momenti i depozitimit të parashtrësës.

Gjykata e Lartë në vendimin e saj për rregullimin e kompetencës jep udhëzimet e nevojshme për procesin gjyqësor të zhvilluar dhe për vazhdimin e tij nga gjykata që deklarohet kompetente.

KREU IV
RREGULLA PËR CAKTIMIN E VLERËS SË PADISË

Neni 65

Vlera e padisë llogaritet në momentin e paraqitjes së saj në gjykatë.

Kërkesat e parashtruara në të njëjtin proces kundër të njëjtit person, mblidhen ndërmjet tyre, duke përfshirë edhe kamatat e arrira, shpenzimet e kryera dhe dëmet e pretenduara.

Kur kërkohet nga shumë persona ose kundër disa personave përmbushja me kuota e një detyrimi, vlera e padisë përcaktohet nga i gjithë detyrimi.

Neni 66

Vlera e padisë që lidhet me ekzistencën, vlefshmërinë ose zgjidhjen e një marrëdhënie juridike detyrimi, përcaktohet në bazë të asaj pjese të raportit që është në mosmarrëveshje.

Në rastin kur ka mbaruar kontrata e qirasë për sende të paluajtshme, vlera përcaktohet në bazë të shumës së qirasë që kërkohet, por në qoftë se ka kontestime për vazhdimin e kontratës së qirasë, vlera përcaktohet duke mbledhur qiratë për periudhën në kontestim.

Në pjesëtimin e pasurisë, vlera përcaktohet nga vlefja e pjesës që kërkohet.

Neni 67

Në rastin e kërimit të një detyrimi ushqimor periodik, kur titulli kundërshtohet, vlera përcaktohet në bazë të shumës së përgjithshme që duhet të jepet për dy vjet.

Në çështjet që kanë lidhje me rentat e përvjetshme, kur titulli kundërshtohet, vlera përcaktohet nga shumata e vlerave për njëzet vjet, ndërsa në rastin e rentave të përkohshme vlera përcaktohet nga shumata vjetore të kërkuara deri në dhjetë vjet.

Neni 68

Kur kërkohet një shumë parash ose një send i luajtshëm, vlera përcaktohet në bazë të shumës së treguar ose të vlerës së deklaruar nga paditësi. Në mungesë të përcaktimit ose të deklarimit, pranohet se përcaktimi i vlerës është në kompetencë të gjykatës.

I padituri mund të kundërshtojë vlerën si më sipër të deklaruar ose të prezumuar, por vetëm në fillim të mbrojtjes së tij.

Neni 69

(Zëvendësuar fjalë me ligjin nr. 8812, datë 17.5.2001)

Kur kërkohet një pronë e paluajtshme ose të drejta reale mbi të, vlera e padisë përcaktohet nga vlera në treg e pronës ose e të drejtave që kërkohen.

Neni 70

Vlera e padisë që kundërshton ekzekutimin e detyruar, përcaktohet nga kredia për të cilën procedohet. Vlera e padisë së personit të tretë që kundërshton ekzekutimin e detyruar varet nga vlefata e sendeve për të cilat bëhet kundërshtimi.

KREU V
PËRJASHTIMI I GJYQTARIT,
KËRKESA PËR PËRJASHTIM

Neni 71

Kushtet për të qenë gjyqtar caktohen me ligj.

Neni 72

Rastet për përjashtimin e gjyqtarit

Gjyqtari është i detyruar të heqë dorë nga gjykimi i një çështjeje konkrete kur:

1. ka interes në çështje ose në një mosmarrëveshje tjetër që ka lidhje me atë në gjykim;
2. ai vetë ose bashkëshortja e tij është i afërt deri në shkallë të katërt ose krushqi deri në shkallë të dytë ose është i lidhur me detyrime birësimi apo bashkëjeton në mënyrë të përhershme me njërin nga palët ose nga mbrojtësit;
3. ai vetë ose bashkëshortja e tij janë në konflikt gjyqësor ose në armiqësi apo në marrëdhënie kredie apo huaje me njërin prej palëve, ose njërin prej përfaqësuesve;
4. ka dhënë këshilla ose ka shfaqur mendim për çështjen në gjykim apo ka marrë pjesë në gjykimin e çështjes në një shkallë tjetër të procesit, është pyetur si dëshmitar, si ekspert ose si përfaqësues i njëres apo tjetres palë;
5. është kujdestar, punëdhënës i njëres prej palëve, administrator ose ka një detyrë tjetër në një ent, shoqatë, shoqëri ose institucion tjetër që ka interesa për çështjen në gjykim;
6. në çdo rast tjetër kur vërtetohen, sipas rrethanave konkrete, arsye serioze njëanshmërie.

Kërkesa për heqjen dorë i paraqitet kryetarit të gjykatës përkatëse i cili vendos. Për deklarimin e heqjes dorë të kryetarit të gjykatës së shkallës së parë vendos kryetari i gjykatës së apelit dhe për kërkesën e këtij të fundit vendos kryetari i Gjykatës së Lartë.

Përmbajtja e kërkesës u njoftohet palëve.

Neni 73

Heqja dorë e gjyqtarit nga gjykimi i çështjes
(Ndryshuar fjalia e dytë me ligjin nr. 10 052, datë 29.12.2008)

Gjyqtari, i cili vlerëson me ndërgjegje se ka shkaqe të arsyeshme për të mos marrë pjesë në shqyrtimin e një çështjeje, i kërkon kryetarit të gjykatës zëvendësimin e tij. Kryetari i gjykatës, kur e sheh me vend kërkesën, urdhëron zëvendësimin e tij me një gjyqtar tjetër, me anë të shortit.

Neni 74

Procedura për përjashtimin e gjyqtarit

(Shfuqizuar paragrafi i pestë dhe i gjashtë me ligjin nr. 8812, datë 17.5.2001)

Në rastet kur është e detyrueshme heqja dorë e gjyqtarit, secila nga palët mund të kërkojë përjashtimin e tij.

Kërkesa e nënshkruar nga pala përkatëse ose nga përfaqësuesi i saj, duhet të depozitohet në sekretarinë e gjykatës kur është bërë i ditur emri i gjyqtarit apo gjyqtarëve që shqyrtojnë çështjen dhe në rastin e kundërt menjëherë pas shpalljes së gjyqtarit apo gjyqtarëve që do të gjykojnë çështjen.

Paraqitja e mëvonshme e kërkesës lejohet vetëm kur pala ka marrë dijeni më vonë për shkakun e përjashtimit ose kur gjatë ushtrimit të funksioneve, gjyqtari ka shfaqur mendim të njëanshëm e në mënyrë të papërshtatshme mbi faktet dhe rrethanat objekt gjykimi, por sidoqoftë jo më vonë se tri ditë nga marrja dijeni.

Kërkesa duhet të përmbajë shkaqet e përjashtimit, dokumentet e provat e tjera që disponohen.

Neni 75

Kompetenca për shqyrtimin e kërkesës

(Ndryshuar me ligjin nr. 8812, datë 17.5.2001; shfuqizuar fjalia e parë me vendimin e Gjykatës Kushtetuese ndryshuar me ligjin nr.11 datë 5.4.2013; nr. 122/2013, datë 18.4.2013; ndryshuar fjalë në paragrafin e parë, shtuar paragrafi i pestë dhe i gjashtë me ligjin nr. 38/2017, datë 30.3.2017, ndryshuar paragrafi i dytë dhe i tretë me ligjin nr. 44/2021, datë 23.3.2021)

Kërkesa për përjashtimin e gjyqtarëve shqyrtohet në dhomë këshillimi nga një gjyqtar tjetër i së njëjtës gjykatë. Ndaj vendimit për pranimin ose rrëzimin e kërkesës për përjashtim lejohet ankim së bashku me vendimin përfundimtar.

Për kërkesën e përjashtimit të gjyqtarit të gjykatës së apelit vendos një gjyqtar tjetër i kësaj gjykate, i ndryshëm nga gjyqtarët e trupit gjykues të cilit i përket gjyqtari që kërkohet të përjashtohet. Vendimi është i formës së prerë.

Për kërkesën e përjashtimit të gjyqtarit të Gjykatës së Lartë vendos një gjyqtar tjetër i kësaj gjykate, i ndryshëm nga gjyqtarët e kolegjit të cilit i përket gjyqtari që kërkohet të përjashtohet. Vendimi është i formës së prerë.

Nuk pranohet kërkesa për përjashtimin e gjyqtarëve të caktuar për të vendosur mbi përjashtimin.

Gjyqtari për të cilin kërkohet përjashtimi ka të drejtë të paraqesë qëndrimin e tij me shkrim në lidhje me këtë kërkesë.

Në këto raste gjykimi nuk pezullohet, por gjyqtari nuk mund të japë ose të marrë pjesë në dhënien e vendimit, derisa të jepet vendimi që e deklaron të papranueshme ose që e rrëzon kërkesën e përjashtimit.

Neni 76

Sanksione për kërkesën e deklaruar të papranueshme

(Ndryshuar paragrafi i dytë me ligjin nr. 8812, datë 17.5.2001; ndryshuar paragrafi i dytë me ligjin nr. 38/2017, 30.3.2017)

Kërkesa për përjashtim quhet e papranueshme kur nuk është bërë në mënyrën dhe në afatet e parashtruara në nenin 74 të këtij Kodi.

Vendimi që deklaron të papranueshme kërkesën ose që nuk pranon përjashtimin e gjyqtarit, përmban shpenzimet gjyqësore përkatëse, si dhe një gjobë deri në 50 000 lekë kur është person fizik dhe deri në 100 000 lekë kur është person juridik, në ngarkim të palës që, duke abuzuar, ka parashtruar një kërkesë të padrejtë.

KREU VI SEKRETARIA GJYQËSORE

Neni 77

Detyrat e sekretarit gjyqësor

(Ndryshuar fjalë në paragrafin e tretë me ligjin nr. 8812, datë 17.5.2001; ndryshuar paragrafi i tretë dhe shtuar paragrafi i katërt me ligjin nr. 122/2013, datë 18.4.2013)

Sekretari gjyqësor dokumenton për të gjitha efektet, në rastet dhe në mënyrat e parashikuara nga ligji, veprimtari të mirëfillta të gjykatës, të palëve e pjesëmarrësve të tjerë në proces.

Sekretari merr pjesë në të gjitha veprimet e gjykatës për të cilat duhet të mbahet procesverbal.

Sekretari regjistron çështjet, formon fashikujt gjyqësorë, duke futur atje dokumente ose kopje të tyre të vërtetuara sipas ligjit dhe shënon menjëherë datën e depozitimit, i ruan ato, përpilon komunikimet dhe njoftimet e parashikuara nga ligji ose nga gjykata dhe detyra të tjera që lidhen me procesin gjyqësor.

Sekretari lëshon, kundrejt pagesës, kopje të akteve të përpiluara, të regjistrimeve të mbajtura me mjete të regjistrimit audio ose audiovizive, transkripte të plota ose të pjeshme të këtyre të fundit, si dhe ekstrakte autentike të akteve të përpiluara me shtypshkrim apo dorëshkrim.

Neni 78

Punonjësi i gjykatës

(Ndryshuar titulli, ndryshuar fjalë në paragrafin e parë dhe shtuar paragrafi i dytë dhe i tretë me ligjin nr. 38/2017, datë 30.3.2017)

Punonjësi i gjykatës merr pjesë në seancë gjyqësore dhe merr masa për zbatimin e urdhrave, ndjek procedurën e njoftimit të akteve dhe kryen detyra të tjera që lidhen me procesin gjyqësor.

Punonjësi i gjykatës është përgjegjës për kryerjen e rregullt të njoftimeve. Ai merr masa për realizimin e kërkimeve të nevojshme në lidhje me adresën e personit që i drejtohet njoftimi, në regjistrat publikë, në organet e administratës shtetërore, në familje dhe tek të afërmit, në vendqëndrimin ose vendbanimin e fundit të personit që i drejtohet njoftimi, ose nëpërmjet burimeve të tjera të mundshme.

Kërkesat e punonjësit të gjykatës janë të detyrueshme për subjektet, të cilave u drejtohen. Këta të fundit duhet të kthejnë përgjigje brenda afateve të caktuara në kërkesë. Për këto veprime, punonjësi i gjykatës harton një raport, të cilin ia paraqet gjykatës.

Neni 79

Përgjegjësia për dëmin e shkaktuar
(Shfuqizuar me ligjin nr. 8812, datë 17.5.2001)

Neni 79/a

Avokatura e Shtetit
(Shtuar me ligjin nr. 8812, datë 17.5.2001)

Avokatura e Shtetit ushtron përfaqësimin në rastet e parashikuara me ligj. Gjykata, që shqyrton çështje për të cilat me ligj përfaqësimi dhe mbrojtja kryhet nga Avokatura e Shtetit, urdhëron njoftimin e akteve kësaj të fundit, me qëllim që ajo të ketë mundësi të marrë pjesë në gjykim.

KREU VII

EKSPERTI

(Shfuqizuar nenet 80-83 me ligjin nr. 8812, datë 17.5.2001)

TITULLI IV

PROKURORI

(Shfuqizuar nenet 84-89 me ligjin nr. 8812, datë 17.5.2001)

TITULLI V

NGRITJA E PADISË

KREU I

PALET

Neni 90

Përkufizimi

Palë në një gjykim civil janë personat fizikë ose juridikë, në emër ose kundër të cilëve zhvillohet gjykimi.

Askush nuk mund të përfaqësojë në një gjykim civil të drejtat e të tjerëve, përveç kur ligji parashikon ndryshe.

Neni 91

Zotësia për të vepruar

Kanë zotësi për të vepruar në një gjykim civil personat që ushtrojnë lirisht të drejtat, të cilat duhet të respektohen nga të tjerët.

Personat, që nuk kanë zotësi për të vepruar në një gjykim civil, mund të marrin pjesë në gjykim vetëm kur përfaqësohen, sipas dispozitave që rregullojnë zotësinë e tyre.

Neni 92
Përfaqësimi në gjyq

Personat juridikë marrin pjesë në gjykim me anë të atij që i përfaqëson, sipas dispozitave ligjore.
Neni 93

Personat që kanë zotësi për të vepruar, mund t'i kryejnë vetë të gjitha veprimet procedurale, përveç kur ligji parashikon ndryshe.

Neni 94

Kur mungon personi i cili duhet të përfaqësohet në gjyq sipas paragrafit të dytë të nenit 91 të këtij Kodi dhe ekzistojnë arsye të justifikuara që kërkojnë kryerjen e shpejtë të disa veprimeve procedurale, mund të caktohet një kujdestar i posaçëm derisa çështja të ndiqet nga ai që është ngarkuar ta përfaqësojë.

Në të njëjtën mënyrë veprohet edhe për emërimin e një kujdestari të posaçëm për të përfaqësuarin, kur ka konflikt interesash me përfaqësuesin.

Neni 95

Askush nuk mund të bëjë të vlefshme në emrin e tij, në një proces gjyqësor civil, një të drejtë të një tjetri, përveç kur parashikohet shprehimisht nga ligji.

KREU II
PËRFAQËSUESIT
(Ndryshuar me ligjin nr. 8812, datë 17.5.2001)

Neni 96

Pajisja me prokurë e përfaqësuesit
(Ndryshuar paragrafi i parë me ligjin nr. 8812, datë 17.5.2001)

Si përfaqësues të palëve me prokurë mund të jenë:

- a) avokatët;
- b) bashkëshortët, të paralindurit, të paslindurit, vëllezërit dhe motrat;
- c) juristët dhe punonjësit e tjerë të autorizuar të institucioneve shtetërore ose të personave juridikë;

ç) personat që lejohen nga gjykata për të qenë përfaqësues në një çështje;

d) personat e tjerë që parashikohen me ligj se mund të jenë përfaqësues të palëve.

Nuk mund të jenë përfaqësues të palëve:

- a) personat që nuk kanë mbushur moshën 18 vjeç;
- b) personat që u është hequr zotësia për të vepruar;
- c) avokatët të cilëve u është pezulluar ushtrimi i profesionit për aq kohë sa zgjat kjo masë;
- ç) gjyqtarët dhe prokurorët.

Prokura mund të jetë e përgjithshme ose e posaçme. Ajo bëhet me shkrim sipas dispozitave të Kodit Civil, si dhe me gojë përpara gjykatës që shqyrton mosmarrëveshjen.

Neni 96/a

Përfaqësimi në Gjykatën e Lartë
(Shtuar me ligjin nr. 38/2017, datë 30.3.2017)

1. Përfaqësimi i palëve në Gjykatën e Lartë bëhet vetëm nga avokat.
2. Kjo dispozitë nuk zbatohet në rastet kur përfaqësimi bëhet nga Avokatura e Shtetit sipas ligjit.

Neni 97

Të drejta të përfaqësuesit në procesin gjyqësor

Kur palët përfaqësohen në gjykim nga përfaqësuesi, ky mund të kryejë dhe të marrë në interes të palës së vet të gjitha aktet që i nevojiten procesit, që ligji nuk e ndalon.

Në çdo rast nuk mund të kryejë akte që sjellin disponim të së drejtës, përveç rasteve kur ka fituar tagër në mënyrë të shprehur.

Neni 98

Shfuqizimi dhe heqja dorë nga prokura

I përfaqësuar mund të shfuqizojë kurdoherë prokurën dhe përfaqësuesi mund të heqë dorë në çdo kohë prej saj, por shfuqizimi ose heqja dorë nuk kanë efekt për palën tjetër, përderisa nuk është bërë zëvendësimi i përfaqësuesit.

Neni 99

Pala ose personi që e përfaqëson, kur ka cilësinë e nevojshme për të ushtruar tagrin e përfaqësuesit me prokurë, mund të paraqitet në gjykim pa praninë e ndonjë përfaqësuesi tjetër, përveç kur ligji parashikon ndryshe.

KREU III

DETYRAT E PALËVE DHE TË PËRFAQËSUESVE

Neni 100

(Ndryshuar me ligjin nr. 38/2017, datë 30.3.2017)

Palët dhe përfaqësuesit e tyre kanë detyrimin që gjatë procesit gjyqësor të sillen me mirëbesim dhe ndershmëri.

Neni 101

Në dokumentet që i paraqiten gjykatës dhe në diskutimet gjatë procesit gjyqësor, palët dhe përfaqësuesit e tyre nuk duhet të përdorin shprehje të papërshtatshme ose fyese.

Në çdo fazë të gjykimit, gjykata mund të urdhërojë heqjen e shprehjeve të papërshtatshme ose fyese dhe në vendimin përfundimtar të caktojë në favor të personit të fyer dhe në ngarkim të autorit

të fyerjes ose të shprehjeve të papërshtatshme, një shumë lekësh me titull shpërblimi të dëmit jopasuror, kur shprehjet fyese nuk kanë lidhje me objektin e mosmarrëveshjes.

KREU IV
PËRGJEGJËSIA E PALËVE PËR SHPENZIMET GJATË PROCESIT DHE PËR DËMET
GJATË PROCESIT

Neni 102

Përbërja e shpenzimeve gjyqësore

*(Ndryshuar paragrafi i dytë me ligjin nr. 8812, datë 17.5.2001
dhe ndryshuar me ligjin nr. 38/2017, datë 30.3.2017)*

1. Shpenzimet gjyqësore përbëhen nga tarifrat dhe nga shpenzimet e tjera të nevojshme të gjykimit.
2. Tarifrat gjyqësore, llojet e tyre dhe të tjera çështje që lidhen me to rregullohen me ligj të veçantë.

Neni 103

(Shfuqizuar me ligjin nr. 38/2017, datë 30.3.2017)

Neni 104

Mënyra e caktimit

(Shtuar paragrafi i parë me ligjin nr. 8812, datë 17.5.2001 dhe shfuqizuar me ligjin nr. 38/2017, datë 30.3.2017)

Neni 105

(Shtuar paragrafi i dytë me ligjin nr. 8812, datë 17.5.2001 dhe ndryshuar me ligjin nr. 38/2017, datë 30.3.2017)

1. Shpenzimet për dëshmitarët, përmbaruesit, ekspertët, përkthyesit dhe për këqyrjen e sendeve ose këqyrjen në vend, parapaguhën nga pala që i ka kërkuar në shumën që ka caktuar gjykata. Gjkata, duke marrë parasysh rrethanat e çështjes dhe gjendjen pasurore të palëve, me vendim, ia ngarkon njëres ose të dyja palëve shpenzimet, pavarësisht se cila prej tyre ka kërkuar pyetjen e dëshmitarëve, kryerjen e ekspertimit, thirrjen e përkthyesit ose këqyrjen.

2. Ky vendim është menjëherë i ekzekutueshëm nga shërbimi përmbarimor.

Neni 105/a

(Shtuar me ligjin nr. 8812, datë 17.5.2001)

Dëshmitarët, ekspertët dhe përkthyesit kanë të drejtë të marrin shpenzimet që kanë bërë për paraqitjen e tyre, si dhe një shpërblim për largimin e tyre nga vendi i punës.

Ekspertët kanë të drejtë të shpërblehen edhe për shërbimin e kryer.

Masa e shpenzimeve dhe e shpërblimeve, që u takojnë dëshmitarëve dhe ekspertëve, caktohet nga Këshilli i Ministrave.

Neni 105/b

*(Shtuar me ligjin nr. 8812, datë 17.5.2001,
ndryshuar fjalë në paragrafin e parë dhe ndryshuar paragrafi
i dytë me ligjin nr. 38/2017, datë 30.3.2017)*

Personat që, sipas dispozitave për tarifën, përjashtohen nga pagimi i taksës, përjashtohen edhe nga pagimi i shpenzimeve të tjera gjyqësore. Në këto raste, shpenzimet përballohen nga fondi ngarkatës i parashikuar në Buxhetin e Shtetit.

Personat juridikë që sipas ligjit “Për tarifën gjyqësore” përjashtohen nga pagimi i tarifës, paguajnë shpenzimet e tjera gjyqësore.

Neni 106

Cilës palë i ngarkohen

*(Ndryshuar me ligjin nr. 8812, datë 17.5.2001;
ndryshuar fjalë me ligjin nr. 38/2017, datë 30.3.2017)*

Tarifa, shpenzimet e tjera gjyqësore dhe shpërblimi për një avokat, në qoftë se ka pasur të tillë, të paguara nga paditësi, i ngarkohen të paditurit në masën e pjesës së padisë që është pranuar nga gjykata. Tarifa dhe shpenzimet e tjera gjyqësore, nga pagimi i të cilave pala është përjashtuar sipas nenit 105/b, i ngarkohen palës tjetër në masën e pjesës së padisë që është pranuar nga gjykata.

I padituri ka të drejtë të kërkojë pagimin e shpenzimeve gjyqësore që ka bërë, në përpjesëtim me pjesën e refuzuar të padisë.

I padituri ka të drejtë të kërkojë pagimin e shpenzimeve gjyqësore që ka bërë, edhe në rast se është vendosur pushimi i gjykimit.

Neni 107

*(Ndryshuar paragrafi i parë me ligjin
nr. 38/2017, datë 30.3.2017)*

Nëse pala ndërgjyqëse ose përfaqësuesi i saj ka shkaktuar pa shkaqe të arsyeshme vonesa në gjykimin e çështjes, gjykata kryesisht mund të caktojë një tarifë gjyqësore shtesë, sipas përcaktimeve të ligjit “Për tarifën gjyqësore”.

Kur i padituri me sjelljen e tij nuk i ka dhënë shkak ngritjes së padisë, shpenzimet gjyqësore i ngarkohen paditësit edhe sikur të pranohet padia.

Neni 108

(Ndryshuar me ligjin nr. 8812, datë 17.5.2001)

Kur çështja përfundon me pajtim, shpenzimet gjyqësore mbeten në ngarkim të secilës palë që i ka bërë, përveç kur ka marrëveshje të kundërt.

Neni 109

(Ndryshuar me ligjin nr. 8812, datë 17.5.2001)

Personi i tretë që bën ndërhyrje dytësore nuk detyrohet dhe as ngarkohet me pagimin e shpenzimeve gjyqësore.

Neni 110

(Ndryshuar me ligjin nr. 8812, datë 17.5.2001)

dhe me ligjin nr. 38/2017, datë 30.3.2017)

1. Për caktim të gabuar të vlerës së padisë dhe për llogaritje të gabuar të tarifave dhe të shpenzimeve të tjera gjyqësore, mund të bëhet ankimi i veçantë.

2. Ankimi kundër vendimit nuk pezullon ekzekutimin e vendimit të gjykatës.

KREU V
MJETET LIGJORE TË MBROJTJES
*(Shfuqizuar kreu V, nenet 111-114,
me ligjin nr. 8812, datë 17.5.2001)*

TITULLI VI
AKTET PROCEDURALE, NJOFTIMET DHE AFATET

KREU I
FORMAT E AKTIT

Neni 115
Forma e hartimit të aktit
(Ndryshuar titulli me ligjin nr. 8812, datë 17.5.2001)

Aktet procedurale, për të cilat ligji nuk kërkon forma të caktuara, mund të kryhen në formën më të dobishme për arritjen e qëllimit të tyre.

Neni 116
Gjuha e hartimit të aktit
(Shtuar titulli me ligjin nr. 8812, datë 17.5.2001)

Aktet procedurale hartohen në gjuhën shqipe.

Gjykata për pyetjen e personave që nuk dinë gjuhën shqipe ose për përkthimin e dokumenteve të shkruara në gjuhë të huaj thërret përkthyesin.

Përkthyesi që nuk paraqitet pa shkaqe të përligjura, thirret me detyrim. Ai mban përgjegjësi penale dhe civile sikurse eksperti.

Neni 117
Përmbajtja e aktit procedural

Përveç kur ligji parashikon ndryshe, thirrja për në gjyq, kërkesëpadia e kundërpadia, duhet të tregojnë gjykatën, palët, objektin, shkaqet ligjore të kërkesës dhe përfundimet, si dhe datën e hartimit dhe duhet të nënshkruhen prej palës që e paraqet aktin ose nga përfaqësuesi i saj, si në origjinal ashtu dhe në kopjet për njoftim.

Neni 118
Procesverbali
*(Ndryshuar me ligjin nr. 8812, datë 17.5.2001;
nr. 122/2013, datë 18.4.2013; shtuar fjalë
me ligjin nr. 38/2017, datë 30.3.2017)*

Gjyqtari i vetëm ose kryetari i seancës duhet të sigurohet që të mbahet procesverbal nëpërmjet regjistrimit audio ose audioviziv për seancën gjyqësore, si dhe për çdo veprim tjetër procedural gjyqësor që zhvillohet jashtë seance. Nëse nuk është e mundur që procesverbali të mbahet nëpërmjet regjistrimit audio ose audioviziv, ai mbahet duke bërë një përmbledhje të saktë me shtypshkrim apo dorëshkrim.

Procesverbali duhet të tregojë:

- a) vendin ku zhvillohet veprimi procedural gjyqësor;
- b) kohën e zhvillimit të veprimit procedural gjyqësor;
- c) përbërjen e trupit gjykues dhe emrin e sekretarit të gjykatës;
- ç) gjenealogjetet e pjesëmarrësve në gjykim; dhe
- d) personat e thirrur, që nuk janë paraqitur, si dhe, nëse dihet, arsyen e mungesës së tyre.

Procesverbali duhet të përshkruajë veprimet procedurale të kryera gjatë gjykimit dhe të pasqyrojë fjalë për fjalë:

- a) të gjitha kërkimet dhe kundërshtimet e palëve dhe të personave të tretë;
- b) përmbledhjen e saktë të çdo shpjegimi dhe pretendimi me shkrim të paraqitur nga pala;
- c) pyetjet dhe thëniet e personave që marrin pjesë në gjykim, duke përfshirë dëshmitarët dhe ekspertët;
- ç) provat e marra, duke përfshirë përmbajtjen e provave me shkresë që janë paraqitur, të shiritave të magnetofonit, diapozitivave e filmave;
- d) të gjitha vendimet dhe urdhrat që ka dhënë gjykata gjatë gjykimit; dhe
- dh) të gjitha pretendimet përfundimtare të palëve.

Në rast se procesverbali mbahet në formë të përmbledhur me shtypshkrim apo dorëshkrim, dhe një nga palët kërkon që pjesë nga thëniet e palës tjetër të përfshihen në procesverbal, gjykata duhet ta marrë parasysh këtë kërkesë.

Nëse procesverbali mbahet në formë të përmbledhur me shtypshkrim apo dorëshkrim, ai nënshkruhet në fund të çdo faqeje nga sekretari dhe në fund të dokumentit nga kryetari i seancës, menjëherë pas seancës, dhe përfshihet në dosjen gjyqësore.

Procesverbali është pjesë përbërëse e dosjes gjyqësore dhe ruhet për aq kohë sa edhe vetë dosja. Rregullat e hollësishme për ruajtjen dhe arkivimin e procesverbalit përcaktohen me urdhër të Ministrit të Drejtësisë.

Neni 118/1

**Transkriptimi i procesverbaleve të mbajtura
me mjete të regjistrimit audio ose audiovizive**
(Shtuar me ligjin nr. 122/2013, datë 18.4.2013)

Transkriptimi i procesverbaleve të mbajtura me mjete të regjistrimit audio ose audiovizive përgatitet nga sekretari gjyqësor, ose teknikë të kontraktuar nga gjykata dhe që veprojnë nën mbikëqyrjen e sekretarit gjyqësor.

Transkriptimi i procesverbalit bëhet në rastet kur:

- a) kërkohet nga anëtarët e trupit gjykues;
- b) kërkohet me shkrim nga palët në gjykim ose persona të tjerë të interesuar dhe kjo kërkesë miratohet nga kryetari i seancës gjyqësore, pasi paguhet tarifat e vendosura për këtë qëllim, e cila përcaktohet me urdhër të Ministrit të Drejtësisë.

Transkriptimi i regjistrimit mund të bëhet për të gjitha seancat e një çështjeje, për seanca të veçanta ose për pjesë të shkëputura prej tyre, sipas kërkesës së personit që kërkon transkriptimin.

Transkriptimi mund të kërkohet edhe para se gjykata të ketë dhënë vendimin për çështjen.

Transkriptimi i bashkëngjitet dosjes gjyqësore pa cenuar vlefshmërinë e procesverbalit të mbajtur sipas nenit 118 të këtij Kodi.

KREU II PAVLEFSHMËRIA E AKTEVE

Neni 119

Shpallja e pavlefshmërisë

Akti procedural që nuk është kryer në formën që kërkohet shprehimisht nga ligji, mund të shpallet i pavlefshëm.

Akti mund të shpallet i pavlefshëm edhe kur i mungojnë të dhënat e domosdoshme për arritjen e qëllimit të tij.

Pavlefshmëria nuk mund të shpallet kur akti ka arritur qëllimin për të cilin është destinuar.

Neni 120

*(Ndryshuar paragrafi i dytë dhe i tretë
me ligjin nr. 38/2017, datë 30.3.2017)*

Nuk mund të shpallet pavlefshmëria e një akti procedural pa kërkesën e palës, përveç kur ligji parashikon ndryshe.

Vetëm pala në interes të së cilës ligji parashikon një element të aktit procedural, mund të prapësojë pavlefshmërinë e aktit për mungesë të atij elementi. Prapësimi duhet të ngrihet në seancën më të parë pas njoftimit, ose menjëherë, kur dijenia merret gjatë gjykimit.

Pavlefshmëria nuk mund të prapësohet nga pala që e ka shkaktuar atë dhe as nga ajo që ka hequr dorë heshtazi.

Neni 121

Pavlefshmëria e pjesshme

Pavlefshmëria e një akti nuk ka rëndësi për aktet e mëparshme, kur këto janë të pavarura prej tij.

Pavlefshmëria e një pjese të aktit nuk prek pjesët e tjera që janë të pavarura.

Kur e meta e një akti procedural pengon një efekt të caktuar, efektet e tjera të prodhuara prej tij, për të cilat ai është krijuar, janë të vlefshme.

Neni 122

Pavlefshmëria e njoftimit

Njoftimi është i pavlefshëm kur nuk janë zbatuar dispozitat që kanë lidhje me mënyrën dhe personin të cilit i duhet dorëzuar kopja e aktit ose kur ka pasiguri të plotë për personin ose datën e njoftimit.

Neni 123

Pavlefshmëria e vendimeve gjyqësore

Pavlefshmëria e vendimeve të gjykatës që mund të shqyrtohen në gjykatën e apelit ose për të cilat mund të bëhet kërkesë në Gjykatën e Lartë, vlerësohet brenda kufijve dhe rregullave të caktuara për këto mjete të kundërshtimit.

Neni 124

Ripërtëritja e aktit

(Hequr fjalë në paragrafin e tretë me ligjin nr. 38/2017, datë 30.3.2017)

Gjykata që shpall pavlefshmërinë e një akti procedural, kur është e mundur, duhet të veprojë për ripërtëritjen e plotë ose të pjesshme të aktit.

Kur pavlefshmëria e aktit procedural është rrjedhojë e fajësisë së sekretarit, përmbaruesit ose përfaqësuesit, gjykata me vendim i ngarkon personit përgjegjës shpenzimet për ripërtëritjen e aktit.

Me kërkesën e palës së dëmtuar, gjykata në vendimin që vendos për mosmarrëveshjen, detyron personin përgjegjës të shpërblejë dëmin e shkaktuar nga pavlefshmëria.

KREU III

VENDIMET E GJYKATËS

Neni 125

Vendimet e ndërmjetme

(Ndryshuar me ligjin nr. 8812, datë 17.5.2001)

Vendimet e ndërmjetme jepen nga gjykata në seancë gjyqësore me qëllim që t'i përgjigjet kërkesave dhe të sigurohet zhvillimi i gjykimit në pajtim me dispozitat e këtij Kodi.

Neni 126

Vendimet përfundimtare

(Ndryshuar fjalë në paragrafin e dytë me ligjin nr. 8812, datë 17.5.2001)

Vendimi përfundimtar jepet nga gjykata në përfundim të gjykimit i cili zgjidh çështjen në themel.

Vendimi përfundimtar, si dhe vendimet që i japin fund procesit gjyqësor civil të parashikuara prej nenit 127 të këtij Kodi jepen në “Emër të Republikës” dhe përkatësisht duhet të përmbajnë bazën ligjore mbi të cilën bazohet zgjidhja e mosmarrëveshjes, analizën e provave dhe mënyra e zgjidhjes së saj.

Neni 127

Vendimet jopërfundimtare

Vendimet jopërfundimtare janë vendimet e pushimit të çështjes, me të cilët gjykata ose gjyqtari në rastet e parashikuara në këtë Kod i japin fund procesit gjyqësor civil pa e zgjidhur çështjen në themel, si edhe çdo vendim tjetër që pa e zgjidhur çështjen në themel i jep fund procedimit gjyqësor të filluar.

KREU IV NJOFTIMET

Neni 128

Njoftimi i akteve

*(Ndryshuar me ligjin nr. 122/2013, datë 18.4.2013;
ndryshuar fjalë me ligjin nr. 38/2017, datë 30.3.2017)*

Njoftimi i akteve bëhet sipas mënyrave të parashikuara në këtë kre. Gjyqtari ose kryetari i trupit gjykues të çështjes kujdeset dhe kontrollon procesin e njoftimit, që kryhet nga punonjësit e gjykatës të caktuar për realizimin e tij.

Neni 129

Thirrja në gjykatë

*(Ndryshuar me ligjin nr. 122/2013, datë 18.4.2013;
shtuar fjalë në paragrafin e parë dhe të dytë dhe shtuar paragrafët
e tretë, të katër dhe të pestë me ligjin nr. 38/2017, datë 30.3.2017)*

Thirrja në gjykatë bëhet nëpërmjet njoftimit të letërthirrjes, e cila duhet të përmbajë gjykatën që e ka nxjerrë, emrin, mbiemrin e personit të thirrur, kohën e vendin e seancës gjyqësore, mosmarrëveshjen për të cilën thirret, kohën e njoftimit të aktit, si dhe pasojat ligjore në rast se personi i thirrur nuk paraqitet në gjykatë.

Gjykata, kur e çmon të dobishme dhe kur pala ose personi i tretë ka dhënë pëlqimin paraprak, urdhëron që thirrja në gjykatë të bëhet nëpërmjet njoftimit me mjete të komunikimit elektronik, sipas rregullave të përcaktuara në këtë kre.

Kur pala është nën masë paraburgosëse, ose po vuan dënimin me burgim, gjykata kryen njoftimin në vendin e ekzekutimit të masës ose dënimit, duke urdhëruar organet përkatëse që ta shoqërojnë në gjykatë, kur pala kërkon të marrë pjesë personalisht në gjykim. Në këto raste gjykata përsërit njoftimin për personin për çdo seancë, përveç rastit kur ai kërkon të vazhdojë gjykimi në mungesë.

Kur për zgjedhja e një adrese, me qëllim njoftimi në gjykatë është parashikuar shprehimisht në kontratë nga palët, për të gjitha mosmarrëveshjet që lindin nga kjo kontratë, gjykata mund të kryejë njoftimin sipas kësaj mënyre.

Palët ose personat e tretë, për çdo ndryshim të mëvonshëm të adresës dhe të të dhënave elektronike të kontaktit të tyre ose të përfaqësuesit të tyre, detyrohen të njoftojnë gjykatën. Shkelja e këtij detyrimi e bën të papranueshëm pretendimin për pavlefshmëri njoftimi.

Kjo dispozitë është e zbatueshme për njoftimet në çdo fazë dhe shkallë gjykimi.

Neni 130

Rregullat e njoftimit shkresor të akteve

*(Ndryshuar me ligjin nr. 122/2013, datë 18.4.2013; ndryshuar fjalë dhe paragrafi i gjashtë me ligjin nr. 38/2017,
datë 30.3.2017)*

Njoftimi shkresor bëhet nëpërmjet dorëzimit nga punonjësi i gjykatës ose shërbimi postar i letërthirrjes ose akteve të tjera që duhet t'i njoftohen personit të thirrur, kudo ku ai gjendet.

Në rastin e personave që ndodhen në shërbim në ushtri, njoftimi u bëhet me anë të komandës së repartit nga i cili varen.

Në rastin e personave juridikë publikë njoftimi bëhet në qendrën e tij dhe i dorëzohet titullarit ose personave të ngarkuar për pranimin e akteve.

Në rastin e personave juridikë privatë njoftimi bëhet në qendrën e tij dhe i dorëzohet përfaqësuesit ose personit të ngarkuar për të marrë aktet dhe, në mungesë të tyre, një personi tjetër që punon në këtë qendër të personit juridik.

Në rastet kur njoftimi shkresor bëhet nëpërmjet shërbimit postar, punonjësi i gjykatës shënon mbi origjinalin dhe mbi kopjen e njoftimit edhe zyrën e postës, me anë të së cilës i është dërguar akti marrësit, me dërgesë të porositur. Dëftesa e marrjes në dorëzim duhet t'i bashkohet origjinalit të aktit dhe përfshihet në dosjen gjyqësore.

Në qoftë se personi të cilit i drejtohet njoftimi refuzon marrjen e njoftimit, nuk di ose nuk mund të nënshkruajë, punonjësi i gjykatës ose punonjësi i shërbimit postar bën shënimin përkatës në aktin objekt njoftimi dhe, kur është e mundur, e vërteton edhe me nënshkrimin e një dëshmitari të pranishëm. Në këtë rast njoftimi quhet i kryer.

Neni 131

(Ndryshuar fjalë në paragrafin e parë e të dytë, ndryshuar fjalia e dytë e paragrafit të katërt me ligjin nr. 122/2013, datë 18.4.2013; ndryshuar fjalë me ligjin nr. 38/2017, datë 30.3.2017)

Kur nuk është i mundur njoftimi sipas dispozitës së mësipërme, njoftimi bëhet në vendbanimin apo vendqëndrimin e personit të thirrur ose në zyrën apo vendin ku ushtron veprimtarinë tregtare, industriale ose të artizanatit.

Në qoftë se personi i thirrur nuk gjendet në një nga këto vende, njoftimi i dorëzohet një personi të familjes që ka mbushur moshën gjashtëmbëdhjetë vjeç, dhe kur nuk ndodhet ndonjë prej tyre, njoftimi mund të bëhet edhe nëpërmjet fqinjëve, që pranojnë t'ia dorëzojnë atë personit të thirrur, zyrës ose qendrës së punës së tij, përveç kur marrësi është i mitur, nën gjashtëmbëdhjetë vjeç ose është i pazoti për të vepruar.

Kur nuk është e mundur të bëhet njoftimi, sipas paragrafit të mësipërm, kopja e njoftimit i dorëzohet portierit të ndërtesës së banimit, të zyrës apo të qendrës së punës.

Në të gjitha këto raste, personi që merr njoftimin, duhet të nënshkruajë origjinalin ose kopjen e saj, duke marrë përsipër detyrimin që kopjen tjetër t'ia dorëzojë personit të thirrur. Gjithashtu bëhet shënim në kopjen që mban punonjësi i gjykatës edhe për marrëdhëniet e këtij personi me personin e thirrur, veprimet dhe kërkimet e bëra nga nëpunësi gjyqësor për dorëzimin e aktit personit të thirrur, si dhe vendin dhe kohën e dorëzimit.

Neni 132

(Ndryshuar me ligjin nr. 38/2017, datë 30.3.2017)

1. Kur anëtarët e familjes së personit që i drejtohet njoftimi, ose fqinjët të cilëve u jepet njoftimi për t'ia dorëzuar personit të cilit i drejtohet njoftimi, nuk pranojnë të marrin në dorëzim njoftimin, nuk dinë ose nuk mund të nënshkruajnë, bëhet shënim në kopjen e njoftimit dhe, kur është e mundur, vërtetohet edhe me nënshkrimin e një dëshmitari të pranishëm.

2. Në këtë rast njoftimi quhet i kryer.

Neni 133

(Ndryshuar me ligjin nr. 10 052, datë 29.12.2008; nr. 122/2013, datë 18.4.2013 dhe nr. 38/2017, datë 30.3.2017)

1. Kushdo mund të emërojë një person të autorizuar për marrjen e njoftimeve. Akti i emërimit depozitohet në gjykatë.

2. Punonjësi i gjykatës regjistron personin e autorizuar në portalin elektronik kombëtar, i cili krijohet dhe administrohet nga Këshilli i Lartë Gjyqësor.

Neni 133/a

Njoftimi me shpallje publike

(Shtuar me ligjin nr. 38/2017, datë 30.3.2017)

Njoftimi bëhet me shpallje publike nëse:

a) nuk është e mundur të realizohet njoftimi sipas parashikimeve të neneve 129, 130, 131, 132 dhe 133 dhe pasi punonjësi i gjykatës ka marrë të gjitha masat e nevojshme për gjetjen e adresës së personit që i drejtohet njoftimi; ose

b) personi, të cilit i drejtohet njoftimi, nuk ka vendbanim, vendqëndrim, nuk ka zgjedhur një banesë ose nuk ka caktuar një përfaqësues në Republikën e Shqipërisë dhe nuk ka qenë i mundur njoftimi i tij sipas njëres nga mënyrat e parashikuara nga ligji.

Neni 133/b

(Shtuar me ligjin nr. 38/2017, datë 30.3.2017)

1. Njoftimi me shpallje publike kryhet me anë të afishimit të tij në gjykatën e vendit ku do të gjykohet mosmarrëveshja, në vendin ku personi të cilit i drejtohet njoftimi ka vendbanimin ose në vendqëndrimin e tij, si edhe në njësinë administrative në të cilën ka vendbanimin ose vendqëndrimin.

2. Kur personi të cilit i drejtohet njoftimi është një person juridik privat, njoftimi kryhet me anë të afishimit të tij në selinë e regjistruar në regjistrat publikë përkatës.

3. Njoftimi botohet edhe në një rubrikë të posaçme në faqen zyrtare në internet të gjykatës, dhe/ose në një portal elektronik kombëtar të krijuar për këtë qëllim.

4. Njoftimi me shpallje publike duhet të përmbajë:

a) palët ndërgjyqëse;

b) identitetin e palës të njoftuar me shpallje dhe adresën e vendbanimit ose vendqëndrimin;

c) datën dhe orën e gjykimit, gjykatën që shqyrton mosmarrëveshjen, objektin e mosmarrëveshjes dhe të dhënat e aktit objekt njoftimi;

ç) personin zyrtar ose zyrën në të cilën mund të marrë aktin objekt njoftimi, si dhe pasojat që mund të vijnë nga mosveprimi i palës që i drejtohet njoftimi.

5. Ky njoftim qëndron i afishuar për jo më pak se 20 ditë.

Neni 134

Njoftimi i akteve të shtetit të huaj

Njoftimi i akteve që vijnë nga organet e një shteti të huaj në një drejtim të përcaktuar nga autoritetet e këtij shteti, kryhet me dorëzimin e tyre të thjeshtë, sipas rregullave të caktuara në këtë Kod.

Neni 135

Njoftimi i akteve të shtetit të huaj bëhet nëpërmjet Ministrisë së Drejtësisë, e cila ia përcjell ato gjykatës së rrethit të vendit ku duhet të kryhet njoftimi.

Kur ka marrëveshje të ndërsjellë për dhënien e ndihmës juridike, dërgimi për njoftim dhe njoftimi bëhet drejtpërsëdrejti midis organeve kompetente të të dy shteteve ose në ndonjë mënyrë tjetër që parashikohet në marrëveshje.

Ministria e Drejtësisë kur konstaton se kërkesa për njoftimin e një akti nuk përputhet me rregullat e parashikuara në këtë Kod, ose në marrëveshjen ndërkombëtare përkatëse, ia kthen dokumentet organit të shtetit dërgues, duke specifikuar plotësisht rregullimet e nevojshme.

Neni 136

Pala që kërkon njoftimin duhet të shoqërojë kërkesën me shpenzimet e nevojshme të njoftimit, sipas marrëveshjeve ndërkombëtare ekzistuese, përveç rasteve kur ligji apo këto marrëveshje parashikojnë përjashtimin nga pagimi paraprak i shpenzimeve.

Neni 137

Akti njoftohet në gjuhën e vendit nga i cili është dërguar, por marrësi që nuk e njeh gjuhën në të cilën është përpiluar akti, ka të drejtë të refuzojë njoftimin dhe të kërkojë që ai të përkthehet në gjuhën shqipe ose në një gjuhë tjetër të njohur prej pritësit për llogari të palës kërkuese dhe me shpenzimet e saj.

Neni 138

Për njoftimin e aktit mbahet procesverbal ose plotësohet një certifikatë, në të cilën përmendet detyrimisht vendi, data e njoftimit, personit të cilit i është dorëzuar akti, lidhjet e tij me personin që i drejtohet akti, nënshkrimi dhe kur është rasti edhe arsyet që kanë penguar njoftimin.

Neni 139

Për dokumentet që bëjnë fjalë për ekzekutimin ose mosekzekutimin e kërkesave të njoftimit, veprohet në të njëjtën mënyrë sikurse për dërgimin e kërkesave për njoftim.

Neni 140

Ekzekutimi i një kërkesë njoftimi apo përcjelljeje mund të refuzohet nga autoritetet kompetente shqiptare, kur preket sovraniteti apo siguria e shtetit, si dhe kur nuk është paraqitur në përputhje me dispozitat e këtij Kodi.

Neni 141

Rregullat e njoftimit elektronik të akteve

(Ndryshuar me ligjin nr. 122/2013, datë 18.4.2013

dhe ndryshuar fjalë nr. 38/2017, datë 30.3.2017)

Njoftimi elektronik i akteve bëhet me mjete të komunikimeve elektronike, nëpërmjet dërgimit nga punonjësi i gjykatës të letërthirrjes ose akteve të tjera që duhet t'i njoftohen personit të caktuar si marrës, në të dhënat e tij të kontaktit.

Ky njoftim duhet të pasqyrohet në një procesverbal të posaçëm, në të cilin duhet të tregohen të dhënat e kontaktit dhe mjeti i komunikimeve elektronike të përdorura për njoftim, data dhe ora e saktë e komunikimit, personi me të cilin komunikon dhe qëllimi i njoftimit.

Procesverballi hartohet nga sekretari gjyqësor dhe nënshkruhet prej tij dhe punonjësit të gjykatës të ngarkuar për kryerjen e njoftimeve. Ky procesverbal bëhet pjesë e dosjes gjyqësore.

Rregulla të detajuara për mënyrën e njoftimit elektronik përcaktohen me urdhër të Ministrit të Drejtësisë.

Neni 141/a

(Shtuar me ligjin nr. 10 052, datë 29.12.2008;

shfuqizuar me ligjin nr. 122/2013, datë 18.4.2013)

Neni 142

Njoftimi për personat me shërbim në ushtri

(Shfuqizuar me ligjin nr. 122/2013, datë 18.4.2013)

Neni 143

(Ndryshuar me ligjin nr. 122/2013, datë 18.4.2013)

Në rastet kur njoftimi nuk mund të bëhet në rrugë shkresore dhe elektronike, zbatohen rregullat e parashikuara në nenin 133 të këtij Kodi.

Neni 144

Mënyra të tjera njoftimi

(Ndryshuar me ligjin nr. 122/2013, datë 18.4.2013)

Njoftimi mund të kryhet në çdo mënyrë tjetër që garanton një njoftim të rregullt për sa kohë që personi i thirrur konfirmon personalisht me shkrim se ka marrë njoftimin.

Neni 144/a

Roli i përmbartuesit në procesin e njoftimit në gjykatë

(Shtuar me ligjin nr. 10 052, datë 29.12.2008

dhe ndryshuar me ligjin nr. 38/2017, datë 30.3.2017)

Rregullat e parashikuara në këtë kre për njoftimet zbatohen edhe nga përmbaruesit gjyqësorë, kur këtë e urdhëron gjykata. Përmbaruesi gjyqësor në këtë rast kryen të njëjtat detyra me ato të punonjësit të gjykatës. Përmbaruesi gjyqësor nuk mund të veprojë si punonjës i gjykatës gjatë fazës së ekzekutimit të titullit ekzekutiv.

KREU V AFATET

Neni 145

Afatet për kryerjen e veprimeve procedurale caktohen nga ligji dhe kur ky e lejon edhe nga gjykata.

Afatet mund të jenë edhe prekluzive kur ligji e parashikon shprehimisht.

Neni 146

Afatet e vendosura nga ligji janë të zakonshme, përveç kur ligji e parashikon shprehimisht se janë të prera.

Afatet e prera nuk mund të shkurtohen ose të shtyhen, qoftë edhe me pëlqimin e palëve.

Neni 147

Zgjatja e afateve

Gjykata përpara mbarimit të afatit mund të zgjasë me vendim afatin që nuk është prekluziv. Shtyrja nuk mund të jetë më e gjatë se afati i fillimit, përveç kur ka arsye veçanërisht të rënda që përlligjin kërkesën.

Neni 148

Llogaritja e afateve

Kur afati është caktuar me ditë dhe me orë, përjashtohet dita dhe ora në të cilën ka filluar ngjarja ose koha nga e cila duhet të fillojë afati.

Afati që është caktuar në javë, në muaj ose në vite mbaron me kalimin e asaj dite të javës së fundit ose të muajit të fundit që ka të njëjtin emër ose numër me atë të ditës që ka filluar afati. Kur një ditë e tillë mungon në muajin e fundit afati mbaron me kalimin e ditës së fundit të këtij muaji.

Kur dita e fundit e një afati bie në ditë pushimi, afati mbaron në ditën e punës, që vjen pas asaj të pushimit.

Neni 149

Dita e fundit e afatit vazhdon deri në orën 24.⁰⁰ të saj, por kur do të kryhet ndonjë veprim procedural ose do të paraqitet ndonjë kërkesë ose akt tjetër në gjykatë, afati mbaron në çastin e mbarimit të orarit zyrtar.

Afati nuk quhet i humbur, kur kërkesa ose akti është dërguar me postë edhe në ditën e fundit të afatit.

Neni 150

Afatet dhe pezullimi i gjykimit

Kur pezullohet gjykimi, pezullohen edhe të gjitha afatet që kanë filluar të ecin por nuk janë plotësuar. Në këtë rast, pezullimi i afatit fillon nga çasti që ka ndodhur ngjarja e cila ka shkaktuar pezullimin e gjykimit.

Neni 151

Rivendosja në afatet procedurale

(Ndryshuar me ligjin nr. 38/2017, datë 30.3.2017)

Kur palët ose prokurori, për arsye që rrjedhin nga forca madhore ose që nuk mund të ishin parashikuar nga ata, kanë tejkaluar afatin procedural ligjor ose atë të përcaktuar nga gjykata, mund t'i kërkojnë gjykatës rivendosjen në këto afate procedurale, përveç kur afatet kanë karakter prekluziv.

Neni 152

(Shtuar fjali në paragrafin e parë me ligjin nr. 10 052, datë 29.12.2008)

Kërkesa për rivendosjen e afatit të humbur shqyrtohet nga gjykata së cilës duhet t'i paraqiten edhe dokumentet që justifikojnë ose për të cilat kërkohet rivendosja e afatit. Gjatë shqyrtimit të kërkesës thirret edhe pala tjetër.

Kundër vendimit të gjykatës mund të bëhet ankim i veçantë.

PJESA E DYTË GJYKIMI NË SHKALLË TË PARË

TITULLI I

PARAQITJA E PADISË, DEKLARATËS SË MBROJTJES, VEPRIMET PËRGATITTORE

(Ndryshuar titulli me ligjin nr. 38/2017, datë 30.3.2017)

KREU I

HARTIMI, PARAQITJA NË GJYKATË, NJOFTIMI

I PADISË DHE VEPRIMET PËRGATITTORE

(Ndryshuar titulli me ligjin nr. 8812, datë 17.5.2001)

Neni 153

Hartimi i padisë

Gjykimi i një çështjeje në gjykatë fillon me paraqitjen e kërkesëpadisë me shkrim.

Neni 154

(Ndryshuar me ligjet nr. 8812, datë 17.5.2001; nr. 122/2013, datë 18.4.2013 dhe nr. 38/2017, datë 30.3.2017)

1. Kërkesëpadia shkruhet në gjuhën shqipe dhe duhet të përmbajë:

a) gjykatën përpara së cilës paraqitet kërkesa;

b) emrin, atësinë, mbiemrin, vendbanimin ose vendqëndrimin e paditësit e të paditurit dhe të personave që përkatësisht i përfaqësojnë ata, kur ka të tillë. Nëse paditësi ose i padituri është person juridik, emërtimin e tij ashtu siç figuron në regjistrat publikë, duke treguar edhe selinë ose zyrën qendrore, ku do kryhet njoftimi;

c) objektin e padisë;

ç) tregimin konkret të fakteve, rrethanave, dokumenteve, mjeteve të tjera provuese, të së drejtës mbi të cilat mbështetet padia, si dhe kërkimin konkret të paditësit;

d) vlerën e padisë, në rast se objekti i saj është i vlerësueshëm.

2. Përveç këtyre kërkesave, paditësi në kërkesëpadi duhet të tregojë saktë dhe/ose të bashkëngjisë:

a) të dhënat elektronike të kontaktit të tij ose të përfaqësuesit, nëse ka një të tillë, ku gjykata mund ta njoftojë;

b) listën e personave që kërkon të thirren në gjykim në cilësinë e dëshmitarit, duke saktësuar emrin, atësinë, mbiemrin dhe adresën e plotë, si dhe faktet që kërkohet të provohen me to;

c) provat që kërkohen të merren nga i padituri dhe të tretët, duke përcaktuar arsyet dhe vendndodhjen e këtyre provave;

ç) llojin e ekspertimit që kërkohet të kryhet gjatë gjykimit;

d) emrin, atësinë, mbiemrin ose emërtimin nëse është person juridik dhe adresën e plotë të personave të tretë që kërkon të thirren në gjykim me këtë cilësi;

dh) aktin provues të pagimit të tarifës së padisë, sipas ligjit.

Neni 154/a

Paraqitja e kërkesëpadië

(Shtuar me ligjin nr. 8812, datë 17.5.2001)

Kërkesëpadija paraqitet në gjykatë nga paditësi ose nga përfaqësuesi i tij i pajisur me prokurë. Kërkesëpadija mund të paraqitet në gjykatë edhe nëpërmjet postës.

Padia iu caktohet gjyqtarëve me short.

Kur kërkesëpadija nuk plotëson kushtet e përmendura në këtë kre, gjyqtari i vetëm ia kthen paditësit në kohën e paraqitjes së saj ose ai njoftohet me shkrim për plotësimin e të metave dhe, pasi të jetë shënuar në padi data e paraqitjes, caktohet një afat për plotësimin e të metave. Deri në këtë datë padia mbetet pa veprime.

Kur paditësi nuk plotëson të metat brenda afatit të caktuar, kërkesëpadija quhet se nuk është paraqitur dhe i kthehet paditësit së bashku me aktet e tjera.

Kundër vendimit të gjyqtarit të vetëm për kthimin e kërkesëpadië mund të bëhet ankimi i veçantë.

Kur të metat e kërkesëpadië janë plotësuar në afatin e caktuar, ajo quhet e regjistruar që nga dita që është regjistruar në gjykatë. Në këtë mënyrë veprohet edhe kur të metat e kërkesëpadië konstatohen gjatë gjykimit të çështjes.

Neni 155

Njoftimi paraprak i padisë

(Shfuqizuar me ligjin nr. 38/2017, datë 30.3.2017)

Neni 156

Aktet që i bashkëngjiten padisë

(Ndryshuar fjalë me ligjin nr. 38/2017, datë 30.3.2017)

Bashkë me kërkesëpadinë duhet të paraqiten:

- a) prokura, në rast se kërkesëpadia paraqitet në emër të paditësit nga përfaqësuesi i tij;
- b) kopje të kërkesëpadisë dhe të akteve provuese, në numër sa janë të paditurit, si dhe për rastin e parashikuar nga neni 197 i Kodit Civil.

Me paraqitjen e kërkesëpadisë paguhet tarifa, si dhe shpenzimet e nevojshme për njoftimet ose shërbimet e tjera gjyqësore.

Kërkesëpadisë i bashkëngjitet thirrja në të cilën shënohen data e paraqitjes në gjykatë, si dhe porosia që në këtë datë të jenë të saktësuara provat që i padituri pretendon se duhen dëgjuar nga gjykata.

Neni 157

Paraqitja e padisë

(Shfuqizuar me ligjin nr. 8812, datë 15.7.2001)

Neni 158

Veprimet paraprase të gjyqtarit të vetëm

(Ndryshuar me ligjin nr. 122/2013, datë 18.4.2013

dhe nr. 38/2017, datë 30.3.2017)

1. Gjkata, pasi e vlerëson padinë pa të meta në zbatim të neneve 154/a dhe 156 të këtij Kodi, i kërkon të paditurit të lëshojë deklaratën e mbrojtjes, jo më vonë se 30 ditë nga njoftimi i kërkesëpadisë. Të njëjtat rregulla zbatohen edhe në rastin e paraqitjes së padisë së ndërhyrësit kryesor, ose të kundërpadisë.

2. Gjkata informon të paditurin në lidhje me përmbajtjen e nevojshme të deklaratës së mbrojtjes, sipas pikave 3 dhe 4, të këtij neni, në lidhje me mundësinë për të kërkuar ndihmë ligjore dhe pasojat ligjore në rast moslëshimi të deklaratës së mbrojtjes.

3. Deklarata e mbrojtjes hartohet në gjuhën shqipe dhe duhet të përmbajë:

- a) gjykatën përpara së cilës paraqitet deklarata e mbrojtjes;
- b) emrin, atësinë, mbiemrin, vendbanimin ose vendqëndrimin e paditësit e të paditurit dhe të personave që përkatësisht i përfaqësojnë ata, nëse ka. Nëse paditësi ose i padituri është person juridik, emërtimin e tij ashtu siç figuron në regjistrat publikë, duke treguar edhe selinë ose zyrën qendrore, ku do kryhet njoftimi;

c) tregimin konkret të fakteve, rrethanave, dokumenteve dhe provave të tjera, si dhe prapësimet dhe argumentet për kundërshtimin e padisë, nëse ka.

4. Përveç këtyre kërkesave, i padituri deklaron qartë në/ose bashkëngjitur deklaratës së mbrojtjes:

a) të dhënat e kontaktit të tij elektronik ose të përfaqësuesve të tij, nëse ka, të cilat gjykata mund t'i përdorë për ta njoftuar;

b) listën e personave që kërkon të thirren në gjykim me cilësinë e dëshmitarit, duke specifikuar saktë emrat e tyre, atësinë, mbiemrin, dhe adresën e tyre të plotë, si dhe faktet që kërkohet të provohen me to;

c) provat që kërkohen të merren tek të tretët ose te paditësi, duke përcaktuar arsyet dhe vendndodhjen e provave;

ç) llojin e ekspertimit që kërkohet të kryhet gjatë gjykimit;

d) emrin, atësinë, mbiemrin ose emërtimin e personit juridik dhe adresën e plotë të personave të tretë që kërkon të thirren në gjykim me këtë cilësi;

dh) kundërpadinë, kur kërkohet prej tij ushtrimi i kësaj të drejte, sipas nenit 160 të këtij Kodi.

5. I padituri duhet të informojë gjykatën për çdo ndryshim të mëvonshëm të adresës dhe të të dhënave të kontaktit elektronik për vete ose përfaqësuesin e tij. Shkelja e këtij detyrimi i bën të papranueshme pretendimet për pavlefshmërinë e njoftimit.

6. Deklarata e mbrojtjes bashkë me provat dhe aktet e tjera bashkëngjitur i komunikohet palës paditëse nga gjykata. Pala paditëse ka të drejtë të paraqesë prova të tjera, përveç atyre të përcaktuara në kërkesëpadi, vetëm kur ato lidhen me pretendime të reja të të paditurit, të parashtruara në deklaratën e mbrojtjes.

7. Prapësimet dhe provat që mund të ngrihen ose paraqiten vetëm me kërkesë të palëve, nuk pranohen nga gjykata më pas, nëse nuk janë paraqitur së bashku me deklaratën e mbrojtjes.

Neni 158/a

Vendimet e gjyqtarit gjatë veprimeve paraprake

(Shtuar me ligjet nr. 8812, datë 17.5.2001; ndryshuar paragrafi i parë, shfuqizuar paragrafi i katërt me ligjin nr. 10 052, datë 29.12.2008; zëvendësuar fjalë në paragrafin e katërt me ligjin nr. 122/2013, datë 18.4.2013; ndryshuar me ligjin nr. 38/2017, datë 30.3.2017)

1. Në rast se nga studimi paraprak i akteve, gjyqtari konstaton mungesën e juridiksionit ose kompetencës, ose palëve u mungon zotësia për të vepruar ose përfaqësimi është në kundërshtim me ligjin, atëherë ai duhet përkatësisht të vendosë nxjerrjen e çështjes jashtë juridiksionit gjyqësor, dërgimin e çështjes për gjykim gjykatës kompetente, disponon me vendim, sipas parashikimeve të këtij Kodi, ose i cakton afat palëve për të rregulluar aktet e përfaqësimit.

2. Gjyqtari me vendim, pa caktuar seancë përgatitore, kryen këto veprime:

a) përjashton paditësin nga pagesa e tarifës kur janë rastet e përcaktuara me ligj dhe është bërë kërkesë nga paditësi;

b) cakton provat që do të merren në shqyrtim në seancë gjyqësore dhe cakton ekspertin në fushën përkatëse të ekspertizës, të cilin ua njofton palëve;

c) vendos për marrjen e provave dhe informacioneve tek të tretët kur palët deklarojnë dhe provojnë se nuk kanë mundësi t'i marrin vetë;

ç) vendos për marrjen e masave për sigurimin e padisë, në raste të veçanta ose të ngutshme, sipas nenit 205 të këtij Kodi;

d) nëse është e nevojshme, vendos për sigurimin e provës, sipas neneve 292-295, të këtij Kodi, dhe procedon për marrjen e saj në seancë të posaçme, sipas nenit 296 të këtij Kodi;

dh) vendos për pezullimin e gjykimit kur janë rastet e përcaktuara nga neni 297 i këtij Kodi;

e) vendos për pushimin e gjykimit kur janë rastet e përcaktuara nga neni 299 i këtij Kodi;

ë) vendos për bashkimin e padive në një gjykim të vetëm në rastet e parashikuara në këtë Kod ose për veçimin e kërtimeve;

f) vendos në lidhje me kërkesën për thirrjen e personit të tretë në gjykim, sipas nenit 193 të këtij Kodi.

Neni 158/b

Seanca përgatitore

*(Shtuar me ligjin nr. 8812, datë 17.5.2001
dhe ndryshuar me ligjin nr. 38/2017, datë 30.3.2017)*

1. Gjyqtari cakton detyrimisht seancën e veprimeve përgatitore në rastet kur merr në shqyrtim kërkesat për ndërhyrje kryesore, dytësore, për zëvendësim procedural, kalim procedural, ndryshimin e shkaktit ose shtimin, pakësimin ose ndryshimin e objektit të padisë, paraqitjen e kundërpadisë, si dhe caktimin e ekspertit.

2. Për vendimet e tjera që merren nga gjyqtari gjatë veprimeve paraprake mund të kryhet seancë përgatitore kur çmohet prej tij nevoja e thirrjes dhe dëgjimit të palëve, si dhe në raste të tjera të parashikuara në ligj.

Neni 158/c

Urdhri për caktimin e seancës gjyqësore

(Shtuar me ligjin nr. 38/2017, datë 30.3.2017)

1. Gjyqtari, menjëherë pasi kryen të gjitha veprimeve paraprake dhe/ose përgatitore të nevojshme, nxjerr urdhrin për caktimin e seancës gjyqësore, i cili u njoftohet palëve dhe personave të tretë.

2. Urdhri për caktimin e seancës gjyqësore përmban:

- a) datën, orën dhe vendin e zhvillimit të seancës gjyqësore;
- b) palët të cilat kërkohen të pyeten nga gjykata, sipas nenit 182, të këtij Kodi, dhe, sipas rastit, dëshmitarët, që duhet të marrin pjesë në seancë gjyqësore;
- c) ekspertin ose grupin e ekspertëve të caktuar nga gjyqtari;
- ç) njoftimin dhe mënyrën e njoftimit të palëve dhe të personave që duhet të marrin pjesë në seancë.

3. Njoftimi drejtuar dëshmitarëve, përkthyesit dhe ekspertit, duhet të përmbajë paralajmërimin për sanksione, sipas ligjit, për mosparaqitje në seancë, pa shkak të ligjshëm.

Neni 158/ç

Veprimet e pajtimit

(Shtuar me ligjin nr. 38/2017, datë 30.3.2017)

1. Gjyqtari, gjatë veprimeve përgatitore, bën të gjitha përpjekjet për të zgjidhur mosmarrëveshjen me pajtim, kur e lejon natyra e çështjes. Për këtë qëllim, kur është rasti, urdhëron edhe paraqitjen e vetë palëve.

2. Në çdo fazë të gjykimit, gjykata vë në dijeni palët lidhur me mundësinë e zgjidhjes së mosmarrëveshjes me ndërmjetësim dhe nëse ato pranojnë e kalon çështjen për ndërmjetësim.

3. Kur arrihet pajtimi pa filluar seanca gjyqësore, mbahet procesverbal, i cili nënshkruhet nga palët. Gjyqtari me vendim miraton pajtimin.

4. Në rast të paraqitjes së aktmarrëveshjes për pajtim ose për zgjidhjen e mosmarrëveshjes me ndërmjetësim, gjykata vendos miratimin e saj, nëse kjo e fundit nuk është në kundërshtim me ligjin.

5. Kur pajtimi arrihet në seancë gjyqësore, kushtet e marrëveshjes pasqyrohen në procesverbalin gjyqësor. Gjykata jep vendim për miratimin e tij, por në çdo rast ai nuk duhet të jetë në kundërshtim me ligjin.

6. Kundër vendimit për zgjidhjen e mosmarrëveshjes me pajtim ose me ndërmjetësim, ose mospranimin e pajtimit, mund të bëhet ankimi i veçantë.

Neni 159

Bashkimi i kërtimeve

Në një kërkesëpadi mund të parashtrihen shumë kërtime, në rast se gjykata është kompetente për të gjitha kërkimet. Kur gjykata çmon se shqyrtimi i përbashkët i tyre, do të shkaktojë vështirësi të dukshme në zhvillimin e gjykimit, vendos që ato të shqyrtohen veç e veç.

Neni 160

Kundërpadia

(Ndryshuar paragrafi i tretë me ligjin nr. 8812, datë 17.5.2001 dhe paragrafi i dytë me ligjin nr. 38/2017, datë 30.3.2017)

I padituri ka të drejtë të paraqesë kundërpadi kur kërkitimi i kundërpadisë ka lidhje me atë të padisë ose kur midis tyre mund të bëhet kompensimi.

Kundërpadia mund të paraqitet derisa nuk është nxjerrë urdhri për caktimin e seancës gjyqësore, sipas nenit 158/c të këtij Kodi.

Kur të metat e kundërpadisë nuk plotësohen në afatin e caktuar nga gjykata, kundërpadia kthehet.

KREU II

BASHKËNDËRGJYQËSIA

Neni 161

(Shtuar shkronja "c" me ligjin nr. 10 052, datë 29.12.2008 dhe shkronja "ç" me ligjin nr. 38/2017, datë 30.3.2017)

Padia mund të ngrihet bashkërisht nga shumë paditës ose kundër shumë të paditurve (bashkëndërgjyqës) në rast se:

- a) kanë të drejta ose detyrime të përbashkëta mbi objektin e padisë;
- b) të drejtat dhe detyrimet e tyre nga pikëpamja e faktit ose e ligjit kanë po atë bazë.
- c) në rast se gjykimi ka filluar dhe paditësi vëren se kërkitimi i tij shtrihet edhe ndaj një personi tjetër, atëherë mund ta shtrijë kërkimin edhe ndaj këtij të fundit, duke e thirrur si të paditur.
- ç) nëse vendimi nuk mund të jepet përveçse kundrejt shumë personave, në rastin e bashkëndërgjyqësisë së detyrueshme, këta të fundit duhet të thirren si të paditur në të njëjtin proces. Gjyqtari, kur konstaton se bashkëndërgjyqësia e detyrueshme në anën e të paditurve është e paplotë, i lë palës paditëse një afat deri në 20 ditë që ta rregullojë atë, sipas shkronjës "c", të këtij neni, dhe nenit 154/a të këtij Kodi. Në rast se paditësi nuk vepron brenda afatit të mësipërm, gjykata vendos pushimin e gjykimit.

Neni 162

Secili nga bashkëndërgjyqësit kundrejt palës kundërshtare paraqitet i pavarur në mënyrë që veprimet ose mosveprimet e tij procedurale nuk u sjellin të tjerëve as dobi as dëm.

Kur, për shkak të natyrës së marrëdhënieve juridike që janë në konflikt ose për shkak të një dispozite ligjore, efekti i vendimit, që do të jepet, shtrihet në të gjithë bashkëndërgjyqësit, veprimet procedurale që janë kryer prej disa bashkëndërgjyqësve kanë efekt edhe për bashkëndërgjyqësit e tjerë që nuk janë paraqitur në gjykatë ose që nuk kanë kryer ndonjë veprim në afatin e caktuar.

Neni 162/a

Procedura e shqyrtimit të padive për shuma të vogla

(Shtuar me ligjin nr. 38/2017, datë 30.3.2017, ndryshuar fjalë në pikën 1 dhe ndryshuar pika 4 me ligjin nr. 44/2021, datë 23.3.2021)

1. Paditë me vlerë deri në njëzetfishin e pagës minimale në shkallë vendi, që rrjedhin nga marrëdhënie kontraktore, shqyrtohen nga gjykata me gjykim të shkurtuar.

2. Shqyrtimi i çështjes me gjykim të shkurtuar para gjykatës bëhet me shkrim. Gjykata mund të zhvillojë seancë gjyqësore verbale nëse e çmon të nevojshme.

3. Në lidhje me gjykimet e padive të mësipërme, zbatohen vetëm rregullat e parashikuara në paragrafin e dytë, të nenit 172, neneve 236/a, 285/a, 310, 315, 460 dhe 510 të këtij Kodi.

4. Në rast se vlera e padisë është më e vogël se njëzetfishi i pagës minimale në shkallë vendi dhe vlera e kundërpadisë tejkalon njëzetfishin e pagës minimale në shkallë vendi, gjykimi zhvillohet sipas dispozitave të përgjithshme për gjykimin e zakonshëm.

KREU III

DREJTIMI I PROCESIT

(Shfuqizuar nenet 163-164 me ligjin nr. 8812, datë 17.5.2001)

KREU IV

GJOBAT

Neni 165

Mosparaqitja në gjyq pa shkaqe të arsyeshme

(Ndryshuar masa e gjobës me ligjin nr. 38/2017, datë 30.3.2017)

Kur dëshmitari ose eksperti, që është thirrur në gjykatë, nuk paraqitet pa shkaqe të arsyeshme, gjykata e dënon me gjobë nga 50 000 deri në 100 000 lekë dhe urdhëron sjelljen e tij me detyrim.

Neni 166

Kundërshtimi për të dëshmuar

(Ndryshuar masa e gjobës me ligjin nr. 38/2017, datë 30.3.2017)

Kur dëshmitari pa ndonjë shkak të arsyeshëm kundërshton të dëshmojë ose eksperti të japë mendimin, gjykata i dënon me gjobë nga 50 000 deri në 100 000 lekë.

Neni 167

**Mosparaqitja në gjyq e dokumentit
ose e sendit nga personi i tretë**

(Ndryshuar masa e gjobës me ligjin nr. 38/2017, datë 30.3.2017)

Kur një person i tretë, që nuk është palë, nuk pranon të paraqesë një dokument ose një send, që provohet se ndodhet pranë tij dhe që i është kërkuar nga gjykata dënohet me gjobë nga 50 000 deri në 100 000 lekë.

Neni 168

Mosbindja e urdhrimit të kryetarit të seancës

*(Ndryshuar masa e gjobës dhe fjalës e dytë me ligjin
nr. 38/2017, datë 30.3.2017)*

Kur personat që marrin pjesë në gjykimin e çështjes, si dhe personat e tjerë që asistojnë në gjykim nuk u binden urdhrave të kryetarit të seancës gjyqësore, me vendim të gjykatës mund të dënohen me gjobë nga 50 000 deri në 100 000 lekë. Në rastet kur prokurori dhe/ose avokati nuk i binden urdhrave të gjykatës, sipas këtij neni, gjykata ka detyrimin të njoftojë organet përgjegjëse për disiplinën e tyre.

Neni 169

Kundërshtimi i vendimit të dënimit

Personat që janë dënuar me gjobë, sipas dispozitave të mësipërme, mund t'i paraqitin gjykatës që i ka dënuar, brenda tri ditëve, kërkesë për heqjen e dënimit, duke treguar dhe shkaqet.

Gjykata kur i gjen me vend këto shkaqe, revokon vendimin e dënimit me gjobë si dhe urdhrin e sjelljes me detyrim. Ajo mund edhe vetëm të pakësojë gjobën e caktuar. Në rast të kundërt, refuzon kërkesën.

Afati për të paraqitur kërkesën fillon nga dita e seancës gjyqësore dhe, në rastet e parashikuara nga nenet 165 dhe 167, nga dita e njoftimit të vendimit të dënimit.

Vendimi i dhënë nga gjykata në rastet e sipërme është i formës së prerë dhe kundër tij nuk lejohet ankimi.

TITULLI II SHQYRTIMI I ÇËSHTJES

KREU I VEPRIMET PËRGATITTORE *(Shfuqizuar me ligjin nr. 8812, datë 17.5.2001)*

Neni 170
(Shfuqizuar me ligjin nr. 8812, datë 17.5.2001)

Neni 171
Veprimet e pajtimit
(Shfuqizuar me ligjin nr. 8812, datë 17.5.2001)

KREU II DREJTIMI I PROCESIT DHE SEANCA GJYQËSORE *(Ndryshuar titulli me ligjin nr. 8812, datë 17.5.2001)*

Neni 171/a
**Të drejtat e gjykatës për zhvillimin e procesit
gjyqësor dhe mjetet për zbatimin e tyre**
*(Shtuar me ligjin nr. 8812, datë 17.5.2001 dhe
shtuar fjalë me ligjin nr. 38/2017, datë 30.3.2017)*

Gjykata ushtron të gjitha të drejtat e përcaktuara në këtë Kod, që janë të nevojshme për zhvillimin sa më të mirë të procesit gjyqësor.

Gjykata cakton seancat dhe afatet brenda të cilave palët dhe personat e tjerë të thirrur prej saj duhet të kryejnë aktet procedurale dhe veprime të tjera të kërkuara prej saj.

Gjykata drejton procesin gjyqësor nëpërmjet vendimeve dhe urdhrave. Vendimet dhe urdhrat e shpallura në seancë gjyqësore quhen të njohura nga palët e pranishme ose që duhej të paraqiteshin në gjykatë. Vendimet e shpallura jashtë seancës dhe ato, ndaj të cilave lejohet ankimi i veçantë u komunikohen palëve të interesuara nga sekretari i seancës jo më vonë se tre ditë nga shpallja e tyre.

Neni 171/b
*(Shtuar me ligjin nr. 8812, datë 17.5.2001
dhe shtuar fjalë me ligjin nr. 38/2017, datë 30.3.2017)*

Vendimet e ndërmjetme dhe urdhrat që jep gjykata në seancë gjyqësore duhet të arsyetohen dhe të mos paragjykojnë zgjidhjen e çështjes.

Vendimet mund të ndryshohen ose të revokohen nga gjykata që i ka shpallur përveç kur:

a) janë shpallur mbi bazën e një marrëveshjeje të palëve, në rastet që ato vetë mund të disponojnë. Megjithatë, mund të revokohen nga gjykata kur është përcaktuar në marrëveshjen e palëve;

b) në këtë Kod përcaktohet se kundër tyre mund të ushtrohet ankimi i veçantë;

c) ligji i deklaron si të paankimueshme.

Neni 172

(Ndryshuar me ligjin nr. 122/2013, datë 18.4.2013)

Shqyrtimi i çështjes përpara gjykatës bëhet verbalisht, por palët mund të parashtrojnë me shkrim shpjegimet dhe pretendimet e tyre rreth çështjes në gjykim.

Shpjegimet dhe pretendimet me shkrim të paraqitura nga palët, në mbështetje të kërkesave dhe konkluzioneve të tyre, bëhen pjesë e dosjes gjyqësore, ose i bashkohen procesverbalit kur ai mbahet me shtypshkrim apo dorëshkrim.

Neni 173

Gjykimi me dyer të mbyllura

(Ndryshuar me ligjin nr. 8812, datë 17.5.2001)

Nuk lejohet qëndrimi në seancë gjyqësore me dyer të mbyllura i të miturve nën 16 vjeç, përveç kur ata thirren nga gjykata.

Gjykata mund të mos lejojë pjesëmarrjen e organeve të medias dhe publikut gjatë një pjese ose gjatë gjithë zhvillimit të procesit gjyqësor:

- a) në interes të moralit;
- b) të rendit publik;
- c) të ruajtjes së informacionit të klasifikuar ose sigurisë kombëtare;
- ç) kur e kërkojnë interesat e të miturve ose mbrojtja e jetës private të palëve dhe pjesëmarrësve në gjyq;
- d) kur përmenden sekrete tregtare ose shpikje industriale, nga publikimi i të cilave mund të cenohen interesat që mbrohen me ligj;
- dh) në masën e çmuar nga gjykata, në rrethana të veçanta, publikimi mund të paragjykojë interesat e drejtësisë.

Vendimi shpallet publikisht.

Neni 174

Çelja dhe zhvillimi i seancës gjyqësore

(Ndryshuar fjalë në paragrafin e dytë me ligjin nr. 38/2017, datë 30.3.2017)

Në ditën dhe në orën e caktuar palët ose përfaqësuesit e tyre janë të detyruar të njoftojnë gjykatën për praninë e tyre.

Përpara se të fillojë seanca gjyqësore sekretari ose punonjësi i gjykatës thërret palët ose përfaqësuesit e tyre dhe i fton ata të zënë vendet e caktuara.

Neni 175

Pasi deklarohet çelja e seancës gjyqësore, gjykata verifikon paraqitjen e palëve dhe heton shkaqet kur njëra ose të dyja ato nuk janë paraqitur në seancë.

Në rast se mosparaqitja ka ndodhur për shkak sëmundjeje ose për ndonjë shkak tjetër të ligjshëm, gjykata shtyn gjykimin për një ditë tjetër.

Neni 176

Legjitimimi i palëve në proces

Gjykata verifikon legjitimitimin si palë të personave ose të përfaqësuesve të tyre të paraqitur dhe kur është rasti i fton ata të plotësojnë aktet dhe dokumentet që rezultojnë me të meta, duke përfshirë këtu edhe aktet lidhur me përfaqësimin, gjetjen e personit dhe, kur e shoh të nevojshme, u cakton palëve një afat.

Neni 177

Drejtimi i hetimit gjyqësor nga kryetari i seancës

(Shtuar fjalë në fund të paragrafit të dytë, me ligjin nr. 122/2013, datë 18.4.2013)

Kryetari i seancës gjyqësore drejton hetimin gjyqësor dhe bisedimet e palëve, në përputhje me rregullat e përcaktuara në këtë Kod.

Kur ndonjë nga palët bën vërejtje ndaj veprimeve të kryetarit të seancës, duke pretenduar se u kufizohen ose u shkelen të drejtat e tyre, këto duhet të pasqyrohen në procesverbal kur ai mbahet në formë të përmbledhur me shtypshkrim apo dorëshkrim.

Neni 178

Sigurimi i rregullit dhe i qetësisë në seancë gjyqësore

Kryetari i seancës gjyqësore kujdeset për mbajtjen e rregullit e të qetësisë në seancë. Ai ka të drejtë të urdhërojë largimin nga salla e gjyqit të personave që prishin rregullin e qetësinë e zhvillimit të seancës gjyqësore. Kur prokurori ose avokati nuk u binden urdhrave të kryetarit të seancës gjyqësore, gjykata vë në dijeni organin përkatës të prokurorisë ose të këshillit drejtues të avokatisë dhe kërkon prej tyre marrjen e masave disiplinore. Gjykata mund të shtyjë seancën derisa të caktohet një prokuror ose një avokat tjetër.

Neni 179

Pasojat juridike të mosparaqitjes së palëve

(Ndryshuar me ligjet nr. 8812, datë 17.5.2001; bequr fjalë në paragrafin e parë me ligjin nr. 38/2017, datë 30.3.2017)

1. Nëse asnjë nga palët, pa ndonjë shkak të arsyeshëm, nuk paraqitet në seancë përgatitore ose në seancë gjyqësore dhe rezulton se ka dijeni rregullisht, gjykata vendos pushimin e gjykimit.

2. Nëse paditësi, pa ndonjë shkak të arsyeshëm, nuk paraqitet në seancë përgatitore ose në seancë gjyqësore dhe rezulton se ka dijeni rregullisht, gjykata vendos pushimin e gjykimit, kur i padituri nuk ka dorëzuar deklaratën e mbrojtjes. Kur i padituri e ka dorëzuar deklaratën e mbrojtjes, mund të kërkojë vijimin e gjykimit në mungesë të paditësit dhe gjykata, kur vlerëson se qëndrimi i të paditurit ka shkak të ligjshëm, vijon gjykimin në mungesë të paditësit.

3. Nëse i padituri, pa ndonjë shkak të arsyeshëm, nuk paraqitet në seancë përgatitore ose në seancë gjyqësore dhe rezulton se ka dijeni rregullisht, gjykata vendos pushimin e gjykimit, nëse paditësi nuk kërkon që gjykimi të zhvillohet në mungesë.

4. Përveç kur parashikohet ndryshe në ligji, gjykata nuk njofton më palën që vendos të gjykojë në mungesë.

Neni 180

Shpallja e trupit gjykues dhe shpjegimet e palëve

*(Shfuqizuar paragrafi i katërt dhe i pestë me ligjin
nr. 38/2017, datë 30.3.2017)*

Pasi të jenë kryer veprimet e mësipërme, shpallet përbërja e trupit gjykues dhe zgjidhen kërkesat paraprake të palëve.

Gjykata në seancën e parë gjyqësore u kërkon palëve, që në bazë të fakteve të pretenduara prej tyre, të japin sqarimet e nevojshme, duke u vënë në dukje çështjet që nga pikëpamja procedurale i quan të nevojshme e të dobishme për gjykimin e çështjes.

Në fillim paditësi jep shpjegime rreth kërkesave të parashtruara në padi, pastaj i padituri dhe pjesëmarrësit e tjerë në proces. Secili prej tyre është i detyruar të përcaktojë faktet dhe provat mbi të cilat mbështeten pretendimet e prapësimet e tyre.

Shfuqizuar.

Shfuqizuar.

Neni 181

Përfundimi i gjyimit nga i njëjti trup gjykues

*(Ndryshuar paragrafi i dytë dhe shfuqizuar paragrafi i tretë
me ligjin nr. 38/2017, datë 30.3.2017)*

Gjykata duhet të organizojë punën që gjykimi i çështjes të përfundojë nga i njëjti trup gjykues.

Kur për shkaqe të përligjura, ndryshon përbërja e trupit gjykues, anëtari ose anëtarët e rinj duhet të njihen me përmbajtjen e procesit gjyqësor. Anëtari ose anëtarët e rinj mund të kërkojnë që hetimi gjyqësor të përsëritet pjesërisht ose tërësisht.

Shfuqizuar.

Neni 182

Paraqitja personalisht e palëve

Gjykata, në çdo fazë të gjyimit, ka të drejtë të kërkojë që palët të paraqiten personalisht për t'u pyetur, për rrethana që çmon se kanë rëndësi për zgjidhjen e çështjes, pavarësisht se kanë përfaqësues ose që gjykimi zhvillohet në mungesë të tyre.

Kur, me gjithë urdhrin e dhënë nga gjykata sipas paragrafit të mësipërm, pala e thirrur nuk është paraqitur pa ndonjë shkak të ligjshëm ose refuzon t'u përgjigjet pyetjeve që i bëhen, gjykata vlerëson qëndrimin e saj në harmoni me provat e tjera.

Neni 183

Zgjidhja e kërkesave të palëve

Për kërkesat e parashtruara nga palët sipas neneve 180 dhe 182 të këtij Kodi, gjykata shprehet me vendim. Në raste të veçanta, që paraqesin vështirësi gjykimi, ajo mund ta shtyjë deklarimin e vendimit deri në tri ditë.

Gjykata, me vendim, lejon marrjen e provave dhe kur është rasti edhe mënyrën e marrjes së tyre. Refuzimi i marrjes së provës së kërkuar duhet të arsyetohet nga gjykata, pa e paragjykuar çështjen.

Neni 184

Zëvendësimi i palëve

Kur gjatë gjykimit del se padia është ngritur nga një person, që nuk ka të drejtë ta ngriejë, ose është ngritur kundër një personi ndaj të cilit nuk duhej të ngrihej, me kërkesën e palës së interesuar gjykata mund të lejojë zëvendësimin e paditësit ose të të paditurit të parë, me paditësin që i përket e drejta që të ngriejë padinë ose me të paditurin kundër të cilit duhej të ngrihej padia. Për këtë zëvendësim gjykata duhet të marrë më parë pëlqimin e të dy palëve dhe të personit që hyn në vend të tyre si palë.

Neni 185

*(Ndryshuar paragrafi i parë me ligjin nr. 8812,
datë 17.5.2001 dhe nr. 38/2017, datë 30.3.2017)*

1. Paditësi, gjatë veprimeve përgatitore, ka të drejtë të paraqesë kërkesë me shkrim për ndryshimin e shkakut të padisë. Ai pa e ndryshuar shkakun e padisë, mund të shtojë, të pakësojë ose të ndryshojë objektin e saj.

2. Në seancë gjyqësore mund të shtohet, pakësohet ose ndryshohet vetëm objekti i padisë, kur një nevojë e tillë lind për shkak të provave të marra në seancën gjyqësore.

3. Kur ndryshimet e mësipërme bëhen në mungesë të të paditurit ose të personave të tretë të thirrur në gjykim, duhet t'u komunikohen atyre me shkrim.

4. Nuk quhet shtesë e objektit të padisë, kërkimi i kamatës ose i të ardhurave të tjera të objektit.

Neni 186

(Ndryshuar me ligjin nr. 38/2017, datë 30.3.2017)

1. Pas urdhrorit të gjyqtarit të vetëm për caktimin e seancës gjyqësore, sipas nenit 158/c, të këtij Kodi, nuk mund të kërkohen prova të reja dhe të pretendohen fakte të reja, përveçse kur:

a) pala e interesuar provon se, pa fajin e saj, nuk ishte në gjendje të paraqiste këto fakte dhe/ose prova të reja më parë;

b) pala e interesuar provon se nuk mund të ishte në dijeni të fakteve dhe/ose provave të reja;

c) ekziston një interes publik për pranimin e provave të reja.

2. Kjo dispozitë nuk zbatohet për marrjen e pohimit gjyqësor ose jashtëgjyqësor.

Neni 187

(Ndryshuar me ligjin nr. 38/2017, datë 30.3.2017)

Pala që është deklaruar në mungesë mund të paraqitet në çdo moment të procesit gjyqësor. Ajo mund të kërkojë që të kryhen veprime procedurale për llogari të saj, lidhur me hetimin gjyqësor të zhvilluar më parë, kur vërtetohet pavlefshmërinë e thirrjes në gjyq ose mosparaqitjen për shkaqe të pavarura prej saj.

Neni 188

Vendimi i gjykatës që pranon kërkesën për ndërpyetjen ose kërkesat e tjera, sipas nenit të mësipërm, i njoftohen palës në mungesë në afatet që cakton gjykata. Aktet dhe veprimet e tjera nuk i nënshtrohen njoftimit.

KREU III
PJESËMARRJA E PERSONAVE
TË TRETË NË PROCESIN CIVIL

Neni 189

Ndërhyrja kryesore

Kushdo mund të ndërhyjë në një proces gjyqësor që zhvillohet ndërmjet personave të tjerë, kur pretendon për vete tërësisht ose pjesërisht sendin ose një të drejtë që është objekt i padisë në shqyrtim, ose që lidhet me përfundimin e gjykimit, duke ngritur padi kundër të dy palëve ose njërës prej tyre.

Neni 190

(Ndryshuar me ligjin nr. 38/2017, datë 30.3.2017)

Për të ndërhyrë në një proces civil, sipas nenit 189, të këtij Kodi, personi i tretë duhet të paraqesë kërkesën së bashku me padinë, derisa nuk është nxjerrë urdhri për caktimin e seancës gjyqësore, sipas nenit 158/c, të këtij Kodi, duke përmbushur kërkesat e neneve 154 dhe 156 të këtij Kodi.

Neni 191

Ndërhyrja dytësore

(Shtuar një fjali me ligjin nr. 38/2017, datë 30.3.2017)

Kushdo mund të ndërhyjë në një proces gjyqësor që zhvillohet ndërmjet personave të tjerë, kur ka interes për të mbështetur njërin ose tjetrën palë, me të cilën bashkohet në gjykim për ta ndihmuar atë. Kërkesa së bashku me aktet provuese, nëse ka të tilla, mund të ushtrohet derisa nuk është nxjerrë urdhri për caktimin e seancës gjyqësore, sipas nenit 158/c të këtij Kodi.

Neni 192

Thirrja e personit të tretë

*(Ndryshuar paragrafi i tretë me ligjin
nr. 38/2017, datë 30.3.2017)*

Secila palë mund të thërresë në gjykimin e çështjes një person me të cilin mendon se e ka të përbashkët çështjen ose nga i cili mund të kërkohet një garanci ose shpërblim, që lidhet me përfundimin e çështjes.

Personi i tretë thirret me kërkesë të shkruar që paraqitet në seancën përgatitore ose në sekretarinë gjyqësore kur ka filluar shqyrtimi i padisë. Kërkesa i njoftohet menjëherë gjyqtarit i cili urdhëron që t'i njoftohet personit të tretë, mundësisht pa shtyrë seancën gjyqësore të caktuar.

Thirrja e personit të tretë mund të kryhet derisa nuk është nxjerrë urdhri për caktimin e seancës gjyqësore, sipas nenit 158/c të këtij Kodi.

Neni 193

*(Ndryshuar paragrafi i parë me ligjin
nr. 38/2017, datë 30.3.2017)*

Gjykata, kur çmon se procesi gjyqësor duhet të zhvillohet në prani të një personi të tretë, i cili rezulton se ka interes në çështje, e thërret atë derisa nuk është nxjerrë urdhri për caktimin e seancës gjyqësore, sipas nenit 158/c të këtij Kodi.

Sekretari njofton atë me letërthirrje.

Neni 194

Gjykata pranon marrjen pjesë të personit të tretë në gjykimin civil me vendim të ndërmjetëm. Kundër vendimit që refuzon marrjen pjesë të personit të tretë mund të bëhet ankim i veçantë.

Neni 195

Të drejtat procedurale të personit të tretë

Personi i tretë ka të drejtë të kryejë të gjitha veprimet procedurale që u lejohen palëve përveç atyre që përbëjnë disponim të objektit të padisë.

Me pëlqimin e të dy palëve personi i tretë që ka ndërhyrë vetë ose është thirrur në gjykatë nga njëra prej palëve, mund të zërë vendin e palës për të cilën ka ndërhyrë dhe kjo e fundit të dalë jashtë gjykimit.

Neni 196

Vendimi që jepet pas ndërhyrjes dytësore ose thirrjes së personit të tretë ka efekt kundrejt tij si përsa u përket marrëdhënieve të tij me personin që e ka thirrur ose për të cilin ka ndërhyrë për ta ndihmuar, ashtu dhe përsa u përket marrëdhënieve të tij me anën kundërshtare.

Neni 197

Nëse personi që është bërë garant paraqitet në gjyq dhe merr përsipër të zëvendësojë në çështje personin e garantuar, ky i fundit mund të kërkojë largimin e tij nga gjykimi, duke u përfaqësuar në gjykim nga garantuesi, në rast se palët nuk kanë kundërshtim.

Për këtë kërkim vendos gjykata por vendimi i saj mbi themelin e çështjes e shtrin efektin edhe ndaj personit të garantuar.

Neni 198

Dalja jashtë gjykimit e personit të paditur

Personi që paditet për pagimin e një detyrimi ose për dorëzimin e një sendi ose për njohjen e një të drejte reale, për të cilat ka pretendime edhe një i tretë, ka të drejtë ta thërrasë këtë në gjykim me qëllim që çështja të gjykohet midis paditësit e këtij personi dhe të kërkojë nga gjykata të dalë jashtë gjykimit duke pranuar të derdhë detyrimin ose të depozitojë sendin apo të njohë të drejtën reale, në vendin e mënyrën e caktuar prej saj.

Dalja e të paditurit jashtë gjykimit bëhet me leje të gjykatës.

Kur personi i tretë nuk pranon të marrë pjesë në gjykim vendoset pushimi i çështjes dhe shuma e derdhur ose sendi i depozituar i dorëzohen paditësit.

Neni 199
Kalimi procedural

Kur njëra nga palët vdes, çështja vazhdon nga ose kundër trashëgimtarëve të saj.

Kur pala që është person juridik mbaron, çështja vazhdon nga ose kundër personit juridik a fizik, të cilit i kanë kaluar të drejtat e detyrimet e personit juridik që ka mbaruar.

Neni 200

Kur gjatë zhvillimit të gjykimit e drejta që është në konflikt i kalon një personi tjetër me akt ndërmjet të gjallëve ose me titull të posaçëm, procesi gjyqësor vazhdon midis po atyre palëve që ishin në fillim.

Personi të cilit i ka kaluar e drejta në konflikt mund të ndërhyjë ose të thirret në gjykim si person i tretë, ose mund të zëvendësojë në gjykim palën nga e cila i ka kaluar e drejta në konflikt, por vetëm në kushtet e parashikuara nga ky Kod.

Vendimi i dhënë ka fuqi edhe kundër personit të cilit i ka kaluar e drejta në konflikt, me përjashtim të rastit kur e drejta e pronësisë mbi një send të luajtshëm është fituar me mirëbesim (neni 166 i Kodit Civil) dhe në zbatimin e rregullave mbi regjistrimin e sendeve.

Neni 201
Heqja dorë nga gjykimi

(Ndryshuar me ligjin nr. 38/2017, datë 30.3.2017)

1. Paditësi në çdo fazë të gjykimit në shkallë të parë, mund të heqë dorë nga gjykimi i padisë. Heqja dorë ka efekt nëse i padituri e pranon atë. Megjithatë, pranimi i të paditurit nuk është i nevojshëm nëse ai, në kohën kur paditësi paraqet kërkesën për heqje dorë nga gjykimi, nuk ka dorëzuar ende deklaratën e mbrojtjes për themelin e çështjes.

2. Gjykata mund të vendosë pushimin e gjykimit edhe nëse mospranimi i të paditurit nuk ka shkak të ligjshëm.

Neni 201/a
Heqja dorë nga e drejta e padisë
(Shtuar me ligjin nr. 38/2017, datë 30.3.2017)

Paditësi në çdo fazë të gjykimit mund të heqë dorë krejtësisht ose pjesërisht nga e drejta e padisë. Në këtë rast padia rrëzohet dhe paditësi nuk ka të drejtë të ngrejë përsëri po këtë padi. Heqja dorë nga e drejta e padisë përpara gjykatës së apelit sjell si rrjedhojë prishjen e vendimit të gjykatës të shkallës së parë dhe rrëzimin e padisë.

KREU IV
SIGURIMI I PADISË

Kur lejohet sigurimi i padisë

Neni 202
(Shtuar fjalë në paragrafin e parë me ligjin nr. 10 052, datë 29.12.2008)

Me kërkesën e paditësit, gjykata brenda 5 ditëve lejon marrjen e masave për sigurimin e padisë, kur ka arsye të dyshohet se ekzekutimi i vendimit për të drejtat e paditësit do të bëhet i pamundur ose i vështirë.

Sigurimi i padisë lejohet kur:

- a) padia mbështetet në prova me shkresë;
- b) paditësi jep garanci, në masën dhe në llojin e caktuar nga gjykata, për dëmin që mund t'i shkaktohet të paditurit nga sigurimi i padisë.

Garancia mund të kërkohej edhe për rastin e parashikuar nga shkronja "a" e këtij neni.

Neni 203

(Shtuar paragrafi i dytë me ligjin nr. 122/2013, datë 18.4.2013)

Sigurimi i padisë lejohet për të gjitha llojet e padive dhe në çdo fazë të gjykimit, derisa vendimi të marrë formë të prerë. Sigurimi i padisë lejohet edhe nga gjykata e apelit, kur padia është duke u shqyrtuar prej saj.

Sigurimi i padisë nuk lejohet në rastet e padive që ngrihen gjatë fazës së ekzekutimit të vendimit, për të cilat zbatohet pjesa e katërt e këtij Kodi.

Neni 204

Sigurimi i padisë mund të kërkohej edhe përpara ngritjes së padisë në gjykatën e vendit ku ka banimin paditësi ose ku ndodhet pasuria me të cilën do të sigurohet padia.

Në këtë rast gjykata cakton një afat jo më shumë se pesëmbëdhjetë ditë, brenda të cilit duhet të paraqitet padia në gjykatë.

Neni 205

*(Ndryshuar fjalë në paragrafin e dytë
me ligjin nr. 38/2017, datë 30.3.2017)*

Sigurimi i padisë mund të lejohet për të gjithë padinë, ose vetëm për ato pjesë të saj, që gjykata i gjen të bazuara, në përputhje me rregullat e parashikuara në nenin 202 të këtij Kodi.

Kërkesa, si rregull, shqyrtohet në prani të palëve, por në raste të veçanta ose të ngutshme, mund të shqyrtohet në dhomë këshillimi.

Neni 206

Llojet e masave për sigurimin e padisë

*(Ndryshuar shkronja "b" e paragrafit të parë,
me ligjin nr. 122/2013, datë 18.4.2013)*

Sigurimi i padisë bëhet:

- a) me sekuestrimin e sendeve të luajtshme dhe të paluajtshme si dhe të kredive të debitorit;
- b) me anë të masave të tjera të përshtatshme të marra nga gjykata.

Gjykata mund të lejojë sigurimin e padisë me disa nga llojet e ndryshme të masave të sigurimit, por gjithmonë për një shumë të përgjithshme jo më të madhe se atë të padisë.

Sekuestro nuk mund të vihet mbi sende që, sipas nenit 529 të këtij Kodi, nuk mund të sekuestrohen.

Neni 207

**Ndryshimi dhe zëvendësimi
i masave për sigurimin e padisë**

Gjykata me kërkesën e njëres nga palët mund të zëvendësojë një masë sigurimi me një tjetër, pasi më parë të ketë dëgjuar edhe palën kundërshtare.

Në këtë mënyrë veprohet edhe kur gjykata vendos heqjen e masës së sigurimit, kur çmon se është zhdukur shkaku për të cilin është vënë ajo.

Neni 208

Ekzekutimi i masave për ekzekutimin e padisë

Vendimet për sigurimin e padisë ekzekutohen sipas rregullave të caktuara në këtë Kod për ekzekutimin e vendimeve mbi sendet e luajtshme dhe të paluajtshme.

Neni 209

Ankimi

Kundër vendimit të gjykatës që ka vendosur pranimin e kërkesës për sigurimin e padisë, për ndryshimin ose heqjen e sigurimit të padisë, mund të bëhet ankim i veçantë.

Ankimi i vendimit të sipërm nuk pengon vazhdimin e shqyrtimit të padisë.

Neni 210

Ankimi kundër vendimit që lejon masën e sigurimit, nuk pezullon ekzekutimin e tij.

Ankimi kundër vendimit me të cilin zëvendësohet ose hiqet masa e sigurimit, pezullon ekzekutimin e tij.

Neni 211

Rënia e masës së sigurimit të padisë

*(Ndryshuar paragrafi i parë me ligjin
nr. 122/2013, datë 18.4.2013)*

Mosparaqitja e padisë brenda afatit të caktuar nga gjykata, e vërtetuar nga kryesekretari, shuan masën e sigurimit të padisë.

Kur vendoset refuzimi i padisë ose pushimi i gjykimit të saj, gjykata vendos heqjen e sigurimit të padisë, e cila zbatohet kur vendimi të marrë formën e prerë.

Garancia e dhënë sipas nenit 202 të këtij Kodi, i kthehet paditësit, në rast se pala tjetër brenda pesëmbëdhjetë ditëve pasi vendimi të ketë marrë formën e prerë, nuk paraqet padi për shpërblimin e dëmit të ardhur për një shkak të tillë.

Neni 212

Ligjërimi i masës së sigurimit të padisë

Kur në vendimin përfundimtar padia pranohet, gjykata vendos edhe ligjërimin e sigurimit të padisë.

Kur si masë sigurimi të padisë është vendosur sekuestrimi, ajo kthehet në sekuestrim ekzekutiv, pasi vendimi përfundimtar të marrë formën e prerë.

KREU V
RREGULLA TË PËRGJITHSHME
PËR MARRJEN E PROVAVE

Neni 213

Lejimi i provave

Në zbatim të nenit 12 të këtij Kodi, gjykata me vendim lejon palët të provojnë faktet mbi të cilat i bazojnë kërkimet dhe pretendimet e tyre, duke paraqitur në gjykatë vetëm ato prova që janë të domosdoshme e që kanë lidhje me çështjen e gjykimit.

Neni 214

Pohimi gjyqësor

Pohimet e bëra në gjykatë prej palëve apo prej përfaqësuesve të tyre, çmohen nga gjykata pa nënvleftësuar provat e tjera dhe rrethanat e çështjes.

Neni 215

Letërporosia

Kur prova duhet të merret jashtë territorit të veprimtarisë së gjykatës, kjo i delegon kompetencat e saj gjykatës së vendit ku ndodhet prova, përveç kur palët e kërkojnë bashkërisht që për këtë qëllim të delegohet njëri prej anëtarëve të trupit gjykues.

Në vendimin e gjykatës caktohet një afat brenda të cilit duhet të merret prova dhe caktohet seanca tjetër për vazhdimin e gjykimit.

Neni 216

Prova merret nga gjyqtari i caktuar prej kryetarit të gjykatës që i është drejtuar kërkesa, duke pasqyruar veprimet e kryera në procesverbal, i cili i dërgohet gjykatës në afatin e caktuar.

Palët janë të lira të marrin pjesë në marrjen e provës.

Deklaratat e palëve dhe të dëshmitarëve merren në vetën e parë dhe pasi i lexohen deklaruesit, nënshkruhen prej tij.

Neni 217

Gjyqtari që procedon për marrjen e provës edhe kur delegohet sipas nenit 215 të këtij Kodi, zgjedh me vendim të gjitha çështjet që dalin gjatë marrjes së provës.

Neni 218

Dëshmitari që nuk flet ose nuk dëgjon

Kur merret në pyetje një person që nuk flet ose nuk dëgjon, në qoftë se pyetja e tyre nuk mund të bëhet me shkrim, gjykata thërret një person që i kupton shenjat e personit që merret në pyetje.

Neni 219

Ndihma juridike nga gjykatat e shteteve të huaja

Kur është e nevojshme të kryhet një veprim procedural gjyqësor jashtë kufijve të Republikës së Shqipërisë, për sqarimin e rrethanave, konstatimin e fakteve, dërgimin e një dokumenti apo për arsye të tjera që gjykata e quan të nevojshme për sqarimin e çështjes në gjykim, gjykata nëpërmjet Ministrisë së Drejtësisë të Republikës së Shqipërisë i kërkon ndihmën juridike përkatëse organit kompetent të shtetit tjetër.

Kur veprimi procedural juridik mund të kryhet nga përfaqësia diplomatike ose konsullore e Republikës së Shqipërisë, kërkesa i drejtohet kësaj të fundit.

Kërkesa e sipërme duhet të përcaktojë çështjet për të cilat kërkohet ndihma juridike dhe të përmbajë të dhënat e nevojshme për plotësimin e ndihmës juridike.

Kur midis dy shteteve ka marrëveshje për dhënien e ndërsjellë të ndihmës juridike, zbatohen dispozitat e kësaj marrëveshjeje.

Neni 220

Zbatimi i ligjit të huaj

Në rast se për gjykimin e një çështjeje është e nevojshme të zbatohen ligjet e një shteti tjetër, gjykata duhet të bëjë të gjitha përpjekjet për t'i gjetur dhe zbatuar ato sipas përmbajtjes së tyre.

Kur çdo përpjekje e gjykatës sipas paragrafit të parë të këtij neni është e pasuksesshme dhe asnjë nga palët nuk kanë mundur t'ia sigurojnë gjykatës dispozitat e kërkuara, të vërtetuara nga organet kompetente të shtetit tjetër, gjykata vendos sipas legjislacionit shqiptar.

Neni 221

Ndihma juridike për gjykatat e shteteve të huaja

Gjykatat shqiptare u sigurojnë ndihmë juridike gjykatave të shteteve të tjera me kërkesën e tyre. Ndihma juridike nuk mund të jepet kur:

- a) dhënia e saj nuk pajtohet me parimet themelore të legjislacionit shqiptar në fuqi;
- b) objekti i kërkesës nuk është në kompetencën e gjykatave shqiptare.

Neni 222

Kërkesa për dhënien e ndihmës juridike të bërë nga gjykata e një shteti të huaj duhet të përmbajë kushtet e parashikuara nga neni i mësipërm, të jetë hartuar në gjuhën shqipe ose të jetë përkthyer në këtë gjuhë dhe t'i jenë bashkëngjitur shpenzimet e nevojshme për përkthim. Në rast të kundërt gjykata ose marrësi mund të refuzojë kryerjen e veprimeve të kërkuara.

Kur ndërmjet dy shteteve ka marrëveshje për dhënien e ndërsjellë të ndihmës juridike, zbatohen dispozitat e kësaj marrëveshjeje.

Neni 223

Marrja e provave të tretët

Gjykata, me kërkesën e palës së interesuar, mund të urdhërojë palën tjetër ose një person të tretë që nuk merr pjesë në çështje, të paraqesë në gjykim një dokument ose një send tjetër, kur çmohet e nevojshme prej saj.

Në këtë rast gjykata jep udhëzimet e nevojshme për kohën, vendin dhe mënyrën e paraqitjes së tyre. Pala që ka kërkuar marrjen e dokumentit është e detyruar të tregojë me hollësi të gjitha rrethanat që bëjnë të besueshme se ku ndodhet dokumenti, karakteristikat e tij, si dhe faktet që do të provohen me këtë dokument.

Shpenzimet e nevojshme parapaguhet nga pala që ka bërë kërkesën.

Neni 224

Gjykata mund të kërkojë zyrtarisht nga organet e administratës shtetërore të dhëna me shkrim për akte dhe dokumente që ndodhen në atë organ dhe që është e nevojshme të shqyrtohen në procesin gjyqësor. Kur të dhënat e kërkuara përbëjnë sekret shtetëror, gjykata kërkon lejen e organit qendror nga i cili varet administrata shtetërore ku ndodhen të dhënat e kërkuara. Kur kërkesa refuzohet, kërkesa e palës quhet si e paparashtruar.

KREU VI

EKSPERTI DHE EKSPERTIMI

(Ndryshuar me ligjin nr. 8812, datë 17.5.2001)

Neni 224/a

*(Shtuar me ligjin nr. 8812, datë 17.5.2001 dhe ndryshuar
paragrafi i dytë me ligjin nr. 38/2017, datë 30.3.2017)*

Kur për konstatimin ose sqarimin e fakteve, që kanë lidhje me mosmarrëveshjen në gjykim kërkohen njohuri të posaçme në fushat e shkencës, teknikës ose të artit, gjykata mund të thërrasë një ose më shumë ekspertë.

Ekspertët zgjidhen nga një regjistër elektronik i personave të licencuar, i cili administrohet dhe publikohet nga Ministria e Drejtësisë, përveç kur janë kushtet e parashikuara në nenin 224/d, pika 2, të këtij Kodi. Ekspertët caktohen sipas rregullave të përcaktuara në këtë Kod.

Neni 224/b

(Shtuar me ligjin nr. 8812, datë 17.5.2001)

Eksperti e jep mendimin e tij me shkrim, por mund të dëgjohet në seancë gjyqësore dhe të pyetet nga gjykata dhe nga palët.

Mendimi i ekspertit nuk është i detyrueshëm për gjykatën dhe, kur kjo ka mendim të kundërt me ekspertin, duhet të arsyetojë me hollësi këtë mendim në vendimin përfundimtar ose në një vendim që jep gjatë gjykimit.

Nuk është në misionin e ekspertit të japë një mendim juridik.

Neni 224/c

*(Shtuar me ligjin nr. 8812, datë 17.5.2001;
shtuar paragrafi i katërt me ligjin nr. 38/2017, datë 30.3.2017)*

Eksperti është i detyruar të përmbushë detyrat e ngarkuara nga gjykata, përveç kur parashtron shkaqe të përligjura që pranoen nga gjykata.

Mosparaqitja e ekspertit në gjykatë, pa shkaqe të përligjura, shkakton sjelljen e tij me detyrim.

Përjashtimi i ekspertit nga pjesëmarrja e tij në gjykim bëhet kur janë kushtet e përcaktuara prej nenit 72 të këtij Kodi.

Kërkesa për përjashtimin e ekspertit duhet t'i dorëzohet gjykatës që shqyrton çështjen, e cila vendos për të.

Neni 224/ç

Përgjegjësia e ekspertit

(Shtuar me ligjin nr. 8812, datë 17.5.2001)

Eksperti ka përgjegjësi sipas Kodit Penal në rast se kundërshton të kryejë detyrën që i ngarkohet ose kryen një ekspertim të rremë.

Eksperti është i detyruar të shpërblejë dëmet që për faj të tij u janë shkaktuar palëve ose pjesëmarrësve të tjerë në proces.

Neni 224/d

Regjistri elektronik i ekspertëve

(Shtuar me ligjin nr. 38/2017, datë 30.3.2017)

1. Ministria e Drejtësisë krijon, administron dhe vë në dispozicion për publikun një regjistër elektronik për ekspertët. Ky regjistër ndahet në seksione të ndryshme, duke grupuar ekspertët, sipas fushave të tyre të ekspertizës dhe vendit ku ata punojnë.

2. Gjyqtari cakton një ekspert jashtë regjistrit elektronik, vetëm kur, për nevoja të procesit, eksperti nevojitet nga fusha të veçanta ekspertize, për të cilat ligji nuk parashikon licencimin e tyre.

3. Ministria e Drejtësisë pranon regjistrimin e ekspertit në regjistrin elektronik, nëse ai përmbush kriteret e mëposhtme:

a) të ketë dhjetë vjet përvojë profesionale në fushën specifike apo të ngjashme. Pesë vjet përvojë profesionale e këtij lloji është e mjaftueshme nëse aplikanti ka përfunduar një trajnim profesional në fushën përkatëse;

b) të ketë zotësi të plotë për të vepruar;

c) të jetë i regjistruar dhe të ketë përmbushur në mënyrë të rregullt detyrimet në organet tatimore.

4. Regjistri elektronik duhet të parashikojë një rubrikë të veçantë, ku palët e interesuara mund të vlerësojnë ekspertin në lidhje me ekspertizat e tij në të shkuarën, duke përdorur një sistem pikëzimi.

Neni 225

(Ndryshuar me ligjin nr. 38/2017, datë 30.3.2017)

1. Eksperti emërohet nga gjykata.

2. Vendimi për emërimin e ekspertit i njoftohet atij nga sekretaria e gjykatës, e cila njofton gjithashtu edhe datën kur duhet të paraqitet në seancën e përcaktuar.

3. Eksperti, i cili nuk pranon të kryejë këtë detyrë, duhet të njoftojë gjykatën, duke dhënë argumentet përkatëse, të paktën pesë ditë para seancës.

4. Në varësi të rrethanave, palët kërkojnë menjëherë shkarkimin e ekspertit, duke parashtruar argumentet përkatëse.

Neni 226

Betimi

Gjykata përpara se eksperti të fillojë nga kryerja e detyrës, i kujton atij rëndësinë e funksioneve për të cilat është thirrur për t'i përmbushur dhe e fton të bëjë betimin se do të kryejë mirë e me nder detyrat që i janë besuar, me të vetmin qëllim që t'ia bëjë të ditur gjykatës të vërtetën.

Neni 227

Caktimi i detyrave dhe kryerja e ekspertimit

(Ndryshuar me ligjin nr. 38/2017, datë 30.3.2017)

1. Gjykata, pasi merr edhe mendimin e palëve, i cakton ekspertit çështjet për të cilat duhet të merret mendimi i tij.
2. Vendimi për caktimin e detyrave të ekspertit duhet të përmbajë:
 - a) detyrat që i caktohen ekspertit;
 - b) afatin për paraqitjen nga eksperti në sekretari të aktit të ekspertimit në aq kopje sa palë janë dhe një kopje për fashikullin e gjykimit, kur ekspertimi nuk mund të kryhet aty për aty;
 - c) subjektin, të cilit i ngarkohet parapagimi i shpenzimeve të ekspertit dhe afati i përmbushjes së këtij detyrimi;
 - ç) sipas rastit, urdhërimin e subjekteve të treta për t'i lejuar ekspertit kryerjen e detyrave të caktuara nga gjykata, nëpërmjet këqyrjes, sipas dispozitave të përcaktuara në titullin I, pjesa I, kreu X, i këtij Kodi.
3. Gjykata fton palët për të tërhequr në sekretari kopjen e tyre të aktit të ekspertimit dhe pasi merr mendimin e palëve, u cakton këtyre të fundit një afat, brenda të cilit ato mund të paraqesin me shkrim mendimet dhe vërejtjet e tyre mbi aktin e ekspertimit.
4. Eksperti ka të drejtë të njihet me materialet e çështjes, të marrë pjesë në seancë gjyqësore, të bëjë pyetje, të japë shpjegime dhe të kërkojë nga palët të marrë të dhëna nga të tretët brenda kufijve të nevojshëm për kryerjen e detyrës.
5. Eksperti mund të asistohet edhe nga ndihmës të tij, por përgjegjësia për saktësinë e ekspertimit i mbetet atij.
6. Kur sipas vendimit të gjykatës për kryerjen e ekspertimit është e nevojshme që eksperti të njihet me sende, evidenca, llogari e dokumente të tjera, palët mund të jenë të pranishme dhe mund t'i paraqesin ekspertit me shkrim mendime dhe vërejtje të specialistëve të tyre, të cilët mund të pyeten me cilësinë e dëshmitarit, ose kërkesa që lidhen me plotësimin e detyrës, por gjithnjë brenda kompetencave të caktuara në vendimin e gjykatës.
7. Në rast pengese pa shkak të arsyeshëm, eksperti njofton gjykatën e cila, kur e çmon të nevojshme, urdhëron Policinë e Shtetit ta mbështesë në kryerjen e detyrave të caktuara nga gjykata.

Neni 228

Kryerja dhe vlerësimi i ekspertimit

Kur ekspertimi kryhet me praninë e gjykatës ose të gjyqtarit të deleguar, mbahet procesverbal, por gjykata mund t'i kërkojë ekspertit që të japë përfundimet e ekspertimit në një raport me shkrim.

Kur ekspertimi kryhet pa pjesëmarrjen drejtpërdrejt të gjykatës, eksperti duhet të hartojë një raport me shkrim mbi ekspertizën e kryer, në të cilën duhet të gjejnë pasqyrim edhe vërejtjet e

kërkesat e palëve. Deklaratat eventuale të palëve të përmendura në raport vlerësohen nga gjykata, duke pasur parasysh rregullat e parashikuara në nenin 29 të këtij Kodi.

Raporti duhet të depozitohet në sekretari në afatin e caktuar nga gjykata.

Neni 229

Përsëritja e ekspertimit

Kur shihet se ekspertimi është i metë ose i paqartë, si dhe kur ka ndryshim mendimesh midis ekspertëve, gjykata, kryesisht ose me kërkesën e ndonjërës nga palët, mund të kërkojë sqarime plotësuese ose të urdhërojë kryerjen e një ekspertimi të ri, duke thirrur ekspertë të tjerë.

Neni 230

Pasqyrimi i përfundimeve të ekspertimit

Mendimi i ekspertit duhet të jetë i arsyetuar.

Kur ekspertët janë të një mendimi, përfundimet e ekspertimit mund t'i parashtrijë njëri që caktohet prej tyre; kur ka ndryshim mendimesh midis ekspertëve, secili prej tyre duhet të parashtrijë vetë mendimin e tij. Pasi të kenë dhënë mendimin, ekspertëve mund t'u bëhen pyetje.

KREU VII

THËNIET E DËSHMITARËVE

(Ndryshuar me ligjin nr. 8812, datë 17.5.2001)

Neni 231

Kufijtë e lejimit të provave me dëshmitarë

Prova me dëshmitarë lejohet në të gjitha rastet, përveç kur ligji për vlefshmërinë ose provimin e një veprimi juridik kërkon shkresë.

Neni 232

(Ndryshuar fjalia e dytë me ligjin nr. 10 052, datë 29.12.2008)

Nuk lejohet prova me dëshmitarë kundër ose tej përmbajtjes së një akti zyrtar ose privat që përbën provë të plotë. Gjithashtu, nuk lejohet të provohet me dëshmitarë marrëveshja e palëve për ndryshimin e kontratës ose shuarja, me anë të pagimit ose të faljes së detyrimeve në të holla, që rrjedhin nga një kontratë e bërë me dokument.

Neni 233

Rastet e lejimit të provës me dëshmitarë

Rregullat e caktuara në dy nenet e mësipërme nuk zbatohen dhe lejohet prova me dëshmitarë:

a) kur dokumenti që kërkohet nga ligji për vlefshmërinë ose provimin e veprimit juridik ka humbur ose është prishur pa fajin e palës;

b) kur ka një fillim prove me shkresë. Quhet fillim prove me shkresë çdo shkresë, që rrjedh nga ai, kundrejt të cilit drejtohet kërkimi dhe nga përmbajtja e së cilës del se fakti i pretenduar është pothuajse i vërtetë;

- c) kur veprimi juridik i bërë me shkresë është kryer:
- në kundërshtim me ligjin, në mashtrim të ligjit;
 - nën ndikimin e mashtrimit, kanosjes, ose për shkak të një marrëveshje me keqbesim të bërë midis përfaqësuesit të njëres palë dhe palës tjetër;
 - nën ndikimin e nevojës së madhe të palës;
- ç) kur për shkak të rrethanave në të cilat është kryer veprimi juridik ose të marrëdhënieve të posaçme të palëve, nuk ka qenë e mundur të merrej prova me shkresë.

Neni 234

Kundër ose tej përmbajtjes së një veprimi juridik të bërë me shkresë, personi i tretë është i lirë në paraqitjen e provave. Kur njëra prej palëve kontraktuese pretendon se veprimi juridik është kryer vetëm në dukje, pa pasur qëllim që palët të krijojnë pasoja juridike, ose për të mbuluar një veprim tjetër juridik, të cilin palët e kanë dashur, prova me dëshmitarë lejohet në rastet kur ka provë me shkresë të lëshuar nga pala tjetër ose deklarime të bëra prej kësaj përpara institucioneve shtetërore, nga të cilat bëhet e besueshme se veprimi juridik është kryer vetëm për dukje.

Neni 235

Ndalimi i pyetjes si dëshmitar

Nuk mund të pyeten si dëshmitarë:

- përfaqësuesit e palëve në çështje, për rrethana për të cilat kanë marrë dënim nga të përfaqësuarit e tyre për shkak të detyrës së tyre si përfaqësues;
- personat që për shkak të metash fizike ose psikike nuk janë të aftë të kuptojnë drejt faktet që kanë rëndësi për çështjen dhe të bëjnë dëshmi të rregullt;
- bashkëshortët ende të pandarë, fëmijët, prindërit, gjyshërit, ose kushërinj, në vijë të drejtë ose të tërthortë deri në shkallë të dytë, përveç kur çështja ka lidhje me probleme personale e familjare, si dhe të miturit nën katërbëdhjetë vjeç, përveç kur thëniet e tyre janë të domosdoshme për zgjidhjen e çështjes.

Këta persona vendosin vetë nëse do të dëshmojnë dhe nuk mund të dënohen për refuzimin për të bërë dëshmi.

Neni 236

Rregullat për dëgjimin e dëshmitarëve

Dëshmitarët dëgjojnë nga gjykata në debatin gjyqësor. Në raste të veçanta ose për shkak sëmundjeje apo për shkak të punës së veçantë që bën dëshmitari, rrethana këto që e bëjnë të pamundur paraqitjen e tij në gjykim, gjykata mund të vendosë që pyetja e tij të bëhet jashtë qendrës së gjykatës nga një anëtar i trupit gjykues. Në këto raste pyetja e dëshmitarit bëhet përpara seancës gjyqësore të radhës dhe dëshmia e marrë lexohet në seancën gjyqësore. Pyetja e dëshmitarit bëhet kurdoherë në prani të palëve apo përfaqësuesve të tyre, të cilët njoftohen rregullisht.

Dëshmia e Presidentit të Republikës merret në selinë ku ai ushtron funksionin e Kryetarit të Shtetit.

Kur duhet të merret dëshmia e Kryetarit të Kuvendit, Kryetarit të Këshillit të Ministrave, Kryetarit të Gjykatës Kushtetuese ose Kryetarit të Gjykatës së Lartë, këta mund të kërkojnë të pyeten në selinë ku ushtrojnë detyrën e tyre.

Gjykata vlerëson thëniet e dëshmitarëve në harmoni ndërmjet tyre dhe me provat e tjera të marra gjatë shqyrtimit të çështjes.

Neni 236/a

**Rregullat për pyetjen e dëshmitarëve
për paditë me shuma të vogla**

*(Shtuar me ligjin nr. 38/2017, datë 30.3.2017,
ndryshuar fjalë nr. 44/2021, datë 23.3.2021)*

Në shqyrtimin e padive me vlerë deri në njëzetfishin e pagës minimale në shkallë vendi, gjykata mund të vendosë që dëshmitë e dëshmitarëve të merren me anë të deklaratave me shkrim ose videokonferencës, të siguruara jashtë ambienteve të gjykatës. Në deklaratën me shkrim të dëshmitarit duhet të shënohet paralajmërimi i përgjegjesisë ligjore për deklaram të rremë. Vërtetimi i nënshkrimit vërtetohet nga noteri ose sekretaria e gjykatës.

Neni 237

Betimi

Kryetari i seancës gjyqësore, pasi të jetë siguruar për identitetin e dëshmitarëve, i ndërgjegjëson ata për rëndësinë e misionit e të betimit përpara gjykatës dhe u njofton atyre se janë të detyruar të tregojnë të vërtetën për çfarë ata dinë në lidhje me çështjen, i paralajmëron për përgjegjësinë që ata kanë për dëshmi të rreme. Ndërkohë, sekretari gjyqësor lexon formulën e betimit si më poshtë: “I ndërgjegjshëm, betohem se do të them të vërtetën dhe vetëm të vërtetën”. Dëshmitari në këmbë përgjigjet “Betohem” dhe pret jashtë sallës së gjyqit me porosinë të mos merren vesh me njëritjetrin.

Neni 238

Radha e pyetjes

Radha e pyetjes së dëshmitarëve caktohet nga kryetari i seancës duke mbajtur parasysh dëshmitarët e secilës palë. Ata pyeten një nga një në prani të palëve, pa praninë e dëshmitarëve që pyeten më vonë.

Neni 239

Dëshmitari pyetet më parë nga pala që e ka kërkuar thirrjen e tij dhe pastaj nga pala tjetër. Secila nga palët ka të drejtë t’i bëjë pyetje plotësuese dëshmitarit për të sqaruar apo plotësuar përgjigjet e dhëna nga ai. Në çdo rast palët i drejtojnë pyetje dëshmitarit me leje dhe nëpërmjet gjykatës.

Gjykata mund të bëjë pyetje e të kërkojë sqarime kurdoherë që e konsideron të nevojshme për zgjidhjen e drejtë të çështjes.

Neni 240

Ballafaqimi i dëshmitarëve

Kur ndërmjet thënieve të dëshmitarëve ka mospërputhje të tilla që krijojnë vështirësi për zbulimin e të vërtetës, gjykata vetë ose me kërkesën e palëve bën ballafaqimin e dëshmitarëve të pyetur më parë.

Neni 241

Ripyetja e dëshmitarit

Pas mbarimit të dëshmisë dëshmitari mund të largohet me leje të gjykatës. Në rast se ripyetja e tij mund të jetë e nevojshme, atëherë gjykata urdhëron që ai të qëndrojë në sallë pa kontaktuar me dëshmitarët e tjerë.

Neni 242

Heqja dorë nga pyetja e dëshmitarit

Pala që ka kërkuar thirrjen e një dëshmitari mund të kërkojë që ai të mos pyetet. Kërkesa merret parasysh në rast se pala tjetër është dakord dhe kur gjykata çmon se pyetja e tij nuk do të jetë e nevojshme për sqarimin e çështjes.

Neni 243

Kur gjatë gjykimit të çështjes rezultojnë të sqaruara faktet dhe pretendimet e palëve, gjykata, vetë ose me kërkesën e tyre, mund të heqë dorë nga pyetja e dëshmitarëve të tjerë të thirrur për këtë qëllim.

Neni 244

Përdorimi i shënimeve prej dëshmitarit

Gjykata mund të lejojë dëshmitarin që të përdorë shënime ose të dhëna të tjera të shkruara, kur flasin për çështje që kanë të bëjnë me llogari e të dhëna që është e vështirë të mbahen mend.

Neni 245

Denoncimi për dëshmi të rreme

Në rast se një dëshmitar bën dëshmi të rreme përpara gjykatës, kjo vendos denoncimin në prokurori për ndjekje penale.

KREU VIII SHKRESAT

Neni 246

Fuqia provuese e shkresave

Shkresat kanë fuqi provuese kur janë hartuar në formën e caktuar, kanë elementet e nevojshme për vlerën e tyre, nuk janë të copëtuara, të grisura ose të shuara, nuk kanë gërvishtje, ose shtesa midis rreshtave, ose çrregullime të tjera me shuarje dhe mund të lexohen.

Neni 247

Shkresa, kur është e dëmtuar në mënyrën e parashikuar në nenin e mësipërm, prezumohet se është bërë për të zhvleftësuar vlerën provuese të saj, përveç kur provohet e kundërta.

Neni 248

Personi që paraqet dhe përdor si mjet provues një shkresë që ka ndryshime, duhet të vërtetojë se ndryshimet janë bërë nga ai që e ka nxjerrë shkresën, ose nga ai që mund t'i shërbejë si provë, ose nga ai që i ka kaluar e drejta, ose janë bërë nga dikush tjetër me porosi të këtyre.

Neni 249

Kur shkresa që paraqitet referon në një shkresë tjetër, ajo bashkohet me këtë, përveç kur shkresa që merret zëvendëson shkresën referuese ose përmban përmbajtjen e saj të plotë.

Kur shkresa që u mor ka përmbajtje të ndryshme nga shkresa referuese, atëherë parapëlqehet përmbajtja e kësaj të fundit.

Neni 250

Shkresa në ruajtje ose në pamundësi përdorimi

Në rastet kur prova me shkresë është në ruajtje për arsye ligjore ose pamundësi përdorimi dhe nuk mund të merret, gjykata ka të drejtë që përveç mjeteve të tjera, të lejojë të merret kopje e saj e legalizuar, e cila ka fuqi provuese sikurse edhe shkresa origjinale. Kur kjo më pas ka humbur, gjykata vendos të administrohet shkresa që vërteton njësinë me origjinalin.

Neni 251

Kopja e shkresës dhe origjinali i saj

Kopjet e shkresave kur saktësia e tyre vërtetohet nga personi kompetent kanë të njëjtën fuqi provuese me origjinalin.

Neni 252

Verifikimi në vend i përmbajtjes së shkresës

Në qoftë se për shkaqe të justifikuara është e vështirë marrja e provës në gjykim ose për shkak të rëndësisë së saj ose të natyrës së saj ekziston rreziku të humbasë ose të dëmtohet, gjykata mund të urdhërojë të verifikohet shkresa nga një anëtar i trupit gjykues ose të kontrollohet me letërporosi nga gjykata e vendit ku ndodhet shkresa ose të lejojë të merret fotokopje ose fotografia e vërtetuar.

Neni 253

Aktet zyrtare

Aktet zyrtare që përpilohen nga nëpunësi i shtetit ose personi që ushtron veprimtari publike, brenda kufijve të kompetencës së tyre dhe në formën e caktuar, përbëjnë provë të plotë të

deklarimeve që janë bërë përpara tyre për faktet që kanë ngjarë në prani të tyre ose për veprimet e kryera prej tyre. Lejohet të provohet e kundërta vetëm kur pretendohet se shkresa është e falsifikuar.

Neni 254

Aktet zyrtare që dalin nga organet shtetërore dhe që përmbajnë një urdhër, një vendim ose çdo masë tjetër të marrë prej tyre ose që tregojnë kryerjen e një veprimi nga ana e këtyre organeve, përbëjnë provë të plotë për përmbajtjen e tyre. Lejohet të provohet e kundërta vetëm kur pretendohet se shkresa është e falsifikuar.

Neni 255

Kopjet dhe shkurtimeve të akteve të përmendura në nenet 253 dhe 254, të vërtetuara sipas ligjit, kanë fuqi provuese sikundër edhe origjinali.

Neni 256

Shkresat e përpiluara nga nëpunësi i shtetit të huaj ose personi i huaj që ushtron veprimtari publike dhe që konsiderohen si ent publik në atë vend, kanë fuqi provuese që parashikohet në nenin 253.

Neni 257

Shkresat që përpilohen në bazë të nenit 253 për kryerjen ose vërtetimin e veprimit juridik, përsa u përket deklarimeve të palëve, përbëjnë provë të plotë për të gjithë.

Dispozitat e përmendura në paragrafin e mësipërm kanë fuqi për gjithçka që përmendet në shkresë, përderisa kanë lidhje të drejtpërdrejtë me objektin kryesor të shkresës. Ato që nuk kanë lidhje të drejtpërdrejtë konsiderohen si fillim prove me shkresë.

Neni 258

Shkresa e thjeshtë

Shkresa që është përpiluar nga një person zyrtar që nuk ka qenë kompetent ose që nuk është sipas formës së caktuar, ka fuqinë provuese të një shkrese të thjeshtë, në rast se është nënshkruar nga palët.

Neni 259

Shkresa e thjeshtë e nënshkruar nga personi që e ka lëshuar, përbën provë të plotë se deklaratimet që përmban janë të atij që e ka nënshkruar, në rast se personi kundër të cilit paraqitet shkresa pranon se është nënshkruar prej tij.

Neni 260

Shkresa private quhen edhe:

- librat e tregtarëve dhe profesionistëve që i mbajnë sipas Kodit Tregtar ose dispozitave të tjera;

- librat e avokatëve, noterëve, përmbaruesve, mjekëve, farmacistëve e të profesioneve të tjera, sipas dispozitave në fuqi.

- Kur paraqiten si provë pjesë nga libri ose e tëra dhe përmbajnë edhe të dhëna që nuk kanë lidhje me objektin e gjykimit, mund të merren ato pjesë të shkresës që kanë lidhje me atë.

Neni 261

Shkresa private merr datë të saktë kundrejt personave të tretë vetëm nga dita që është vërtetuar nga noteri ose nëpunësi publik kompetent sipas ligjit ose kur vdes një nga ata që e ka nënshkruar ose nuk ka qenë në gjendje fizike të shkruajë ose kur përmbajtja e tij thelbësore është përsëritur ose konstatuar në një akt zyrtar, si dhe nga dita në të cilën ka ngjarë ndonjë fakt tjetër që provon në të njëjtën mënyrë se shkresa është përpiluar në një datë të mëparshme.

Neni 262

Shkresa private përbën provë në favor të përpiluesit vetëm në qoftë se atë e paraqet pala kundërshtare ose në qoftë se bëhet fjalë për librat që përmenden në nenin 260.

Neni 263

Librat që përmenden në nenin 260, paragrafi 1 dhe 2, kur janë përpiluar në formën e caktuar, përbëjnë provë të plotë për sa shkruhet në to, për tregtarët ose personat e tjerë që detyrohen të mbajnë të njëjtat libra, por lejohet të provohet e kundërta kur pretendohet falsiteti. Megjithatë, kundër personave që nuk janë detyruar të mbajnë këto libra, përbëjnë provë të plotë për gjerësinë e pretendimeve, kur qenia e tyre është vërtetuar me një mënyrë tjetër dhe vetëm për një vit që nga dita e nënshkrimit, përveç kur i detyruari provon me nënshkrimin e vet përmbajtjen e tyre.

Neni 264

Detyrimi për paraqitjen e provës shkresore

(Ndryshuar titulli me ligjin nr. 8812, datë 17.5.2001)

Çdo ndërgjyqës detyrohet kryesisht të paraqesë shkresat që ka përdorur për të ndihmuar në gjykimin e çështjes.

Çdo ndërgjyqës ose person i tretë detyrohet të paraqesë shkresat që disponon dhe që mund t'i vlejnjë si provë, përveç kur ka shkaqe serioze dhe justifikon mosparaqitjen e tyre. Si shkaqe serioze konsiderohen veçanërisht rastet kur nuk lejohet për të dëshmuar.

Neni 265

Ekzekutimi i vendimit që urdhëron paraqitjen e shkresës bëhet sipas dispozitave që kanë të bëjnë me ekzekutimin për dorëzimin e sendit ose kryerjen e veprimit.

Kjo dispozitë zbatohet edhe kur shkresat ndodhen në një organ shtetëror ose të personat juridikë shtetërorë, përveç kur shkresa përbën sekret shtetëror.

Neni 266

Shkresa në gjuhë të huaj

Kur shkresa është në gjuhë të huaj, ajo paraqitet bashkë me përkthimin e saj në gjuhë shqipe, të legalizuar nga ambasada apo konsullata përkatëse ose nga organi tjetër kompetent.

Kur gjykata nuk mund ta kontrollojë vetë saktësinë e përkthimit, emëron përkthyes.

Neni 267

Detyrimi për të provuar se shkresa private është origjinale

Kur origjinaliteti i shkresës private vihet në dyshim, ai që e paraqet duhet ta provojë atë, përveç kur shkresa është aq e ndryshuar sa gjykata e ka të vështirë të konstatojë se është origjinale.

Personi ndaj të cilit paraqitet shkresa private është i detyruar të deklarojë menjëherë se e pranon ose jo origjinalitetin e nënshkrimit, ndryshe shkresa konsiderohet si e pranuar.

Në qoftë se njihet ose vërtetohet origjinaliteti i nënshkrimit, quhet se është vërtetuar origjinaliteti i përmbajtjes, me rezervën e goditjes së tij për falsitet.

Neni 268

Shkresa private mund të provohet si origjinale me çdo lloj mjeti provues.

Neni 269

Procedura e krahasimit të shkresave

Kur bëhet krahasimi i shkresave, ai që paraqet provën detyrohet jo më vonë se dhjetë ditë përpara datës së caktuar për krahasim, t'i njoftojë ndërgjyqësit listën e shkresave me të cilat do të bëhet krahasimi ose të depozitojë origjinalet në sekretarinë e gjykatës. Vërtetësia e këtyre shkresave nuk duhet të kundërshtohet.

Kur shkresat që mund të krahasohen i disponon pala kundërshtare ose personi i tretë, mund të kërkohet paraqitja e tyre. Në rast kundërshtimi zbatohen rregullat e parashikuara prej nenit 265 të këtij Kodi.

Ndërgjyqësi ose personi i tretë të cilit i mohohet origjinaliteti i shkrimit ose nënshkrimit, mund të detyrohet të shkruajë para gjykatës ose gjyqtarit të deleguar me letër porosi një tekst të caktuar me të cilin do të bëhet krahasimi. Teksti i bashkohet dosjes. Gjykata çmon lirisht mohimin e ndërgjyqësit ose personit të tretë të shkruajë ose të bëjë përpjekje për të ndryshuar shkrimin e tij.

Neni 270

Goditja për falsitet

Çdo shkresë mund të goditet për falsitet. Shkresat private mund të goditen për falsitet edhe kur nga krahasimi me të tjera vërtetohet se janë origjinale.

Neni 271

Denoncimi për ndjekje penale

Kur falsifikimi i atribuohet një personi të caktuar mund të bëhet denoncimi për ndjekje penale.

Neni 272

Kur krijohen dyshime serioze për falsifikim ndaj një personi konkret edhe nëse shkresa që paraqitet si e falsifikuar vlerësohet si thelbësore për sqarimin e çështjes, gjykata ka të drejtë të pezullojë gjykimin e saj deri në përfundimin e gjykimit të çështjes penale, ose të urdhërojë të paraqiten prova për falsifikimin.

Neni 273

Provimi i falsitetit të një shkrese

Kush pretendon falsitetin e një shkrese, është njëkohësisht i detyruar të paraqesë ato shkresa që vërtetojnë falsitetin dhe të tregojë emrat e dëshmitarëve ose mjetet e tjera provuese, përndryshe pretendimi tij është i papranueshëm.

Neni 274

Kur shkresa paraqitet si e falsifikuar, pa treguar personin të cilit i atribuohet falsiteti, gjykata urdhëron marrjen e provave, vetëm kur ai që paraqet shkresën këmbëngul që të nxirret si provë dhe çmohet se ka rëndësi thelbësore për sqarimin e çështjes.

Neni 275

Sekretaria e gjykatës dërgon menjëherë kopjen e çdo vendimi që shpall shkresën si të falsifikuar te prokurori dhe në organin shtetëror që ka nxjerrë shkresën.

Shkresa që shpallet e falsifikuar nuk i jepet ndërgjyqësit, por mbetet në arkivin e gjykatës, së bashku me vendimin që shpall shkresën të falsifikuar. Në këto raste sekretari shënon mbi shkresë se ajo është e falsifikuar.

Kur jepet kopja e saj, ajo përmban edhe shënimin që përmendet në paragrafin e sipërm.

Neni 276

Personat, që nuk marrin pjesë në çështje, kur u kërkohet një shkresë që ndodhet pranë tyre dhe nuk ka mundësi ta paraqitin brenda afatit që u ka caktuar gjykata, janë të detyruar të njoftojnë gjykatën për mosparaqitjen e shkresës në afat, duke treguar edhe shkaqet. Gjkata, kur nuk i gjen me vend shkaqet e treguara, si dhe kur nuk është lajmëruar se dokumenti i kërkuar nuk ka mundësi të dërgohet, ka të drejtë të dënojë personat përgjegjës, sipas nenit 167 të këtij Kodi.

Neni 277

Pala kundër së cilës është paraqitur si provë një shkresë mund të kundërshtojë vërtetësinë e saj në njërin nga këto mënyra:

- a) duke mohuar shkrimin ose nënshkrimin e saj në shkresën e thjeshtë;
- b) duke deklaruar se nuk di që shkrimi ose nënshkrimi në shkresën e thjeshtë të jetë e trashëgimlënësit të saj ose i personit nga i cili ajo heq të drejta;
- c) duke pretenduar se dokumenti është i falsifikuar.

Neni 278

Filmat fotografikë, kinematografikë e regjistrime të tjera

Filmat fotografikë ose filmat kinematografikë, kasetat e çdo lloji, si dhe çdo lloj tjetër regjistrimi, mund të përbëjnë provë për ngjarjet e sendet që janë regjistruar, kur gjykata bindet për saktësinë e vërtetësinë e tyre. Për këtë qëllim ajo mund të thërrasë edhe ekspertë kompetentë.

Neni 279

Fotografitë ose fotokopjet e shkresave kanë fuqi të njëjtë me origjinalin, përderisa saktësia e tyre vërtetohet nga personi, që sipas ligjit, është kompetent të nxjerrë kopje.

Neni 280

Gjykata, pas kontrollimit të vërtetësisë së dokumentit, me vendimin që jep gjatë gjykimit ose me vendimin përfundimtar, shprehet nëse dokumenti është ose jo i vërtetë. Kur rezulton se dokumenti nuk është i vërtetë, gjykata e përjashton këtë nga provat dhe, në qoftë se rezulton se dokumenti është i falsifikuar, ia dërgon prokurorit për të bërë ndjekje penale.

Gjykata, me vendimin që pranon se dokumenti është i vërtetë, dënon palën që ka pretenduar falsifikimin ose që ka mohuar shkrimin ose nënshkrimin e saj me gjobë deri në 50 000 lekë.

KREU IX POHIMET E PALËVE

Neni 281

Pohimi gjyqësor mund të jetë i rastit ose i nxitur nëpërmjet pyetjeve të bëra në mënyrë zyrtare për një qëllim të tillë.

Neni 282

Pohimi gjyqësor i rastit mund të jepet në formë verbale ose në çdo akt procedural të nënshkruar personalisht nga pala.

Neni 283

Procedura e kërkimit të pohimeve të palëve

Pyetjet bëhen për fakte, rrethana dhe në mënyrë që të pohohen apo kundërshtohen pretendimet e palëve.

Gjykata, për pranimin e pyetjeve procedon në mënyrën dhe afatet e caktuara në vendimin e saj të ndërmjetëm.

Nuk lejohen të bëhen pyetje mbi fakte të ndryshme nga ato të formuluar në vendimin e gjykatës, përveç pyetjeve për të cilat palët bien dakord dhe që gjykata çmon se janë të dobishme për procesin gjyqësor. Gjykata mund në çdo rast të kërkojë sqarimet e nevojshme për përgjigjet e dhëna.

Neni 284

Pala e pyetur duhet të përgjigjet vetë personalisht. Ajo nuk mund të përdorë shënime të shkruara e të parapërgatitura. Megjithatë, gjykata mund të lejojë të përdoren shënime ose të dhëna të tjera të shkruara, kur flasin për çështje që kanë të bëjnë me llogari e të dhëna që është vështirë të mbahen mend.

Neni 285

Mosparaqitja dhe refuzimi i përgjigjes nga pala

Kur pala e pyetur nuk paraqitet ose refuzon të përgjigjet pa shkaqe të justifikuara, gjykata, duke vlerësuar edhe provat e tjera, mund t'i marrë si të pranuar faktet e parashtruara në pyetjet. Kur mosparaqitja e palës për t'u përgjigjur është me arsye, gjykata vendos shtyrjen e seancës ose marrjen e përgjigjeve edhe jashtë seancës gjyqësore.

Neni 285/a

Komunikimi me palët për padi me shuma të vogla

(Shtuar me ligjin nr. 38/2017, datë 30.3.2017

ndryshuar fjalë me ligjin nr. 44/2021, datë 23.3.2021)

1. Në lidhje me paditë me vlerë deri në njëzetfishin e pagës minimale në shkallë vendi, gjykata vendos që palët të sjellin shpjegimet me shkrim ose nëpërmjet videokonferencës.
2. Me kërkesë të arsyetuar të palëve, si dhe kur gjykata e çmon të arsyeshme, ato mund të pyeten nëpërmjet mënyrave dhe mjeteve të tjera të komunikimit në distancë.
3. Aspektet vizuale dhe zanore të seancës të videokonferencës transmetohen në kohë reale të vendndodhjes me sallën ku zhvillohet procesi gjyqësor.
4. Aspektet vizuale dhe zanore të transmetuara nuk regjistrohen. Vendimet e mësipërme janë të paankimueshme.

KREU X

KËQYRJA E PERSONAVE, SENDEVE DHE KËQYRJA NË VEND, EKSPERIMENTIMI

Neni 286

Kur çmohet e nevojshme nga gjykata që një person ose një send të këqyren drejtpërdrejt prej saj, kryesisht ose me kërkesën e palëve, vendos që të bëhet këqyrja në vend e tyre me ose pa ekspertë.

Neni 287

Procedura e këqyrjes

Këqyrja e personave, e vendeve, e sendeve të luajtshme ose të paluajtshme, bëhet me vendim të gjykatës, në të cilën caktohet koha, vendi dhe mënyra e këqyrjes.

Këqyrja në vend bëhet nga vetë gjykata ose nga gjyqtari i deleguar prej saj ose nga gjyqtari i vendit ku do të bëhet këqyrja. Kur është e nevojshme mund të jetë i pranishëm edhe një ekspert teknik, i cili vepron sipas rregullave të parashikuara në kreun VI të pjesës së dytë të këtij Kodi.

Për kryerjen e këqyrjes palët njoftohen rregullisht.

Neni 288

Mosprekja e dinjitetit personal

Gjykata në këqyrjen e një personi duhet të bëjë kujdes që të mos preket dinjiteti personal. Ajo mund të mos jetë vetë e pranishme dhe të ngarkojë me këtë detyrë një ekspert të përshtatshëm.

Neni 289

Kryerja e prodhimeve fotografike dhe e filmimeve

Gjykata mund të vendosë që të kryhen edhe riprodhime fotografike të objekteve, dokumenteve dhe sendeve dhe kur është e nevojshme dhe e mundshme edhe filmime të tyre ose të përdorë mjete e veprime të tjera mekanike.

Gjykata për t'u siguruar në ekzistencën e një fakti mund të urdhërojë që kjo të verifikohet duke proceduar në një mënyrë të caktuar për riprodhimin e tij, duke siguruar prova me anë fotografish ose me filmime. Gjykata drejton vetë eksperimentin, ose kur e sheh me vend ia beson këtë një eksperti duke zbatuar rregullat për emërimin dhe përgjegjësinë e ekspertit, të parashikuara në këtë Kod.

Neni 290

E drejta e gjykatës për të siguruar sende e të dhëna të nevojshme në këqyrje

Gjatë këqyrjes ose eksperimentit gjykata, kur e sheh të nevojshme, mund të dëgjojë dëshmitarë për të marrë të dhëna dhe për të siguruar paraqitjen e sendeve, si dhe të marrë masa për të hyrë në vende që duhet të ekspozohen ose të shqyrtohen nga gjykata.

Ajo mund të urdhërojë futjen në vendet që janë në pronësi ose në posedimin e personave që nuk lidhen me proces gjyqësor, mund të dëgjojë këta të fundit, duke marrë masat e nevojshme që të mos dëmtohen interesat e tyre.

Neni 291

Përmbajtja e procesverbalit të këqyrjes

Për këqyrjen në vend dhe në çdo këqyrje tjetër që bëhet jashtë gjykatës mbahet procesverbal në të cilin tregohen palët që kanë marrë pjesë, pretendimet dhe vërejtjet e tyre rreth këqyrjes dhe përfundimi i këqyrjes. Procesverbali nënshkruhet, sipas rastit, nga të gjithë gjyqtarët ose nga gjyqtari i vetëm, si dhe nga palët dhe personat e tjerë të ndodhur gjatë këqyrjes.

KREU XI

SIGURIMI I PROVËS

(Ndryshuar titulli me ligjin nr. 8812, datë 17.5.2001)

Neni 292

Kur mund të kërkohet sigurimi i provës

Kur një provë, nga e cila varet zgjidhja e mosmarrëveshjes ose që ndikon në sqarimin e saj, ka rrezik të zhduket ose të vështirësohet marrja e saj, me kërkesën e palës së interesuar, mund të urdhërohet marrja më përpara.

Neni 293

Paraqitja dhe përmbajtja e kërkesës

Kërkesa për sigurimin e provës paraqitet në gjykatën që shqyrton çështjen dhe, në rast se padia nuk është ngritur, në gjykatën e vendit ku ka banim personi që do të pyetet ose ku ndodhet sendi që duhet të këqyret.

Neni 294

Në kërkesën për sigurimin e provës duhet të tregohen: prova që do të merret, rrethanat për vërtetimin e të cilave shërben ajo dhe arsyet që e justifikojnë marrjen e saj më përpara.

Kopja e kërkesës i komunikohet palës tjetër, përveç kur kjo nuk dihet ose kur marrja e provës nuk lejon shtytje.

Neni 295

Përmbajtja e vendimit të gjykatës

Vendimi me të cilin pranohet kërkesa për sigurimin e provës duhet të tregojë provën që do të merret dhe mënyrën e marrjes së provës.

Kundër vendimit të gjykatës me të cilin refuzohet kërkesa për sigurimin e provës, mund të bëhet ankim i veçantë.

Neni 296

Mosparaqitja e palës që ka kërkuar marrjen e provës sjell rrëzimin e kërkesës, përveç kur e kërkon pala tjetër, ose gjykata çmon se është në dobi të gjykimit.

Për mënyrën e marrjes së provës dhe për fuqinë e saj provuese zbatohen rregullat e përgjithshme.

Shpenzimet për marrjen e provës parapaguhet nga kërkuesi dhe, në përfundim të gjykimit i ngarkohen palës, sipas rregullave të përgjithshme.

KREU XII

PEZULLIMI E PUSHIMI I GJYKIMIT

A. Pezullimi i gjykimit

Neni 297

(Shtuar shkronja "db" me ligjin nr. 38/2017, datë 30.3.2017)

Gjykata vendos pezullimin e gjykimit kur:

a) çështja nuk mund të zgjidhet para se të zgjidhet një çështje tjetër penale, civile ose administrative;

b) kërkohet nga të dyja palët;

c) njëra nga palët vdes ose mbaron personi juridik;

ç) njëra nga palët nuk ka ose më vonë ka humbur zotësinë juridike për të vepruar si palë dhe shihet e nevojshme t'i emërohet një përfaqësues ligjor;

d) parashikohet shprehimisht në ligj.

dh) njëra nga palët paraqet kërkesën për zgjidhje të çështjes me ndërmjetësim dhe gjykata e vlerëson të arsyeshme.

Gjatë pezullimit nuk mund të kryhen veprime procedurale.

Neni 298

(Shtuar paragrafi i pestë me ligjin nr. 38/2017, datë 30.3.2017)

Në rastet e parashikuara nga shkronjat “c” dhe “ç” të nenit të mësipërm, pezullimi i gjykimit vazhdon gjersa të paraqitet për të marrë pjesë në çështje, ose të thirret nga pala kundërshtare, personi që hyn në të drejtat ose përfaqësuesi ligjor i palës që ka humbur zotësinë për vepruar si palë.

Në rastet e parashikuara nga shkronjat “a”, “b” dhe “d” të nenit të mësipërm, gjykimi i çështjes rifillon pasi të jenë zhdukur pengesat që shkaktuan pezullimin e tij. Në këto raste, edhe kur nuk është caktuar seanca e ardhshme, pala e interesuar i drejtohet gjykatës me kërkesë për vazhdimin e gjykimit.

Gjykata cakton datën e seancës për vazhdimin e gjykimit dhe urdhëron që kjo t'u njoftohet palëve.

Gjykata mundet që edhe kryesisht të marrë masa për mënjanimin e këtyre pengesave. Gjykimi fillon nga veprimi procedural i mbetur në kohën e pezullimit të tij.

Në rastin e parashikuar nga shkronja “dh” e nenit 297, gjykimi i çështjes rifillon kur marrëveshja për ndërmjetësim të mosmarrëveshjes nuk arrihet dhe/ose është plotësuar afati prej 30 ditësh.

B. Pushimi i gjykimit

Neni 299

(Ndryshuar shkronjat “c” dhe “ç”, shtuar shkronja “c” dhe rinumërtuar shkronja “c” me ligjin nr. 38/2017, datë 30.3.2017)

Gjykata vendos pushimin e gjykimit kur:

a) asnjëra prej palëve nuk kërkon brenda gjashtë muajve rifillimin e gjykimit të pezulluar me kërkesën e tyre, kur gjykata nuk ka caktuar në vendimin e pezullimit një seancë të ardhshme;

b) paditësi heq dorë nga gjykimi i padisë;

c) gjykata konstaton se çështja nuk hyn në juridiksionin gjyqësor, si edhe kur padia nuk mund të ngrihet ose gjykimi nuk mund të vazhdojë. Kur këto shkaqe konstatohen nga gjykatat më të larta, ato prishin vendimin e gjykatave më të ulëta dhe vendosin pushimin e gjykimit.

ç) pushimi i gjykimit parashikohet shprehimisht në ligj.

Neni 300

Efektet juridike të pushimit të gjykimit

Pushimi i gjykimit sjell si pasojë anulimin e të gjitha veprimeve procedurale, duke përfshirë edhe vendimet që jepen gjatë gjykimit, por në rast se paditësi ngre përsëri të njëjtën padi, provat e mbledhura në gjykimin e pushuar mund të merren parasysh në gjykimin e kësaj padie, në qoftë se për marrjen rishitas të tyre ka vështirësi ose pengesa të pakapërcyeshme.

Pushimi i gjykimit nuk shuan padinë.

Neni 301

Ankimi

Kundër vendimit me të cilin vendoset pezullimi, pushimi ose refuzimi i rifillimit të gjykimit, mund të bëhet ankimi i veçantë në gjykatën e apelit, përveç rasteve kur parashikohet ndryshe në ligj.

KREU XIII PËRFUNDIMI I HETIMIT GJYQËSOR DHE DHËNIA E VENDIMIT

Neni 302

Përfundimi i hetimit gjyqësor

Pasi të jenë shqyrtuar të gjitha provat që gjykata ka pranuar të merren, pyeten palët nëse kanë kërkesa të tjera në dobi të gjykimit të çështjes dhe, në rast se ato nuk pranohen, gjykata i jep fund hetimit gjyqësor dhe fton palët të parashtrajnë pretendimet përfundimtare të tyre rreth çështjes në gjykim. Si rregull, ato i parashtrohen gjykatës me shkrim. Me kërkesën e palëve, kur kjo shihet me vend, gjykata u jep atyre një afat deri në 5 ditë, për të përgatitur parashtrësas të tyre.

Neni 303

Bisedimet përfundimtare

Në bisedimet përfundimtare, i pari e merr fjalën paditësi dhe ndërhyrësi dytësor që është bashkuar me atë e pas tij, i padituri e ndërhyrësi dytësor i bashkuar me atë dhe, kur në çështje merr pjesë edhe ndërhyrësi kryesor, ai e merr fjalën pasi flasin paditësi dhe i padituri. Këta të fundit pas ndërhyrësit kryesor kanë të drejtë të marrin përsëri fjalën.

Prokurori në çështjet që ka ngritur vetë padi flet i pari, ndërsa në çështjet në të cilat ka marrë pjesë e merr fjalën pas palëve.

Neni 304

Kërkesa për riçeljen e hetimit gjyqësor

(Ndryshuar me ligjin nr. 38/2017, datë 30.3.2017)

Pasi i është dhënë fund hetimit gjyqësor, nuk mund të merren prova të tjera. Palët mund të kërkojnë çeljen e hetimit gjyqësor për marrjen e provave të reja vetëm kur janë kushtet e neneve 151 dhe 186 të këtij Kodi. Për këtë kërkesë vendos gjykata, sipas vlerësimit të rrethanave të çështjes.

Neni 305

Tërheqja e gjykatës në dhomën e këshillimit

Pasi palët kanë parashtruar përfundimet e kërkesat e tyre, gjykata deklaron tërheqjen e saj në dhomën e këshillimit, për të dhënë vendimin përfundimtar.

Neni 306

Dhënia e vendimit

Në dhomën e këshillimit, kur bisedohet çështja dhe përpilohet vendimi, qëndrojnë vetëm gjyqtarët që përbëjnë trupin gjykues. Nuk lejohet që gjatë bisedimit të çështjes të hyjnë e të qëndrojnë aty sekretari i seancës, ekspertë ose persona të tjerë.

Neni 307

Trupi gjykues, nën drejtimin e kryetarit të seancës, shtron për bisedim dhe vendos me radhë për të gjitha çështjet që janë shqyrtuar gjatë gjykimit.

Së pari voton gjyqtari më i ri në moshë dhe së fundi voton kryetari i seancës. Asnjë nga gjyqtarët nuk mund të abstenojë nga vendimi. Mendimi i gjyqtarit të mbetur në pakicë, i parashtruar me shkrim, bashkohet me vendimin.

Në rast se rreth një çështje propozohen disa zgjidhje e nuk krijohet shumica në votimin e parë, kryetari hedh në votë dy zgjidhje për të përjashtuar njëren e me radhë, derisa zgjidhjet të mbeten vetëm dy, për të cilat bëhet votimi përfundimtar.

Neni 308

(Ndryshuar paragrafi i parë me ligjin nr. 8812, datë 17.5.2001 dhe paragrafi i dytë me ligjin nr. 38/2017, datë 30.3.2017)

Vendimi duhet të nënshkruhet nga të gjithë anëtarët e trupit gjykues që kanë marrë pjesë në dhënien e tij. Gjyqtari, mendimi i të cilit ka mbetur në pakicë, shkruan fjalën “kundër” dhe nënshkruan vendimin.

Gjykata mund të shpallë vetëm dispozitivin e vendimit, duke e dorëzuar atë të arsyetuar në sekretari jo më vonë se njëzet ditë ose të shtyjë shpalljen e arsyetuar të vendimit, deri në njëzet ditë. Arsyetimi i vendimit bëhet nga kryetari i seancës, përveç kur ai del kundër.

Neni 309

Vendimi mbështetet vetëm në të dhëna që ndodhen në aktet dhe që janë shqyrtuar në seancë gjyqësore.

Gjykata çmon provat e marra gjatë gjykimit të çështjes, sipas bindjes së saj të brendshme, të formuar nga shqyrtimi i të gjitha rrethanave të çështjes në tërësinë e tyre.

Neni 310

Përmbajtja e vendimit të gjykatës

(Shtuar pika 1/1 me ligjin nr. 122/2013, datë 18.4.2013; shtuar një fjali në paragrafin II dhe ndryshuar pika 1.1 në paragrafin III me ligjin nr. 38/2017, datë 30.3.2017, ndryshuar fjalë në pikën 3, paragrafi II, me ligjin nr. 44/2021, datë 23.3.2021)

Vendimi duhet të përmbajë hyrjen, pjesën përshkuese-arsyetuese dhe pjesën urdhëruese.

I. Në hyrjen e vendimit duhet të përmenden:

1. gjykata që ka gjykuar çështjen;
2. trupi gjykues dhe sekretari;
3. koha dhe vendi i dhënies së vendimit;

4. palët, duke u shënuar identiteti dhe cilësia e tyre si paditës, i paditur, ndërhyrës, si dhe përfaqësuesit e tyre;

5. emri i prokurorit, nëse ka marrë pjesë;

6. objekti i padisë;

7. kërkimet përfundimtare të palëve;

8. mendimi i prokurorit nëse ka marrë pjesë.

II. Në pjesën përshkruese-arsyetuese duhet të përmenden:

1. rrethanat e çështjes, ashtu siç janë konstatuar gjatë gjykimit dhe përfundimet e nxjerra nga gjykata;

2. provat dhe arsyet në të cilat mbështetet vendimi;

3. dispozitat ligjore në të cilat bazohet vendimi.

Vendimi i gjykatës për paditë me vlerë deri në deri në njëzetfishin e pagës minimale në shkallë vendi duhet të përmbajë hyrjen dhe pjesën urdhëruese, sipas pikës 1 të këtij neni. Nëse palët, brenda tre ditëve nga njoftimi i këtij vendimi, njoftojnë me shkrim gjykatën se do ta ankimojnë vendimin, gjykata arsyeton vendimin dhe ua njofton palëve.

III. Në pjesën urdhëruese, ndër të tjera, duhet të përmenden:

1. çfarë vendosi gjykata;

1/1. nëse gjykata vendos detyrime për palët, përmbajtjen konkrete të tyre dhe se vendimi është i ekzekutueshëm nga përmbartuesi gjyqësor;

2. kujt i ngarkohen shpenzimet gjyqësore;

3. e drejta për të bërë ankim dhe afati për paraqitjen e tij.

Neni 310/1

(Shtuar me ligjin nr. 122/2013, datë 18.4.2013 dhe shfuqizuar me ligjin nr. 38/2017, datë 30.3.2017)

Neni 311

Kur vendimi përmban detyrimin për dorëzimin e një sendi në natyrë ose detyrimin për kryerjen e një veprimi të caktuar, gjykata mund të tregojë në vendim afatin për ekzekutimin e vendimit.

Gjykata mund të caktojë një afat për ekzekutimin e detyrimit në të holla ose ta ndajë atë me këste, me kërkesën e palës së interesuar, duke pasur parasysh gjendjen pasurore të palëve dhe rrethanat e tjera të çështjes.

Neni 312

Ndreqja e gabimeve

Pas shpalljes së vendimit gjykata nuk mund ta anulojë ose ta ndryshojë atë. Ajo, me kërkesën e palëve ose kryesisht, mund të ndreqë në çdo kohë vetëm gabimet e bëra në shkrim ose në llogari ose ndonjë pasaktësi të dukshme të vendimit.

Gjykata, pasi thërret palët, në seancë, e shqyrton kërkesën sipas rregullave të këtij Kodi, jep vendim, i cili i bashkohet vendimit të ndrequr.

Kundër vendimit të dhënë për rastet e parashikuara në paragrafin e dytë të këtij neni, mund të bëhet ankim i veçantë në gjykatën e apelit.

Neni 313

Plotësimi i vendimit

Secila nga palët, brenda tridhjetë ditëve nga shpallja e vendimit, mund të kërkojë plotësimin e vendimit, në rast se gjykata nuk është shprehur mbi të gjitha kërkesat për të cilat pala ka paraqitur prova.

Gjykata e shqyrton kërkesën me të njëjtin trup gjykues, pasi thërret palët dhe jep këtë vendim plotësues.

Kundër këtij vendimi mund të bëhet ankim, sipas rregullave të përgjithshme.

Neni 314

Sqarimi dhe interpretimi i vendimit

Gjykata ka të drejtë të japë sqarime ose të bëjë interpretimin e vendimit që ajo ka dhënë kur ky është i errët dhe e kërkojnë palët.

Kërkesa për sqarimin dhe interpretimin e vendimit mund të paraqitet në çdo kohë, gjersa vendimi nuk është ekzekutuar.

Kundër vendimeve të mësipërme mund të bëhet ankim i veçantë sipas rregullave të përgjithshme.

Neni 315

Vendimet e ndërmjetme

Vendimet që jepen gjatë gjykimit dhe që nuk janë përfundimtare, mund të ndryshohen ose të revokohen nga gjykata që i ka dhënë, përveç kur në këtë Kod parashikohet se kundër tyre mund të bëhet ankim i veçantë.

Neni 316

Njoftimi i vendimeve

(Ndryshuar me ligjin nr. 122/2013, datë 18.4.2013)

Vendimet përfundimtare, jopërfundimtare dhe të ndërmjetme të gjykatës, për të cilat është parashikuar e drejta e ankimit, u njoftohen palëve ose pjesëmarrësve të tjerë në proces, brenda tre ditëve nga marrja e vendimit ose, në rast se vendimi i arsyetuar shpallet më vonë, brenda tre ditëve pas shpalljes së vendimit të arsyetuar.

Njoftimi bëhet sipas rregullave të parashikuara në kreun IV të titullit VI të pjesës I.

KREU XIV

VENDIME ME EKZEKUTIM TË PËRKOHSHËM

Neni 317

Rastet e dhënies së vendimeve me ekzekutim të përkohshëm

Vendimi i gjykatës mund të jepet me ekzekutim të përkohshëm, kur është vendosur:

- a) detyrimi për ushqim;
- b) për shpërblimin nga puna;
- c) për rivendosjen në posedimin e banesës bashkëshortore.

Vendimi mund të jepet me ekzekutim të përkohshëm edhe kur nga vonesa e ekzekutimit, paditësi mund të pësojë dëme të rëndësishme, që nuk mund të vihen në vend, ose kur ekzekutimi i vendimit do të bëhet i pamundur, ose do të vështirësohet së tepërmi. Në këtë rast gjykata mund të kërkojë që paditësi të japë një garanci.

Neni 318

Ankimi

Kundër vendimit me të cilin pranohet ose rrëzohet kërkesa për ekzekutim të përkohshëm të vendimit, mund të bëhet ankim i veçantë.

Neni 319

Rrjedhojat nga prishja e vendimit

Kur vendimi priset nga gjykata e apelit ose Gjykata e Lartë, ekzekutimi i përkohshëm pezullohet.

Në rast se pas prishjes së vendimit të parë padia rrëzohet dhe vendimi merr formë të prerë, gjyqfituesi i parë detyrohet t'i kthejë palës tjetër gjithçka që ka marrë me ekzekutim të përkohshëm të vendimit të parë.

TITULLI III

GJYKIMET E POSAÇME

KREU I

DISPOZITA TË PËRGJITHSHME

Neni 320

*(Shfuqizuar shkronja "a" me ligjin nr. 49/2012, datë 3.5.2012
dhe ndryshuar shkronja "b" me ligjin nr. 114/2016, datë 3.11.2016)*

Në përbërje të gjykatave të shkallës së parë krijohen seksione të veçanta për gjykimin e:

- a) shfuqizuar²;
- b) mosmarrëveshjeve tregtare dhe të procedurave të falimentimit;
- c) mosmarrëveshjeve që lidhen me të miturit dhe familjen.

Neni 321

Presidenti i Republikës me propozimin e Ministrit të Drejtësisë cakton gjykatat në të cilat do të krijohen këto seksione, si dhe zonat ku do të shtrijnë kompetencat ato, mbi bazën e bashkimit të kompetencave tokësore të një apo disa gjykatave të shkallës së parë.

Ministri i Drejtësisë cakton numrin e gjyqtarëve për çdo seksion dhe kujdeset për kualifikimin e tyre sipas seksionit përkatës.

Neni 322

Kur është në interesin e një ndarje të drejtë të punës, kryetari i gjykatës së shkallës së parë ose zëvendësi i tij, në periudha të caktuara, mund të ngarkojë gjyqtarët e caktuar në seksione edhe me gjykimin e çështjeve të një natyre tjetër, që nuk janë të kompetencës së seksioneve të ngritura në këtë gjykatë.

Neni 323

*(Shtuar paragrafi i fundit me ligjin
nr. 114/2016, datë 3.11.2016)*

Dispozitat e pjesës së parë dhe të dytë të këtij Kodi janë të zbatueshme për të gjitha gjykimet e posaçme, përveç kur parashikohet ndryshe në këtë titull dhe në titullin IV të kësaj pjese.

Dispozitat e këtij Kodi janë të zbatueshme në çështjet e falimentimit, për aq sa nuk parashikohet ndryshe në ligjin e falimentimit.

KREU II

GJYKIMI I MOSMARRËVESHJEVE
ADMINISTRATIVE

Neni 324

Kompetenca lëndore

(Shfuqizuar me ligjin nr. 49/2012, datë 3.5.2012)

Neni 325

*(Ndryshuar me ligjin nr. 8491, datë 27.5.1999;
shfuqizuar me ligjin nr. 49/2012, datë 3.5.2012)*

Neni 326

*(Ndryshuar me ligjin nr. 8812, datë 17.5.2001;
shfuqizuar me ligjin nr. 49/2012, datë 3.5.2012)*

Neni 327

Kompetencat tokësore

(Shfuqizuar me ligjin nr. 49/2012, datë 3.5.2012)

Neni 328

Afati

(Shfuqizuar me ligjin nr. 49/2012, datë 3.5.2012)

Neni 329

Pezullimi i zbatimit të aktit administrativ

(Shfuqizuar me ligjin nr. 49/2012, datë 3.5.2012)

Neni 330

Bashkimi i padive

(Shfuqizuar me ligjin nr. 49/2012, datë 3.5.2012)

Neni 331

Vendimi i gjykatës

*(Shtuar dy paragrafë me ligjin nr. 8491, datë 27.5.1999;
shfuqizuar me ligjin nr. 49/2012, datë 3.5.2012)*

Neni 332

(Shfuqizuar me ligjin nr. 49/2012, datë 3.5.2012)

Neni 333

Ankimi

*(Ndryshuar me ligjin nr. 8812, datë 17.5.2001;
shfuqizuar me ligjin nr. 49/2012, datë 3.5.2012)*

KREU III

GJYKIMI I MOSMARRËVESHJEVE TREGTARE

Neni 334

Kompetencat

*(Ndryshuar fjalë me ligjin nr. 8812, datë 17.5.2001
dhe me ligjin nr. 38/2017, datë 30.3.2017)*

Në kompetencë të seksioneve për gjykimin e mosmarrëveshjeve tregtare pranë gjykatave të shkallës së parë janë:

a) mosmarrëveshjet kontraktore midis shoqërive tregtare e ndërmjet tyre dhe personave fizikë të regjistruar si tregtarë, ose ndërmjet vetë këtyre personave fizikë të regjistruar si tregtarë, kur është veprimtari tregtare për të dyja palët. Transaksionet e kryera nga një person fizik i regjistruar si tregtar, prezumohen të jenë pjesë e aktivitetit tregtar të tij përveç rasteve kur provohet ndryshe;

b) mosmarrëveshjet ndërmjet ortakëve të shoqërive tregtare, ndërmjet shoqërisë dhe ortakëve të saj si dhe ndërmjet shoqërisë ose ortakëve të saj dhe organeve të saj administruese, kur mosmarrëveshjet lindin nga pozicioni i tyre në shoqëri, si dhe paditë e kreditorëve të ngritura sipas legjislacionit në fuqi për tregtarët dhe shoqëritë tregtare;

c) mosmarrëveshjet lidhur me kontratën e tjetërsimit të të drejtave të anëtarëve të një shoqërie tregtare;

ç) mosmarrëveshjet për të drejtën e emrit tregtar;

d) shkelja e rregullave për mbrojtjen e konkurrencës;

dh) procedurat e falimentimit;

e) mosmarrëveshjet që rrjedhin nga prishja e shoqërive tregtare;

ë) pretendimet për një kambial, çek e letra të tjera të kësaj natyre, të parashikuara me ligj.

Neni 335

Padia sipas nenit 334 të këtij Kodi shqyrtohet nga seksioni përkatës i gjykatës së shkallës së parë, në zonën e së cilës ka qendrën personi juridik a fizik tregtar i paditur, përveç kur palët në kontratë kanë caktuar një gjykatë tjetër, që edhe ajo është kompetente.

Kur padia paraqitet në gjykatën e shkallës së parë në territorin e së cilës ka qendrën personi juridik a fizik tregtar, kjo ia dërgon atë jo më vonë se tri ditë gjykatës ku është krijuar seksioni për gjykimin e mosmarrëveshjeve tregtare.

Neni 336

Ankimi

Ankimet kundër vendimeve të dhëna nga seksioni përkatës i gjykatës së shkallës së parë shqyrtohen në gjykatën e apelit, sipas rregullave të përgjithshme nga këshilla gjyqësore të përbëra nga gjyqtarë të specializuar në këtë fushë.

GJYKIMET PËR ZHVLEFTËSIMIN E ÇEKUT, KAMBIALIT DHE TË LETRAVE TË TJERA TE KËSAJ NATYRE

Neni 337

Personi që gëzon të drejtën për një letër me vlerë, siç janë çeku, kambiali premtim-pagesa e të tjera letra me vlerë të kësaj natyre, mund të kërkojë, në rastet e parashikuara me ligj, zhvleftësimin e tyre, kur kanë humbur, janë vjedhur ose dëmtuar.

Neni 338

Kompetencat tokësore

Kërkesa shqyrtohet nga seksioni për mosmarrëveshjet tregtare të gjykatës, në zonën e së cilës duhet paguar letra me vlerë ose ka vendbanim i padituri.

Paditësi ka të drejtën e zgjedhjes.

Kur kërkesa paraqitet në gjykatën e shkallës së parë, në territorin e së cilës duhet paguar letra me vlerë, kjo, jo më vonë se tri ditë, ia dërgon gjykatës në të cilën ndodhet seksioni për gjykimin e mosmarrëveshjeve tregtare.

Neni 339

Kur ka shumë të paditur dhe paditësi nuk parapëlqen të ngrejë padinë në vendin e pagimit të letrës me vlerë, padia ngrihet në vendbanimin e çdonjërit prej të paditurve.

Neni 340

Përmbajtja e kërkesës

Në kërkesën për zhvleftësimin e çekut, kambialit e të tjera letra me vlerë të kësaj natyre, personi i interesuar, ndër të tjera, duhet të tregojë:

a) llojin e letrës dhe elementet e nevojshme për identifikimin e saj, duke i bashkëngjitur një kopje të saj të vërtetuar nga noteri;

b) rrethanat në të cilat ka ndodhur humbja, vjedhja ose dëmtimi i saj, si dhe argumentet që vërtetojnë të drejtën e tij mbi këtë letër me vlerë.

Neni 341

Në gjykimin e kësaj padie nuk mund të ngrihet kundërpadi dhe as të bashkohet me padi të tjera që mund të kenë lidhje me atë.

Neni 342

Procedura e gjykimit

Gjykata, kur sheh se janë plotësuar kërkesat e nenit 340 të këtij Kodi, jep një mendim në këshill, i cili, ndër të tjera, duhet të përmbajë:

- a) identitetin e kërkuarit;
- b) llojin e letrës me vlerë të përmendur në nenin 337 të këtij Kodi dhe elementet e nevojshme për identifikimin e saj;
- c) urdhrin që i drejtohet pagesit për të mos i paguar prurësit letrën me vlerë;
- ç) një njoftim drejtuar mbajtësit të mundshëm të letrës me vlerë, për të parashtruar të drejtat e tij brenda 30 ditëve nga dita e dhënies së vendimit, duke paralajmëruar se në rast të kundërt ajo do të zhvleftësohet.

Vendimi shpallet në gjykatë në vendin e caktuar për këtë qëllim dhe botohet në Fletoren Zyrtare, si dhe të paktën në një gazetë kombëtare.

Kopja e këtij vendimi i dërgohet edhe pagesit.

Neni 343

Mbajtësi aktual i letrës me vlerë të sipërpërmendur, brenda afatit të parashikuar në nenin e mësipërm, duhet t'i njoftojë gjykatës kundërshtimin e tij për zhvleftësimin e saj, të përcaktojë provat e nevojshme për të vërtetuar se e ka fituar me të drejtë atë dhe të dorëzojë letrën me vlerë në gjykatë ose në një bankë, në përputhje me dispozitat përkatëse të Kodit Civil mbi depozitat bankare e kasetat e sigurimit, derisa të zgjidhet mosmarrëveshja.

Në rastin e parashikuar nga paragrafi i parë i këtij neni, gjykata pezullon gjykimin dhe njofton personin që ka kërkuar zhvleftësimin e letrës me vlerë, për të ngritur padi për njohjen e së drejtës së tij mbi letrën e sipërme, brenda afatit prej një muaji.

Në rast se brenda këtij afati nuk ngrihet një padi e tillë, gjykata vendos pushimin e gjykimit dhe shfuqizon vendimin e saj të dhënë sipas shkronjës “c” të nenit 342 të këtij Kodi.

Neni 344

Kur mbajtësi i letrës me vlerë nuk ka kryer veprimet e parashikuara nga paragrafi i parë i nenit 343 të këtij Kodi, gjykata vendos shuarjen e të gjitha të drejtave mbi letrën me vlerë të humbur, vjedhur ose dëmtuar dhe i njeh të drejtën personit që ka kërkuar zhvleftësimin për pagesën e saj ose pajisjen me një letër me vlerë të re.

Neni 345

Në gjykimin e çështjes, sipas paragrafit II dhe III të nenit 343 dhe nenit 344 të këtij Kodi, gjykata njofton personin fizik a juridik që ka kërkuar zhvleftësimin e letrës me vlerë si dhe atë që ka lëshuar letrën me vlerë, por paraqitja e tyre nuk ndalon shqyrtimin e çështjes.

Neni 346

Kur gjykata rrëzon kërkesën për zhvleftësimin e letrës me vlerë, revokon vendimin e saj të dhënë sipas shkronjës “c” të nenit 342 të këtij Kodi, duke njoftuar paguesin.

Kundër vendimit të mësipërm si dhe vendimeve të dhëna sipas neneve 343 dhe 344 të këtij Kodi, mund të bëhet ankim sipas rregullave të përgjithshme.

Neni 347

Ushtrimi i padisë për begatimin pa shkak

Mbajtësi i letrës me vlerë të zhvleftësuar, i cili nuk ka mundur të deklarojë, për çdo shkak qoftë, të drejtat e tij mbi letrën me vlerë, sipas shkronjës “d” të nenit 342 të këtij Kodi, mund të padisë personin që i është njohur e drejta e pagesës së letrës me vlerë ose të kërkojë pajisjen me një letër tjetër si kjo, në bazë të nenit 655 të Kodit Civil.

Neni 348

Gjykimet në lidhje me patentat e të drejtat e tjera që rrjedhin nga pronësia industriale

Mosmarrëveshjet që rrjedhin nga patentat, markat tregtare dhe të shërbimit, dizenjot tregtare, modelet dhe çdo e drejtë tjetër që rrjedh nga pronësia industriale, gjykohen nga seksioni i mosmarrëveshjeve tregtare në Gjykatën e Shkallës së Parë të Tiranës, sipas rregullave të parashikuara në këtë Kod.

KREU IV

SHQYRTIMI I MOSMARRËVESHJEVE QË LIDHEN ME FAMILJEN

Neni 349

Kompetencat lëndore

Seksionet për shqyrtimin e mosmarrëveshjeve familjare pranë gjykatave të shkallës së parë janë kompetente për:

- a) shqyrtimin e mosmarrëveshjeve për zgjidhjen e martesës me shkurorëzim, për pavlefshmërinë dhe për anulimin e martesës;
- b) vënien dhe heqjen e kujdestarisë mbi të miturit, mbajtjen për rritje dhe edukim të fëmijëve deri në zgjidhjen e martesës dhe ndryshimin e vendimit të gjykatës për shkak të rrethanave të reja;
- c) miratimin e birësimit;
- ç) mosmarrëveshjet lidhur me dhënien e ndihmës për jetesë;
- d) ndarjen e pasurisë bashkëshortore dhe të banesës së bashkëshortëve;
- dh) kërkesat për heqjen dhe kthimin pushtetit prindëror.

A. PROCEDURA PËR VENDOSJEN E KUJDESTARISË

Neni 350

Kompetenca tokësore

Kompetent për vendosjen ose heqjen e kujdestarisë, si dhe për heqjen ose kthimin e pushtetit prindëror, është seksioni përkatës i gjykatës së shkallës së parë ku banon i mituri.

Neni 351

E drejta për paraqitjen e kërkesës në gjykatë

Kërkesa për vendosjen e kujdestarisë i paraqitet gjykatës nga të afërmit e fëmijës së mitur dhe nga cilido që merr njoftimin për mbetjen e fëmijës pa prindër, për lindjen e një fëmije me prindër të panjohur dhe për çdo rrethanë tjetër që ligji kërkon vendosjen e kujdestarisë.

Kur në çeljen e një testamenti, noteri, që bën publikimin e tij vihet në dijeni për caktimin e një kujdestari, duhet të njoftojë gjykatën jo më vonë se 10 ditë nga marrja dijeni, e cila procedon dhe vendos jo më vonë se 15 ditë.

Neni 352

I mituri që ka mbushur moshën 16 vjeç mund të ushtrojë vetë të drejtën që t'i drejtohet gjykatës për vendosjen e kujdestarisë.

Neni 353

Caktimi i kujdestarisë

Gjykata emëron një kujdestar të vetëm edhe kur janë disa vëllezër e motra të mitur. Kur ka konflikt midis interesave të të miturve, ajo mund të caktojë edhe një kujdestar tjetër ose disa kujdestarë.

Neni 354

Gjykata emëron si kujdestar personin e caktuar me testament dhe, në mungesë të tij, një nga të afërmit në linjë të drejtë dhe, pas kësaj, në linjë të tërthortë.

Gjykata, nëse vlerëson se zgjidhja nuk është bërë në interes të fëmijës, vepron vetë për caktimin e kujdestarit.

Neni 355

Kujdestari i posaçëm

Gjykata emëron një kujdestar të posaçëm, kur këtë e kërkojnë interesat e të miturit.

Kujdestaria e posaçme hiqet, kur pushojnë shkaqet për të cilat është vendosur.

Neni 356

Pyetja e të miturit nga gjykata

Gjykata, përpara se të procedojë për emërimin e kujdestarit, duhet të pyesë edhe të miturin, kur ai e ka mbushur moshën 10 vjeç.

Kujdestaria merr fund kur i mituri mbush moshën 18 vjeç ose kur e mitura martohet para kësaj moshe.

Neni 357

Zëvendësimi i kujdestarit

Me kërkesën e personave të përmendur në nenin 351, gjykata e heq kujdestarin në çdo kohë dhe e zëvendëson me një tjetër, kur vëren se ai ka shpërdorur të drejtat që i takojnë si kujdestar, kur është treguar i pakujdesshëm në kryerjen e detyrës ose kur me mënyra të tjera ka vënë në rrezik interesat e të miturit, si dhe kur vetë kujdestari kërkon shkarkimin e tij për shkaqe të arsyeshme.

Gjykata mund ta heqë kujdestarin vetëm pasi ta ketë dëgjuar ose njoftuar atë rregullisht.

B. GJYKIME NË LIDHJE ME MARTESËN

Neni 358

Padia për shkurorëzim

(Shfuqizuar me ligjin nr. 9062, datë 8.5.2003)

Neni 359

Padia e përbashkët e bashkëshortëve

(Shfuqizuar me ligjin nr. 9062, datë 8.5.2003)

Neni 360

(Shfuqizuar me ligjin nr. 9062, datë 8.5.2003)

Neni 361

Përpyekjet e gjykatës për pajtim

(Shfuqizuar me ligjin nr. 9062, datë 8.5.2003)

Neni 362

Shtytja e shpalljes së vendimit përfundimtar

(Shfuqizuar me ligjin nr. 9062, datë 8.5.2003)

Neni 363

Pezullimi i gjykimit me kërkesën e gruas shtatzënë

(Shfuqizuar me ligjin nr. 9062, datë 8.5.2003)

Neni 364

Bashkimi i kërtimeve të tjera

(Shfuqizuar me ligjin nr. 9062, datë 8.5.2003)

Neni 365

Marrja e masave të përkohshme

(Shfuqizuar me ligjin nr. 9062, datë 8.5.2003)

Neni 366

Shpenzimet gjyqësore

(Shfuqizuar me ligjin nr. 9062, datë 8.5.2003)

Neni 367

Dërgimi i vendimit në zyrën e gjendjes civile

(Shfuqizuar me ligjin nr. 9062, datë 8.5.2003)

Neni 368

Padia për pavlefshmërinë dhe anulimin e martesës

(Shfuqizuar me ligjin nr. 9062, datë 8.5.2003)

KREU V

PJESËTIMI GJYQËSOR

Neni 369

Në gjykimin e padisë për pjesëtimin e trashëgimit ose të sendeve në bashkëpronësi, respektohen rregullat e parashikuara në nenet 207 dhe 227 të Kodit Civil.

Neni 370

Fazat e gjykimit

Gjykimi për pjesëtimin e sendeve në bashkëpronësi dhe në trashëgim, në fazën e parë të tij, ka për qëllim të hetojë e të përcaktojë të drejtën e bashkëpronësisë së ndërgjyqësve, pjesët takuese të tyre, si dhe sendet që do të pjesëtohen. Pasi të ketë marrë provat e nevojshme, gjykata, me vendim të ndërmjetëm, lejon pjesëtimin dhe përcakton rrethin e bashkëpjesëtarëve, sendet që do të pjesëtohen, si dhe pjesët takuese të secilit prej tyre.

Kundër këtij vendimi lejohet ankimi i veçantë, paraqitja e të cilit pezullon vazhdimin e mëtejshëm të gjykimit.

Neni 371

Kur palët deklarojnë se nuk kanë ankim ndaj vendimit të ndërmjetëm të përmendur në nenin 370 të këtij Kodi, bëhet shënim në procesverbalin gjyqësor, i cili nënshkruhet edhe nga palët ose përfaqësuesit e tyre. Në një rast të tillë, si dhe në rastin kur vendimi i ndërmjetëm, që ka lejuar pjesëtimin, ka marrë formën e prerë, gjykata vazhdon gjykimin në fazën e dytë, duke marrë në shqyrtim kërkesat që mund të kenë bashkëpronarët për llogaritë që duhet të japin midis tyre dhe që rrjedhin nga marrëdhëniet e bashkëpronësisë.

Neni 372

Vlerësimi i pasurisë dhe formimi i pjesëve

Gjykata bën vlerësimin e sendeve që do të pjesëtohen, pasi më parë të ketë marrë mendimin e ekspertëve, dhe kur sendet mund të ndahen në natyrë formohen atë pjesë sa janë edhe bashkëpjesëtarët. Në secilën nga këto pjesë duhet të përfshihen, me sa është e mundur, një sasi nga

sendet apo kreditë të po asaj natyre me vlerë të barabartë me pjesën takuese. Pabarazia në natyrë e sendeve midis pjesëve kompensohet në para. Gjykata vendos edhe për marrëdhëniet financiare të palëve për shkak të bashkëpronësisë.

Neni 373

Vendimi i gjykatës

*(Shtuar një fjali në paragrafin e dytë me ligjin
nr. 8812, datë 17.5.2001)*

Kur sendi ndahet në natyrë dhe pjesët e formuara janë të barabarta ose barazohen me para, gjykata harton një projekt pjesëtimi të cilin e depoziton në sekretari jo më pak se dhjetë ditë përpara seancës së ardhshme gjyqësore. Palët kanë të drejtë të parashtrojnë vërejtjet e tyre për projektin e depozituar, jo më vonë se pesë ditë përpara seancës së ardhshme gjyqësore.

Në vendimin përfundimtar gjykata cakton pjesën e secilit bashkëpjesëtar. Kur pjesët ndahen në natyrë në mënyrë të barabartë dhe e kërkon ndonjëra nga palët, ato u jepen bashkëpjesëtarëve duke u hedhur në short. Gjykata mund të pranojë kërkesën e bashkëpjesëtarit për të marrë pjesën e treguar prej tij, kur ajo shihet me vend për shkak të profesionit ose të natyrës së sendeve që përfshihen në pjesën takuese. Pjesëtimi në natyrë kryhet në përputhje me rregullat urbanistike.

Neni 374

Shitja e sendit në ankand

Kur në vendimin përfundimtar është urdhëruar që një send të shitet në ankand për shkak se nuk mund të ndahet në natyrë, vendimi, pasi të ketë marrë formën e prerë, ekzekutohet nga përmbartuesi gjyqësor, sipas rregullave mbi ekzekutimin e detyrueshëm.

KREU VI

SHPALLJA E ZHDUKJES OSE E VDEKJES SË NJË PERSONI

Neni 375

Kërkesa

(Ndryshuar me ligjin nr. 122/2013, datë 18.4.2013)

Kërkesa për shpalljen e një personi të zhdukur ose të vdekur mund të paraqitet nga çdo person i interesuar, nga noteri, pranë të cilit personi ka redaktuar një testament me akt noterial, apo ka depozituar për ruajtje testamentin ollograf ose testamentin e posaçëm, apo nga prokurori në gjykatën ku ka pasur vendbanimin e fundit personi për të cilin kërkohet shpallja si i tillë.

Neni 376

Përmbajtja e kërkesës

Në kërkesën për shpalljen e një personi të zhdukur ose të vdekur, përveç rrethanave nëpërmjet të cilave bëhet e besueshme zhdukja ose vdekja e tij, tregohet edhe kujdestari ose përfaqësuesi ligjor i tij, për rastet kur ka të tillë.

Në kërkesën për deklarimin e një personi si të vdekur, duhet të tregohen edhe personat që janë ose mund të jenë trashëgimtarë të tij, si dhe gjithë personat e tjerë për të cilët është e ditur që nga ky fakt fitojnë ose humbin të drejta.

Neni 377

Publikimi i kërkesëpadisë

Gjykata, brenda dhjetë ditëve nga paraqitja e kërkesës për gjykim, i dërgon një kopje të saj bashkisë ose komunës, ku ka pasur banimin e tij të fundit personi që kërkohet të shpallet i zhdukur ose i vdekur, për ta shpallur në një vend të dukshëm. Kërkesa e mësipërme botohet edhe në Fletoren Zyrtare, si dhe të paktën në një gazetë lokale.

Shqyrtimi i çështjes nga gjykata nuk mund të bëhet pa kaluar gjashtë muaj nga shpallja e kërkesës ose botimit të saj në Fletoren Zyrtare.

Neni 378

Procedura e gjykimit

Gjykata, në shqyrtimin e kërkesës për shpalljen të zhdukur ose të vdekur të një personi, pyet njerëz të afërt të tij, merr të dhëna për këtë person nga bashkia ose komuna, ku ai ka pasur vendbanimin e tij të fundit, si dhe nga çdo burim tjetër që mund të japë lajme për këtë person.

Neni 379

Në shqyrtimin e kërkesës për ndryshimin ose prishjen e vendimit, që ka deklaruar një person si të vdekur, të thirren personat që kishin kërkuar deklarimin e vdekjes dhe personat që kanë fituar të drejta nga deklarimi i vdekjes.

Neni 380

Publikimi i vendimit

*(Ndryshuar paragrafi i tretë me ligjin
nr. 122/2013, datë 18.4.2013)*

Gjykata vendos për shpalljen e një personi të zhdukur apo të vdekur, pasi të ketë dëgjuar edhe personat që përmenden në nenin 375 e 376 të këtij Kodi, si dhe prokurorin.

Gjykata urdhëron botimin e shkurtimit të vendimit në Fletoren Zyrtare ose të paktën në një gazetë lokale të caktuar prej saj ose në një mënyrë tjetër publikimi që do ta quajë të dobishme.

Gjykata mund të marrë masa për sigurimin e pasurisë trashëgimore. Ajo autorizon dhomën e noterisë në nivel vendor, që mbulon njësinë vendore të vendbanimit të fundit të të shpallurit të zhdukur ose të vdekur, ose noterin, pranë të cilit është redaktuar testamenti me akt noterial, apo është depozituar për ruajtje testamenti ollograf ose testamenti i posaçëm, që të bëjë inventarin e pasurisë së trashëgimlënësit. Dhoma e noterisë në nivel vendor cakton një noter për të bërë

inventarin e pasurisë së trashëgimlënësit. Noteri në këtë rast duhet të caktojë një person si ruajtës të pasurisë trashëgimore deri në çeljen e dëshmisë së trashëgimisë.

Neni 381

Regjistrimi i vendimit në zyrën e gjendjes civile

Vendimi i gjykatës, që e deklaron një person të zhdukur ose të vdekur, i dërgohet për regjistrim zyres së gjendjes civile në të cilën ai ka qenë i regjistruar, pasi të sigurohet se është bërë publikimi i tij sipas dispozitës së mësipërme.

KREU VII

HEQJA OSE KUFIZIMI I ZOTËSISË PËR TË VEPRUAR

Neni 382

Kush e bën kërkesën

Heqja ose kufizimi i zotësisë për të vepruar bëhet me kërkesë të bashkëshortit, gjinisë së afërt, të prokurorit, si dhe të personave që kanë interes të ligjshëm për këtë fakt.

Kërkesa i paraqitet gjykatës së vendit ku ka banimin personi që kërkohet t'i hiqet ose kufizohet zotësia për të vepruar.

Neni 383

Procedura e gjykimit

Kërkesa për heqjen ose kufizimin e zotësisë për të vepruar i njoftohet prokurorit. Kërkesa duhet të përmbajë faktin në të cilin ajo bazohet si dhe provat e nevojshme.

Gjykata vendos lidhur me kërkesën, pasi të ketë pyetur personin për të cilin kërkohet heqja ose kufizimi i zotësisë për të vepruar, persona nga gjinia e afërt e tij, mjekun që e ka kuruar ose pasi të ketë marrë mendimin e mjekëve të tjerë ekspertë, si dhe prova të tjera që do t'i çmojë të nevojshme.

Pyetja e personit të cilit i kërkohet t'i hiqet ose kufizohet zotësia për të vepruar, bëhet në institucionin që është shtruar për mjekim ose në banesën e tij nga një gjyqtar i deleguar, kur nuk është e mundur të paraqitet vetë në gjykatë.

Neni 384

Kujdestari i përkohshëm

(Shfuqizuar me ligjin nr. 9062, datë 8.5.2003)

Neni 385

Ankimi

Kundër vendimit për heqjen ose kufizimin e zotësisë për të vepruar, mund të bëjnë ankim vetë personi i mësipërm, kujdestari i përkohshëm i tij, personi që ka bërë kërkesën, si dhe të gjithë personat e tjerë që sipas nenit 382 të këtij Kodi kanë të drejtë të kërkojnë heqjen ose kufizimin e zotësisë për të vepruar, pavarësisht nga pjesëmarrja ose jo e tyre në gjykimin e kësaj çështjeje. Në këtë rast gjykata i lejon ata të njihen me materialet e dosjes gjyqësore.

Neni 386
Dispozitë referuese

Dispozitat e parashikuara në këtë kre zbatohen edhe për kthimin e zotësisë për të vepruar.

Neni 387
**Marrja dijëni e personave të
interesuar për vendimin e gjykatës**

Pasi vendimi me të cilin hiqet, kufizohet ose kthehet zotësia për të vepruar merr formë të prerë, një shkurtim i tij u dërgohet të gjithë gjykatave, për t'u regjistruar në një formë të veçantë, me të cilën mund të marrë dijëni cilido që ka interes.

Gjykata i dërgon një shkurtim të këtij vendimi edhe Dhomës Kombëtare të Noterëve, e cila ua bën të njohur dhomave të noterëve nëpër rrethe.

KREU VIII
VËRTETIMI GJYQËSOR I FAKTEVE

Neni 388
Kur mund të ngrihet kërkesa

Kur nga një fakt varet lindja, ndryshimi ose shuarja e të drejtave personale apo pasurore të një personi dhe akti që vërteton atë është zhdukur, ka humbur dhe nuk mund të bëhet përsëri ose nuk mund të merret me ndonjë rrugë tjetër, personi i interesuar ka të drejtë të kërkojë që fakti të vërtetohet me vendim të gjykatës së shkallës së parë.

Kërkesa për vërtetimin e fakteve paraqitet në gjykatën e shkallës së parë, në territorin e së cilës ka banimin kërkuesi. Kur kërkohet vërtetimi i faktit për një send të paluajtshëm, ajo paraqitet në gjykatën e shkallës së parë në territorin e së cilës ndodhet sendi.

Në mënyrën e treguar më sipër mund të kërkohet edhe korrigjimi i gabimeve të akteve të treguara në paragrafin e parë të këtij neni.

Neni 389
Përmbajtja e kërkesës

Në kërkesën për vërtetimin e fakteve duhet të tregohen:

- a) qëllimi për të cilin kërkuesi paraqet kërkesën për vërtetimin e faktit të caktuar;
- b) shkaqet për të cilat nuk mund të merret akti ose për të cilët nuk është mundur që akti të bëhet përsëri;
- c) provat me të cilat do të provohet si shkak, për të cilin nuk është e mundur të merret akti ose ky akt nuk mund të bëhet përsëri, ashtu edhe fakti që kërkohet të vërtetohet.

Neni 390
Procedura e gjykimit

Kërkesa për vërtetimin e fakteve gjyqësore shqyrtohet në seancë gjyqësore, në prani të kërkuarit e të personave fizikë a juridikë që kanë interes në çështje. Kur çështja paraqet interes publik dhe gjykata e shoh të arsyeshme, mund të thirret edhe prokurori.

Neni 391

Vendimi i gjykatës

Në vendimin e gjykatës duhet të tregohet fakti i vërtetuar prej asaj dhe provat në bazë të të cilave është vërtetuar fakti.

Kundër vendimit, me të cilin pranohet ose nuk pranohet kërkesa, mund të bëhet ankim, sipas rregullave të përgjithshme, nga kërkuari, si dhe nga personat fizikë a juridikë që janë thirrur për të marrë pjesë në shqyrtimin e çështjes.

Vendimi nuk ka fuqi provuese kundër personave fizikë a juridikë që nuk kanë qenë thirrur në rast se e kundërshtojnë faktin e vërtetuar në vendim.

Neni 392

Efektet e vendimit të gjykatës

Kur, gjatë shqyrtimit të kërkesës, lind një konflikt midis kërkuarit dhe një personi tjetër të interesuar, për të drejtën civile që ka lidhje me vërtetimin e faktit, gjykata vendos pushimin e shqyrtimit të çështjes. Në këtë rast palët mund t'i drejtohen gjykatës me padi sipas rregullave të përgjithshme.

KREU IX

NJOHJA E VENDIMEVE TË SHTETEVE TË HUAJA

Neni 393

Kushtet për zbatimin e vendimeve të dhëna nga gjykatat e huaja

Vendimet e gjykatave të shteteve të huaja njihen dhe zbatohen në Republikën e Shqipërisë, në kushtet e parashikuara në këtë Kod ose në ligje të veçanta.

Kur për këtë qëllim ka marrëveshje të posaçme ndërmjet Republikës së Shqipërisë dhe shtetit të huaj zbatohen dispozitat e marrëveshjes.

Neni 394

Pengesat ligjore për zbatimin e vendimeve të dhëna nga gjykatat e huaja

Vendimit të një gjykate të shtetit të huaj nuk i jepet fuqi në Republikën e Shqipërisë kur:

- a) sipas dispozitave që janë në fuqi në Republikën e Shqipërisë, mosmarrëveshja nuk mund të jetë në kompetencën e gjykatës së shtetit që ka dhënë vendimin;
- b) kërkesëpadija dhe letërthirrja për në gjyq nuk i është njoftuar të paditurit në mungesë, në mënyrë të rregullt e në kohë, për t'i dhënë atij mundësi që të mbrohet;
- c) midis po atyre palëve, për të njëjtin objekt e për të njëjtin shkak, është dhënë një vendim tjetër i ndryshëm nga gjykata shqiptare;

ç) është duke u shqyrtuar nga gjykata shqiptare një padi që është ngritur përpara se vendimi i gjykatës së shtetit të huaj të ketë marrë formë të prerë;

d) i është dhënë forma e prerë në kundërshtim me legjislacionin e tij;

dh) nuk pajtohet me parimet bazë të legjislacionit shqiptar.

Neni 395

Shqyrtimi i kërkesës

Kërkesa për t'i dhënë fuqi vendimit të gjykatës së huaj i paraqitet gjykatës së apelit.

Kërkesa mund të paraqitet edhe në rrugë diplomatike, kur ajo është e lejueshme nga marrëveshjet ndërkombëtare dhe mbi bazën e reciprocitetit.

Në këto raste, në qoftë se pala e interesuar nuk ka emëruar përfaqësues, kryetari i gjykatës së apelit emëron një avokat për të paraqitur kërkesën.

Neni 396

Kërkesës për t'i dhënë fuqi vendimit të gjykatës së huaj duhet t'i bashkëngjiten:

a) kopja e vendimit që duhet të zbatohet dhe përkthimi i tij në gjuhën shqipe i legalizuar nga noteri;

b) vërtetim nga gjykata që e ka nxjerrë vendimin se ai ka marrë formë të prerë, si edhe përkthimi e legalizimi noterial i tij. Si kopja e vendimit ashtu edhe vërtetimi se vendimi ka marrë formë të prerë, duhet të jenë vërtetuar nga Ministria e Punëve të Jashtme e Republikës së Shqipërisë;

c) prokura, në rast se kërkesa paraqitet nga përfaqësuesi i të interesuarit, e përkthyer dhe e legalizuar te noteri.

Neni 397

Gjykata e apelit nuk e shqyrton çështjen në themel, por vetëm kontrollon nëse vendimi i paraqitur nuk përmban dispozita që vijnë në kundërshtim me nenin 394.

Për kërkesën e paraqitur gjykata e apelit jep vendim.

Neni 398

Zbatimi i vendimit të një gjykate të huaj

Vendimi i gjykatës së shtetit të huaj zbatohet në Republikën e Shqipërisë vetëm në bazë të vendimit të gjykatës të apelit që i jep fuqi këtij vendimi dhe ekzekutohet në përputhje me dispozitat përkatëse të këtij Kodi.

Neni 399

Vendimi i gjykatës së arbitrazhit

Dispozitat e këtij kreu zbatohen edhe për njohjen e vendimit përfundimtar të një arbitrazhi të shtetit të huaj.

KREU X

GJYKIMI I KËRKESAVE PËR KONSTATIMIN E SHKELJES SË AFATIT TË ARSYESHËM,
PËRSHPEJTIMIN E PROCEDURAVE DHE SHPËRBLIMIN E DËMIT

*(Shtuar krejtësisht kreu X me ligjin
nr. 38/2017, datë 30.3.2017)*

Neni 399/1

Objekti

(Shtuar me ligjin nr. 38/2017, datë 30.3.2017)

1. Në kompetencë të gjykatave, sipas shkallëve të gjykimit të përcaktuar në këtë kre, hyjnë edhe shqyrtimi i kërkesave për shpërblimin e drejtë të personit që ka pësuar një dëm pasuror ose jopasuror, për shkak të kohëzgjatjes së paarsyeshme të çështjes, sipas përkufizimit të nenit 6/1 të Konventës Europiane “Për mbrojtjen e të drejtave të njeriut dhe lirive themelore”.

2. Dispozitat e këtij kreu përcaktojnë vlerësimin e kohëzgjatjes së arsyeshme të procesit, si edhe shpërblimin e drejtë, kur konstatohet kohëzgjatje e paarsyeshme në procedurat e hetimit, gjykimit të çështjeve, si edhe në procedurat e ekzekutimit të vendimeve.

Neni 399/2

Afati i arsyeshëm

(Shtuar me ligjin nr. 38/2017, datë 30.3.2017)

1. Afate të arsyeshme të përfundimit të hetimit, gjykimit apo ekzekutimit të një vendimi të formës së prerë, për qëllimet e përcaktuara në nenin 399/1, do të konsiderohen:

a) në gjykimin administrativ në shkallën e parë dhe në apel, përfundimi i gjykimit brenda një viti nga fillimi i tij në secilën shkallë;

b) në gjykimin civil në shkallë të parë përfundimi i procesit të gjykimit brenda dy viteve, në gjykim civil në apel brenda dy vjetëve; dhe gjykimin civil në Gjykatën e Lartë, brenda dy vjetëve;

c) në procedurën e ekzekutimit të një vendimi civil apo administrativ, me përjashtim të detyrimeve periodike ose të përcaktuara në kohë, afati njëvjeçar fillon nga dita e paraqitjes së kërkesës për vënie në ekzekutim;

ç) në hetimin e veprave penale afati maksimal i kohëzgjatjes së hetimeve, sipas Kodit të Procedurës Penale;

d) në gjykimin penal në shkallë të parë, afati i gjykimit të krimeve 2 vjet dhe i kundërvajtjeve 1 vit, në gjykimin në apel përfundimi i gjykimit për krimet në një afat kohor prej 1 viti dhe për kundërvajtjet 6 muaj dhe në Gjykatën e Lartë, përfundimi i gjykimit për krimet në një afat kohor prej 1 viti dhe për kundërvajtjet 6 muaj.

2. Palët në proces mund të kërkojnë konstatimin e tejzgjatjes së procedurave, sipas nenit 399/6 pika 1, edhe pa kaluar afatet e mësipërme, duke pasur parasysh kompleksitetin e çështjes, objektin e mosmarrëveshjes, të procedimit ose të gjykimit, sjelljen e organit që po kryen procedurat, si dhe të çdo personi tjetër të lidhur me çështjen, kur pretendojnë zvarritje të hetimit, gjykimit ose ekzekutimit të vendimit.

3. Në kohëzgjatjen e gjykimit ose të procedimit, nuk llogaritet koha kur çështja është pezulluar për shkaqe ligjore, kur është shtyrë për shkak të kërkesave të palës kërkuese, sipas këtij kreu, ose kur shfaqen rrethana të pamundësisë objektive për procedim.

Neni 399/3

Shpërblimi i drejtë

(Shtuar me ligjin nr. 38/2017, datë 30.3.2017)

1. Shpërblimi i drejtë për shkeljen e afatit të arsyeshëm do të konsiderohet njohja e shkeljes, çdo masë e marrë për të përshpejtuar procedurat e hetimit, gjykimit të çështjes dhe të ekzekutimit të vendimit, dhe/ose shpërblimin e dëmit, sipas përcaktimeve të këtij kreu.

2. Cilido që është i përfshirë në një proces ligjor, në cilësinë e palës në proces, ka të drejtë shpërblimin e drejtë, siç përcaktohet nga ky nen.

Neni 399/4

Kompetenca për shqyrtimin e kërkesës ose kërkesëpadisë

(Shtuar me ligjin nr. 38/2017, datë 30.3.2017)

1. Kërkesa për konstatimin e shkeljes dhe përshpejtimin e procedurave i drejtohet gjykatës kompetente, sipas nenit 399/6, pika 1, e këtij kreu. Sipas rastit në gjykim gjykata merr informacion nga organi i cili po zhvillon procedurat.

2. Kërkesëpadia, sipas nenit 399/6, pika 3, i drejtohet gjykatës civile të shkallës së parë kompetente, sipas rregullave të përgjithshme, vetëm pasi procedura e konstatimit të shkeljes dhe përshpejtimin të procedurës është ezauruar sipas pikës 1, të këtij neni, dhe nuk është ekzekutuar nga organi që ka kryer shkeljen vendimi i gjykatës, sipas pikës 1 të këtij neni. Të paditur në gjykim thirren Ministria e Drejtësisë dhe Ministria e Financave, ose shërbimi përbarimor privat përgjegjës.

Neni 399/5

Paraqitja e kërkesës për konstatimin e shkeljes së afatit të arsyeshëm dhe përshpejtimin e procedurave

(Shtuar me ligjin nr. 38/2017, datë 30.3.2017)

1. Kërkesa depozitohet në sekretarinë e gjykatës që është në vonesë, ose gjykatës kompetente për ekzekutimin. Kërkesa duhet të përmbajë:

a) palët ndërgjyqëse, organin që pretendohet se ka kryer shkeljen, objektin e mosmarrëveshjes ose të ekzekutimit;

b) paraqitjen e përmbledhur të fakteve të çështjes;

c) shkaqet për të cilat kërkohet konstatimi i shkeljes së afatit të arsyeshëm dhe përshpejtimi i procedurave;

ç) masat që kërkohen të merren.

2. Bashkë me kërkesën duhet të depozitohen edhe:

a) aktet me të cilat provohet tejkalimi i afatit të arsyeshëm;

b) procesverbale dhe vendime të ndërmjetme;

c) aktet e praktikës përbarimore, sipas rastit;

ç) prokura, nëse kërkesa është bërë nga avokati ose nga përfaqësuesi i ankuesit.

3. Depozitimi dhe shqyrtimi i kërkesës, sipas këtij neni, nuk pezullon gjykimin e çështjes në themel, ose procedurat përbarimore.

Neni 399/6

Gjykata kompetente për shqyrtimin e kërkesës ose kërkesëpadisë

(Shtuar me ligjin nr. 38/2017, datë 30.3.2017)

1. Kërkesa për konstatimin e shkeljes dhe përshpejtimin e procedurave i drejtohet gjykatës kompetente, sipas llojit të mosmarrëveshjes penale, civile ose administrative si më poshtë:

a) në rastet kur çështja, në të cilën pretendohet të ketë shkelje, është duke u gjykuar në gjykatën e shkallës së parë, kërkesa shqyrtohet nga gjykata e apelit, në juridiksionin e të cilës ndodhet gjykata e shkallës së parë;

b) në rastet kur çështja në të cilën pretendohet të ketë shkelje, është duke u gjykuar në gjykatat e apelit, kërkesa shqyrtohet nga kolegji përkatës i Gjykatës së Lartë;

c) në rastet kur çështja në të cilën pretendohet të ketë shkelje, është duke u gjykuar në Gjykatën e Lartë, kërkesa shqyrtohet nga një kolegji tjetër i Gjykatës së Lartë;

ç) në rastet kur çështja, në të cilën pretendohet të ketë shkelje, është në procedurë ekzekutimi, kërkesa gjykohet nga gjykata e shkallës së parë, kompetente për ekzekutimin, sipas rregullave në fuqi.

2. Kur ka një vendim të formës së prerë për konstatimin e shkeljes dhe përshpejtimin e procedurës, subjekti kërkues mund të paraqesë padi për shpërblimin e dëmit, sipas pikës 3 të këtij neni.

3. Kërkesëpadia për shpërblimin e dëmit i drejtohet gjykatës civile të shkallës së parë ku ka qendrën organi ndaj të cilit është konstatuar shkelja. Padia parashkruhet brenda 6 muajve nga konstatimi i shkeljes me vendim të formës së prerë.

Neni 399/7

Gjykimi i kërkesës ose kërkesëpadiës

(Shtuar me ligjin nr. 38/2017, datë 30.3.2017)

1. Gjykimi i kërkesëpadiës, sipas nenit 399/6, pika 3, bëhet sipas rregullave të zakonshme të gjykimit brenda një afati 3 mujor nga depozitimi i kërkesëpadiës.

2. Gjykimi i kërkesës, sipas nenit 399/6, pika 1, bëhet në dhomë këshillimi dhe gjykata që shqyrton çështjen merr vendim brenda 45 ditëve, nga paraqitja e kërkesës. Brenda 15 ditëve nga paraqitja e kësaj kërkesë, organi që pretendohet se ka kryer shkeljen, i dërgon kopje të dosjes dhe mendimin me shkrim, gjykatës që shqyrton kërkesën.

3. Në rast se gjatë shqyrtimit të kërkesës organi që po kryen veprimet, ndërmer hapat që po kërkohen nga pala, brenda 30 ditëve nga paraqitja e kërkesës, pushon shqyrtimi i kërkesës.

4. Në rast se kërkesa refuzohet, nuk mund të përsëritet më, për të njëjtat fakte.

Neni 399/8

Marrja e vendimit

(Shtuar me ligjin nr. 38/2017, datë 30.3.2017)

1. Pas shqyrtimit të kërkesës gjykata vendos:

a) pranimin e kërkesës, konstatimin e shkeljes dhe urdhërimin e ndërmarrjes brenda afateve të veprimeve të caktuara procedurale gjatë gjykimit ose ekzekutimit;

b) rrëzimin e kërkesës.

2. Vendimi i gjykatës është përfundimtar dhe i formës së prerë.

Neni 399/9

Pranimi i kërkesës

(Shtuar me ligjin nr. 38/2017, datë 30.3.2017)

1. Gjykata vendos pranimin e kërkesës, kur vërtetohet shkelja e afatit të arsyeshëm, sipas nenit 6/1, të Konventës Europiane “Për mbrojtjen e të drejtave të njeriut dhe lirive themelore”.

2. Në përcaktimin e shkeljes gjykata vlerëson kompleksitetin e çështjes, objektin e mosmarrëveshjes, të procedimit ose të gjykimit, sjelljen e palëve dhe të trupit gjykues gjatë gjykimit, ose të përmbaruesit, si dhe të çdo personi tjetër të lidhur me çështjen.

Neni 399/10

Përmbajtja e vendimit për shpërblimin e dëmit

(Shtuar me ligjin nr. 38/2017, datë 30.3.2017)

1. Pas shqyrtimit të kërkesëpadisë gjykata vendos shpërblimin e dëmit nga 50 000 lekë deri në 100 000 lekë, për çdo vit, ose muaj në raport me vitin, përtej afatit të arsyeshëm.

2. Shpërblimi i dëmit bëhet duke mbajtur parasysh:

a) vështirësinë e procesit, në të cilin është verifikuar shkelja;

b) sjelljen e trupit gjykues ose përmbaruesit dhe të palëve;

c) natyrën e interesave në çështje;

ç) vlerën dhe rëndësinë e çështjes në lidhje me objektin e mosmarrëveshjes ose ekzekutimit, e vlerësuar edhe në raport me kushtet personale të palëve.

3. Masa e shpërblimit të dëmit nuk mund të kalojë objektin e padisë ose të ekzekutimit.

Neni 399/11

Zbatimi i detyrueshëm i udhëzimeve

(Shtuar me ligjin nr. 38/2017, datë 30.3.2017)

Udhëzimet dhe konkluzionet e gjykatës më të lartë, të dhëna gjatë shqyrtimit të kërkesës, sipas nenit 399/6, pika 1, janë të detyrueshme, për gjykatën që shqyrton çështjen në themel ose organin, i cili po kryen ekzekutimin e vendimit gjyqësor të formës së prerë.

Neni 399/12

(Shtuar me ligjin nr. 38/2017, datë 30.3.2017)

Vendimi i formës së prerë i gjykatës kompetente, sipas nenit 399/6, i përcillet Inspektorit të Lartë të Drejtësisë, për të vlerësuar nëse vonesat e shkaktuara nga gjyqtarët, sipas këtij kreu, përbëjnë shkelje disiplinore.

TITULLI IV³

(Shtuar me ligjin nr. 122/2013, datë 18.4.2013)

KREU I

DISPOZITA TË PËRGJITHSHME

Neni 400

Fusha e zbatimit

(Ndryshuar me ligjin nr. 8812, datë 17.5.2001)

Dispozitat e këtij kreu vlejné për procedurën e gjykrimeve të arbitrazhit, kur pjesëmarrësit në proces janë me banim ose vendqëndrim në Republikën e Shqipërisë dhe kur vendi i procedurës së arbitrazhit ndodhet në territorin e saj.

Neni 401

Përcaktime

(Shfuqizuar paragrafi i tretë me ligjin nr.8812, datë 17.5.2001)

- Me “procedurë arbitrazhi” kuptohet çdo procedurë e sistemit gjyqësor të arbitrazhit pavarësisht nëse ajo zhvillohet ose jo nga një institucion i përhershëm arbitrazhi.
- Me “gjykatë arbitrazhi” kuptohet një gjyqtar i vetëm arbitrazhi ose trup gjykues arbitrazhi.

Neni 402

Kompetenca lëndore

Çdo pretendim pasuror ose kërkesë që rrjedh nga një marrëdhënie pasurore, mund të jetë objekt i një gjykimi të arbitrazhit.

Kur njëra palë është shteti ose një ndërmarrje apo organizatë e kontrolluar prej tij, ajo nuk mund të pretendojë të drejtën për të mos qenë palë në një procedurë arbitrazhi.

Neni 403

Marrëveshja për arbitrazh

Mund të gjykohet me procedurë arbitrazhi vetëm në qoftë se ekziston një marrëveshje e palëve, me anë të së cilës ato pranojnë t’ia nënshtrojnë arbitrazhit mosmarrëveshjet që kanë lindur ose mund të lindin nga një kontratë e lidhur ndërmjet tyre.

Neni 404

Pavlefshmëria e marrëveshjes për arbitrazh

(Ndryshuar fjalë në paragrafin e parë dhe të dytë me ligjin nr.8812, datë 17.5.2001)

Është i pavlefshëm kushti për gjykimin e mosmarrëveshjes me arbitrazh, kur nuk pasqyrohet me shkrim në vet marrëveshjen kryesore të palëve ose me një dokument tjetër të shkruar që i referohet asaj, siç mund të jetë telegrami, teleksi e çdo mjet tjetër i saktë që përbën provë shkresore.

Marrëveshja e palëve, sipas paragrafit të parë, është e pavlefshme, në rast se në atë nuk parashikohet mënyra e caktimit të arbitrit ose arbitrave, si dhe objekti i mosmarrëveshjes, kur ajo efektivisht ka lindur.

Marrëveshja për gjykimin me procedurë arbitrazhi shfuqizohet, kur një arbitër i caktuar sipas kësaj procedure nuk pranon misionin e besuar.

Neni 405

Caktimi i numrit të arbitrave

*(Ndryshuar fjalia e dytë me ligjin
nr.8812, datë 17.5.2001)*

Palët mund të merren vesh në mënyrë të pavarur për numrin e arbitrave në një gjykatë arbitrazhi dhe për mënyrën e caktimit të tyre. Në rast mosmarrëveshjeje ndërmjet palëve dhe me pëlqimin paraprak të tyre, gjykata e arbitrazhit formohet nga një arbitër ose më shumë arbitra në numrin tek, që caktohen nga gjykata.

Neni 406

Fillimi i procedurës së arbitrazhit

Shqyrtimi i mosmarrëveshjes me procedurë arbitrazhi fillon me kërkesën e të dyja palëve ose të palës së interesuar.

Marrëveshja për gjykimin e çështjes me procedurë arbitrazhi mund të arrihet edhe pasi ka filluar gjykimi nga një gjykatë kompetente. Në një rast të tillë procesverbali i seancës gjyqësore nënshkruhet nga gjykata dhe nga palët ose përfaqësuesit e tyre.

KREU II

FORMIMI I GJYKATËS SË ARBITRAZHIT

Neni 407

Kush mund të jetë arbitër

Misioni i arbitrit i besohet vetëm një personi fizik që ka zotësi juridike të plotë për të vepruar.

Në qoftë se për këtë qëllim është caktuar një person juridik, ky i fundit ka fuqi vetëm për të organizuar arbitrazhin.

Neni 408

Procedura e formimit të gjykatës së arbitrazhit

Gjykata e arbitrazhit quhet e formuar rregullisht kur arbitri ose arbitrat janë emëruar në përputhje me dispozitat e këtij kreu dhe ata kanë pranuar me shkrim misionin që u është besuar.

Personi që i propozohet detyra e arbitrit duhet, menjëherë pas emërimit të tij, t'u parashtrojë palëve të gjitha rrethanat të cilat mund të ngjallin dyshime për paanësinë dhe pavarësinë e tij në zgjidhjen e mosmarrëveshjes. Ai mund të mos pranohet si arbitër kur dyshimet e sipërpërmendura janë të drejta e të bazuara, si dhe kur nuk i plotëson kushtet për të cilat kanë rënë dakord palët.

Pala që ka emëruar një arbitër, mund ta përjashtojë atë vetëm për shkaqe që bëhen të njohura pas emërimit të tij.

Neni 409

Palët mund të merren vesh në mënyrë të pavarur për procedurën e mospranimin të një arbitri.

Kur mungon një marrëveshje e tillë, pala që kundërshton emërimin e arbitrit duhet t'ia bëjë të ditur këtij të fundit, brenda 10 ditëve nga marrja dijeni e emërimit, shkaqet e mospranimin.

Në rast se arbitri për të cilin është kërkuar përjashtimi nuk tërhiqet nga misioni ose procedura e caktuar nga palët nuk i jep zgjidhje këtij kundërshtimi, vendos gjykata e arbitrazhit pa pjesëmarrjen e

arbitrit për të cilin është kërkuar përjashtimi. Kur edhe kjo e fundit nuk i jep zgjidhje kërkesës për përjashtim, vendos gjykata e shkallës së parë, jo më vonë se 15 ditë nga dita e ardhjes për gjykim të kësaj mosmarrëveshjeje.

Neni 410

Kur një arbitër nuk është në gjendje të plotësojë detyrat e tij për misionin e ngarkuar ose për arsye të ndryshme nuk përmbush detyrat e tij në afatin e caktuar, mandati i tij si arbitër përfundon kur ai tërhiqet nga ky mision ose kur palët merren vesh për përfundimin e këtij misioni. Zëvendësimi i tij bëhet sipas rregullave për emërimin e arbitrave.

Neni 411

(Ndryshuar fjalë me ligjin nr.8812, datë 17.5.2001)

Kur palët caktojnë arbitrat në numër çift, gjykata e arbitrazhit plotësohet me një arbitër të caktuar sipas marrëveshjes së palëve dhe, në mungesë të saj, nga arbitrat e emëruar prej palëve. Kur këto nuk kanë mundur të caktojnë arbitrin, ky caktohet nga kryetari i gjykatës së shkallës së parë.

Caktimi i arbitrit sipas kësaj dispozite në çdo rast duhet të bëhet brenda 15 ditëve nga marrja dijani për një detyrim të tillë.

Neni 412

Kur një person juridik apo fizik ngarkohet nga palët që të organizojë arbitrazhin, për këtë qëllim caktohen një ose më shumë arbitra të pranuar nga palët. Në rastet kur nuk është arritur pranimi i palëve, personi i ngarkuar me organizimin e arbitrazhit fton secilën palë të caktojë arbitrin e saj dhe vepron sipas procedurës për caktimin e arbitrit të nevojshëm, për të plotësuar trupin gjykues të arbitrazhit.

Neni 413

Kohëzgjatja e misionit të arbitrit

Nëse marrëveshja e arbitrazhit nuk cakton afat, misioni i arbitrave vazhdon vetëm 6 muaj, duke filluar nga dita kur i fundit prej tyre ka pranuar këtë mision.

Afati i vendosur, sipas paragrafit të parë, me kërkesën qoftë edhe të njërit prej palëve ose të gjykatës së arbitrazhit, mund të shtyhet nga kryetari i gjykatës së shkallës së parë.

Neni 414

Juridiksioni i gjykatës së arbitrazhit

Kur një mosmarrëveshje që është duke u shqyrtuar nga një gjykatë arbitrazhi, mbi bazën e një marrëveshjeje arbitrazhi, i dërgohet për gjykim një juridiksioni tjetër, ky i fundit duhet të deklarojë moskompetencën.

Kur procedura e arbitrazhit për shqyrtimin e mosmarrëveshjes ende nuk ka filluar, juridiksioni tjetër duhet gjithashtu të deklarojë moskompetencën, përveç kur marrëveshja e arbitrazhit është haptazi e pavlefshme.

KREU III PROCEDURA E ARBITRAZHIT

Neni 415

Fillimi i veprimtarisë së gjykatës së arbitrazhit

Gjykata e arbitrazhit e fillon veprimtarinë e saj procedurale nga çasti kur është krijuar, përveç kur në marrëveshje janë caktuar gjithë arbitrat. Në këtë rast, quhet se e fillon veprimtarinë kur njëra prej palëve ngarkon arbitrin ose arbitrat me kryerjen e misionit të tyre.

Neni 416

Përcaktimi i procedurës së punës

Palët mund të përcaktojnë vetë procedurën e punës të gjykatës së arbitrazhit, duke pranuar rregullat e vendosura për gjykatat ose duke iu referuar rregullave procedurale të një organizmi arbitrazhi të zgjedhur prej tyre.

Nëse një rregullim i tillë nuk është bërë nga palët, gjykata e arbitrazhit i cakton vetë ato, qoftë edhe duke iu referuar një rregulloreje të një organizmi arbitrazhi.

Pavarësisht nga sa u parashtrua në dy paragrafët e mësipërm, gjykata e arbitrazhit është e detyruar të respektojë parimet drejtuese të procesit, të garantojë barazinë ndërmjet palëve dhe të drejtën e tyre për t'u dëgjuar në një procedurë kontradiktore.

Neni 417

Gjykata e arbitrazhit, kryesisht ose me kërkesën e palëve, vendos për kompetencën e vet, duke përfshirë edhe vlefshmërinë e marrëveshjes së arbitrazhit. Kur ajo pranon me vendim se marrëveshja e arbitrazhit është e pavlefshme, quhet se ajo e ka përfunduar misionin e saj.

Neni 418

Marrja e masave për sigurimin e padisë

Gjykata e arbitrazhit, me kërkesën e njëres prej palëve mund të vendosë marrjen e masave për sigurimin e padisë, përveç kur ka marrëveshje të kundërt ndërmjet palëve. Nëse palët nuk kanë vendosur rregulla për një qëllim të tillë, gjykata e arbitrazhit zbaton rregullat e parashikuara në këtë Kod për sigurimin e padisë.

Nëse pala tjetër nuk zbaton vullnetarisht këto masa, gjykata e arbitrazhit i drejtohet gjykatës kompetente, e cila vendos sipas rregullave të caktuara në këtë Kod.

Neni 419

Vendi i zhvillimit të arbitrazhit

Palët mund të caktojnë në marrëveshjen e arbitrazhit vendin se ku do të zhvillohet procedura e arbitrazhit. Në mungesë të marrëveshjes, vendin e cakton gjykata e arbitrazhit. Nëse edhe kjo nuk mund të marrë një vendim të tillë, atëherë vendi se ku do të zhvillohet procedura e arbitrazhit do të jetë vendbanimi ose qendra e palës së paditur.

Neni 420

Lejimi dhe marrja e provave

Palët mund të paraqitin si provë dokumentet me shkresë që atyre u duken të rëndësishme për zgjidhjen e mosmarrëveshjes ose t'u referohen dokumenteve dhe mjeteve të tjera provuese.

Ato mund të shtojnë ose të pakësojnë objektin e padisë ose të ndryshojnë shkakun ligjor të saj deri në përfundimin e hetimit gjyqësor.

Kjo dispozitë nuk zbatohet kur palët në marrëveshjen e arbitrazhit ose në mungesë të saj, gjykata e arbitrazhit në rregulloren e pranuar prej saj, ka parashikuar ndryshe. Megjithëkëtë marrëveshja nuk duhet të prekë parimet e marrjes së lirë të provave.

Neni 421

(Ndryshuar fjalë me ligjin nr.8812, datë 17.5.2001)

Gjykata e arbitrazhit vepron vetë për marrjen e provave të nevojshme. Në rast se ndeshen vështirësi në marrjen e tyre, siç mund të jetë refuzimi për t'u paraqitur në gjykatën e arbitrazhit, për të paraqitur një provë shkresore ose për të marrë të dhëna nga një institucion shtetëror a privat, këto i kërkojnë gjykatës së shkallës së parë, e cila vepron sipas rregullave të përcaktuara në këtë Kod për gjykatat.

Neni 422

Gjykimi në mungesë

Kur paditësi ose i padituri nuk janë paraqitur në ditën e orën e caktuar të seancës gjyqësore pa ndonjë shkak të përligjur, gjykata e arbitrazhit zhvillon gjykimin në mungesë. Mosparaqitja e një pale nuk duhet të konsiderohet si pohim i pretendimeve të palës tjetër.

Neni 423

Zëvendësimi i arbitrit

Arbitri i emëruar duhet të ndjekë misionin e ngarkuar deri në përfundimin e tij. Ai nuk mund të abstenojë ose të heqë dorë nga gjykimi i mosmarrëveshjes, përveçse për motive të parashikuara nga neni 408 i këtij Kodi. Në një rast të tillë zëvendësimi i tij bëhet sipas rregullave të parashikuara në këtë Kod.

Neni 424

Hartimi i akteve procedurale

Aktet dhe procesverbalet që kryhen gjatë procedurës së arbitrazhit, hartohen bashkërisht nga të gjithë arbitrat, përveç kur në marrëveshjen e arbitrazhit palët kanë pranuar që këto veprime të kryhen nga njëri prej tyre.

Neni 425

Marrja fund e gjykimit të arbitrazhit

Në rast se palët nuk kanë parashikuar ndryshe në marrëveshje, një gjykim arbitrazhi merr fund kur:

- a) arbitri revokohet, vdes, i dalin pengesa në plotësimin e misionit të ngarkuar ose i ka humbur plotësisht të gjitha të drejtat civile;
- b) me abstenimin ose heqjen dorë nga misioni i arbitrit, kur është rasti i parashikuar nga neni 423 i këtij Kodi;
- c) me mbarimin përfundimisht të afatit të arbitrazhit.

Neni 426

Mbyllja e hetimit gjyqësor

Pasi të jenë marrë provat e nevojshme dhe të jetë mbyllur hetimi gjyqësor, arbitri cakton datën në të cilën do të diskutohet mosmarrëveshja dhe do të merret vendimi përkatës. Pas kësaj date nuk mund të paraqiten prova e të parashtrohen kërkesa, përveç kur gjykata e arbitrazhit vlerëson ndryshe.

Neni 427

Ligji i zbatueshëm

(Ndryshuar me ligjin nr.8812, datë 17.5.2001)

Gjykata e arbitrazhit zbaton legjislacionin shqiptar.

KREU IV

VENDIMI I GJYKATËS SË ARBITRAZHIT

Neni 428

Dhënia e vendimit përfundimtar

Diskutimet për dhënien e vendimit zhvillohen nga gjykata e arbitrazhit pa praninë e palëve e të personave të tjerë.

Neni 429

Vendimi i gjykatës së arbitrazhit jepet me shumicë votash. Ai nënshkruhet nga të gjithë arbitrat. Arbitrat që kanë mendim të kundërt me shumicën, kanë të drejtë t'i parashtrajnë me shkrim mendimet e tyre. Vendimi i nënshkruar nga shumica e arbitrave ka të njëjtin efekt sikur të jetë nënshkruar nga të gjithë arbitrat.

Neni 430

Përmbajtja e vendimit përfundimtar

Vendimi i gjykatës së arbitrazhit duhet të përmbajë përbërjen e trupit gjykues të arbitrave, datën dhe vendin e dhënies së tij, identitetin e palëve, vendbanimin, vendqëndrimin ose qendrën e tyre, emrin e mbiemrin e avokatit ose të përfaqësuesit të palëve dhe objektin e mosmarrëveshjes.

Vendimi i gjykatës së arbitrazhit duhet të arsyetojë zgjidhjet e pranuar dhe të shprehet qartë për pretendimet e palëve.

Neni 431

**Korrigjimi i gabimeve të vendimit
përfundimtar dhe interpretimi i tij**

Gjykata e arbitrazhit ka kompetencë të interpretojë vendimin e saj, të korrigjojë gabimet materiale dhe ta plotësojë atë për kërkesat e paditësit për të cilat nuk është shprehur, por që nuk janë kryesore.

Kur gjykata e arbitrazhit nuk mund të mblidhet përsëri me të njëjtën përbërje, çështjet që përmenden në këtë nen zgjidhen nga gjykata që do të ishte kompetente në mungesë të marrëveshjes së arbitrazhit.

Neni 432

**Urdhri i ekzekutimit të vendimit
të gjykatës së arbitrazhit**

Vendimi i gjykatës së arbitrazhit është i formës së prerë në lidhje me mosmarrëveshjen e shqyrtuar, sapo shpallet, përveç rasteve të parashikuara nga neni 434 i këtij Kodi.

Ai bëhet i ekzekutueshëm forcërisht në bazë të një urdhri ekzekutimi të lëshuar nga gjykata e shkallës së parë të vendit ku është dhënë vendimi. Për një qëllim të tillë, në sekretarinë e gjykatës depozitohet origjinali i vendimit me një kopje të marrëveshjes së arbitrazhit, nga një prej arbitrave ose nga pala e interesuar.

Kundër vendimit të gjykatës që lëshon urdhër ekzekutimin nuk lejohet ankimi.

Neni 433

*(Ndryshuar fjalë në paragrafin e tretë
me ligjin nr. 8812, datë 17.5.2001)*

Urdhrit të ekzekutimit i bashkëngjitet origjinali i vendimit të arbitrazhit.

Vendimi i gjykatës së shkallës së parë që refuzon lëshimin e urdhër ekzekutimit duhet të jetë i arsyetuar.

Kundër këtij vendimi lejohet ankimi në gjykatën e apelit brenda 10 ditëve duke filluar nga dita e nesërme e shpalljes së vendimit.

**KREU V
ANKIMI KUNDËR VENDIMIT
TË GJYKATËS SË ARBITRAZHIT**

Neni 434

Rastet kur lejohet ankimi

Ndonëse palët në marrëveshje kanë parashikuar heqjen dorë nga ankimi, vendimi i gjykatës së arbitrazhit mund të ankohet në gjykatën e apelit vetëm kur:

- a) gjykata e arbitrazhit është formuar në mënyrë të parregullt;
- b) gjykata e arbitrazhit pa të drejtë ka deklaruar kompetencën apo moskompetencën e saj për gjykimin e mosmarrëveshjes;
- c) gjykata e arbitrazhit në vendimin e saj ka tejkalluar kërkesat për të cilat ka qenë investuar ose nuk është shprehur mbi një nga kërkesat kryesore të padisë;
- ç) nuk është respektuar barazia e palëve dhe e drejta e tyre për t'u dëgjuar në një procedurë të mbështetur në parimin e kontradiktoritetit;
- d) vendimi i gjykatës së arbitrazhit vjen në kundërshtim me rendin publik në Republikën e Shqipërisë.

Neni 435

Afati i ankimit

Ankimi në gjykatën e apelit bëhet brenda 30 ditëve nga dita që është shpallur vendimi. Mungesa e palëve në shpalljen e vendimit nuk e ngarkon gjykatën me detyrimin për njoftimin e vendimit.

Neni 436

Shqyrtimi nga gjykata e apelit

Gjykata e apelit shqyrton ankimin sipas rregullave të caktuara në këtë Kod. Kur gjykata e apelit prish ose ndryshon vendimin e gjykatës së arbitrazhit, ajo vendos për themelin e mosmarrëveshjes në kufijtë e misionit të caktuar gjykatës së arbitrazhit.

Neni 437

Moslejimi i rekursit në Gjykatën e Lartë

(Ndryshuar me ligjin nr.8812, datë 17.5.2001)

Kundër vendimit të gjykatës së apelit nuk lejohet rekurs në Gjykatën e Lartë.

Neni 438

Vënia në ekzekutim e vendimit

Vendimi i gjykatës së arbitrazhit mund të vihet në ekzekutim kur:

- a) palët në marrëveshjen e arbitrazhit kanë hequr dorë nga ankimi kundër vendimit të dhënë nga gjykata e arbitrazhit, në kushtet e parashikuara nga neni 434 i këtij Kodi;
- b) palët nuk kanë bërë ankim brenda afatit të parashikuar në nenin 435 të këtij Kodi, në kushtet e parashikuara nga neni 434 i këtij Kodi;
- c) gjykata e apelit ka rrëzuar kërkesën ankimore ose ka prishur ose ndryshuar vendimin e gjykatës së arbitrazhit, duke shqyrtuar çështjen në themel.

KREU VI

ARBITRAZHI NDËRKOMBËTAR

Neni 439

Formimi i gjykatës së arbitrazhit ndërkombëtar

(Ndryshuar me ligjin nr.8812, datë 17.5.2001)

Arbitrazhi ndërkombëtar rregullohet me ligj të veçantë.

Neni 440

Përcaktimi i procedurës së arbitrazhit

(Shfuqizuar me ligjin nr.8812, datë 17.5.2001)

Neni 441

Ligji i zbatueshëm

(Shfuqizuar me ligjin nr.8812, datë 17.5.2001)

PJESA E TRETË

ANKIMET DHE MËNYRA E GJYKIMIT TË TYRE

(Ndryshuar me ligjin nr. 8812, datë 17.5.2001)

TITULLI I

ANKIMET DHE PARAQITJA E TYRE

(Ndryshuar me ligjin nr. 8812, datë 17.5.2001)

KREU I

MJETET DHE AFATET E ANKIMIT

(Ndryshuar me ligjin nr. 8812, datë 17.5.2001)

Neni 442

Mjetet e ankimit

Mjetet për t'u ankuar ndaj vendimeve të gjykatave janë: ankimi në gjykatën e apelit, rekursi në Gjykatën e Lartë, kërkesa për rishikim.

Neni 442/a

Ankimi

(Shtuar me ligjin nr. 8812, datë 17.5.2001)

Ankimi është akti me të cilin palët ose pjesëmarrësit e tjerë në proces parashtrojnë kundërshtimet e tyre ndaj vendimit të gjykatës dhe veprimeve të përmbaruesit gjyqësor, për të mbrojtur të drejtat dhe interesat e tyre.

Neni 442/b

Rekursi

(Shtuar me ligjin nr. 8812, datë 17.5.2001)

Rekursi është akti me të cilin palët ose pjesëmarrësit e tjerë në proces parashtrojnë kundërshtimet e tyre ndaj vendimit të gjykatës së shkallës së parë ose të gjykatës së apelit në Gjykatën e Lartë, sipas rregullave të përcaktuara në këtë Kod.

Neni 443

Afati i ankimit

*(Shtuar një paragraf me ligjin nr. 8812, datë 17.5.2001,
shtuar fjalë në paragrafin e katërt me ligjin
nr. 44/2021, datë 23.3.2021)*

Afati i ankimit në gjykatën e apelit, kundër vendimeve përfundimtare të gjykatës së shkallës së parë, është 15 ditë.

Afati për të bërë rekurs në Gjykatën e Lartë, kundër vendimeve të gjykatës së apelit, është 30 ditë.

Afati për të kërkuar rishikimin e vendimit të gjykatës së shkallës së parë është 30 ditë.

Afati i ankimeve dhe rekurseve të veçanta është 5 ditë.

Neni 444

*(Ndryshuar me ligjin nr. 8812, datë 17.5.2001
dhe nr. 38/2017, datë 30.3.2017)*

Afatet e caktuara në nenin 443 janë të prera dhe fillojnë nga dita e nesërme e njoftimit të vendimit të arsyetuar.

Neni 445

Prekluziviteti i ankimit

*(Ndryshuar me ligjin nr. 8812, datë 17.5.2001;
ndryshuar fjalia e parë me ligjin nr. 122/2013, datë 18.4.2013)*

Ankimi në gjykatën e apelit dhe rekursi në Gjykatën e Lartë nuk mund të bëhen pasi ka kaluar një vit nga shpallja e vendimit. Kjo dispozitë nuk zbatohet kur pala në mungesë vërteton se nuk ka qenë në dijeni të procesit gjyqësor për shkak të pavlefshmërisë së njoftimeve.

Neni 446

Gjykata ku paraqitet ankimi

Ankimi paraqitet në gjykatën që ka dhënë vendimin, ndaj të cilit ushtrohet.

Neni 447

Njoftimi i ankimit

(Zëvendësuar fjalë me ligjin nr. 122/2013, datë 18.4.2013)

Ankimi u njoftohet palëve sipas rregullave të parashikuara në kreun IV të titullit VI të pjesës I të këtij Kodi, për njoftimet e thirrjet në gjykatë.

Neni 448

Bashkimi i ankimeve

(Shtuar paragrafi i dytë me ligjin nr. 38/2017, datë 30.3.2017)

Të gjitha ankimet e bëra veçmas kundër të njëjtit vendim bashkohen në një proces të vetëm.

Kjo dispozitë nuk zbatohet kur ankimet janë të llojeve të ndryshme.

Neni 449

Pezullimi i ekzekutimit

(Ndryshuar fjalë me ligjin nr. 8812, datë 17.5.2001)

Ekzekutimi i vendimit të ankimuar pezullohet deri në përfundim të shqyrtimit në gjykatën e apelit, përveç kur me ligj parashikohet ndryshe. Në rastet e rekursit në Gjykatën e Lartë vendimi mund të pezullohet në Gjykatën e Lartë.

Neni 450

Mospranimi i ankimit

*(Ndryshuar me ligjin nr. 8812, datë 17.5.2001
dhe nr. 38/2017, datë 30.3.2017)*

1. Gjyqtari i vetëm i gjykatës që ka dhënë vendimin, në dhomë këshillimi, menjëherë pas paraqitjes së ankimit, vendos mospranimin e ankimit kur:

- a) është paraqitur jashtë afatit;
- b) nuk ndreqen të metat në afatin e caktuar sipas nenit 455 të këtij Kodi;
- c) është bërë kundër një vendimi ndaj të cilit nuk lejohet ankim;
- ç) është bërë nga një person që nuk legjitimohet të bëjë ankim;
- d) është hequr dorë nga ankimi.

2. Kundër vendimit të mospranimin të ankimit mundet të bëhet ankim i veçantë.

3. Mospranimi i ankimit mund të deklarohet në çdo shkallë gjykimi.

Neni 450/a

(Shtuar me ligjin nr. 8812, datë 17.5.2001)

Gjykata, kur pranon kërkesën, i komunikon kopjen e saj palës tjetër, ndërsa aktet e çështjes bashkë me ankimin, ia dërgon gjykatës së apelit të nesërmen e mbarimit të afatit të ankimit për të gjitha palët ose edhe përpara mbarimit të këtij afati, kur nga të gjitha palët janë paraqitur ankimet.

Neni 451

Vendimi i formës së prerë

Vendimi i gjykatës merr formë të prerë kur:

- a) nuk mund të bëhet ankim kundër tij;
- b) nuk është bërë ankim kundër tij brenda afateve të caktuara nga ligji ose kur ankesa është tërhequr;
- c) ankesa e paraqitur nuk është pranuar;
- ç) vendimi i gjykatës është lënë në fuqi, ndryshuar ose është pushuar gjykimi në shkallë të dytë.

Neni 451/a

(Shtuar me ligjin nr. 8812, datë 17.5.2001)

Vendimi që ka marrë formë të prerë është i detyrueshëm për palët, për trashëgimtarët e tyre, për personat që heqin të drejta nga palët, për gjykatën që ka dhënë vendimin dhe për të gjitha gjykatat dhe institucionet e tjera.

Vendimi që ka marrë formë të prerë ka fuqi vetëm për çka është vendosur midis po atyre palëve, për të njëjtin objekt dhe për të njëjtin shkak. Një konflikt që është zgjidhur me vendim të formës së prerë nuk mund të gjykohej përsëri, përveç kur ligji parashikon ndryshe.

KREU II
PARAQITJA E ANKIMIT DHE GJYKIMI NË APEL
(Ndryshuar me ligjin nr. 8812, datë 17.5.2001)

Neni 452

Vendimet që mund të ankimohen

Mund të ankimohen në gjykatën e apelit të gjitha vendimet e dhëna nga gjykata e shkallës së parë, me përjashtim të rasteve kur ankimi përjashtohet me ligj.

Neni 453

Nënshkrimi i ankimit

Ankimi që i drejtohet gjykatës së apelit duhet të nënshkruhet nga vetë pala, avokati ose përfaqësuesi i pajisur me prokurë.

Neni 454

Përmbajtja e ankimit

Në ankim duhet të tregohen:

- a) palët ndërgjyqëse;
- b) vendimi kundër të cilit bëhet ankimi;
- c) shkaqet për të cilat bëhet ankimi;
- ç) çfarë kërkohet me ankimin.

Neni 455

Dokumentet që i bashkëngjiten ankimit

(Ndryshuar paragrafi i dytë me ligjin nr. 8812, datë 17.5.2001)

Bashkë me ankimin duhet të paraqiten:

- a) kopje të ankimit dhe të dokumenteve të tjera, aq sa janë personat që marrin pjesë në çështje si palë;
- b) prokura kur ankimi paraqitet nga avokati ose përfaqësuesi i palës.

Në rast se ankimi nuk plotëson kushtet e mësipërme, si dhe ato të neneve 453 dhe 454 të këtij Kodi, gjykata njofton palën që të ndreqë të metat brenda 5 ditëve, në të kundërt ankimi kthehet.

Neni 456

Apeli kundërshtues

Pala që nuk ka bërë ankim apo pala kundër së cilës është bërë ankimi, mund ta kundërshtojë atë me kundërankim brenda 5 ditëve nga dita që ka marrë njoftim për ankimin e palës tjetër.

Ankimi kundërshtues duhet t'u njoftohet palëve të tjera në gjykim, sipas rregullave për njoftimin e ankimit.

Neni 457

Ndërhyrja në ankim

(Shfuqizuar me ligjin nr. 8812, datë 17.5.2001)

Neni 458

Rivendosja në afatin e ankimit

(Hequr fjalë me ligjin nr. 8812, datë 17.5.2001)

Kur palët kanë humbur të drejtën e ankimit për shkaqe të arsyeshme, mund të paraqesin kërkesë për rivendosje në afat, përpara gjykatës që ka dhënë vendimin. Kjo kërkesë shqyrtohet nga gjykata dhe kundër vendimit të tij mund të bëhet ankim i veçantë.

Neni 459

Rënia në dekadencë e kërtimeve

(Ndryshuar me ligjin nr. 38/2017, datë 30.3.2017)

1. Kur kërkimet dhe pretendimet e papranuara nga gjykata e shkallës së parë nuk përsëriten në ankim, konsiderohet sikur është hequr dorë prej tyre.
2. Në ankim nuk mund të parashtrohen kërtime të reja që nuk janë parashtuar në gjykimin në shkallë të parë.

Neni 460

Shqyrtimi i çështjes në apel

(Ndryshuar paragrafi i tretë me ligjin nr. 8431, datë 14.12.1998; me ligjin nr. 8812, datë 17.5.2001; ndryshuar me ligjin nr. 38/2017, datë 30.3.2017, shtuar fjalë në fjalinë e parë të pikës 5, shtuar një fjali në pikën 5 dhe shtuar pika 5/1 me ligjin nr. 44/2021, datë 23.3.2021)

1. Relatori i çështjes në gjykatën e apelit caktohet me short.
2. Relatori cakton datën dhe orën e gjykimit në përputhje me kalendarin e shqyrtimit të çështjeve, duke marrë për bazë radhën, sipas kohës së ardhjes së dosjes në gjykatën e apelit.
3. Palët mund t'i kërkojnë me shkrim relatorit përsheptimin e shqyrtimit të çështjes për shkaqe veçanërisht të rënda dhe të motivuara, kur kjo nuk vjen në kundërshtim me ligjin.
4. Këshilli i Lartë Gjyqësor përcakton rregulla të hollësishme për zbatimin e këtij neni.
5. Njoftimi për ditën dhe orën e gjykimit, si dhe përbërjen e trupit gjykues që shqyrton çështjen bëhet nga gjykata e apelit me shpallje në ambientet e saj dhe në gjykatën përkatëse të shkallës së parë. Ky njoftim bëhet gjithashtu në faqen e internetit të gjykatës së apelit, si dhe, nëse ka, edhe në faqen e internetit të gjykatës përkatëse të shkallës së parë, dhe, me njoftim individual në rastin kur palët ose përfaqësuesit e tyre kanë lënë të dhënat elektronike të kontaktit në shkallën e parë të gjykimit. Shpallja ose njoftimi bëhet të paktën 15 ditë para datës së gjykimit. Në rast se përbërja e trupit gjykues nuk është njoftuar sipas rregullave të përcaktuara në këtë pikë, palët mund të kërkojnë shtyrjen e gjykimit, përveç rasteve kur marrin pjesë në gjykim dhe nuk kërkojnë përjashtimin e gjyqtarëve.

5/1. Palët kanë të drejtë që deri në 5 ditë para shqyrtimit të çështjes të paraqesin parashtrime me shkrim lidhur me shkaqet e ngritura në ankim dhe kundërankim.

6. Për çështjet me rigjykim, ose kur është deklaruar riçelja e hetimit gjyqësor, ose kur çmohet të bëhet një gjykim përpara afatit 15-ditor, njoftimi u bëhet drejtpërdrejt palëve, përfaqësuesve të tyre ose prokurorit, sipas rregullave të pjesës I, titulli VI, kreu IV, “Njoftime”, të këtij Kodi.

Neni 461

(Shtuar paragrafi i dytë dhe i tretë me ligjin nr. 8431, datë 14.12.1998)

Fillimisht gjykata verifikon paraqitjen e rregullt të palëve, bën bashkimin e ankimeve të bëra kundër të njëjtit vendim dhe bën përpjekje për zgjidhjen e çështjes me pajtim.

Mosparaqitja e palëve, për të cilat njoftimi është bërë me shpallje, nuk pengon shqyrtimin e çështjes, me përjashtim të rastit kur janë njoftuar shkaqe të arsyeshme për mungesën.

Gjykata nuk mund të shqyrtojë çështjen në mungesë atëherë kur dëgjimi i palëve është një nga detyrat e rigjykimit ose kur njoftimi ka qenë i parregullt.

Neni 462

Pjesëmarrja e prokurorit

(Shfuqizuar me ligjin nr. 8812, datë 17.5.2001)

Neni 463

Heqja dorë nga ankim

Në çdo fazë të gjykimit të çështjes në apel, ankuesi ose përfaqësuesi i tij mund të heqë dorë nga ankim. Në këtë rast vendoset pushimi i shqyrtimit të çështjes në gjykatën e apelit.

Neni 464

Seanca gjyqësore

(Ndryshuar fjalë me ligjin nr. 8812, datë 17.5.2001)

Seanca gjyqësore fillon me relacionin e njërit prej anëtarëve të trupit gjykues. Pas kësaj palët, në rast se janë paraqitur, japin shpjegime. Së pari e merr fjalën pala që ka bërë ankimin, pastaj pjesëmarrësit e tjerë në gjykim. Kur ky ka paraqitur mendimin me shkrim, lexohet nga një anëtar i trupit gjykues. Kur prokurori, mbi bazën e padisë së paraqitur prej tij, bën ankim ndaj vendimit të gjykatës, ai e merr fjalën i pari.

Neni 465

Kufijtë e shqyrtimit të çështjes në apel

(Ndryshuar me ligjin nr. 38/2017, datë 30.3.2017)

1. Gjykata e apelit shqyrton çështjen brenda kufijve të ankimit.
2. Në shqyrtimin e çështjes në apel mbahen parasysh, për aq sa janë të zbatueshme, dispozitat mbi procedurën e gjykimit në shkallë të parë.
3. Me kërkesë të palëve ose kryesisht, gjykata e apelit riçel pjesërisht ose tërësisht hetimin gjyqësor.

4. Në gjykimin në apel nuk mund të paraqiten kërkime të reja, të shtohen apo të ndryshohen elementët e padisë, me përjashtim të kërkimit për shpenzimet e gjyimit në apel.

5. Gjykata e apelit mund të pranojë për shqyrtim fakte dhe prova të reja, nëse:

a) pala e interesuar provon se, pa fajin e saj, gjatë shqyrtimit të çështjes para gjykatës së shkallës së parë nuk ishte në gjendje të paraqiste këto fakte dhe/ose prova të reja;

b) pala e interesuar i ka kërkuar, por gjykata e shkallës së parë, në kundërshtim me ligjin, nuk i ka marrë këto fakte dhe/ose prova, të cilat kanë rëndësi për çështjen;

c) pala e interesuar provon se nuk mund të ishte në dijeni të fakteve dhe/ose provave të reja gjatë gjyimit në shkallën e parë.

6. Kjo dispozitë nuk zbatohet për marrjen e pohimit gjyqësor ose jashtëgjyqësor.

Neni 465/a

Gjykimi në apel në dhomë këshillimi

(Shtuar me ligjin nr. 38/2017, datë 30.3.2017; ndryshuar fjalë në pikën 2 dhe ndryshuar pika 3 me ligjin nr. 44/2021, datë 23.3.2021)

1. Në rastet kur në Kod parashikohet gjykimi në apel në dhomë këshillimi, gjykimi bëhet mbi bazë aktesh dhe/ose dokumentesh.

2. Relatori përgatit relacionin e përmbledhur dhe cakton datën dhe orën për shqyrtimin e çështjes në dhomë këshillimi, duke urdhëruar njoftimin e palëve, sipas nenit 460, të këtij Kodi, për përbërjen e trupit gjykues, datën, orën dhe vendin e shqyrtimit të çështjes. Palët kanë të drejtë që deri 5 ditë para seancës së shqyrtimit të çështjes, në dhomë këshillimi, të paraqesin parashtrime me shkrim lidhur me shkaqet e ngritura në ankim dhe kundërankim.

3. Gjykata në dhomë këshillimi vendos kalimin e çështjes në seancë gjyqësore me praninë e palëve në rast se çmon se debati gjyqësor është i nevojshëm:

a) për të vlerësuar nëse duhen marrë apo pranuar fakte ose prova të reja, sipas nenit 465 të këtij Kodi; ose

b) kur vë në diskutim çështje të faktit ose të ligjit, për të cilat palët nuk kanë paraqitur më parë mendimin e tyre.

4. Për shqyrtimin e çështjes në dhomë këshillimi mbahet procesverbal nga sekretari gjyqësor.

Neni 466

Vendimi i gjykatës së apelit

(Shtuar një paragraf pas paragrafit të parë me ligjin nr. 44/2021, datë 23.3.2021)

Gjykata e apelit pasi shqyrton çështjen vendos:

a) lënien në fuqi të vendimit të gjykatës së shkallës së parë;

b) ndryshimin e vendimit;

c) prishjen e vendimit dhe pushimin e çështjes;

ç) prishjen e vendimit dhe dërgimin e çështjes për rigjykim në gjykatën e shkallës së parë në rastet e parashikuara nga neni 467 i këtij Kodi.

Kundër vendimit të gjykatës së apelit për prishjen e vendimit të gjykatës së shkallës së parë dhe pushimin e çështjes lejohet rekurs i veçantë.

Neni 466/1

*(Shtuar me ligjin nr. 122/2013, datë 18.4.2013
dhe shfuqizuar me ligjin nr. 38/2017, datë 30.3.2017)*

Neni 467

Dërgimi për rigjykim

*(Shtuar shkonja “d”, “e”, “ë” dhe tre paragrafë me ligjin nr. 8431,
datë 14.12.1998; ndryshuar shkonja “c” me ligjin nr. 8812, datë 17.5.2001; ndryshuar shkonja “b” dhe “ë” me
ligjin nr. 122/2013, datë 18.4.2013; ndryshuar paragrafi i parë dhe i katërt me ligjin nr. 38/2017, datë
30.3.2017, shtuar një paragraf
pas paragrafit të parë me ligjin nr. 44/2021, datë 23.3.2021)*

Gjykata e apelit prish vendimin e gjykatës së shkallës së parë, tërësisht ose pjesërisht, sipas kufijve të nenit 121, të këtij Kodi, dhe e dërgon çështjen për rigjykim kur:

- a) gjykata e shkallës së parë ka shkelur dispozitat mbi juridiksionin dhe kompetencën;
- b) përbërja e trupit gjykues nuk ka qenë e rregullt ose vendimi nuk është nënshkruar nga anëtarët e tij, ose është cenuar parimi i paanësisë;
- c) gjykata e shkallës së parë ka vendosur pushimin e çështjes në kundërshtim me rregullat e përcaktuara nga ky Kod;
- ç) çështja është gjykuar në mungesë të pjesëmarrësve në proces, pa pasur dijeni për gjykimin;
- d) nuk është formuar drejt bashkëndërgjyqësia, sipas nenit 162, paragrafi i dytë, i këtij Kodi;
- dh) kur mungojnë ose janë të pavlefshme padia, procesverbali gjyqësor, ankimi, si dhe çdo dokument tjetër që ka ndikuar në dhënien e vendimit;
- e) gjykata e shkallës së parë nuk e ka kryer shqyrtimin gjyqësor të të gjitha kërtimeve lidhur me objektin e mosmarrëveshjeve.

Kundër vendimit të gjykatës së apelit për prishjen e vendimit të gjykatës së shkallës së parë, tërësisht ose pjesërisht, dhe dërgimin e çështjes për rigjykim, lejohet rekurs i veçantë.

Gjykata e shkallës së parë në rigjykim është e detyruar t'i përmbahet vendimit të gjykatës së apelit për çdo veprim procedural të vendosur në të.

Me vendim të ndërmjetëm, gjykata mund të mos kryejë veprime të caktuara kur për rrethana të reja të dala në rigjykim, shihen të panevojshme. Ndaj këtij vendimi mund të bëhet ankimi i veçantë.

Në rigjykim nuk mund të ngrihen pavlefshmëritë e vërtetuara në gjykimet e mëparshme, kur vendimet përkatëse nuk janë prishur për to. Në rigjykim gjykata i merr të mirëqena provat e administruara rregullisht në gjykimet e mëparshme, përveç kur vendimi është prishur për shkaqet e parashikuara në shkronjat “a”, “b”, “ç”, “d” të këtij neni. Në këto raste, gjykata administron sërish provat kur kjo është lënë detyrë nga gjykata më e lartë ose merr prova të reja, kur një gjë e tillë është e domosdoshme për të garantuar zhvillimin e një hetimi të plotë e të gjithanshëm. Në rigjykim nuk mund të bëhen pretendime të ndryshme nga ato që janë pranuar në vendimin e gjykatës së apelit, përveç nevojës për realizimin e detyrave të vëna nga ajo gjykatë.

Neni 467/a

(Shtuar me ligjin nr. 8431, datë 14.12.1998)

Gjykata e apelit kur prish vendimin nuk mund ta kthejë çështjen për rigjykim për të dytën herë por e shqyrton vetë si gjykatë e shkallës së parë.

Kur vendimi prishet për shkak të moszbatimit të detyrave të caktuara nga gjykata më e lartë, pa u marrë vendim i veçantë sipas nenit 467 të këtij Kodi, gjykata e apelit, me kërkesë të palëve ngarkon trupin gjykues përkatës me shpenzimet e bëra për këtë shkak.

Neni 467/b

*(Shtuar me ligjin nr. 8812, datë 17.5.2001
dhe shtuar paragrafi i dytë me ligjin nr. 38/2017, datë 30.3.2017)*

Kur gjykata për çështjen që nuk ishte në kompetencën e saj ka dhënë një vendim të drejtë dhe, nga ana tjetër, nuk janë kapërcyer kompetencat e gjykatës së cilës i takonte çështja, gjykata e apelit ka të drejtë të mos e prishë vendimin, por të mjaftohet t'i verë në dukje gjykatës përkatëse parregullsinë e vendimit të saj.

Kur gjykata e apelit konstaton se janë kushtet e plotësimit të vendimit, të parashikuara në nenin 313, të këtij Kodi, vendos vetë për plotësimin e tij, duke ia vënë në dukje parregullsinë gjykatës së shkallës së parë.

Neni 468

(Hequr titulli dhe shtuar fjalë me ligjin nr. 8812, datë 17.5.2001 dhe shfuqizuar me ligjin nr. 38/2017, datë 30.3.2017)

Neni 469

Pezullimi i ekzekutimit

(Shfuqizuar paragrafi i dytë me ligjin nr. 44/2021, datë 23.3.2021)

Kur prishet vendimi i shkallës së parë dhe çështja dërgohet për rigjykim, pezullohet ekzekutimi i vendimit.

Neni 470

Ankimi kundër vendimeve të ndërmjetme

(Ndryshuar me ligjin nr. 38/2017, datë 30.3.2017, shtuar fjalë në pikën 2 dhe 3 me ligjin nr. 44/2021, datë 23.3.2021)

1. Vendimet e ndërmjetme që jepen nga gjykata e shkallës së parë mund të ndryshohen ose të tërhiqen gjatë gjykimit. Këto vendime mund të goditen me ankim së bashku me vendimin përfundimtar.

2. Megjithatë, në rastet e parashikuara shprehimisht në këtë Kod, kundër vendimeve të ndërmjetme mund të bëhet ankim i veçantë në gjykatën e apelit ose rekurs i veçantë në Gjykatën e Lartë, brenda 5 ditëve nga njoftimi i tyre.

3. Ankimet ose rekurset e veçanta kundër vendimeve të ndërmjetme shqyrtohen në dhomë këshillimi brenda 30 ditëve nga dita e regjistrimit të tyre në gjykatën më të lartë.

Neni 471

Pezullimi i ekzekutimit të vendimit të ndërmjetëm

Paraqitja e ankimit kundër vendimit të ndërmjetëm nuk pezullon gjykimin dhe as ekzekutimin e vendimit, përveç kur parashikohet ndryshe në këtë Kod apo kur gjykata e apelit vendos pezullimin gjersa të japë vendimin për ankimin e veçantë.

Neni 471/a

**Shqyrtimi i ankimeve kundër
vendimeve jopërfundimtare**

(Shtuar me ligjin nr. 44/2021, datë 23.3.2021)

Ankimet dhe rekursat e veçanta kundër vendimeve jopërfundimtare shqyrtohen në dhomë këshillimi brenda 30 ditëve nga dita e regjistrimit të tyre në gjykatën më të lartë.

TITULLI II

REKURSI NË GJYKATËN E LARTË

KREU I

PROCEDURAT E REKURSIT

Neni 472

Shkaqet për recurs

(Ndryshuar me ligjin nr. 8812, datë 17.5.2001;

shfuqizuar shkronja "c" me ligjin nr. 122/2013, datë 18.4.2013

dhe ndryshuar me ligjin nr. 38/2017, datë 30.3.2017)

1. Vendimet e shpallura nga gjykata e apelit dhe ato të shkallës së parë në rastet që parashikohen në këtë Kod mund të ankimohen me recurs në Gjykatën e Lartë:

a) për zbatim të gabuar të ligjit material ose procedural, të një rëndësie themelore për njehsimin, sigurinë dhe/ose zhvillimin e praktikës gjyqësore;

b) kur vendimi i ankimuar është i ndryshëm nga praktika gjyqësore e Kolegjit Civil ose praktika e njehsuar e Kolegjeve të Bashkuara të Gjykatës së Lartë;

c) ka shkelje të rënda të normave procedurale, me pasojë pavlefshmërinë e vendimit ose të procedurës së gjyimit, sipas nenit 467 të këtij Kodi.

2. Nuk lejohet recurs kundër vendimeve të gjykatës së apelit për paditë me vlerë deri në 150 000 lekë.

Neni 473

(Shfuqizuar me ligjin nr. 8812, datë 17.5.2001)

Neni 473/a

Kufijtë e shqyrtimit të rekursit

(Shtuar me ligjin nr. 38/2017, datë 30.3.2017,

shtuar një paragraf me ligjin nr. 44/2021, datë 23.3.2021)

Gjykata e Lartë shqyrton recursin brenda kufijve të tij, përveç kur ligji parashikon ndryshe.

Në rastet kur Gjykata e Lartë vë në diskutim çështje të ligjit, të cilat merren në shqyrtim kryesisht dhe për të cilat palët nuk kanë paraqitur më parë mendimin e tyre, përpara shqyrtimit urdhërohet

njoftimi i palëve dhe caktohet afati për depozitim të tyre për çështjet e ligjit. Njoftimi në këto raste kryhet sipas rregullave të përgjithshme.

Neni 474

(Ndryshuar me ligjin nr. 8812, datë 17.5.2001 dhe me ligjin nr. 38/2017, datë 30.3.2017 dhe nr. 44/2021, datë 23.3.2021)

Rekursi dhe të gjitha kërkesat e tjera që paraqiten në Gjykatën e Lartë nënshkruhen nga avokati që e përfaqëson palën dhe, nëse pala e kërkon, edhe nga kjo e fundit.

Neni 475

Përmbajtja e rekursit

(Ndryshuar shkronja "ç" e paragrafit të parë dhe shtuar një paragraf me ligjin nr. 44/2021, datë 23.3.2021)

Rekursi duhet të përmbajë:

- a) palët ndërgjyqëse;
- b) vendimin që kundërshtohet;
- c) paraqitjen e përmbledhur të fakteve të çështjes;

ç) shkaqet për të cilat kundërshtohet vendimi, si dhe argumentet që mbështesin pretendimin se ekzistojnë shkaqe për recurs sipas parashikimeve të nenit 472 të këtij Kodi;

d) prokurën nëse recursi është bërë nga avokati ose nga përfaqësuesi i ankuesit.

Rekursi mund të paraqitet sipas formatit të miratuar nga Këshilli i Gjykatës së Lartë.

Neni 476

Depozitimi i rekursit

(Ndryshuar me ligjin nr. 8812, datë 17.5.2001 dhe nr. 44/2021, datë 23.3.2021)

1. Recursi depozitohet në sekretarinë e gjykatës që ka dhënë vendimin në afatin prej 30 ditësh nga dita e njoftimit që u është bërë palëve.

2. Së bashku me rekursin duhet të depozitohet:

a) kopja e vërtetuar e vendimit të kundërshtuar dhe, kur është rasti, edhe e njoftimit kur ky është bërë;

b) prokura e posaçme;

c) aktet dhe dokumentet mbi të cilat është bazuar recursi në aq kopje sa janë palët.

3. Kur recursi nuk plotëson kushtet e parashikuara në pikat 1 dhe 2 të këtij neni, nuk është nënshkruar sipas nenit 474 ose nuk është paraqitur në përputhje me paragrafin e parë të nenit 475 të këtij Kodi, relatori që ka dhënë vendimin ose gjyqtari i vetëm njofton palën për të plotësuar të metat e rekursit brenda 5 ditëve. Në këtë rast shqyrtimi i rekursit bëhet në dhomë këshillimi.

4. Kur ankuesi nuk plotëson ose korrigjon të metat brenda afatit, recursi quhet se nuk është paraqitur dhe i kthehet palës së bashku me aktet e tjera të paraqitura prej tij. Kundër vendimit të gjyqtarit për kthimin e rekursit mund të bëhet recurs i veçantë.

5. Kur të metat e rekursit janë plotësuar në afatin e caktuar, konsiderohet i regjistruar në datën e depozitimit në gjykatë.

6. Sekretaria e gjykatës që ka dhënë vendimin e kundërshtuar, pas shqyrtimit nga gjyqtari nëse rekursi është plotësuar në afat, përcjell dosjen së bashku me dokumentet në sekretarinë e Gjykatës së Lartë.

7. Kur të metat e rekursit nuk janë konstatuar nga gjykata më e ulët, relatori i çështjes në Gjykatën e Lartë me vendim njofton palën për të plotësuar të metat brenda 5 ditëve. Kur të metat e rekursit nuk plotësohen brenda afatit, relatori, në dhomë këshillimi, vendos kthimin e rekursit. Kundër këtij vendimi nuk lejohet ankim.

Neni 477

Kundërrekursi

Pala kundër së cilës është paraqitur rekursi, mund ta kundërshtojë atë me kundërrekurs, i cili duhet t'i njoftohet atij që ka bërë rekursin në vendbanimin e tij brenda 20 ditëve nga njoftimi i rekursit. Në mungesë të këtij njoftimi nuk mund të paraqesë kundërrekurs, por vetëm mund të marrë pjesë në diskutim me gojë.

Për kundërrekursin zbatohen rregullat e parashikuara në nenet 456 dhe 457 të këtij Kodi.

Neni 478

Paraqitja e dokumenteve të tjera

Nuk pranohet depozitimi i akteve dhe dokumenteve që nuk janë paraqitur në shkallën e mëparshme të gjykimit, përveç atyre që kanë të bëjnë me vendimin e ankimuar dhe pranimin e rekursit ose të kundërrekursit.

Depozitimi i dokumenteve si më sipër duhet t'i njoftohet palëve të tjera.

Neni 479

Pezullimi i ekzekutimit të vendimit

(Ndryshuar me ligjin nr. 38/2017, datë 30.3.2017)

1. Gjykata e Lartë, pasi është paraqitur rekursi, me kërkesë të palës, mund të vendosë pezullimin e ekzekutimit të vendimit kur:

- a) ekzekutimi i menjëhershëm i vendimit do të sillte pasoja të rënda e të pariparueshme; dhe/ose
- b) pala që ka bërë rekursin depoziton garanci materiale që siguron ekzekutimin e vendimit.

2. Kërkesa për pezullim parashtrohet në rekurs ose më vete. Gjykata e Lartë merr masat e nevojshme që kërkesa t'i njoftohet palës tjetër dhe kërkesa të gjykohet sa më shpejt. Pala ka të drejtë të parashtrrojë me shkrim brenda tre ditëve, nga e nesërmja e marrjes dijeni mbi kërkesën për pezullim, argumentet e saj dhe kërkimet.

3. Shqyrtimi i kërkesës bëhet në dhomë këshillimi.

4. Në kushtet kur rrethanat e çështjes e diktojnë dhe ekziston rreziku se e drejta e rekursuesit do të bëhet e pamundur për t'u realizuar, me vendim të arsyetuar, mund të procedohet me shqyrtimin e kërkesës pa u njoftuar më parë palët.

5. Vendimi i Gjykatës së Lartë mbi kërkesën për pezullim duhet t'u njoftohet palëve.

6. Vendimi i Gjykatës së Lartë mbi kërkesën për pezullim mund të revokohet ose ndryshohet me kërkesë të palës. Për shqyrtimin e kërkesës për ndryshimin ose revokimin e masës së pezullimit njoftohen palët. Brenda 3 ditëve pala tjetër ka të drejtë të paraqesë me shkrim parashtrimet. Kërkesat shqyrtohen në dhomë këshillimi.

7. Në çdo rast Gjykata e Lartë arsyeton vendimin e saj.

Neni 480

Mospranimi i rekursit

(Ndryshuar me ligjin nr. 122/2013, datë 18.4.2013)

Mospranimi i rekursit vendoset në dhomë këshillimi, në kolegji me trup gjykues të përbërë nga 3 gjyqtarë, në rastet kur:

- a) bëhet për shkaqe të ndryshme nga ato që lejon ligji;
- b) nuk plotësohen kërkesat procedurale të parashikuara në këtë kre;
- c) pala që ka paraqitur rekurs heq dorë prej tij.

Pala kundër së cilës është paraqitur rekursi, mund të paraqesë kundërshtimet e saj sipas rregullave të parashikuara në nenin 477 të këtij Kodi.

Shqyrtimi bëhet brenda 60 ditëve nga depozitimi i rekursit, pa praninë e palëve, por pasi janë shqyrtuar pretendimet me shkrim të tyre për çështjen e pranueshmërisë.

I njëjti trup gjykues vendos për çdo kërkesë procedurale të palëve, me përjashtim të kërkesës për përjashtimin e gjyqtarit.

KREU II

PROCEDURAT E GJYKIMIT

Neni 481

Gjykimi për njësimin ose ndryshimin e praktikës gjyqësore

(Ndryshuar me vendimin nr. 46/1999 datë 28.6.1999 të Gjykatës Kushtetuese; ndryshuar titulli dhe shfuqizuar paragrafi i parë me ligjin nr. 8812, datë 17.5.2001, ndryshuar me ligjin nr. 44/2021, datë 23.3.2021)

1. Kolegji Civil, kryesisht ose me kërkesë të palëve, mund të vendosë nisjen e procedurës së gjyqimit për të njësuar ose ndryshuar praktikën gjyqësore. Nisja e procedurës për ndryshimin e praktikës gjyqësore mund të vendoset edhe nga Kryetari i Gjykatës së Lartë.

2. Vendimi i ndërmjetëm i Kolegjit Civil ose i Kryetarit të Gjykatës së Lartë për kalimin e çështjes në seancë gjyqësore përcakton çështjet e shtruara për njësim ose praktikën gjyqësore të njësuar që duhet ndryshuar. Vendimi publikohet menjëherë pas arsyetimit në faqen elektronike të Gjykatës së Lartë.

3. Gjykimi për njësimin e praktikës gjyqësore bëhet nga Kolegji Civil me trup gjykues prej 5 gjyqtarësh, në të cilin marrin pjesë trupi gjykues që po gjykon rekursin dhe dy gjyqtarë të tjerë të Kolegjit, të caktuar me short.

4. Gjykimi për ndryshimin e praktikës gjyqësore të njësuar bëhet nga Kolegjet e Bashkuara të Gjykatës së Lartë. Kryetari i Gjykatës së Lartë, si kryesues i Kolegjeve të Bashkuara, cakton datën dhe orën e gjykimit të çështjes për ndryshimin e praktikës gjyqësore. Kolegjet e Bashkuara të Gjykatës së Lartë gjykojnë sipas rregullave të caktuara për kolegjin kur marrin pjesë jo më pak se dy të tretat e të gjithë anëtarëve të Gjykatës së Lartë.

5. Data dhe ora e seancës gjyqësore u njoftohen palëve nga sekretaria gjyqësore sipas rregullave të përgjithshme të njoftimit të paktën 15 ditë përpara datës së zhvillimit të seancës.

6. Kolegji Civil ose Kolegjet e Bashkuara, kryesisht ose me kërkesë të palëve, mund të vendosin ndryshimin e çështjeve të shtruara për njësim ose ndryshim të praktikës gjyqësore. Ky vendim i ndërmjetëm publikohet në faqen elektronike të Gjykatës së Lartë.

7. Për shkak të interesit që paraqet njësimi ose ndryshimi i praktikës gjyqësore, në këto gjykime, kur është rasti, Gjykata e Lartë mund të kërkojë mendimin me shkrim nga Avokatura e Shtetit, si dhe nga persona juridikë publikë ose privatë, që çmohet se kanë njohuri të posaçme për çështjet ligjore të shtruara për njësim ose ndryshim të praktikës gjyqësore. Gjykata e Lartë, në kërkesën për paraqitjen e mendimit me shkrim, cakton një afat brenda të cilit mund të paraqitet mendimi, që në çdo rast nuk mund të jetë më i vogël se 14 ditë. Mendimet me shkrim nuk janë detyruese dhe publikohen në faqen elektronike të Gjykatës së Lartë.

8. Vendimi i Kolegjit Civil dhe Kolegjeve të Bashkuara është i detyrueshëm për gjykatat në gjykimin e çështjeve të ngjashme.

Neni 482

Shqyrtimi i çështjes

(Ndryshuar titulli dhe sfuqizuar paragrafi i parë me ligjin nr. 8812, datë 17.5.2001; ndryshuar paragrafi i parë me ligjin nr. 122/2013, datë 18.4.2013; ndryshuar paragrafi i tretë me ligjin nr. 38/2017, datë 30.3.2017, ndryshuar me ligjin nr. 44/2021, datë 23.3.2021)

1. Shqyrtimi i çështjes në Gjykatën e Lartë, si rregull, bëhet mbi bazë dokumentesh në dhomë këshillimi.

2. Gjyqtari relator i caktuar me short vendos datën dhe orën për shqyrtimin e çështjes në dhomë këshillimi në përputhje me rregullat e planifikimit të gjykimit të parashikuara në ligj.

3. Sekretaria e Gjykatës së Lartë shpall listat e shqyrtimit të rekurseve të paktën 15 ditë përpara datës së shqyrtimit. Njoftimi për ditën, orën, si dhe përbërjen e trupit gjykues që shqyrton rekursin bëhet me shpallje në ambientet e Gjykatës së Lartë, si dhe në faqen e saj të internetit dhe me njoftim individual kur palët ose përfaqësuesit e tyre kanë lënë të dhënat e tyre elektronike të kontaktit në shkallët e tjera të gjykimit.

4. Palët mund t'i kërkojnë me shkrim relatorit përshpejtimin e shqyrtimit të çështjes për shkaqe veçanërisht të rënda dhe të motivuara, kur kjo nuk vjen në kundërshtim me ligjin.

5. Gjyqtari relator paraqet relacionin duke pasqyruar në të, veç të tjerave, arsyet e përshpejtimin të çështjes, nëse ka, përmbajtjen e vendimit të ankimuar, pretendimet dhe shkaqet e ngritura në rekurs, prapësimet e paraqitura në kundërrekurs, shqyrtimin e fakteve që kanë rëndësi për marrjen e vendimit dhe propozimin e tij për zgjidhjen ligjore të çështjes.

6. Për shqyrtimin e çështjes në dhomë këshillimi mbahet procesverbal nga sekretari gjyqësor.

Neni 482/a

Kalimi i çështjes në seancë gjyqësore
(Shtuar me ligjin nr. 44/2021, datë 23.3.2021)

1. Gjykata, në dhomë këshillimi, vendos shqyrtimin e çështjes në seancë gjyqësore me praninë e palëve në rast se:

a) çështja paraqet rëndësi nga pikëpamja e së drejtës për njësimin ose zhvillimin e praktikës gjyqësore;

b) vlerësohet e nevojshme nga Kolegji Civil thirrja dhe dëgjimi i palëve për shkak të problematikës ose kompleksitetit të çështjes, sipas shkronjave “b” dhe “c” të nenit 472, si dhe paragrafit të dytë të nenit 473/a të këtij Kodi.

2. Vendimi i mësipërm, si dhe data dhe ora e seancës gjyqësore u njoftohen palëve nga sekretaria gjyqësore sipas rregullave të përgjithshme të njoftimit të paktën 15 ditë para datës së zhvillimit të seancës.

Neni 483

Shqyrtimi gjyqësor
(Shfuqizuar paragrafi i tretë dhe shtuar paragrafi
i dytë me ligjin nr.8812, datë 17.5.2001)

Në seancë gjyqësore relatori paraqet faktet që kanë rëndësi për marrjen e vendimit, përmbajtjen e vendimit të ankimuar dhe shkaqet e rekursit dhe të kundërrekursit.

Pas relatimit kryetari fton avokatët e palëve të paraqesin mbrojtjen e tyre.

Shfuqizuar.

Nuk lejohet replika, por avokatët e palëve mund që në të njëjtën seancë t'i paraqesin gjykatës mendimet e tyre, shkurtimisht, me shkrim.

Procesverbali i seancës gjyqësore mbahet nga sekretari gjyqësor.

Neni 483/a

Procedimet paragjykimore
(Shtuar me ligjin nr. 44/2021, datë 23.3.2021)

1. Nëse Kolegji Civil ose Kolegjet e Bashkuara të Gjykatës së Lartë, gjatë shqyrtimit të çështjes, në dhomë këshillimi ose në seancë gjyqësore, vendosin t'i drejtohen Gjykatës Evropiane për të Drejtat e Njeriut ose gjykatave të tjera ndërkombëtare sipas detyrimeve që rrjedhin nga marrëveshjet ndërkombëtare të ratifikuara nga Republika e Shqipërisë, ata marrin vendim për pezullimin e shqyrtimit të çështjes.

2. Vendimi i pezullimit zgjat deri në dhënien e vendimit nga gjykata ndërkombëtare. Palëve u njoftohet vendimi i gjykatës ndërkombëtare së bashku me datën e seancës së radhës në Gjykatën e Lartë.

Neni 484

Marrja e vendimit
(Ndryshuar fjalë në paragrafin e dytë me ligjin nr. 8812, datë 17.5.2001)

Gjykata pas diskutimit të çështjes tërhiqet në dhomën e këshillimit dhe merr vendimin përkatës. Në raste të veçanta, për shkak të natyrës së ndërlikuar apo rëndësisë së çështjes, marrja e vendimit mund të shtyhet për aq ditë sa është e nevojshme.

Vendimi nënshkruhet nga të gjithë anëtarët e trupit gjykues.

Neni 485

Vendimet e Gjykatës së Lartë

(Hequr fjalë në shkronjën “c” me ligjin nr. 8431, datë 14.12.1998; ndryshuar fjalë me ligjin nr. 8812, datë 17.5.2001; nr. 38/2017, datë 30.3.2017 dhe nr. 44/2021, datë 23.3.2021)

1. Pas shqyrtimit të çështjes, Kolegji Civil ose Kolegjet e Bashkuara të Gjykatës së Lartë vendosin:
a) mospranimin e rekursit në rastet kur është bërë për shkaqe të ndryshme nga ato që parashikon neni 472 i këtij Kodi;

b) prishjen e vendimit të gjykatës së apelit dhe lënien në fuqi të vendimit të gjykatës së shkallës së parë;

c) prishjen e vendimit të gjykatës së apelit dhe dërgimin e çështjes për rishqyrtim në këtë gjykatë me tjetër trup gjykues;

ç) prishjen e vendimeve të gjykatës së apelit dhe të gjykatës së shkallës së parë dhe dërgimin e çështjes për rigjykim në shkallë të parë kur vendimi jopërfundimtar i gjykatës së shkallës së parë është marrë në kundërshtim me ligjin dhe kjo shkelje nuk është konstatuar nga gjykata e apelit;

d) prishjen e vendimit të gjykatës së shkallës së parë dhe të gjykatës së apelit dhe pushimin e gjykimit të çështjes;

dh) ndryshimin e vendimit të shkallës së parë dhe të vendimit të gjykatës së apelit dhe zgjidhjen përfundimisht të çështjes kur zbatimi i ligjit procedural apo material nuk diktohet nga nevoja për rishqyrtimin dhe rivlerësimin e fakteve apo të provave të çështjes;

e) lënien në fuqi të vendimit të apelit.

2. Në rastet kur Kolegji Civil ose Kolegjet e Bashkuara të Gjykatës së Lartë vendosin njësimin ose ndryshimin e praktikës gjyqësore, në vendim gjykata formulon edhe rregullin e së drejtës për çdo çështje të shtruar për zgjidhje në vendimin e ndërmjetëm të marrë gjatë gjykimit të çështjes. Në këtë rast vendimi botohet në Fletoren Zyrtare.

Neni 485/a

Pasojat kur priset vendimi i padrejtë, i cili është ekzekutuar tërësisht ose pjesërisht

(Shtuar me ligjin nr. 10 052, datë 29.12.2008)

Kur vendimi i ri, që jepet pas prishjes, është i ndryshëm nga vendimi i parë, i cili është ekzekutuar, tërësisht ose pjesërisht, personi që ka përfituar detyrohet t'i kthejë të gjitha përfitimet e marra nga ekzekutimi i vendimit.

Neni 485/b

Njoftimi i vendimit të Gjykatës së Lartë

(Shtuar me ligjin nr. 44/2021, datë 23.3.2021)

Sekretaria gjyqësore njofton vendimet e Gjykatës së Lartë sipas nenit 316 të këtij Kodi.

Neni 486

Zbatimi i detyrueshëm i udhëzimeve

Udhëzimet dhe konkluzionet e Gjykatës së Lartë janë të detyrueshme për gjykatën që rishqyrton çështjen.

Neni 487

Gabimet në arsyetimin e vendimit

(Ndryshuar me ligjin nr. 8812, datë 17.5.2001)

Nuk janë shkak për cenimin e vendimit gabimet materiale në arsyetimin e vendimit, kur zgjidhja në themel është e drejtë. Në këtë rast gjykata kufizohet vetëm me korrigjimin e arsyetimit.

Neni 488

Shpenzimet e gjykimit

Gjykata, kur rrëzon rekursin, shpenzimet e gjykimit ia ngarkon atij që ka bërë rekursin.

Neni 489

Mospërsëritja e rekursit

(Hequr fjalë me ligjin nr. 8812, datë 17.5.2001)

Rekursi i deklaruar i papranueshëm nuk mund të paraqitet përsëri, qoftë edhe në rastet kur nuk ka mbaruar afati i caktuar nga ligji.

Neni 490

Heqja dorë nga rekursi

*(Shtuar paragrafi i tretë me ligjin nr. 8812, datë 17.5.2001
dhe ndryshuar me ligjin nr. 44/2021, datë 23.3.2021)*

1. Pala mund të heqë dorë nga rekursi derisa Kolegji Civil apo Kolegjet e Bashkuara të Gjykatës së Lartë nuk janë tërhequr për vendim. Heqja dorë bëhet me shkrim, e nënshkruar nga vetë pala ose avokati i saj, e pajisur me prokurë për këtë qëllim.

2. Akti i heqjes dorë u njoftohet palëve. Kur hiqet dorë nga rekursi dhe në gjykim kanë marrë pjesë të gjitha palët ose përfaqësuesit e tyre, nuk ka vend për shpallje të veçantë të vendimit të mospranimit të rekursit, por palëve u vihet në dispozicion vendimi.

Neni 491

Shpenzimet, kur hiqet dorë nga rekursi

(Shfuqizuar fjalia e dytë me ligjin nr. 8812, datë 17.5.2001)

Në rastet e heqjes dorë nga rekursi gjykata i ngarkon shpenzimet palës që heq dorë.

Neni 492

Ndreqja e gabimeve materiale

Nëse vendimi i shpallur nga Gjykata e Lartë përmban gabime materiale apo në përlogaritje, pala e interesuar ka të drejtë të kërkojë me kërkesë korrigjimin apo ndreqjen e tyre brenda 60 ditëve nga njoftimi i vendimit.

Për kërkesën gjykata shprehet në dhomën e këshillimit, duke zbatuar rregullat e parashikuara në paragrafin e fundit të nenit 480 të këtij Kodi.

Neni 493

Rigjykimi

(Ndryshuar paragrafi i dytë me ligjin nr. 8812, datë 17.5.2001, shtuar dy paragrafë pas paragrafit të parë me ligjin nr. 44/2021, datë 23.3.2021)

Gjykata e shkallës së parë apo gjykata e apelit kur dërgohet çështja për rigjykim zbaton të njëjtat rregulla procedurale të parashikuara në atë shkallë gjykimi.

Gjykata e Lartë, kur dërgon çështjen për rigjykim, në vendim përcakton se cila pjesë e vendimit ose gjykimit të faktit prishet dhe për cilën pjesë të mosmarrëveshjes duhet të zhvillohet rigjykimi.

Rigjykimi i çështjes pas prishjes së vendimit kufizohet vetëm në shkaqet e prishjes së vendimit. Pjesët e pacenuara të vendimit apo gjykimit nga gjykata më e lartë nuk rishqyrtohen.

Detyrat e lëna nga Gjykata e Lartë janë të detyrueshme për gjykatën që rishqyrton çështjen, e cila, pasi zbaton këto detyra, vendos sipas bindjes së saj.

Në rigjykim nuk mund të ngrihen pavlefshmëritë e vërtetuara në gjykimet e mëparshme. Në rigjykim palët nuk mund të bëjnë pretendime të ndryshme nga ato të pranuar në vendimin e Gjykatës së Lartë, përveç nevojës për të arritur në përfundime që dalin nga vendimi i Gjykatës së Lartë.

TITULLI III

RISHIKIMI

Neni 494

Kërkesa për rishikim dhe rastet e rishikimit

(Ndryshuar titulli, shtuar paragraf me ligjin nr. 8812, datë 17.5.2001; shtuar shkronja "ë" me ligjin nr. 10 052, datë 29.12.2008)

Kërkesa për rishikim është akti me të cilin kërkohet rishikimi i një vendimi të formës së prerë të gjykatës.

Pala e interesuar mund të kërkojë rishikimin e një vendimi që ka marrë formë të prerë, kur:

a) zbulohen rrethana të reja apo prova të reja me shkresë që kanë rëndësi për çështjen, të cilat nuk mund të dihen nga pala gjatë shqyrtimit të saj;

b) vërtetohet se thëniet e dëshmitarëve apo mendimet e ekspertëve, mbi të cilat është bazuar vendimi, kanë qenë të rreme;

c) palët ose përfaqësuesit e tyre apo ndonjë anëtar i trupit gjykues, që ka marrë pjesë në gjykimin e çështjes, kanë kryer vepra të dënueshme penalisht, të cilat kanë ndikuar në dhënien e vendimit;

ç) vërtetohet se vendimi i dhënë është bazuar në dokumente të falsifikuara;

d) vendimi është bazuar në një vendim të gjykatës ose të një institucioni tjetër që më pas është prishur;

e) vendimi është në kundërshtim të hapur me një vendim tjetër të formës së prerë të dhënë midis po atyre palëve, për të njëjtin objekt dhe për të njëjtin shkak.

ë) kur Gjykata Europiane e të Drejtave të Njeriut gjen shkelje të konventës europiane “Për mbrojtjen e të drejtave të njeriut dhe lirive themelore” dhe të protokolleve të saj, të ratifikuara nga Republika e Shqipërisë.

Neni 495

*(Shtuar paragraf me ligjin nr. 8812, datë 17.5.2001;
zëvendësuar fjalë me ligjin nr. 10 052, datë 29.12.2008)*

Rishikimi i vendimeve për rrethanat e parashikuara në shkronjat “b”, “c” dhe “ç” të nenit 494 të këtij Kodi lejohet kur ato rrethana janë vërtetuar me vendim penal të formës së prerë.

Kur ndjekja penale nuk mund të fillojë ose të përfundojë për ndonjë nga shkaqet e treguara në nenin 290 të Kodit të Procedurës Penale, ose për shkak se nuk është zbuluar personi që ka kryer falsifikimin, për vërtetimin e rrethanave të mësipërme mund të ngrihet padi në gjykatën civile.

Neni 496

(Ndryshuar me ligjin nr. 38/2017, datë 30.3.2017)

Kërkesa për rishikim mund të paraqitet brenda 30 ditëve nga dita që pala provon se ka marrë dënimin për shkakun e rishikimit. Në rastet e parashikuara në nenin 495, afati prej 30 ditësh fillon nga dita që vendimi ka marrë formën e prerë.

Neni 497

Paraqitja e kërkesës

*(Shtuar një paragraf me ligjin nr. 8431, datë 14.12.1998,
ndryshuar paragrafi i parë dhe i tretë me ligjin nr. 8812,
datë 17.5.2001 dhe me ligjin nr. 38/2017, datë 30.3.2017)*

1. Kërkesa për rishikim paraqitet para gjykatës së shkallës së parë që ka dhënë vendimin, por në rast se vendimi është ankimuar në gjykatat më të larta, kompetente është gjykata më e lartë që ka shqyrtuar çështjen në themel. Gjykata kompetente për shqyrtimin e kërkesës për rishikim gjykon sipas rregullave të zbatueshme për atë shkallë gjykimi. Kërkesa duhet të përmbajë: shkakun për të cilin kërkohet rishikimi, provat përkatëse që lidhen me një nga kërkesat e nenit 494, të këtij Kodi, ditën e zbulimit ose të vërtetimit të rrethanës ose marrjes së dokumenteve.

2. Kërkesa nënshkruhet nga avokati i pajisur me prokurë dhe nëse pala e kërkon, edhe nga kjo e fundit.

3. Kërkesa e paraqitur pa u plotësuar ose në kundërshtim me kriteret e mësipërme kthehet për plotësim nga gjykata. Në rast se kërkesa nuk plotësohet brenda një afati 10-ditor, gjykata vendos mospranimin e saj.

Neni 498

Shqyrtimi i kërkesës

(Ndryshuar me ligjet nr. 8812, datë 17.5.2001)

dhe nr. 38/2017, datë 30.3.2017)

1. Kur kërkesa është bërë jashtë rasteve të përcaktuara në nenin 494 ose kur është bërë nga ata që nuk e kanë këtë të drejtë, si dhe kur rezulton haptazi e pambështetur, gjykata vendos mospranimin e saj.

2. Kur kërkesa shqyrtohet nga gjykata e shkallës së parë ose gjykata e apelit dhe pranohet, gjykata vendos prishjen e vendimit tërësisht ose pjesërisht dhe vazhdon gjykimin e çështjes në themel.

3. Kur kërkesa shqyrtohet nga Gjykata e Lartë dhe pranohet prej saj, gjykata vendos prishjen e vendimit tërësisht ose pjesërisht dhe e dërgon atë për rigjykim në gjykatën kompetente, e cila e gjykon me një tjetër trup gjykues. Nëse shkak i rishikimit nuk lidhet me nevojën e saktësimin të fakteve të reja, Gjykata e Lartë revokon vendimin e mëparshëm të saj dhe vendos sërish për çështjen, sipas kompetencave të saj.

4. Në rastin e përcaktuar nga shkronja “e”, e nenit 494, të këtij Kodi, gjykata kompetente prish vendimin e dytë.

5. Kundër vendimit të gjykatës së shkallës së parë dhe asaj të apelit lejohet ankim ose rekurs në gjykatën më të lartë, sipas rregullave të përgjithshme të ankimit ose rekursit.

6. Në rast se kërkesa shqyrtohet nga Gjykata e Lartë, kundër vendimit të saj nuk lejohet ankim.

Neni 498/a

*(Shtuar me ligjin nr. 8812, datë 17.5.2001
dhe ndryshuar me ligjin nr. 38/2017, datë 30.3.2017)*

Rigjykimi i çështjes nga gjykata kompetente bëhet sipas rregullave të përgjithshme.

Neni 499

Shqyrtimi paraprak

*(Ndryshuar me ligjin nr. 8431, datë 14.12.1998
dhe shfuqizuar me ligjin nr. 8812, datë 17.5.2001)*

Neni 500

Pezullimi i ekzekutimit

Paraqitja e kërkesës për rishikim nuk pezullon ekzekutimin e vendimit. Por gjykata, me kërkesën e palës, mund të pezullojë ekzekutimin e vendimit, kur vlerëson se ka rrezik që mund të shkaktohet një dëm i madh e i riparueshëm.

Neni 501

Marrja e vendimit

*(Ndryshuar me ligjin nr. 8431, datë 14.12.1998
dhe shfuqizuar me ligjin nr. 8812, datë 17.5.2001)*

Neni 502

Kundërshtimi i vendimit

(Shfuqizuar me ligjin nr. 8812, datë 17.5.2001)

KREU IV
KUNDËRSHTIMI I TË TRETIT
(Shfuqizuar nenet 503-509 me ligjin nr. 8812, datë 17.5.2001)

PJESA E KATËRT
EKZEKUTIMI I DETYRUESHËM

TITULLI I PARË
DISPOZITA TË PËRGJITHSHME

Neni 510

Titujt ekzekutivë

(Ndryshuar shkronja "d" me ligjin nr. 8431, datë 14.12.1998, ndryshuar shkronja "d" me ligjin nr. 8812, datë 17.5.2001; shtuar fjalë në shkronjë "d" me ligjin nr. 9953, datë 14.7.2008 dhe shkronja "a" me ligjin nr. 10 052, datë 29.12.2008)

Ekzekutimi i detyrueshëm mund të bëhet vetëm në bazë të një titulli ekzekutiv.

Janë tituj ekzekutivë:

- a) vendimet civile të formës së prerë të gjykatës, që përmban një detyrim, vendimet e dhëna prej saj për sigurimin e padisë, si dhe për ekzekutimin e përkohshëm;
- b) vendimet penale të formës së prerë në pjesën që bëjnë fjalë për të drejta pasurore;
- c) vendimet e gjykatave e të arbitrazheve të shteteve të huaja që u është dhënë fuqi sipas dispozitave përkatëse të këtij Kodi;
- ç) vendimet e një gjykate arbitrazhi në Republikën e Shqipërisë;
- d) aktet noteriale që përmbajnë detyrim në të holla, si dhe aktet për dhënien e kredive bankare ose aktet për dhënien e kredive nga institucionet financiare jobankare;
- dh) kambialet, çeket e letrat me urdhër që barazohen me ato;
- e) aktet e tjera që sipas ligjeve të veçanta quhen tituj ekzekutivë dhe ngarkohet zyra e përmbarimit për ekzekutimin e tyre.

Neni 511

Urdhri i ekzekutimit

(Shtuar paragraf me ligjin nr. 8812, datë 17.5.2001; ndryshuar fjalia e dytë e paragrafit të parë dhe ndryshuar paragrafi i fundit me ligjin nr. 10 052, datë 29.12.2008; nr. 122/2013, datë 18.4.2013; shtuar paragraf me ligjin nr. 114/2016, datë 3.11.2016; ndryshuar paragrafi i parë dhe dytë me ligjin nr. 38/2017, datë 30.3.2017)

Titulli ekzekutiv vihet në ekzekutim nëpërmjet lëshimit të urdhrit të ekzekutimit, i cili:

- a) për rastet e parashikuara nga shkronja "a" dhe "b", të nenit 510, të këtij Kodi, lëshohet nga gjykata që ka dhënë vendimin në dispozitivin e vendimit;
- b) për vendimet e gjykatave të shteteve të huaja e të gjykatave të arbitrazhit të huaj, që u është dhënë fuqi në zbatimin të dispozitave të këtij Kodi, urdhri i ekzekutimit lëshohet nga gjykata që bën njohjen e vendimit, në dispozitivin e vendimit.

Nuk lëshohet urdhër ekzekutimi për vendimin e sigurimit të padisë dhe për gjobat e dhëna nga gjykata, vendimet për marrjen e detyrueshme të provës, vendimin në pjesën që urdhëron shpenzimet gjyqësore, si dhe vendimet civile të gjykatës, të dhëna për ekzekutim të përkohshëm, të cilat ekzekutohen drejtpërdrejt nga shërbimi përbarimor, pas njoftimit të vendimit.

Shqyrtimi i kërkesës për lëshimin e urdhrit të ekzekutimit zhvillohet nga gjyqtari pa praninë e palëve.

Gjykata lëshon urdhrin e ekzekutimit, bazuar mbi dokumentet e depozituara nga kërkuesi.

Urdhri i ekzekutimit përmban:

- a) gjenealogjitetet e debitorit dhe kreditorit;
- b) origjinën e detyrimit;
- c) detyrimin konkret që buron nga titulli ekzekutiv deri në momentin e lëshimit të urdhrit të ekzekutimit;
- d) kur titulli ekzekutiv, për të cilin lëshohet urdhri i ekzekutimit, është akt për dhënie kredie bankare ose detyrime monetare, Gjykata duhet të parashikojë kamatat ligjore në përputhje me legjislacionin në fuqi që rregullon pagesat e vonuara në detyrimet kontraktore dhe tregtare¹.

Neni 511/1

*(Shtuar me ligjin nr. 122/2013, datë 18.4.2013
dhe shfuqizuar me ligjin nr. 38/2017, datë 30.3.2017)*

Neni 512

Ankimi për mosdhënien e urdhrit të ekzekutimit

Kundër vendimit me të cilin refuzohet dhënia e urdhrit të ekzekutimit, mund të bëhet ankimi sipas rregullave mbi ankimet e veçanta.

Neni 513

Urdhri i ekzekutimit për pasuri dhe persona të veçantë

Urdhri i ekzekutimit lëshohet vetëm në një kopje.

Kur duhet të dorëzohen disa pasuri të veçanta ose kur titulli ekzekutiv është dhënë në dobi ose kundër disa personave, mund të lëshohen urdhra ekzekutimi të veçantë, duke shënuar se cila pjesë e titullit duhet të ekzekutohet për çdo urdhër ekzekutimi.

Neni 514

Lëshimi i dublikatës së urdhrit të ekzekutimit

Kur urdhri i ekzekutimit humbet ose zhduket, gjykata që e ka lëshuar, me kërkesë të kreditorit, mund t'i lëshojë këtë dublikatë në bazë të titullit ekzekutiv.

Kërkesa shqyrtohet në këshill gjyqësor pasi debitorit t'i jetë dorëzuar një kopje e saj.

¹ Me vendimin e Gjykatës Kushtetuese nr. 30, datë 2.11.2022 deklarohet se: zbatimi i nenit 511, paragrafi i pestë, shkronja "d", të Kodit të Procedurës Civile, në shprehjen "që rregullon pagesat e vonuara në detyrimet kontraktore dhe tregtare", nuk është në përputhje me Kushtetutën në rastet e akteve për dhënie kredie bankare konsumatore.

2. Të detyrojnë Kuvendin e Shqipërisë të plotësojë ligjin sipas arsyetimit të këtij vendimi brenda gjashtë muajve nga hyrja në fuqi e vendimit.

Kur humbet ose zhduket vetë titulli ekzekutiv dhe nuk ka mundësi që përmbajtja e tij të nxirret nga aktet e organeve që kanë lëshuar titullin ekzekutiv, kreditori mund të ngrejë padi kundër debitorit, sipas rregullave të përgjithshme.

Neni 515

Vënia në ekzekutim

*(Ndryshuar me ligjin nr. 10 052, datë 29.12.2008; ndryshuar
fjalë në shkronjën "c" me ligjin nr. 114/2016, datë 3.11.2016)*

Urdhri i ekzekutimit vihet në ekzekutim nga shërbimi përbarimor gjyqësor, shtetëror ose privat, me anë të përbaruesit gjyqësor, në bazë të kërkesës së kreditorit.

Kreditori, përveç kërkesës për ekzekutim, duhet të paraqesë:

- a) titullin ekzekutiv (origjinal ose i noterizuar);
- b) urdhrin e ekzekutimit (origjinal);
- c) pagesën e tarifës sipas paragrafit të parë të nenit 525 të këtij Kodi;
- ç) sipas rastit, prokurën e personit, që përfaqëson palën kreditore.

Kur nuk plotësohen në rregull dokumentet e mësipërme për vënien në ekzekutim të urdhrin të ekzekutimit, përbaruesi i lë kërkesit një afat 5-ditor për plotësimin e mangësive. Kur kërkesi nuk plotëson këto mangësi brenda afatit të caktuar, dokumentacioni i kthehet atij. Kur mangësitë janë shmangur në afatin e caktuar, kërkesa për vënien në ekzekutim quhet e regjistruar nga data që është paraqitur pranë përbaruesit gjyqësor.

Vënia në ekzekutim e urdhrin të ekzekutimit bëhet brenda 15 ditëve nga data e dorëzimit të kërkesës së kreditorit.

Vendimi i gjykatës për masën e sigurimit të padisë dhe gjobat e gjykatës vihen në ekzekutim brenda 5 ditëve nga data e paraqitjes për ekzekutim.

Tarifa për vënien në ekzekutim të urdhrin ekzekutiv nuk parapaguhet në raste të parashikuara me ligj apo akte të tjera normative.

Neni 516

Kompetenca tokësore e përbaruesit gjyqësor

(Shtuar fjalia e fundit me ligjin nr. 10 052, datë 29.12.2008)

Kërkesa për zbatimin e urdhrave të ekzekutimit i drejtohet përbaruesit gjyqësor të vendit ku ndodhen:

- a) sendet e luajtshme ose të paluajtshme ose paratë, ndaj të cilave drejtohet ekzekutimi;
- b) banimi i personit të tretë të detyruar kur ekzekutimi drejtohet kundër kredisë që ka për të marrë debitori nga ky person;
- c) vendi i ekzekutimit të detyrimit për kryerjen ose moskryerjen e një veprimi të caktuar.

Kur përbaruesi gjyqësor konstaton se nuk është kompetent për të vënë në ekzekutim kërkesën, ia dërgon këtë përbaruesit gjyqësor kompetent, pasi vë më parë sekuestër mbi sendin ose mbi kredinë e debitorit.

Konflikti për kompetencë nuk lejohet, por përbaruesi gjyqësor ka të drejtë të parashtojë moskompetencën e tij në gjykatën e shkallës së parë ku e ushtron veprimtarinë, e cila e shqyrton atë në këshill gjyqësor. Kundër vendimit të tij lejohet ankimi i veçantë.

Ky nen nuk zbatohet për personat, përbaruesit gjyqësorë, që ushtrojnë veprimtarinë publike të shërbimit përbarimor gjyqësor, të organizuar mbi baza private.

Neni 516/a

(Shtuar me ligjin nr. 10 052, datë 29.12.2008)

Në çastin e fillimit të procedurës së ekzekutimit, përmbaruesi gjyqësor, në bazë të nenit 515 të këtij ligji, duhet të regjistrojë, në regjistrin qendror pranë Ministrisë së Drejtësisë, çdo kërkesë. Çdo përmbarues gjyqësor është i detyruar të njihet me të dhënat e regjistrit.

Nëse me fillimin e procedurës me objekt “Ekzekutim detyrimesh në të holla” përmbaruesi gjyqësor, nga të dhënat e marra nga regjistri qendror, vëren se kreditorë të tjerë janë në procedurë ekzekutimi ndaj të njëjtit debitor, me të njëjtin objekt, atëherë pezullon procedurën e nisur dhe drejton kreditorin e tij te përmbaruesi gjyqësor, i cili ka regjistruar i pari kërkesën për ekzekutim.

Në këtë rast, përmbaruesi gjyqësor, që ka regjistruar i pari kërkesën, vijon procedurën e ekzekutimit, në përputhje edhe me nenin 534 e në vijim të këtij Kodi.

Me pezullimin e procedurës së ekzekutimit, tarifa e vënies në ekzekutim të urdhrit të ekzekutimit, së bashku me dokumentacionin, i kthehen kreditorit.

Ky nen nuk zbatohet kur në cilësinë e palës debitore është shteti.

Neni 517

Lajmërimi për ekzekutimin vullnetar

(Hequr fjalë në paragrafin e dytë me ligjin nr. 8812, datë 17.5.2001; shtuar paragraf, shtuar fjalë në paragrafin e dytë me ligjin nr. 10 052, datë 29.12.2008, ndryshuar paragrafi i tretë me ligjin nr. 122/2013, datë 18.4.2013; shtuar paragrafi i fundit me ligjin nr. 114/2016, datë 3.11.2016)

Përmbaruesi gjyqësor, kur fillon ekzekutimin, i dërgon debitorit një lajmërim për të ekzekutuar vullnetarisht detyrimin që përmban urdhri i ekzekutimit, duke i caktuar për këtë një afat prej 5 ditësh, kur objekti i tij është pagë ose detyrim për ushqim dhe prej 10 ditësh në të gjitha rastet e tjera.

Me marrjen e lajmërimit për ekzekutim vullnetar, debitori është i detyruar të deklarojë, me shkrim, gjendjen e tij pasurore, si dhe sendet ose kredi që persona të tretë i detyrohen, nëse kjo kërkohet nga përmbaruesi gjyqësor.

Me kërkesë të debitorit gjykata e shkallës së parë të vendit të ekzekutimit, në raste të veçanta, duke marrë parasysh gjendjen pasurore të debitorit ose rrethana të tjera të çështjes dhe pasi të dëgjojë kreditorin, mundet të shtyjë afatin e ekzekutimit të detyrimit në të holla ose të ndajë këtë detyrim në këste, përveç rasteve kur ky detyrim rrjedh nga një akt për dhënien e kredisë bankare. Vendimi jepet në seancë gjyqësore, brenda 20 ditëve nga data e paraqitjes së kërkesës dhe kundër tij mund të bëhet ankim i veçantë.

Përmbaruesi gjyqësor kryen lajmërimet dhe njoftimet, duke zbatuar parashikimet e pjesës I, titulli VI, kreu IV, “Njoftimet”, të këtij Kodi.

Neni 518

Përmbajtja e lajmërimit

Lajmërimi duhet të përmbajë një shkurtim të përmbajtjes së urdhrit të ekzekutimit, vendin dhe adresën e kreditorit, dhe paralajmërimin që i bëhet debitorit se do të fillojë ekzekutimi i detyrueshëm, në qoftë se ekzekutimi nuk ekzekutohet vullnetarisht prej tij brenda afatit të caktuar në lajmërim.

Në rast se debitori vdes pas vënies në ekzekutim të titullit, por para se të jenë përfunduar së kryeri veprimet e nevojshme të ekzekutimit, përmbartuesi gjyqësor, para se të vazhdojë veprimet e tij, duhet t'u dërgojë trashëgimtarëve të debitorit të vdekur, kur këta janë njohur, një lajmërim të ri për të ekzekutuar këta vullnetarisht detyrimin që përmban urdhri i ekzekutimit.

Neni 519

Fillimi i ekzekutimit të detyrueshëm

Ekzekutimi i detyrueshëm nuk mund të fillojë para se të kenë kaluar afatet e parashikuara nga neni 517 i këtij Kodi, përveç kur ka rrezik se me kalimin e afatit, ekzekutimi do të bëhet i pamundshëm. Në këtë rast, përmbartuesi gjyqësor mund të fillojë menjëherë nga ekzekutimi i detyrueshëm.

Neni 520

Efektet e urdhrit të ekzekutimit ndaj trashëgimtarëve

Urdhri i ekzekutimit kundër debitorit trashëgimtarësh vihet në ekzekutim mbi pasurinë e trashëgimtarëve të tij, por brenda masës së pasurisë së trashëguar prej tyre nga trashëgimtarët.

Neni 521

Ekzekutimi ndaj personit të tretë *(Ndryshuar me ligjin nr. 8812, datë 17.5.2001)*

Urdhri i ekzekutimit kundër debitorit mund të vihet në ekzekutim edhe kundër personit të tretë, që për sigurimin e detyrimit ka ngarkuar me barrë sipas ligjit një send të tij, kur kreditori kërkon ekzekutimin mbi këtë send.

Neni 522

Ekzekutimi ndaj debitorit që nuk i dihet banimi *(Ndryshuar me ligjin nr. 8812, datë 17.5.2001; shtuar fjalë me ligjin nr. 10 052, datë 29.12.2008)*

Kur banimi i debitorit nuk dihet, gjykata e shkallës së parë e vendit të ekzekutimit, me kërkesën e përmbartuesit gjyqësor, pasi sqarohet edhe vetë për këtë rrethanë, brenda 10 ditëve nga data e paraqitjes së kërkesës së përmbartuesit gjyqësor i emëron debitorit një përfaqësues, i cili shpërblehet fillimisht nga kreditori sipas nenit 525 të këtij Kodi.

Neni 523

Detyrimi për bashkëpunim

*(Zëvendësuar fjalë në fund të paragrafit të parë me ligjin nr. 8812,
datë 17.5.2001 dhe nr. 10 052, datë 29.12.2008)*

Kur për ekzekutimin e detyrueshëm është e nevojshme të çelet banesa ose ndonjë ndërtesë tjetër e debitorit, pa praninë e tij ose të një personi madhor të familjes së tij, me kërkesë të përmbaruesit gjyqësor, detyrohet të jetë i pranishëm përfaqësuesi i njësisë së qeverisjes vendore. Në çdo rast, përmbaruesi gjyqësor kërkon edhe pjesëmarrjen e dy dëshmitarëve të tjerë.

Në rast nevoje, me kërkesë të përmbaruesit gjyqësor, Policia e Rendit detyrohet ta mbështesë atë gjatë procedurave të ekzekutimit.

Kur për ekzekutimin e detyrueshëm është e nevojshme të prishet objekti, të lirohet trualli, të pezullohen punimet, me kërkesë të përmbaruesit gjyqësor, inspektorati ndërtimor pranë pushtetit vendor dhe Inspektorati Kombëtar detyrohen të mbështesin përmbaruesin gjyqësor gjatë procedurave të ekzekutimit.

Për ekzekutimin e titujve ekzekutivë, me objekt “Takim dhe kujdestari fëmije”, përmbaruesi gjyqësor kërkon asistencën e psikologut, kur ky i fundit është i detyruar në bazë të ligjit për bashkëpunim.

Neni 524

Procesverbali i përmbaruesit

Përmbaruesi gjyqësor, për çdo veprim të kryer prej tij, është i detyruar të mbajë procesverbal, në të cilin përmenden dita dhe vendi i kryerjes së veprimit, kërkesat dhe deklaratimet e bëra nga palët, sendet e marra, shuma e nxjerrë dhe shpenzimet e bëra për ekzekutimin.

Neni 525

*(Ndryshuar me ligjin nr. 10 052, datë 29.12.2008
dhe nr. 114/2016, datë 3.11.2016)*

Tarifat fikse të përcaktuara për ekzekutimin e urdhrit ekzekutiv paguhen, fillimisht, nga kreditori dhe, pas përfundimit të procedurës së ekzekutimit, i ngarkohen debitorit. Shpenzimet e tjera, gjatë procedurës së ekzekutimit, paguhen nga pala që i ka shkaktuar ato.

Masa e tarifës së suksesit, me përjashtim të rasteve kur nuk është e aplikueshme, përcaktohet me marrëveshje midis kreditorit dhe përmbaruesit gjyqësor, sipas legjislacionit që rregullon shërbimin përmbarimor gjyqësor.

Neni 526

Ekzekutimi ndaj personit të huaj

Ekzekutimi i detyrueshëm ndaj personit të huaj publik mund të bëhet vetëm me leje të Ministrisë së Drejtësisë.

Neni 526/a

Fusha e zbatimit

(Shtuar me ligjin nr. 8535, datë 18.10.1999)

Dispozitat e përgjithshme për ekzekutimin e detyrueshëm zbatohen për të gjitha llojet e titujve ekzekutivë.

Me ligj mund të vihen rregulla të posaçme për ekzekutimin e detyrueshëm të titujve ekzekutivë të caktuar, duke respektuar kërkesat e neneve 510, 511, 516, 520, 521, 523, 524, 545, 561 dhe 562 të këtij Kodi, edhe sikur të jenë tituj të fushave të veçanta të ekzekutimit të detyrueshëm sipas këtij Kodi.

TITULLI II **EKZEKUTIMI NË FUSHA TË VEÇANTA**

KREU I **EKZEKUTIMI I DETYRIMEVE** **NË TË HOLLA KUNDREJT** **PERSONAVE FIZIKË E JURIDIKË**

DISPOZITA TË PËRGJITHSHME

Neni 527

Vënia e sekuestros

Kur kërkohet ekzekutimi i një detyrimi në të holla, përmbaruesi gjyqësor, me kalimin e afatit të lajmërimit për ekzekutim (neni 517), fillon ekzekutimin e detyrueshëm, duke vënë sekuestër mbi kreditë e debitorit dhe mbi sendet e luajtshme dhe të paluajtshme të tij, në masën që do të jetë e nevojshme për plotësimin e detyrimit.

Neni 528

(Shtuar fjalia e fundit me ligjin nr. 10 052, datë 29.12.2008)

Me kërkesën e debitorit, sekuestroja mund të vihet edhe mbi një pasuri tjetër të tij të ndryshme nga ajo që ka treguar kreditori, kur përmbaruesi gjyqësor çmon se kjo plotëson kërkesën e kreditorit. Me kërkesë të debitorit, sekuestroja mund të vihet, përveç pasurive të rënduara me peng dhe hipotekë, edhe mbi një pasuri tjetër të tij, të ndryshme nga ajo që ka treguar kreditori, kur përmbaruesi gjyqësor çmon se ajo plotëson kërkesën e kreditorit.

Neni 529

Sendet mbi të cilat nuk mund të vihet sekuestroja

(Shtuar pika 8 me ligjin nr. 10 052, datë 29.12.2008)

Përfshihen nga sekuestrimi i pasurisë së debitorit:

1. sendet e përdorimit personal të debitorit dhe të familjes së tij si: veshjet, shtresat, mbulesat, mobilet për aq sa ato janë të nevojshme për jetesën e tyre;
2. ushqimet dhe lëndët djegëse që i nevojiten debitorit dhe familjes së tij për tre muaj;
3. dekoratat dhe sende kujtimi, letra, shkresa të familjes dhe librat profesionalë;

4. librat, veglat muzikore, mjetet e artit që nevojiten për veprimtarinë shkencore dhe artistike të debitorit dhe të familjes së tij;

5. deri 3 dynymë tokë, 2 kafshë për punimin e tokës, 1 lopë, 6 dele ose 6 dhi, fara për mbjelljen e ardhshme, si dhe ushqimi i këtyre kafshëve për 3 muaj për personat që jetojnë me punë bujqësore ose blegtorale;

6. ndihma që u jepet nënave me shumë fëmijë ose të vetme, pensionet e pleqërisë, të invaliditetit ose familjarë ose bursa e studimit përveç kur detyrimi është për ushqim. Në këtë rast nuk mund të sekuestrohet më shumë se 1/2 e shumës së pensionit ose të bursës;

7. frutat natyrore një muaj para se ato të piqen.

8. sendet e nevojshme të punës për sigurimin e jetesës.

Neni 530

Shtrirja e sekuestros mbi shpërblimin nga sigurimi

Në qoftë se sendet e sekuestruara janë të siguruara, sekuestrimi shtrihet edhe në shpërblimin që u takon nga sigurimi.

Neni 531

Detyrimet e debitorit pas vënies së sekuestros

Nga çasti i vënies së sekuestros, debitori nuk ka të drejtë të disponojë sendin e luajtshëm ose të paluajtshëm ose kredinë ose të ndryshojë, dëmtojë apo të zhdukë sendin, përndryshe ka përgjegjësi, sipas dispozitave të Kodit Penal. Ky detyrim shtrihet edhe mbi personat që kanë në posedim sendin e debitorit.

Neni 532

Llogaria në bankë e zyrës së përmbarrimit dhe e përmbarruesit gjyqësor

(Ndryshuar titulli dhe zëvendësuar fjalë me ligjin nr. 10 052, datë 29.12.2008)

Shumat e nxjerra, me rastin e ekzekutimit ndaj debitorit, ndaj personit të tretë që i detyrohet debitorit, ndaj blerësit të sendit të shitur në dyqanet me shitje të lirë ose në ankand, derdhen në bankë në llogari të zyrës së përmbarrimit ose në llogari të përmbarruesit gjyqësor.

Neni 533

Sekuestroja e pagës së debitorit

(Ndryshuar me ligjin nr. 10 052, datë 29.12.2008)

Pasi zbritet kontributi për sigurimet shoqërore dhe taksat mbi të ardhurat, përmbarruesi gjyqësor sekuestron pagën e debitorit, por pa cenuar minimumin jetik, të përcaktuar sipas akteve ligjore dhe nënligjore në fuqi.

Neni 534

Pjesëmarrja e kreditorëve të tjerë

Në çdo fazë të ekzekutimit, gjersa nuk është përgatitur nga përmbauesi gjyqësor projekti i ndarjes së shumave të nxjerra, mund të marrin pjesë në ekzekutim edhe kreditorët e tjerë të po atij debitori.

Marrja pjesë e kreditorëve të tjerë në ekzekutim bëhet me kërkesë të tyre të shkruar së cilës i bashkëngjitet urdhri i ekzekutimit ose një vendim nga përmbauesi gjyqësor se urdhri i ekzekutimit i është bashkëngjitur një çështjeje tjetër që është në ekzekutim.

Neni 535

Kreditori që merr pjesë në ekzekutim bashkë me kreditorët e tjerë ka po ato të drejta që ka edhe kreditori, i cili ka vënë i pari sekuestron mbi sendet ose kreditë e debitorit, përveç kur ekzistojnë shkaqe të ligjshme të preferimit.

Veprimet e ekzekutimit, të kryera para se kreditori të marrë pjesë bashkë me kreditorët e tjerë, krijojnë të drejta edhe për ata.

Neni 536

Shteti quhet gjithmonë si kreditor që merr pjesë bashkë me kreditorët e tjerë për detyrimin që po ai debitor i ka shtetit dhe të cilët rrjedhin nga tatimet dhe nga kredi të tjera, shuma e të cilëve i është njoftuar përmbauesit gjyqësor, para se të bëhet ndarja e shumave të tjera. Për këtë qëllim, përmbauesi gjyqësor njofton seksionin përkatës të financës për çdo ekzekutim të filluar prej tij dhe për çdo ndarje që ai bën.

Neni 537

Projekti i ndarjes së shumave

(Ndryshuar fjalë me ligjin nr. 8812, datë 17.5.2001)

Kur shuma e nxjerrë nga ekzekutimi nuk mjafton për të paguar të gjithë kreditorët, përmbauesi gjyqësor përgatit projektin e ndarjes, duke veçuar më parë shumat që nevojiten për kreditë që paguhen me preferim dhe nga pjesa tjetër që mbetet, paguan kreditë e tjera në përpjesëtim me shumat e tyre.

Neni 538

Përmbauesi gjyqësor njofton për përgatitjen e projektit të ndarjes së shumave të nxjerra debitorin dhe kreditorët, të cilët i thërret për këtë qëllim në një ditë të caktuar prej tij.

Në qoftë se brenda 5 ditëve nga dita e paraqitjes prej përmbauesit gjyqësor të projektit të ndarjes nuk bëhet ankim, ndarja quhet përfundimtare dhe përmbauesi gjyqësor i dorëzon çdo kreditori shumën që i takon.

Neni 539

Ankimi kundër projektit të ndarjes së shumave

Në rast se kundër projektit të ndarjes së shumave të nxjerra bëhet ankim, çështja së bashku me ankesën i dërgohet gjykatës së shkallës së parë e cila vendos në seancë gjyqësore, duke thirrur

debitorin dhe kreditorët. Kundër vendimit të gjykatës për ndarjen e shumave të nxjerra mund të bëhet ankimi i veçantë në gjykatën e apelit.

KREU II EKZEKUTIMI MBI SENDET E LUAJTSHME

Neni 540

Inventarizimi

(Shtuar fjalia e fundit me ligjin nr. 10 052, datë 29.12.2008)

Sekuestroja mbi sendet e luajtshme të debitorit bëhet me inventarizimin e tyre nga përmbaruesi gjyqësor. Përmbaruesi gjyqësor bën sekuestrimin e pasurive të luajtshme, mbi të cilat vendoset një etiketë e shërbimit të përmbarimit.

Neni 541

Inventarizimi përfshin vetëm sendet që ndodhen në shtëpinë e debitorit, si dhe ato që ndodhen në një lokal tjetër që është i përbashkët për debitorin dhe personat e tretë, përveç se kur del se ato janë të një personi tjetër.

Për inventarizimin mbahet procesverbal.

Neni 542

Përmbajtja e procesverbalit të inventarizimit

*(Shtuar fjalë në shkronjën “e”, rinumërtuar shkronja “dh”
me ligjin nr. 8812, datë 17.5.2001)*

Procesverbali i inventarizimit duhet të përmbajë:

- a) shënimin e urdhrin të ekzekutimit, në bazë të të cilit vihet sekuestroja;
- b) emrin, emrin e atit dhe mbiemrin e përmbaruesit gjyqësor, të debitorit, kreditorit dhe të personave të tjerë që janë të pranishëm në inventarizim;
- c) vendin ku kryhet inventarizimi dhe koha e kryerjes së tij;
- ç) pretendimet e personave të tretë në lidhje me sendet e inventarizuara;
- d) përshkrimin e hollësishëm të sendeve dhe vlerësimin e tyre;
- dh) kujt i lihen për ruajtje sendet;
- e) nënshkrimin e personave që marrin pjesë në inventarizim.

Neni 543

(Ndryshuar fjalë me ligjin nr. 8812, datë 17.5.2001)

Inventarizimi bëhet në prani të debitorit. Në mungesë të debitorit, inventarizimi bëhet në prani të një personi madhor të familjes së tij dhe, kur nuk ndodhet një person i tillë, në prani të një përfaqësuesi të njësisë së qeverisjes vendore. Në çdo rast inventarizimi bëhet duke qenë të pranishëm edhe dy dëshmitarë.

Neni 544

Vlerësimi i sendeve të inventarizuara

Sendet e inventarizuara vlerësohen nga përmbaruesi gjyqësor në bazë të vlerësimeve të ekspertëve, në bazë të çmimeve të tregut, duke u zbritur përqindja përkatëse e konsumimit ose e vjetërsisë së tyre.

Neni 545

Detyrimet e debitorit për sendet e lëna në ruajtje

Sendet e inventarizuara mund t'i lihen në ruajtje debitorit, i cili ka të drejtë edhe t'i përdorë, por me kusht që të mos pakësohet vlefata e tyre. Kur debitori refuzon t'i pranojë për ruajtje, përmbaruesi gjyqësor emëron në këtë detyrë një person tjetër, duke i caktuar këtij një shpërblim.

Debitori ose personi i tretë, të cilëve u janë lënë në ruajtje sendet e inventarizuara, duhet të japin llogari për të ardhurat dhe shpenzimet e bëra për sendin. Këta janë përgjegjës, sipas dispozitave të Kodit Penal, për disponimin, dëmtimin ose shkatërrimin e tyre.

Neni 546

Ekzekutimi mbi sendet në bashkëpronësi

(Ndryshuar fjalë me ligjin nr. 8812, datë 17.5.2001)

Kur ekzekutimi bëhet mbi sendet që janë në bashkëpronësi të debitorit dhe të personave të tjerë, përmbaruesi gjyqësor, pasi bën inventarizimin e gjithë pasurisë së përbashkët, i bën kërkesë gjykatës kompetente të vendit të ekzekutimit, e cila cakton dhe ndan pjesën që i takon debitorit, sipas rregullave të parashikuara nga nenet 369-374 të këtij Kodi. Mbi këtë pjesë bëhet pastaj ekzekutimi nga përmbaruesi gjyqësor.

Neni 547

Pavlefshmëria e disponimit pas vënies së sekuestros

Çdo disponim i sendit të luajtshëm nga ana e debitorit pas vënies së sekuestros është i pavlefshëm kundrejt kreditorëve që kanë kërkuar ekzekutimin, përveç kur me disponimin sendi ka kaluar në pronësi të një tjetri që ka qenë në mirëbesim (neni 166 i Kodit Civil).

Neni 548

Sekuestrimi mbi sendet e çmueshme

Sendet e çmueshme, si: ari, argjendi, platini dhe metalet e grupit të platinit në shufra, copë, monedha dhe artikuj të bërë prej tyre, gurët e çmueshëm, margaritarët dhe artikujt e bërë prej tyre, si dhe valuta e huaj, dokumentet e pagesës në valutë të huaj, si: kambiale, çeçe, mandatë e letra të tjera të kësaj natyre, si dhe tituj të huaj me vleftë, si: aksione, obligacione e kuponët përkatës i jepen për ruajtje një banke.

Neni 549

Procedura e shitjes

Përmbaruesi gjyqësor, pas vënies së sekuestros, i dërgon një lajmërim debitorit se sendet e sekuestruara do të shiten, në qoftë se brenda pesë ditëve ai nuk ekzekuton detyrimin.

Neni 550

Shitja e sendeve bëhet me anë të ankandit ose në dyqanet me shitje të lirë, ndërsa sendet e çmueshme (neni 548), të depozituara në bankë, i shiten asaj dhe merret kundërvlera e tyre nga përmbaruesi gjyqësor, në bazë të kursit zyrtar në kohën e pagesës së tyre.

Neni 551

(Shfuqizuar me ligjin nr. 10 052, datë 29.12.2008)

Neni 552

(Ndryshuar me ligjin nr. 10 052, datë 29.12.2008)

Çmimi i sendit të sekuestruar caktohet nga përmbaruesi, në bashkëpunim me kreditorin dhe debitorin. Kur ka kundërshtime ndërmjet tyre, thirret një ekspert.

Neni 553

Shitja e lirë e sendit

(Shtuar paragraf me ligjin nr. 8812, datë 17.5.2001; ndryshuar titulli, shfuqizuar paragrafi i dytë dhe i tretë, ndryshuar paragrafi i katërt me ligjin nr. 10 052, datë 29.12.2008)

Përmbaruesi e dërgon sendin për shitje në dyqane me shitje të lirë. Caktimi i shpërblimit për shitjen bëhet në marrëveshje ndërmjet përmbaruesit gjyqësor dhe shitësit. Shpërblimi nxirret nga vlera e sendit të sekuestruar pas shitjes së tij.

Në qoftë se brenda 2 muajve sendi nuk shitet në shitje të lirë, përmbaruesi gjyqësor, duke marrë edhe pëlqimin e palëve, vendos nëse duhet të vazhdojë me shitjen e lirë edhe për 30 ditë të tjera apo të kalojë në procedurë ankandi.

Neni 554

*(Ndryshuar me ligjet nr. 8812, datë 17.5.2001
dhe nr. 10 052, datë 29.12.2008)*

Përmbaruesi gjyqësor, pasi njofton palët se sendi, për shkak të natyrës ose të gjendjes, nuk mund të pranohet në shitje të lirë, organizon shitjen me ankand të sendit, sipas çmimit të përcaktuar në nenin 552 të këtij Kodi.

Neni 555

(Shtuar fjalia e parë me ligjin nr. 10 052, datë 29.12.2008)

Çmimi fillestar i ankandit të parë është 80 për qind e çmimit të caktuar sipas nenit 552 të këtij ligji. Kur sendi shitet në ankand, përmbaruesi gjyqësor shpall në zyrën e tij, në vendin ku ndodhet sendi dhe në vendin e caktuar për shitjen në ankand, një lajmërim ku duhet të tregohet çmimi me të cilin do të fillojë shitja në ankand, vendi, dita dhe ora që do të bëhet shitja.

Shitja nuk mund të bëhet para se të kenë kaluar pesë ditë nga shpallja.

Neni 556

Shitja në ankand e sendit bëhet ditën e caktuar në lajmërim dhe përfundon me mbarimin e orarit zyrtar të asaj dite.

Blerës quhet ofertuesi që ka dhënë çmimin më të lartë. Blerësi duhet ta paguajë çmimin menjëherë.

Në ankand nuk mund të marrin pjesë personat që tregohen në nenin 709 të Kodit Civil.

Për të gjitha veprimet e shitjes në ankand mbahet procesverbal.

Neni 557

Ankandi i dytë

(Ndryshuar me ligjin nr. 10 052, datë 29.12.2008)

Në rast se në ankandin e parë nuk është paraqitur asnjë ofertues, atëherë, brenda 10 ditëve nga përfundimi i tij, përmbaruesi gjyqësor përcakton çmimin e ri, jo më të ulët se 30 për qind të çmimit fillestar, të caktuar në ankandin e parë dhe cakton një ankand të dytë për shitjen e sendit.

Në rast se në ankandin e dytë nuk është paraqitur asnjë ofertues, përmbaruesi i propozon në fillim kreditorit, që, kundrejt kredisë, të marrë sendin me çmimin e ankandit të dytë. Në rast se kreditori nuk pranon ta marrë sendin, përmbaruesi heq sekuestron mbi këtë send, duke ia kthyer atë debitorit dhe vijon procedurat përmbarimore mbi pasuri të tjera të tij.

Neni 558

Radha e shitjes së sendeve në ankand

Debitori ka të drejtë të caktojë radhën, sipas së cilës duhet të shiten sendet në ankand. Në qoftë se nga shitja e një ose disa sendeve nxirret një shumë e cila mjafton për të shlyer kredinë e kreditorit dhe shpenzimet e tjera që kanë lidhje me kredinë, ankandi përfundon dhe sendet e tjera nuk shiten.

Neni 559

Kalimi i pronësisë së sendit të shitur

Blerësi i sendit të shitur në dyqanin e shitjes me shitje të lirë ose në ankand bëhet pronar i tij edhe sikur sendi të mos ishte në pronësi të debitorit.

Kundër shitjes nuk mund të bëhet ankim dhe as të kundërshtohet vlefshmëria e saj, përveç rastit të parashikuar nga paragrafi i tretë i nenit 556 të këtij Kodi.

KREU III

EKZEKUTIMI MBI SENDET E

PALUAJTSHME, MBI MJETET E LUNDRIMIT E TË FLUTURIMIT

Neni 560

Vënia e sekuestros

*(Shtuar një fjali në paragrafin e dytë dhe hequr
fjalë në fjalinë e fundit me ligjin nr. 10 052, datë 29.12.2008)*

Ekzekutimi i vendimit të gjykatës apo të titujve të tjerë ekzekutivë mbi sendet e paluajtshme të debitorit bëhet me vendosjen e sekuestros mbi to.

Sekuestroja vihet me regjistrimin e saj në zyrën e regjistrimit të pasurive të paluajtshme të aktit të përmbauesit gjyqësor, në të cilin shënohet lloji, natyra dhe të paktën tre kufij të sendit të paluajtshëm, vendi i ndodhjes së tij, si dhe hipotekat dhe të drejtat reale që mund të jenë vënë mbi të. Akti i përmbauesit gjyqësor regjistrohet nga zyra e regjistrimit të pasurive të paluajtshme brenda 10 ditëve nga data e paraqitjes së tij.

Një kopje e aktit të përmbauesit gjyqësor i komunikohet debitorit.

Neni 561

Sekuestroja mbi mjetet e lundrimit

Kur sekuestrohet një anije, në procesverbalin përkatës përmenden emri e kombësia e pronarit të anijes, emri i anijes, përshkrimi e kapaciteti i saj, si dhe të dhëna të tjera lidhur me regjistrimin e saj. Kopja e procesverbalit të sekuestrimit, si për anijet shqiptare ashtu dhe për ato të huaja, i jepet personit që mban regjistrin detar të anijes, si dhe drejtorit të portit ku është vendosur sekuestrimi, i cili njofton menjëherë pronarin e anijes.

Sekuestrimi ndalon lundrimin e anijes.

Neni 562

Sekuestroja mbi mjetet e fluturimit

Kur sekuestrohet një mjet fluturimi, në procesverbalin përkatës përmendet emri dhe kombësia e pronarit, shenjat dalluese të mjetit, vendin e regjistrimit, kapacitetin e të dhëna të tjera të kësaj natyre.

Kopja e procesverbalit të sekuestrimit i jepet komandantit të aeroportit ku është bërë sekuestrimi i mjetit.

Sekuestrimi ndalon fluturimin e mjetit. Komanda e aeroportit kur mjeti i fluturimit është i huaj, njofton menjëherë zyrën ku është regjistruar mjeti i fluturimit.

Neni 563

Verifikimi i të drejtës së pronësisë të debitorit

Përpara vendosjes së sekuestros, përmbauesi gjyqësor sigurohet nëse sendi i paluajtshëm është në pronësi të debitorit. Për këtë, përmbauesit gjyqësor duhet t'i paraqiten dokumente pronësie ose edhe vetë ai kërkon informata nga zyra e regjistrimit të pasurisë së paluajtshme dhe, në mungesë të tyre, nga organet financiare dhe të pushtetit lokal.

Neni 564

Vlerësimi i sendit të sekuestruar

*(Ndryshuar me ligjet: nr. 10 052, datë 29.12.2008;
ndryshuar fjalia e fundit e paragrafit të dytë me ligjin nr. 122/2013,*

datë 18.4.2013 dhe nr. 114/2016, datë 3.11.2016)

Nëse kreditori dhe debitori, brenda një jave, nuk arrijnë një marrëveshje për vlerën e sendit, mbi të cilin është vendosur sekuestro, sendi i paluajjtshëm, mbi të cilin është vendosur sekuestro, vlerësohet me vendim nga përmbaruesi gjyqësor, brenda 15 ditëve, në asistencën teknike të një eksperti të licencuar të fushës.

Në përcaktimin e vlerës së sendit, përmbaruesi gjyqësor bazohet në metodologjinë e përcaktuar me vendim të Këshillit të Ministrave.

Përmbaruesi gjyqësor, brenda 10 ditëve nga data e caktimit të vlerës, njofton kreditorin dhe debitorin për çmimin e caktuar. Kundër vendimit të përmbaruesit gjyqësor palët mund të bëjnë ankim, sipas rregullave të parashikuara në nenin 610 të këtij Kodi.

Neni 565

Detyrimet e debitorit për sendin e lënë në ruajtje

Sendi që sekuestrohet i lihet në ruajtje debitorit derisa të bëhet shitja e tij, duke qenë i detyruar debitori të kujdeset për të, si për sendin e tij.

Në rast se debitori nuk kujdeset si duhet për sendin e lënë në ruajtje, përmbaruesi gjyqësor emëron një person tjetër për ruajtjen e tij, duke i caktuar një shpërblim. Emërimi dhe caktimi i shpërblimit bëhen në marrëveshje midis përmbaruesit dhe personit tjetër. Shpërblimi nxirret nga vlera e sendit të sekuestruar, pas shitjes së tij.

Debitori ose personi tjetër, të cilëve u është lënë në ruajtje sendi i paluajjtshëm i sekuestruar, duhet të japë llogari për të ardhurat e realizuara dhe shpenzimet e bëra për sendin. Ata përgjigjen sipas nenit 320 të Kodit Penal për veprime që bëhen pengesë për ekzekutimin e vendimit të gjykatës.

Neni 566

Pavlefshmëria e veprimeve juridike të debitorit për sendet e sekuestruara

Çdo veprim i debitorit, që përbën disponim të sendit të paluajjtshëm pas regjistrimit të sekuestrës në zyrën e regjistrimit të pasurisë së paluajjtshme, është i pavlefshëm kundrejt kreditorëve që kanë kërkuar ekzekutimin.

Neni 567

Procedura e shitjes në ankand

Pas vënies së sekuestrës, përmbaruesi gjyqësor i dërgon lajmërim debitorit se sendi i sekuestruar do të shitet, në qoftë se brenda 10 ditëve të njoftimit ai nuk e përmbush detyrimin.

Me kalimin e afatit të mësipërm, përmbaruesi gjyqësor bën shpalljen për shitjen e sendit në ankand.

Neni 568

(Shtuar fjalë në paragrafin e parë, shtuar fjali pas paragrafit të dytë me ligjin nr. 10 052, datë 29.12.2008; shtuar fjalë në fund të paragrafit të parë, me ligjin nr. 122/2013, datë 18.4.2013)

Shpallja për shitjen në ankand afishohet në zyrën e përmbauesit gjyqësor dhe në vendin ku ndodhet sendi i paluajtshëm, gjykatë, komunë, bashki, njësitë bashkiake dhe në një vend apo vende të tjera publike, që ai i çmon të përshtatshme, si dhe për 5 ditë me radhë në dy gazeta kombëtare me tirazhin më të madh. Shpallja duhet të përmbajë emrin, atësinë dhe mbiemrin e pronarit të sendit, nëse për sendin është vënë hipotekë dhe për çfarë shume të hollash, çmimin e sendit me të cilin do të fillojë shitja, vendi, dita kur do të përfundojë shitja në ankand. Shitja nuk mund të bëhet para se të kenë kaluar 15 ditë nga shpallja e ankandit.

Për shpalljen e shitjes në ankand duhet të njoftohen edhe kreditorët që kanë hipotekë. Çmimi fillestar në ankand është 80 për qind i çmimit të përcaktuar, sipas nenit 564 të këtij ligji.

Neni 569

(Shtuar fjalë me ligjin nr. 10 052, datë 29.12.2008)

Shitja e sendit bëhet në zyrën e përmbauesit gjyqësor ose në një vend tjetër publik, nëse është i përshtatshëm për zhvillimin e ankandit. Ajo vazhdon 15 ditë dhe përfundon me mbarimin e orarit zyrtar të ditës së fundit që tregohet në shpalljen për shitjen në ankand.

Neni 570

Secili ofertues që merr pjesë në ankand, përpara fillimit të ankandit duhet të depozitojë si garanci në zyrën e përmbauesit një shumë të hollash të barabartë me 10 për qind të çmimit të sendit të caktuar në shpallje. Kreditori nuk le garanci, në rast se kredia e tij e kalon masën e garancisë.

Neni 571

Procesverbali për zhvillimin e ankandit

Për zhvillimin e ankandit mbahet procesverbal, në të cilin ofertuesit shënojnë, kundrejt nënshkrimit, çmimin që japin për sendin, pavarësisht nga çmimi që ka dhënë më parë. Kur ofertuesi vepron me përfaqësues, duhet të paraqitet edhe prokura noteriale.

Neni 572

Pavlefshmëria e shitjes në ankand

Debitori, përfaqësuesi i tij ligjor, përmbauesi gjyqësor si edhe personat e tjerë që tregohen në nenin 709 të Kodit Civil, nuk kanë të drejtë të marrin pjesë në ankand.

Kur sendi blihet nga një person që nuk ka të drejtë të marrë pjesë në ankand, shitja është e pavlefshme. Në këtë rast, shuma e lënë si garanci nga blerësi kalon në dobi të shtetit dhe sendi me kërkesë të secilit kreditor mund të shitet përsëri në ankand, duke vepruar sipas rregullave të caktuara në këtë kapitull.

Neni 573

Shpallja e fituesit të ankandit

(Ndryshuar paragrafi i fundit me ligjin nr. 10 052, datë 29.12.2008)

Në përfundim të ankandit, përmbauesi gjyqësor shpall fituesin. Blerës i sendit është ai ofertues që ka dhënë çmimin më të lartë.

Pronësia mbi sendin i kalon blerësit vetëm pasi të ketë paguar të gjithë çmimin, duke zbritur prej tij shumën e lënë si garanci.

Garancitë e lëna nga persona të tjerë që kanë marrë pjesë në ankand, u kthehen atyre menjëherë pas përfundimit të ankandit.

Rregullat e hollësishme për zhvillimin e ankandit përcaktohen me udhëzim të Këshillit të Ministrave.

Neni 574

Afati i pagimit të çmimit të blerjes

(Ndryshuar fjalë me ligjin nr. 10 052, datë 29.12.2008)

Blerësi duhet të paguajë çmimin e sendit të blerë brenda 15 ditëve nga mbarimi i ankandit.

Me pagimin e çmimit dhe taksës mbi aktet për shitjen e sendit, përmbaruesi gjyqësor jep vendim për kalimin e sendit në pronësi të blerësit. Nga kjo ditë, blerësi fiton të gjitha të drejtat që kishte mbi sendin debitor.

Neni 575

Vënia në posedim të sendit të blerë

(Shtuar fjalë në fjalinë e parë me ligjin nr. 10 052, datë 29.12.2008)

Blerësi vihet në posedim të sendit nga përmbaruesi gjyqësor brenda 10 ditëve nga pagimi i çmimit të sendit si kundrejt debitorit ose personit të cilit i është lënë në ruajtje, ashtu edhe kundrejt çdo personi të tretë që ka në posedim sendin. Personi i tretë për heqjen e sendit nga posedimi, mund të mbrohet vetëm me padinë për njohjen e së drejtës së pronësisë mbi sendin.

Neni 576

Moskthimi i garancisë

Blerësi, që nuk paguan çmimin brenda afatit të caktuar në nenin 574 humbet të drejtën e kthimit të shumës së lënë si garanci, e cila kalon në dobi të shtetit dhe për shitjen e sendit bëhet një ankand i ri, duke vepruar sipas rregullave të caktuara në këtë kre.

Neni 577

Përsëritja e ankandit

(Ndryshuar paragrafi i parë me ligjet nr. 10 052, datë 29.12.2008 dhe nr. 122/2013, datë 18.4.2013; ndryshuar paragrafi i dytë me ligjin nr. 114/2016, datë 3.11.2016)

Në rast se në ankandin e parë nuk është paraqitur asnjë ofertues, atëherë, brenda 10 ditëve nga përfundimi i tij, përmbaruesi gjyqësor përcakton çmimin e ri të sendit, jo më të ulët se 30 për qind të çmimit fillestar të caktuar në ankandin e parë. Ankandi i dytë për shitjen e sendit bëhet sipas rregullave të përcaktuara në nenin 568 të këtij Kodi dhe zhvillohet 30 ditë nga e nesërmja e datës së caktimit të çmimit të ri.

Në rast se në ankandin e dytë nuk është paraqitur asnjë ofertues, atëherë, brenda 10 ditëve nga përfundimi i tij, përmbaruesi gjyqësor cakton çmimin e ri të sendit, jo më të ulët se 10 për qind të çmimit të përcaktuar nga përmbaruesi, në ankandin e dytë.

Ankandi i tretë për shitjen e sendit bëhet sipas rregullave të përcaktuara në paragrafin e parë të nenit 568, të këtij Kodi, dhe zhvillohet jo më vonë se 30 ditë nga e nesërmja e datës së caktimit të çmimit të ri.

Në rast se në ankandin e tretë nuk është paraqitur asnjë ofertues, përmbaruesi gjyqësor i propozon në fillim kreditorit, që, kundrejt kredisë, të marrë sendin me çmimin e ankandit të tretë. Në rast se kreditori, brenda 30 ditëve nga marrja e propozimit nuk pranon ta marrë sendin, përmbaruesi gjyqësor heq sekuestron mbi sendin e sekuestruar dhe vijon procedurat përmbarimore mbi pasuri të tjera të debitorit.

Kur kreditorët që kërkojnë të marrin sendin kundrejt kredisë janë disa, përmbaruesi gjyqësor deklaron blerës kreditorin që brenda 3 ditëve nga propozimi jep çmimin më të lartë se çmimi i caktuar për ankandin e ri.

Neni 578

**Ekzekutimi mbi një send
të paluajtshëm në bashkëpronësi**

(Ndryshuar paragrafi i parë me ligjin nr. 8812, datë 17.5.2001)

Kur ekzekutimi bëhet mbi një send të paluajtshëm që është në bashkëpronësi, për detyrimin që ka ndonjë nga bashkëpronarët bëhet sekuestrimi i sendit. Përmbaruesi gjyqësor i bën kërkesë gjykatës për veçimin e pjesës takuese të debitorit bashkëpronar dhe mbi këtë pjesë bëhet ekzekutimi. Sendi mund të shitet në tërësi, kur për këtë kanë dhënë pëlqimin të gjithë bashkëpronarët e tjerë. Pëlqimi duhet të jepet me akt noterial.

Kur sendi është në bashkëpronësi dhe debitorët janë të gjithë bashkëpronarët, për sekuestron dhe shitjen e sendit veprohet njëloj sikur sendi të ishte në pronësi të një debitori të vetëm.

Neni 579

Diferenca midis detyrimit dhe çmimit të sendit

Kur shuma e realizuar nga shitja në ankand është më e madhe se shuma e kredisë së kreditorit apo kreditorëve, diferenca i kthehet debitorit, pasi zbriten shpenzimet e bëra për ruajtjen e sendit apo për zhvillimin e ankandit.

Neni 580

**Kundërshtimi i pronësisë së sendit të shitur në
ankand e të veprimeve të përmbaruesit gjyqësor**

Shitja e sendit të paluajtshëm në ankand nuk ndalon personin e tretë i cili pretendon se është pronari i tij që ta kërkojë sendin me padi.

Kundër shitjes në ankand mund të bëhet ankim në gjykatë në formën e kundërshtimit të veprimeve të përmbaruesit gjyqësor. Vlefshmëria e shitjes në ankand mund të kundërshtohet me anë padie, sipas rregullave të përgjithshme, vetëm për rastin e parashikuar nga neni 556 i këtij Kodi.

KREU IV

**EKZEKUTIMI MBI KREDITË E DEBITORIT
DHE MBI SENDET QË PERSONAT E TRETË
I DETYROHEN DEBITORIT**

Neni 581

Deklarimi i pasurive të debitorit

(Ndryshuar me ligjin nr. 10 052, datë 29.12.2008)

Përpara se të vihet sekuestroja, përmbaruesi gjyqësor sigurohet për ekzistencën e kredive të debitorit dhe të sendeve, që personat e tretë i detyrohen atij.

Për këtë përmbaruesi gjyqësor njofton me shkresë personin e tretë dhe debitorin. Me marrjen e lajmërimit, pala debitore duhet të deklarojë pranë përmbaruesit gjyqësor se informacioni i paraqitur, për pasuritë e tij/saj apo të lëna në posedim personave të tretë, është i saktë e i plotë. Me marrjen e lajmërimit të sekuestrimit, personi i tretë ndalohej t'ia dorëzojë debitorit kredinë dhe sendet e tij.

Kur debitori është person juridik, deklarimi i pasurisë mund të bëhet nga një anëtar i organit drejtues, që, sipas ligjit ose statutit, ka të drejtën e përfaqësimit kundrejt të tretëve ose, në rastin e procedurave të shpërndarjes apo të falimentimit të personit juridik, mund të bëhet nga likuidatori apo administratori i falimentimit.

Ndaj debitorit, i cili jep deklarim të rremë, zbatohet neni 320 i Kodit Penal.

Neni 582

Përpara se të vihet sekuestro mbi këto sende, përmbaruesi gjyqësor sigurohet mbi ekzistencën e kredive të debitorit dhe të sendeve që personat e tretë i detyrohen atij, në bazë të dokumenteve dhe të dhënave të tjera të siguruara kryesisht nga përmbaruesi.

Neni 583

Kundërshtimi i personit të tretë

*(Zëvendësuar fjalë në paragrafin
e dytë dhe të tretë me ligjin nr. 8812, datë 17.5.2001)*

Personi i tretë, brenda pesë ditëve nga lajmërimi i sekuestrimit, është i detyruar t'i përgjigjet përmbaruesit gjyqësor:

a) nëse pranon se kredia ose sendet, mbi të cilat është vendosur sekuestroja, janë të debitorit dhe nëse është gati të shlyejë kredinë ose të dorëzojë sendet;

b) nëse mbi kredinë ose mbi sendet kanë pretendime edhe persona të tjerë;

c) nëse mbi kredinë ose mbi sendet është vënë sekuestër edhe në bazë të një urdhri tjetër ekzekutimi.

Personi i tretë dhe, kur ky është institucion apo ndërmarrje shtetërore, personi përkatës, që nuk jep përgjigje brenda afatit të mësipërm, dënohen nga përmbaruesi gjyqësor me gjobë nga 1 000 deri në 50 000 lekë. Kjo pasojë duhet të përmendet në lajmërimin e sekuestrimit.

Kundër vendimit të përmbaruesit mund të bëhet ankim në gjykatë brenda 5 ditëve nga komunikimi i tij.

Neni 584

Kur personi i tretë në përgjigjen e tij nuk kundërshton që kredia ose sendet të jenë të debitorit, detyrohet t'ia dorëzojë këto përmbaruesit gjyqësor, i cili vepron sipas rregullave të mësipërme.

Neni 585

Kur personi i tretë në përgjigjen e tij kundërshton që kredia ose sendet të jenë të debitorit, ekzekutimi mbi to nuk mund të vazhdojë dhe kreditori duhet të ngrejë padi për të vërtetuar se kredia ose sendet që ka personi i tretë janë të debitorit të tij.

Neni 586

Kredia e siguruar me peng ose me hipotekë

Kur kredia e sekuestruar është siguruar me peng, personi që mban sendin mbi të cilin është vënë peng detyrohet të mos ia dorëzojë këtë send asnjë personi pa urdhrin e përmbaruesit gjyqësor.

Kur kredia e sekuestruar është siguruar me hipotekë, në regjistrat e zyrës së regjistrimit të pasurive të paluajtshme duhet të bëhet shënim për vënien e sekuestros.

Neni 587

Sekuestroja mbi shpërblimet e tjera

Sekuestroja mbi pagën shtrihet jo vetëm në pagën që tregohet në lajmërimin e sekuestrimit, por edhe në çdo shpërblim tjetër që debitori merr nga e njëjta punë ose nga një punë tjetër, në të njëjtin person fizik apo juridik, shtetëror apo privat.

Kur debitori ndërron vendin e punës, lajmërimi i sekuestrimit i dërgohet qendrës së re të punës nga qendra ku punonte më parë debitori dhe quhet se i është dërguar nga përmbaruesi gjyqësor. Në këtë rast si dhe në rastin që debitori pushohet nga puna duhet të lajmërohet përmbaruesi gjyqësor brenda pesë ditëve.

Neni 588

Përgjegjësia për moszbatimin e urdhrin të përmbaruesit

(Ndryshuar fjalë në paragrafin e parë dhe shtuar një paragraf pas paragrafit të parë me ligjin nr. 8812, datë 17.5.2001)

Kur personi kompetent, në qendrën e punës në të cilën punon debitori, nuk bën ndalesat nga paga e debitorit, sipas lajmërimin të përmbaruesit gjyqësor ose nuk lajmëron përmbaruesin gjyqësor për kalimin e debitorit në një punë tjetër ose për pushimin e tij nga puna, dënohen nga përmbaruesi gjyqësor me gjobë deri në 30 000 lekë.

Kundër vendimit të përmbaruesit mund të bëhet ankim në gjykatë brenda 5 ditëve nga komunikimi i tij.

Personi i dënuar ka të drejtë të kërkojë shkarkimin e tij nga dënimi, sipas rregullave të caktuara në nenin 169 të këtij Kodi.

KREU V

EKZEKUTIMI I DETYRIMEVE NË TË HOLLA NDAJ INSTITUCIONEVE BUXHETORE

Neni 589

Ekzekutimi ndaj detyrimeve të shtetit
*(Ndryshuar me ligjin nr. 8812, datë 17.5.2001 dhe ndryshuar
paragrafi i fundit me ligjin nr. 10 052, datë 29.12.2008)*

Ekzekutimi i detyrimeve në të holla ndaj institucioneve buxhetore bëhet vetëm në llogarinë e tyre përkatëse bankare, në kredi që ata kanë të tretët dhe kur nuk ka të tilla në llogari të thesarit. Nuk lejohet ekzekutimi i detyrueshëm mbi pasurinë e luajtshme e të paluajtshme të institucionit buxhetor.

Kur institucioni buxhetor nuk ka gjendje në llogarinë bankare, as kredi të tretët dhe as në thesar, i kërkohet organit epror financiar përkatës të caktojë fondin e nevojshëm e kapitullin e buxhetit të subjektit nga do të shlyhet detyrimi ose financim të veçantë nga Buxheti i Shtetit.

Kur detyrimi i shteti është në metale të çmuara, ekzekutimi bëhet me pëlqimin paraprak të Ministrisë të Financave.

Këshilli i Ministrave nxjerr udhëzime për mënyrën e ekzekutimit të detyrimeve monetare të institucioneve buxhetore në llogari të thesarit.

Neni 590

Ekzekutimi i detyrueshëm ndaj kredive të caktuara të debitorit të huaj bëhet vetëm kur nuk ka ndalim ose kufizim me ligj të veçantë ose me marrëveshje ndërkombëtare shtetërore.

Neni 591

Ekzekutimi ndaj detyrimeve të shtetit
(Shfuqizuar me ligjin nr. 8812, datë 17.5.2001)

Neni 592

**Ekzekutimi kur personi juridik
shpërndahet ose falimenton**

Kur detyrimi rëndon mbi një person juridik që shpërndahet ose falimenton, ekzekutimi bëhet nëpërmjet organit që realizon këto veprime, sipas dispozitave të veçanta.

KREU VI
EKZEKUTIMI MBI SHUMAT
E LLOGARIVE NË BANKA

Neni 593

Detyrimet e bankave për të informuar zyrat e përmbarimit

*(Ndryshuar me ligjet nr. 8812, datë 17.5.2001,
shfuqizuar paragrafi i parë, hequr fjalë në paragrafin
e dytë me ligjin nr. 10 052, datë 29.12.2008)*

Përmbaruesi gjyqësor, njofton të gjitha bankat shtetërore dhe private të cilat janë të detyruara të informojnë zyrën përkatëse të përmbarimit kur kanë llogari, depozita ose kredi në emër të debitorit, në të kundërt përgjigjen sipas dispozitave të Kodit Penal.

Neni 594

Vënia e sekuestros mbi llogarinë e debitorit

Banka, me të marrë urdhrin e ekzekutimit, ve sekuestro mbi llogarinë, depozitat dhe kreditë e debitorit në masën e nevojshme për ekzekutimit e detyrimit, pa pezulluar pagimin e kredive që sipas nenit 605 të Kodit Civil paguhen me preferim ndaj kredisë për të cilën është vënë sekuestro.

Neni 595

(Ndryshuar fjalë me ligjin nr. 10 052, datë 29.12.2008)

Shumat e nxjerra nga llogaria, depozitat dhe kreditë e debitorit kalojnë në llogarinë e kreditorit në të njëjtën bankë ose në një bankë tjetër ose kur nuk ka të tilla në llogari të zyrës së përmbarimit ose në llogari të përmbaruesit gjyqësor.

Neni 596

Rastet e kthimit të urdhrit të ekzekutimit debitorit

(Shfuqizuar me ligjin nr. 10 052, datë 29.12.2008)

Neni 597

Respektimi i radhës së preferimit

(Ndryshuar fjalë me ligjin nr. 8812, datë 17.5.2001)

Kur shuma e llogarive, depozitave ose kredive nuk është e mjaftueshme për të shlyer detyrimet e paraqitura për ekzekutim, përmbaruesi gjyqësor respekton radhën e preferimit që përcaktohet në nenin 605 të Kodit Civil.

Neni 598

Sanksionet dhe ankimi ndaj tyre

Kur përmbaruesi ka bazë të dyshojë se banka pa vend nuk e ekzekuton detyrimin tërësisht ose pjesërisht, shkel afatet e ekzekutimit, ose nuk respekton radhën e preferimit, përmbaruesi ka të drejtë të verifikojë në vend dokumentacionin bankar në prani të punonjësit të ngarkuar nga organi drejtues i bankës, duke mbajtur procesverbalin përkatës.

Kur konstatohen shkelje apo parregullsi përmbaruesi fikson në procesverbal veprime dhe afate të detyrueshme për bankën.

Për shkeljet dhe parregullsitë përmbaruesi ka të drejtë të zbatojë masat e parashikuara në nenin 588 të këtij Kodi, sipas rastit, ndaj punonjësit bankar fajtor ose ndaj organit drejtues të saj, që ka urdhëruar veprime të parregullta.

Neni 599

Kundër vendimit të dënimit me gjobë mund të bëhet ankim i veçantë në gjykatën e shkallës së parë brenda pesë ditëve nga marrja dijeni e dënimit.

Neni 600

Banka nxjerr udhëzimet e nevojshme

Banka e Shqipërisë nxjerr udhëzimet e nevojshme për mënyrën e zbatimit të dispozitave të mësipërme, të detyrueshme për të gjithë sistemin bankar.

KREU VII
EKZEKUTIMI I DETYRIMIT
PËR DORËZIMIN E NJË SENDI TË CAKTUAR

Neni 601

Vënia në posedim e sendit të luajtshëm

Kur sendi i luajtshëm, për të cilin është dhënë vendim, nuk është dorëzuar vullnetarisht nga debitori, brenda afatit të caktuar në lajmërimin e përmbauesit gjyqësor, merret në mënyrë të detyrueshme prej tij dhe i dorëzohet kreditorit.

Kur sendi nuk ndodhet pranë debitorit ose është prishur, ose pranë tij ndodhet vetëm një pjesë, merret nga debitori vlefte e sendit ose e pjesës që mungon. Kur në urdhrin e ekzekutimit nuk tregohet vlefte e sendit, kjo caktohet nga gjykata e vendit të ekzekutimit, pasi të dëgjohen palët dhe, në rast nevojë, të pyeten edhe dëshmitarë dhe ekspertë. Kundër vendimit të gjykatës mund të bëhet ankim i veçantë.

Neni 601/a

(Shtuar me ligjin nr. 10 052, datë 29.12.2008)

Sendet e luajtshme, që ndodhen brenda sendit të paluajtshëm, të vënë në posedim, sipas nenit 602 të këtij Kodi, duhet të zhvendosen në përgjegjësinë e përmbauesit dhe t'i dorëzohen debitorit ose familjarëve të tij menjëherë. Në rast se debitori ose familjarët e tij nuk janë të pranishëm gjatë lirimit, përmbauesi mund t'i magazinojë pasuritë e luajtshme në:

- a) mjedisin e liruar, në marrëveshje me kreditorin, për një periudhë kohe prej 2 muajsh;
- b) në mjediset, që disponon shërbimi përmbauesi, për ruajtjen e sendeve, për një periudhë kohe prej 2 muajsh;
- c) në një vend neutral, ku sendet e luajtshme mund të ruhen në mënyrë të sigurt, për një periudhë kohe prej 2 muajsh;
- ç) në rezervat e shtetit, sipas rregullave në fuqi për ruajtjen e sendeve.

Për magazinimin e sendeve, sipas shkronjave “b” dhe “c” të këtij neni, shpenzimet paguhen nga debitori në çastin e marrjes në dorëzim të sendeve.

Nëse brenda 2 muajve nga lirim, debitori nuk i kërkon sendet e tij të luajtshme, sipas shkronjave të mësipërme, apo nuk paguan të gjitha shpenzimet e lirimit dhe të magazinimit, sipas shkronjave “b” dhe “c” të këtij neni, sendet e luajtshme, të sekuestrueshme, do të shiten nga përmbauesi gjyqësor, sipas dispozitave të pjesës IV të kreut II të këtij Kodi. Përmbauesi, pasi zbret nga shuma e përfituar nga shitja me ankand të gjitha shpenzimet për lirim dhe magazinimin e sendeve të debitorit, derdh pjesën që mbetet në një llogari bankare, në emër të debitorit. Sendet e pasekuestrueshme i kthehen debitorit, pavarësisht vendit se ku ruhen, pa i kërkuar atij që të paguajë shpenzimet.

Sendet e luajtshme, të ndodhura brenda sendit të paluajtshëm, që nuk mund të shiten dhe nuk kërkohen nga debitori, asgjësohen apo i kalojnë institucioneve shtetërore ose enteve publike shtetërore kalim kapital.

Neni 602

Vënia në posedim e sendit të paluajtshëm

Kur sendi i paluajtshëm, për të cilin është dhënë vendim, nuk është liruar vullnetarisht nga debitori brenda afatit të caktuar në lajmërimin e përmbaruesit gjyqësor, kreditori vihet në posedim të sendit. Për këtë përmbaruesi gjyqësor, të paktën tri ditë përpara, i njofton debitorin ditën dhe orën, në të cilën do të vërë kreditorin në posedim të sendit.

Në ditën dhe orën e caktuar përmbaruesi gjyqësor, i pajisur me urdhrin e ekzekutimit, shkon në vendin ku ndodhet sendi dhe vë kreditorin në posedim të tij, duke porositur personat e tjerë të cilët mbajnë sendin që ta njohin si pronar kreditorin.

Neni 603

Vënia në posedim e sendit të ndodhur te personi i tretë

Kur përmbaruesi gjyqësor konstaton se sendi i paluajtshëm ndodhet në posedim të një personi të tretë, i cili ka fituar për vete posedimin e sendit, pas fillimit të çështjes për të cilën është dhënë vendimi që ekzekutohet, e vë kreditorin në posedim të sendit, duke treguar në vendim se si ka konstatuar kohën në të cilën personi i tretë ka fituar posedimin.

Neni 604

Përgjegjësia penale e debitorit dhe e personit të tretë

Kur debitori ose personi i tretë, të cilit i është hequr posedimi i sendit të paluajtshëm, vihet përsëri me çdo mënyrë të paligjshme në posedimin e këtij sendi, përmbaruesi gjyqësor, me kërkesën e kreditorit, i heq atij përsëri posedimin e sendit.

Në këto raste, debitori ose personi i tretë kanë përgjegjësi, sipas dispozitave të Kodit Penal.

KREU VIII

EKZEKUTIMI I DETYRIMIT

PËR KRYERJEN E NJË VEPRIMI TË CAKTUAR

Neni 605

Rastet kur lejohet kreditori të kryejë vetë ekzekutimin

Kur debitori nuk ekzekuton detyrimin e tij, që ka të bëjë me një veprim që mund ta kryejnë edhe persona të tjerë, kreditori mund të kërkojë nga përmbaruesi gjyqësor që të lejohet ta kryejë vetë këtë veprim për llogari të debitorit.

Neni 606

Sanksionet për moskryerjen e veprimit nga debitori

(Ndryshuar me ligjet nr. 8431, datë 14.12.1998

dhe nr. 8812, datë 17.5.2001)

Ndaj debitorit që refuzon, kryen në mënyrë të parregullt, nuk respekton afatet ose kryen të kundërtën e asaj që me vendim të gjykatës është i detyruar, kur nuk ka vend për përgjegjësi penale, përmbaruesi gjyqësor ka të drejtën e gjobitjes deri 50 000 lekë në çdo rast deri në ekzekutimin e detyrimit.

Kundër vendimit të përmbauesit gjyqësor mund të bëhet ankim në gjykatë brenda 5 ditëve nga komunikimi i tij.

Ndaj personave të tjerë, që sipas urdhrorit të ekzekutimit ose ligjit janë të detyruar të kryejnë veprime të caktuara, në rastet e përcaktuara në paragrafin e parë të këtij neni, përmbauesi gjyqësor ka të drejtën e gjobitjes deri në 50.000 lekë.

Kundër vendimit të përmbauesit mund të bëhet ankim në gjykatë brenda 5 ditëve nga komunikimi i tij.

Neni 607

(Shfuqizuar me ligjin nr. 8431, datë 14.12.1998)

Neni 608

Ankimi

(Shfuqizuar me ligjin nr. 8431, datë 14.12.1998)

KREU IX

MJETET E MBROJTJES KUNDËR
EKZEKUTIMIT TË VENDIMEVE

Neni 609

Pavlefshmëria e titullit ekzekutiv

(Ndryshuar paragrafi i fundit me ligjin nr. 10 052, datë 29.12.2008; ndryshuar paragrafi i tretë dhe shtuar paragraf me ligjin nr. 122/2013, datë 18.4.2013 shtuar fjali pas paragrafit të parë dhe në fund të paragrafit të tretë me ligjin nr. 114/2016, datë 3.11.2016)

Debitori mund të kërkojë në gjykatën kompetente të vendit të ekzekutimit që të deklarohet se titulli ekzekutiv është i pavlefshëm ose se detyrimi nuk ekziston, ose ekziston në një masë më të vogël ose është shuar më pas. Afati për të paraqitur këtë kërkesëpadi është 30 ditë nga marrja dijeni për fillimin e ekzekutimit të detyrueshëm.

Kur titulli ekzekutiv është një vendim gjyqësor ose vendim arbitrazhi, debitori mund të kundërshtojë ekzekutimin e titullit vetëm për fakte të ngjara pas dhënies së këtyre vendimeve.

Në këto raste, gjykata mund të vendosë pezullimin e vendimit me ose pa garanci. Kur titulli ekzekutiv është një akt për dhënien e kredive bankare ose akt për dhënien e kredive nga institucionet financiare jobankare, gjykata mund të vendosë pezullimin e ekzekutimit, vetëm me garanci dhe për një periudhë jo më shumë se 3 muaj, përveç rasteve kur gjykata, brenda këtij afati, vendos me vendim përfundimtar pranimin e padisë. Me kalimin e afatit 3-mujor, ose kur gjykata, brenda këtij afati, vendos refuzimin e padisë ose pushimin e gjykimit të saj, masa për pezullimin e ekzekutimit të vendimit konsiderohet e rënë nga fuqia. Pezullimi i vendimit nuk vendoset nga gjykata kur debitori pretendon se detyrimi i caktuar në titullin ekzekutiv, i cili është një akt për dhënien e kredive bankare ose akt për dhënien e kredive nga institucionet financiare jobankare, ekziston në një masë më të vogël.

Gjykata shqyrton kërkesat për pezullimin, sipas këtij neni, brenda 5 ditëve. Kundër këtij vendimi mund të bëhet ankim i veçantë. Gjykata e apelit e shqyrton ankimin, brenda 30 ditëve nga data e depozitimit të tij në këtë gjykatë.

Kundër vendimit përfundimtar të gjykatës mund të bëhet ankimi, sipas rregullave të ankimit të përgjithshëm. Gjykata e apelit e shqyrton ankimin, brenda 60 ditëve nga data e depozitimit të tij në këtë gjykatë.

Neni 610

Kundërshtimi i veprimeve të përmbaruesit gjyqësor

*(Ndryshuar me ligjet nr. 8812, datë 17.5.2001;
nr. 10 052, datë 29.12.2008; nr. 122/2013, datë 18.4.2013;
nr. 114/2016, datë 3.11.2016; shtuar paragrafi i tretë pas
paragrafit të dytë me ligjin nr. 44/2021, datë 23.3.2021)*

Kundër veprimeve të përmbaruesit gjyqësor, të kryera në kundërshtim me procedurat e parashikuara nga ky Kod dhe kundër refuzimit të përmbaruesit gjyqësor për të kryer një veprim që ia ngarkon ligji, palët mund të bëjnë ankim në gjykatën që ekzekuton vendimin, brenda 5 ditëve nga dita e kryerjes së veprimit ose refuzimit, kur palët kanë qenë të pranishme në kryerjen e veprimit ose kanë qenë thirrur, dhe, në raste të tjera, nga dita që u është njoftuar ose kanë marrë dijeni për veprimin ose refuzimin.

Kundër veprimeve të personave, përmbaruesit gjyqësorë, që ushtrojnë veprimtarinë publike të shërbimit përmbarimor gjyqësor të organizuar mbi baza private, pala debitore mund të paraqesë ankim në gjykatën, ku ekzekutohet titulli ekzekutiv, brenda 5 ditëve nga data e kryerjes së veprimit.

Ankimet kundër veprimeve ose refuzimit të përmbaruesit gjyqësor shqyrtohen nga i njëjti gjyqtar i vetëm gjatë gjithë fazës së ekzekutimit të detyrueshëm të titullit ekzekutiv kur veprimet ose refuzimi i përmbaruesit gjyqësor lidhet me të njëjtin titull ekzekutiv, përveç rasteve kur ligji parashikon ndryshe.

Ankimi shqyrtohet brenda 20 ditëve nga gjykata e vendit të ekzekutimit, e cila kur e sheh të nevojshme mund të thërrasë palët dhe përmbaruesin gjyqësor.

Ankimi kundër veprimeve ose refuzimit të përmbaruesit gjyqësor nuk pezullon ekzekutimin, përveç kur gjykata vendos ndryshe. Kur titulli ekzekutiv është një akt për dhënien e kredive bankare ose akt për dhënien e kredive nga institucionet financiare jobankare dhe gjykata ka vendosur pezullimin e ekzekutimit të vendimit, masa e pezullimit konsiderohet e rënë nga fuqia me kalimin e 20 ditëve nga momenti i dhënies së vendimit të pezullimit.

Kundër vendimit të gjykatës mund të bëhet ankim i veçantë.

Shqyrtimi i ankimit ndaj vendimit të gjykatës së shkallës së parë për kundërshtimin e veprimeve përmbarimore, si rregull, bëhet nga gjykata e apelit pa praninë e palëve, brenda 30 ditëve.

Përfundimisht, gjykata e apelit mund të vendosë shqyrtimin e çështjes në seancë gjyqësore me praninë e palëve brenda 45 ditëve, në rast se çmon se debati gjyqësor është i nevojshëm për të vlerësuar se:

a) për konstatimin e gjendjes faktike në mënyrë të plotë dhe të saktë, duhen vërtetuar fakte të reja dhe duhen marrë prova të reja, përveçse kur ankuesi provon se pa fajin e tij nuk ka mundur t'i paraqesë këto fakte ose t'i kërkojë këto prova në shqyrtimin e çështjes në gjykatën e shkallës së parë, në afatet e parashikuara;

b) vendimi, kundër të cilit është paraqitur ankimi, është bazuar në shkelje të rënda procedurale, apo në gjendjen faktike të konstatuar gabimisht ose në mënyrë jo të plotë;

c) me qëllim të konstatimit të drejtë të gjendjes faktike duhet të përsërisë marrjen e disa ose të gjitha provave të marra nga gjykata e shkallës së parë.

Neni 611

Ankimi ndaj vendimit të gjykatës
(*Shfuqizuar me ligjin nr. 122/2013, datë 18.4.2013*)

Neni 612

Padia për kërkimin e sendit nga personi i tretë

Çdo person i tretë që pretendon se është pronar i sendit mbi të cilin bëhet ekzekutimi, mund të ngrëjë padi për të ushtruar të drejtën e tij dhe kur është rasti për të përjashtuar sendin nga sekuestrimi dhe shitja.

Padia ngrihet kundër kreditorit dhe debitorit në gjykatën e vendit të ekzekutimit të vendimit. Në këto raste, gjykata mund të vendosë si masë të përkohshme pezullimin e ekzekutimit me ose pa garanci.

Neni 613

Efektet juridike ndaj personit të tretë

Kur gjykata pranon se personi i tretë është pronar i sendit të luajshëm të sekuestruar, por në kohën që vendimi ka marrë formë të prerë sendi është shitur në dyqanin me shitje të lirë ose në ankand, personi i tretë ka të drejtë të kërkojë nga përmbaruesi gjyqësor çmimin e shitjes, në qoftë se nuk i është dhënë kreditorit, në të kundërt ka të drejtë të kërkojë prej debitorit atë që ka përfituar nga shitja e sendit.

Kur vërtetohet se kreditori ka ditur në kohën e shitjes së sendit të luajshëm se debitori nuk ishte pronar i tij, ai detyrohet t'i kthejë pronarit të mëparshëm çmimin që ka marrë nga shitja e sendit dhe në qoftë se sendi i është dhënë atij në vend të kredisë së tij, detyrohet t'i kthejë sendin. Në këto raste kreditori ruan të drejtën e tij të kredisë kundrejt debitorit.

Neni 614

Kur gjykata pranon se personi i tretë është pronar i sendit të paluajshëm të shitur në ankand dhe në bazë të vendimit që ka marrë formë të prerë, sendi i merret blerësit, ky ka të drejtë të kërkojë nga përmbaruesi gjyqësor çmimin që ka paguar në qoftë se ky nuk i është dhënë kreditorit. Kur ky i është dhënë kreditorit ka të drejtë të kërkojë prej tij si dhe nga debitori atë pjesë të çmimit që ka marrë nga shitja e sendit.

Blerësi ka të drejtë, po ashtu, të kërkojë nga organi shtetëror kompetent që t'i kthehen shumat që ai kishte paguar si taksë për kalimin e sendit në pronësi të tij.

Kur sendi i paluajshëm i është dhënë kreditorit kundrejt kredisë së tij, në bazë të vendimit të gjykatës, sendi i merret këtij, ky ruan të drejtën e tij, të kredisë kundrejt debitorit.

KREU X

PEZULLIMI E PUSHIMI I EKZEKUTIMIT

Neni 615

Pezullimi i ekzekutimit

*(Shtuar shkronja "d" dhe "dh", shtuar paragraf
me ligjin nr. 10 052, datë 29.12.2008; ndryshuar shkronja "a" e paragrafit të parë me ligjin nr. 122/2013, datë
18.4.2013)*

Ekzekutimi pezullohet:

- a) me vendim të gjykatës në rastet e parashikuara nga ligji;
- b) me kërkesë të kreditorit;
- c) me rastet e parashikuara nga shkronjat “c” dhe “ç” të nenit 297 të këtij Kodi, me përjashtim të shitjes në ankand të një sendi të paluajtshëm, për të cilin është shpallur lajmërimi;
- ç) në raste të tjera të parashikuara nga ligji;
- d) kur përmbaruesi gjyqësor, vetë ose me kujdesin e kreditorit, nuk gjen pasuri të debitorit, brenda 6 muajve nga fillimi i ekzekutimit;
- dh) kur kreditori nuk paraqitet, pa shkaqe të arsyeshme, brenda 3 muajve nga njoftimi i dytë shkresor, bërë nga përmbaruesi gjyqësor.

Pas rënies së masës së pezullimit, ekzekutimi vazhdon nga veprimi procedural i mbetur në çastin e pezullimit.

Neni 616

Pushimi i ekzekutimit

(Shfuqizuar shkronja “d” me ligjin nr. 10 052, datë 29.12.2008; ndryshuar shkronja “c”, me ligjin nr. 122/2013, datë 18.4.2013)

Ekzekutimi pushon:

- a) kur debitori i paraqet përmbaruesit gjyqësor dëftesën me nënshkrimin e kreditorit, të vërtetuar rregullisht, se ka paguar shumën që shënohet në urdhrin e ekzekutimit, ose kuitancë të zyrës postare ose shkresë të bankës me të cilat vërtetohet se shuma që shënohet në urdhrin e ekzekutimit është derdhur në dobi të kreditorit;
- b) kur kreditori heq dorë me shkresë nga ekzekutimi;
- c) kur gjykata deklaron, me një vendim gjyqësor të formës së prerë, sipas nenit 609 të këtij Kodi, se titulli ekzekutiv është i pavlefshëm, ose se detyrimi nuk ekziston, ose ekziston në një masë më të vogël, ose është shuar më pas;
- ç) kur me vendim të gjykatës që ka marrë formën e prerë, është pranuar padia e debitorit sipas nenit 610 të këtij Kodi, ose e personit të tretë sipas nenit 613 të këtij Kodi;
- d) shfuqizuar.

Neni 617

Ankimi kundër pezullimit dhe pushimit të ekzekutimit

(Ndryshuar fjalia a parë e paragrafit të tretë me ligjin nr. 10 052, datë 29.12.2008)

Pezullimi i ekzekutimit, përveç rastit kur vendoset nga gjykata, si dhe pushimi i ekzekutimit vendosen nga përmbaruesi gjyqësor.

Kundër këtyre vendimeve mund të bëhet ankimi në gjykatën e shkallës së parë (neni 611 i këtij Kodi).

Kur vendimi i pushimit të ekzekutimit merr formën e prerë, përmbaruesi gjyqësor e heq sekuestron e vënë mbi sendet e luajtshme ose të paluajtshme dhe në rastin e parashikuar nga shkronja “b” e nenit 616 të këtij Kodi, i kthen urdhrin e ekzekutimit kreditorit, i cili ka të drejtë të

paraqesë kërkesë të re për ekzekutim brenda kohës së parashkrimit. Në këtë rast, parashkrimi i ri fillon nga dita që vendimi për pushimin e ekzekutimit ka marrë formën e prerë.

KREU XI
DISPOZITA TRANZITORE
DHE TË FUNDIT

Neni 618

Çështjet që janë në gjykim në ditën e hyrjes në fuqi të këtij Kodi do të gjykohen sipas kodit të mëparshëm derisa vendimi të marrë formën e prerë sipas nenit 451 të këtij Kodi.

Neni 619

Rekurset kundër vendimeve të gjykatës së apelit dhe kërkesat për mbrojtje të ligjshmërisë përpara Kolegjit Civil të Gjykatës së Lartë të regjistruara deri në ditën e hyrjes në fuqi të këtij Kodi do të shqyrtohen sipas dispozitave të kodit të mëparshëm.

Neni 620

Me hyrjen në fuqi të këtij Kodi shfuqizohen: ligji nr. 6341, datë 27.6.1981 “Për Kodin e Procedurës Civile të Republikës së Shqipërisë”, ligji nr. 7537, datë 17.12.1991 “Për disa ndryshime në Kodin e Procedurës Civile të Republikës së Shqipërisë”, ligji nr. 7922, datë 19.4.1995 “Për një ndryshim në Kodin e Procedurës Civile të Republikës së Shqipërisë”, kreu X/I “Amortizimi” nenet 59a, 59b, 59c të ligjit nr. 7782, datë 26.1.1994 “Për disa ndryshime në dekretin nr. 3702, datë 8.7.1963 “Për Çekun”, si dhe çdo dispozitë tjetër që vjen në kundërshtim me këtë Kod.

Dispozita kalimtare

(Parashikuar me ligjin nr.8601, datë 10.04.2000)

Çështjet civile që janë në gjykim në ditën e hyrjes në fuqi të këtij ligji dhe që sipas tij duhet të gjykohen nga një gjyqtar i vetëm, do të vazhdojnë të gjykohen nga gjyqtari që ka kryesuar trupin gjykues, duke u njohur të vlefshme veprimet procedurale të kryera deri në atë çast.

Për çështjet civile që janë në gjykim në ditën e hyrjes në fuqi të këtij ligji dhe duhet të gjykohen me trup gjykues të përbërë nga tre gjyqtarë, për formimin e trupit gjykues do të veprohet si vijon:

Kur dy gjyqtarët që zëvendësojnë ndihmësgjyqtarët, pasi njihen me materialet e çështjes, japin pëlqimin që hetimi gjyqësor të vazhdojë aty ku është ndërprerë dhe palët nuk kanë kundërshtim, trupi gjykues vendos vazhdimin e shqyrtimit gjyqësor të çështjes, duke i njohur të vlefshme veprimet procedurale të kryera deri në atë çast.

Kur së paku njëri nga gjyqtarët që zëvendëson ndihmësgjyqtarin ose njëra nga palët kërkon që shqyrtimi gjyqësor të rifillojë nga e para, trupi gjykues vendos rifillimin nga e para të shqyrtimit gjyqësor.

Dispozitë kalimtare

(Parashikuar me ligjin nr. 8812, datë 17.5.2001)

Çështjet civile që janë në gjykim ditën e hyrjes në fuqi të këtij ligji dhe që sipas Kodit të Procedurës Civile duhet të gjykohen me trup gjykues të përbërë nga tre gjyqtarë, për të cilat ky ligj parashikon gjykimin e tyre me një gjyqtar, do të vazhdojnë të gjykohen nga i njëjti trup gjykues derisa vendimi të marrë formë të prerë.

Kërkesat që kanë të bëjnë me përjashtimin e gjyqtarit, kërkesëpaditë me objekt kundërshtimi i të tretit, rishikimi i vendimit, si dhe rekursat në interes të ligjit, të paraqitura përpara hyrjes në fuqi të këtij ligji, do të vazhdojnë të gjykohen sipas dispozitave të Kodit të Procedurës Civile

Dispozitë kalimtare

(Parashikuar me ligjin nr. 10/052, datë 29.12.2008)

Çështjet që janë në procedurë ekzekutimi në datën e hyrjes në fuqi të këtij ligji, do të ekzekutohen sipas procedurave ligjore të mëparshme, derisa ekzekutimi i urdhrit ekzekutiv të jetë pezulluar, pushuar ose të ketë përfunduar.

Dispozitë kalimtare

*(Parashikuar me ligjin nr. 122/2013, datë 18.4.2013;
ndryshuar me ligjin nr. 160/2013, datë 17.10.2013)*

Çështjet civile që janë në gjykim në gjykatën e shkallës së parë dhe në gjykatën e apelit, në datën e hyrjes në fuqi të këtij ligji, do të vazhdojnë të gjykohen sipas ligjit të kohës së paraqitjes së kërkesë-padisë.

Çështjet ende të paekzekutuara nga përmbauesit gjyqësorë, në momentin e hyrjes në fuqi të këtij ligji, do të ekzekutohen sipas këtij ligji.

Dispozita kalimtare të parashikuara me ligjin nr. 38/2017, datë 30.3.2017

Dispozitat kalimtare

(Parashikuara me ligjin nr. 38/2017, datë 30.3.2017)

Nenet 102, 103, 104, 105, 105/b, 106, 107 dhe 110, mbi tarifatat dhe shpenzimet gjyqësore, hyjnë në fuqi ditën e hyrjes në fuqi të ligjit “Për tarifatat gjyqësore”.

1. Çështjet civile, që janë në gjykim ditën e hyrjes në fuqi të këtij ligji në gjykatën e shkallës së parë, në gjykatën e apelit ose në Gjykatën e Lartë, do të vazhdojnë të gjykohen sipas dispozitave të ligjit në fuqi në kohën e paraqitjes së kërkesë-padisë.

2. Çështjet civile, që shkojnë për gjykim në gjykatën e apelit ose në Gjykatën e Lartë, pas hyrjes në fuqi të këtij ligji, do të gjykohen sipas dispozitave ligjore, që janë në fuqi në kohën e paraqitjes së ankimit ose të rekursit.

3. Për çështjet civile, për të cilat është vendosur prishja e vendimit dhe dërgimi i çështjes për rigjykim, sipas neneve 467 dhe 485, shkronjat “c” dhe “ç”, të këtij Kodi, pas hyrjes në fuqi të këtij ligji, në rigjykim do të zbatohen dispozitat e këtij ligji.

4. Për procedurat që janë duke u gjykuar në datën e hyrjes në fuqi të neneve 399/1 – 399/12, afatet kohore sipas nenit 399/2 shtyhen:

- a) në gjykimet administrative në shkallë të parë dhe në apel, 6 muaj;
- b) në të gjithë shkallët e gjykimit civil, një vit e 6 muaj;

- c) në procedurat e përmbarimit të një gjykimi civil ose administrativ, 6 muaj;
- ç) në gjykimet penale të shkallës së parë një vit për krime, 6 muaj për kundërvajtje dhe në shkallën e dytë e në Gjykatën e Lartë, 6 muaj për krime dhe 3 muaj për kundërvajtje.

Dispozitë kalimtare

(Parashikuar me ligjin nr. 44/2021, datë 23.3.2021)

1. Përbërja e trupave gjykues, si dhe procedura e gjykimit në Gjykatën e Lartë rregullohet sipas përcaktimeve të këtij ligji, pavarësisht parashikimeve të ndryshme në ligje të tjera.
2. Rekursët e paraqitura, por ende të pashqyrtuara, konsiderohen të pranueshme nëse plotësojnë parashikimet e ligjit në fuqi në kohën e depozitimit të tyre.

Neni 621

Ky Kod hyn në fuqi më 1 qershor 1996.

Shpallur me dekretin nr. 1474, datë 18.4.1996 të Presidentit të Republikës së Shqipërisë, Sali Berisha.

*

Ligji nr. 8431, datë 14.12.1998, botuar në Fletoren Zyrtare nr. 30, datë 30.12.1998, f. 1169.
Ligji nr. 8491, datë 27.5.1998, botuar në Fletoren Zyrtare nr. 20, datë 20.7.1999, f. 621.
Ligji nr. 8535, datë 18.10.1999, botuar në Fletoren Zyrtare nr. 29, datë 21.11.1999, f. 1113.
Ligji nr. 8601, datë 10.4.2000, botuar në Fletoren Zyrtare nr. 9, datë 27.4.2000, f. 423.
Ligji nr. 8812, datë 17.5.2001, botuar në Fletoren Zyrtare nr. 32, datë 11.6.2001, f. 973.
Ligji nr. 9062, datë 8.5.2003, botuar në Fletoren Zyrtare nr. 49, datë 19.6.2003, f. 1907.
Ligji nr. 9953, datë 14.7.2008, botuar në Fletoren Zyrtare nr. 122, datë 30.7.2008, f. 5415.
Ligji nr. 10 052, datë 29.12. 2008, botuar në Fletoren Zyrtare nr. 205, datë 30.12.2008, f. 11065.
Ligji nr. 49/2012, datë 3.5.2012, botuar në Fletoren Zyrtare nr. 53, datë 15.5.2012, f. 2701.
Ligji nr. 122/2013, datë 18.4.2013, botuar në Fletoren Zyrtare nr. 67, datë 2.5.2013, f. 2989.
Ligji nr. 160/2013, datë 17.10.2013, botuar në Fletoren Zyrtare nr. 180, datë 11.11.2013, f. 7679.
Ligji nr. 114/2016, datë 3.11.2016, botuar në Fletoren Zyrtare nr. 219, datë 14.11.2016, f. 22831.
Ligji nr. 38/2017, datë 30.3.2017, botuar në Fletoren Zyrtare nr. 98, datë 4.5.2017, f. 5495.
Ligji nr. 44/2021, datë 23.3.2021, botuar në Fletoren Zyrtare nr. 71, datë 13.5.2021, f. 6980.
Vendim i Gjykatës Kushtetuese nr. 46, datë 28.6.1999, botuar në Fletoren Zyrtare nr. 22, datë 25.7.1999, f. 792.
Vendim i Gjykatës Kushtetuese nr. 11, datë 5.4.2013, botuar në Fletoren Zyrtare nr. 51, datë 10.4.2013, f. 2268.